

ANTWOORDEN OP DE – 101 – VRAGEN VAN DE BIJZONDERE COMMISSIE COVID19

1 FEDERALE VOORBEREIDING EN AANPAK GROOTSCHALIGE GEZONDHEIDSCRISIS 1 ° ANTICIPATION ET GESTION DE CRISE SANITAIRE DE GRANDE AMPLEUR AU NIVEAU FÉDÉRAL

1	Hoe en wanneer werden jullie voor het eerst op de hoogte gebracht van deze pandemiedreiging? Zijn daar protocollen voor? Indien ja: werden die gevolgd? Indien nee: hoe zou zo'n protocol er moeten uitzien?	Il appartient au Centre de Crise National (NCCN), conformément à l'arrêté royal du 18 avril 1988 portant sa création, de rassembler et d'analyser de manière permanente l'information se rapportant à ses compétences et d'informer les services et les personnes responsables des situations de crise nationale ou susceptibles de conduire à une telle situation. A ce titre, le NCCN a des accords avec de nombreux partenaires pour être informé dès qu'un incident ou une situation atypique dans un secteur pourrait évoluer vers une situation d'urgence. Le NCCN prend également de manière proactive contact avec ses partenaires lorsqu'il est mis en possession d'informations indiquant un risque d'évoluer vers une situation d'urgence et pour laquelle il n'aurait pas encore été notifié par le secteur concerné. C'est ce qui s'est passé dans le cadre de la crise covid : - Op vrijdag 17 januari verschijnt er een persbericht over de outbreak in Wuhan. (Nieuwsblad, 17-01-20 "nieuw virus kan wereldwijd gevaar worden"). In dat persbericht staat dat de World Health Organization (WHO) waarschuwt voor een wereldwijde verspreiding, dat het een 61jarige man fataal was geworden en dat er tientallen besmettingen gemeld waren in Wuhan. Verder is er nog niets over het virus gekend. - Het CBRNe centrum van het NCCN dat zich onder andere bezighoudt met het opvolgen van chemische, biologische, radiologische en nucleaire risico's, bevestigt dat het de evolutie van dit virus nabij opvolgt. - Op zaterdag 18 januari wordt in de media gemeld dat er potentieel al 1700 besmettingen zijn in China, de informatie in de pers spreken elkaar echter tegen of nuanceren het risico. Na overleg tussen de Directeur Noodplanning en de coördinator van het CBRNe centrum wordt beslist om op maandag 20 januari telefonisch contact op te nemen met FOD Volksgezondheid (FOD VG) met de vraag het risico voor België in te schatten en op basis daarvan te beslissen of het NCCN hieromtrent al dan niet een eerste coördinatievergadering dient te organiseren. - Op maandag 20 januari volgt het eerste telefonische contact tussen het CBRNe centrum en de FOD VG en tussen het CBRNe centrum en Sciensano. Er wordt bevestigd dat de FOD VG en de Risk Management Group (RMG) het dossier nauwgezet opvolgen. Op die dag verschijnt er in de pers dat er voor het eerst gevallen buiten China geïdentificeerd zijn (Japan, Zuid-Korea en Thailand). Er wordt afgesproken dat, indien er nieuwe ontwikkelingen zijn of acties genomen dienen te worden, het NCCN op de hoogte gebracht zal worden. Op dit moment acht men vanuit de FOD VG verdere stappen of vergaderingen niet noodzakelijk. Er wordt door het CBRNe centrum een situatieschets opgemaakt die: aangeeft waar de besmettingen op dat moment voorvallen, hoe het virus zou ontstaan zijn, welke de tot dan toe gekende symptomen zijn en wat de acties binnen België zijn die worden ondernomen (FOD VG en de RMG volgen het dossier nauwgezet op). Nationale sanitaire procedures zijn gekend en worden gevolgd, de labocapaciteit voor detectie is aanwezig en bij Sciensano is er ook een back-up labo. Op vraag van Europa wordt er een communicatie gedaan en adviezen en procedures worden aangepast en opgevolgd. FOD VG geeft aan dat acties op de luchthaven (screening passagiers van Chinese vluchten, temperatuurmetingen,...) in België niet worden
----------	---	---

		uitgevoerd. Qua kritieke factoren wordt door het CBRNe centrum in dezelfde situatieschets gemeld dat blijkt uit de feedback van FOD VG dat de informatie door de Chinese autoriteiten in vraag wordt gesteld en nog niet duidelijk is of het virus van mens op mens wordt overgedragen. - Op dinsdag 21 januari volgt er een tweede telefonisch contact tussen het CBRNe-centrum en FOD VG. De overdraagbaarheid van het virus van mens op mens wordt bevestigd. Er wordt meegedeeld dat er op 22 januari een (crisis)overleg binnen de WHO zal plaatsvinden. Vanuit FOD VG zal aan de Belgische artsen extra waakzaamheid gevraagd worden. Er worden voorlopig geen andere maatregelen meegedeeld. Het CBRNe-centrum heeft gevraagd het NCCN in kennis te stellen bij nieuwe ontwikkelingen. FOD VG bevestigt dit te doen. - Op vrijdag 24 januari vraagt de Directeur-Generaal NCCN (DG NCCN) na een persoonlijke ontmoeting met de voorzitter van de FOD VG om het crisisbeheer actiever voor te bereiden door onder andere al te bekijken hoe er in het verleden werd gereageerd bij een gelijkaardige ziekte (SARS)/ de dreiging van gelijkaardige ziektes en hoe die destijds beheerd werden (oa pandemie H1N1 van 2009). Daarnaast werd er ook een eerste coördinatievergadering voorbereid op initiatief van de DG NCCN die plaatsvond op maandag 27 januari 2020. Hierbij werden volgende diensten uitgenodigd: ○ FOD Volksgezondheid ○ CCVO ○ CRC-W ○ BPS ○ FOD Buitenlandse Zaken ○ DAO ○ Defensie – Ops en training ○ Civiele Veiligheid ○ Douane ○ Crisiscel FOD Mobiliteit ○ Kabinet Buitenlandse Zaken ○ Kabinet Volksgezondheid ○ Kabinet Binnenlandse Zaken Deze vergadering had tot doel een actuele stand van zaken van het coronavirus te bespreken met de partners. Er werd een beschrijving gegeven van het coronavirus en het crisisbeheer. Kabinet Volksgezondheid geeft aan dat er geen nood is om het beheer naar een hoger niveau te tillen, het virus zou niet besmettelijker zijn dan een gewone griep. De FOD VG geeft aan de situatie op te volgen. Het NCCN vraagt opnieuw continu op de hoogte gehouden te worden om indien nodig snel te kunnen schakelen. Het NCCN geeft vooral ondersteuning aan de FOD VG inzake communicatie en voorbereiding op crisisbeheer.
--	--	--

	De nadruk lag op het uitsturen van een geruststellende boodschap naar de bevolking toe. Een laatste punt dat werd besproken was de evacuatie van burgers uit China en het vooropgestelde reisadvies om reizen naar China af te raden. Hierbij is aan FOD Buitenlandse Zaken (FOD BuZa) gevraagd het NCCN en FOD VG in real time op de hoogte te houden van verdere evoluties van de situatie in China en eventuele gevolgen voor België of zijn bewoners. Het NCCN werd dus niet op de hoogte gebracht door de FOD VG of een andere partner met betrekking tot de pandemiedreiging: voor wat betreft de verwittiging van het NCCN door FOD VG trekt het NCCN een eerste conclusie op 19 januari 2020: 'de verwittigingsketen vanuit FOD VG zal opnieuw onder de loop genomen moeten worden en terug op de agenda geplaatst worden'. FOD VG is akkoord om hierover te debriefen maar geeft aan niet te weten op welk moment het NCCN op de hoogte gebracht moet worden. <u>Protocolakkoord :</u> Er bestaat een protocolakkoord tussen de Belgische gezondheidsautoriteiten waar ook de verwittiging van verschillende diensten is in opgenomen. Dit is een protocol dat werd gesloten 'tussen de Federale overheid en de overheden bedoeld in de artikelen 128, 130 en 135 van de Grondwet, tot vaststelling van de generische structuren voor het sectoraal gezondheidsbeheer van crisissen voor de volksgezondheid en hun werkwijze voor de toepassing van het Internationaal Gezondheidsreglement (2005) en Besluit nr 1082/2013/EU over ernstige grensoverschrijdende bedreigingen van de gezondheid'. Dit protocolakkoord 'beoogt de generische structuren voor het sectoraal gezondheidsbeheer van crisissen te organiseren voor België zonder afbreuk te doen aan de genomen maatregelen voor het beheer van een multisectoriële crisis die gecoördineerd wordt door FOD Binnenlandse zaken (Algemene Dienst Crisiscentrum – ADCC). De gecreëerde generische structuren vertegenwoordigen de sectorale coördinatie gezondheid als onderdeel van de door de ADCC gecoördineerde respons. Die structuren gaan van de implementatie van het IHR 52005 tot het toezicht op de uitwerking van plannen ter voorbereiding van noodsituaties. Ze zijn met name belast met de detectie, evaluatie, de melding, de aangifte en de reactie door een proportionele actie op het gebied van volksgezondheidsrisico's.' Bij de taken van de National Focal Point staat: 'c) het verspreiden van informatie aan en het samenvoegen van de inbreng van relevante overheidsdiensten van de Belgische Staat, met inbegrip van de diensten verantwoordelijk voor surveillance, meldingsplicht, plaatsen van binnenkomst, volksgezondheidsdiensten, zorginstellingen en overige overheidsinstanties.' Het National Focal Point (de heer Paul Pardon, FOD VG) kan op verschillende manieren gealarmeerd worden: 3. Door het Crisiscentrum (ADCC). Het NCCN heeft in dit kader zodra mogelijk contact opgenomen met Volksgezondheid. Omgekeerd gebeurde dit niet. Het NCCN werkt momenteel, om het karakter van een interregionaal, interdepartementaal en multidisciplinaire nationaal Crisiscentrum te bestendigen aan een nieuw wetsvoorstel. Een van de getrokken lessen uit deze crisis is de noodzaak te
--	--

		voorzien in de verplichting van andere departementen, overheden en partners om het NCCN onverwijld en proactief op de hoogte te brengen bij een minste (dreiging van) een noodsituatie. Binnen het NCCN werken we niet met protocollen, we werken met noodplannen, procedures en samenwerkingsakkoorden.
2	Wat was de exacte aanleiding om over te gaan naar de federale fase van crisisbeheer op 12 maart? Waarom gebeurde dat niet eerder of later? Start deze fase op basis van uitgewerkte protocollen? Indien ja: werden die gevolgd? Indien nee: hoe zou zo zo'n protocol er moeten uitzien? Hoe verliep die overgang naar de federale fase?	Conformément à l'arrêté royal du 31 janvier 2003 <i>portant fixation du plan d'urgence pour les événements et situations de crise nécessitant une coordination ou une gestion à l'échelon national</i> et l'arrêté royal du 22 mai 2019 <i>relatif à la planification d'urgence et la gestion de situations d'urgence à l'échelon communal et provincial et au rôle des bourgmestres et des gouverneurs de province en cas d'événements et de situations de crise nécessitant une coordination ou une gestion à l'échelon national</i> le déclenchement de la phase fédérale de gestion de crise est une décision qui appartient au Ministre ayant les affaires intérieures dans ses attributions. Plusieurs critères indicatifs pour le déclenchement d'une phase fédérale sont listés dans les textes précités. Il reviendra néanmoins toujours au Ministre de l'Intérieur d'évaluer la nécessité de gérer la situation d'urgence <i>in concreto</i> en phase fédérale, et le cas échéant de déclencher la phase fédérale. Les critères indicatifs sont les suivants : • deux ou plusieurs provinces ou l'ensemble du territoire national sont concernés; • les moyens à mettre en œuvre dépassent ceux dont disposent un gouverneur de province dans le cadre de sa mission de coordination; • menace ou présence de nombreuses victimes (blessés, tués); • survenance ou menace d'effets majeurs sur l'environnement ou la chaîne alimentaire; • atteintes ou menaces d'atteintes aux intérêts vitaux de la nation ou aux besoins essentiels de la population; • nécessité de mise en œuvre et de coordination de différents départements ministériels ou organismes fédéraux; • nécessité d'une information générale à l'ensemble de la population. Wanneer de gebeurtenis die aanleiding kan geven tot het opstarten van de federale fase, haar oorsprong vindt in een door een ander departement beheerde sector, kan de Minister van Binnenlandse Zaken of zijn gemachtigde het nationale noodplan opstarten wanneer een bevoegde minister (of zijn gemachtigde) erom vraagt of op eigen initiatief. In dit laatste geval, behalve wanneer het om een uiterst dringende situatie gaat, overlegt de Minister van Binnenlandse Zaken eerst met de bevoegde Minister (of zijn gemachtigde). Als de federale fase wordt afgekondigd door de Minister van Binnenlandse zaken, neemt de Minister het beheer van de noodsituatie op zich, coördineert hij op alle niveaus (federaal, gewestelijk en gemeenschappelijk) het beleid rekening houdend met het feit dat elke Minister verantwoordelijk blijft binnen zijn bevoegdheden. In geval de crisis haar oorsprong vindt in een ander departement, blijft de overheid bevoegd voor de sector waar de crisis is ontstaan en blijft hij verantwoordelijk om de bron van de noodsituatie in te dammen en de sector te beheren.

		De Minister van Binnenlandse Zaken is verantwoordelijk voor de noodzakelijke coördinatie tussen deze sector en de andere socio-economische sectoren om de negatieve gevolgen van de noodsituatie te beperken en om ervoor te zorgen dat de acties van de verschillende overheden coherent en geharmoniseerd zijn. Het is van cruciaal belang om een goed beheer van de noodsituatie te waarborgen door ongecoördineerde initiatieven te vermijden. Tenant compte de la présence et la propagation du virus en Belgique, de la menace de nombreuses victimes et le besoin de coordination entre les organisations et départements concernés, le 12 mars 2020, le Ministre de l'Intérieur a pris la décision de déclencher une phase fédérale de gestion de crise. Het was een politieke beslissing om op basis van de situatie voor 12 maart 2020, en niet eerder, een federale fase af te kondigen. Een mogelijke afkondiging van de federale fase werd onder andere besproken op de Kern van zondag 1 maart 2020 waarbij bepaald werd nog niet over te gaan naar fase 3 binnen de fases van Volksgezondheid en nog geen federale fase af te kondigen. Ter verduidelijking, de drie fases die door Volksgezondheid gebruikt worden, zijn de volgende: • Fase 1 houdt het virus zo lang mogelijk uit de buurt van het land door middel van meer toezicht op het grondgebied. Huisartsen en ziekenhuizen krijgen procedures voor het opsporen en behandelen van een patiënt die mogelijk besmet is. Twee referentieziekenhuizen staan klaar om patiënten te ontvangen, net als een referentielaboratorium dat snel kan testen of iemand positief is. Uit voorzorg kan tot een quarantaine worden besloten totdat alle risico's zijn uitgesloten. FOD VG is hierin zeer streng en neemt testen af bij de geringste verdenking. • Fase 2 heeft tot doel de verspreiding van het virus in te perken. Geïnfecteerde patiënten worden geïsoleerd en verzorgd in een speciaal beveiligde sectie/of thuis, in overleg met de huisarts en de gezondheidsinspecteur. Alle personen met wie zij nauw contact hebben gehad (familie, collega's, andere reizigers,...) worden in kaart gebracht, gecontacteerd en onder toezicht geplaatst. Indien mogelijk worden ze getest of in thuisisolatie geplaatst totdat men zeker is dat ze niet geïnfecteerd zijn. • Fase 3: als we veel infecties hebben in het land, dan zullen de prioriteiten liggen bij de zorg met aandacht voor de behandeling en de verzorging van de patiënten in het ziekenhuis of thuis. Als er extra capaciteit nodig is, kunnen er bedden beschikbaar worden gesteld, bijvoorbeeld door uitstel van procedures en niet-spoedeisende opnames of door een efficiënte verdeling van patiënten tussen ziekenhuizen. Ziekenhuizen hebben noodplannen met scenario's die een toenemend aantal patiënten kunnen opvangen en ook de overheid kan actie ondernemen. In het geval van een grote verspreiding van het virus kan de regering maatregelen nemen om de continuïteit van de essentiële dienstverlening te garanderen door bijvoorbeeld grote bijeenkomsten te annuleren, openbare plaatsen te sluiten of bepaalde verplaatsingen tijdelijk te verbieden.
--	--	---

	Aangezien er in fase 3 meer dan sanitaire maatregelen moeten worden genomen, kan men stellen dat zodra we in die fase dreigden te komen, de minister van Binnenlandse Zaken de federale fase dient af te kondigen. Het is echter niet omdat een federale fase niet is afgekondigd, dat de situatie niet nauwgezet werd opgevolgd door het NCCN en zijn partners. Het NCCN heeft daarnaast een coördinerende rol die het, zodra er multidisciplinair moest worden samengewerkt, in de mate van het mogelijke heeft opgenomen. In het kader van deze coördinerende rol werden door het NCCN volgende coördinatievergaderingen georganiseerd: - op 27 januari 2020: - o Bespreking van de stand van zaken van het coronavirus en de strategie in België (EU) bij een verdacht geval. Het Kabinet VG geeft aan dat er nog geen nood is om het crisisbeheer naar een hoger niveau te tillen. - o Bespreking evacuatie Belgen uit China en reisadvies. Het NCCN en FOD VG vragen aan FOD BuZa om real time op de hoogte gehouden te worden van verdere evoluties. - op 29 januari 2020: - o Bespreking strategie met betrekking tot de vlucht die vanuit China zal komen waarop 2 passagiers aanwezig zijn die symptomen vertonen. De Vlaamse gezondheidsinspectie heeft de leiding. - op 30 januari 2020: voorbereiding repatriëring Belgen uit Wuhan - op 31 januari 2020: voorbereiding repatriëring Belgen uit Wuhan - op 2 februari 2020: laatste doorloop repatriëring Belgen uit Wuhan - op 7 februari 2020: debriefing na repatriëring van Belgen uit Wuhan - op 28 februari 2020: overleg met FOD Buitenlandse Zaken (FOD BuZa) en FOD VG naar aanleiding van de quarantaine en terugkeer van Belgen in Tenerife. Het feit dat er nood was aan een interdepartementale coördinatie om chaos te vermijden, werd ook zo meegegeven in een nota die het NCCN maakte ter voorbereiding van de Kern van 1 maart 2020 en die via het kabinet Binnenlandse Zaken verdeeld werd onder de leden. Concreet werd meegegeven dat aangezien er binnen België nog geen enkel dodelijk slachtoffer, noch een besmet persoon te melden viel en er op dat moment maar twee personen in thuisisolatie werden ondergebracht, er nog niet aangeraden werd aan de Minister om een federale fase af te kondigen. De lead bleef liggen bij de FOD VG voor wat betreft het beheer van het risico. Niettemin was er nood aan informatie-uitwisseling tussen de gezondheidssector en het NCCN, maar ook met de andere partners en socio-economische sectoren. Hiervoor raadde het NCCN aan om een interdepartementale coördinatievergadering te organiseren om: • een goed en gemeenschappelijk beeld van de situatie te krijgen;
--	---

		• te bepalen welke voorzorgs- en beschermingsmaatregelen eventueel kunnen worden voorbereid en door wie; • te bepalen vanaf welk niveau het afkondigen van een federale fase vereist is; • te vragen aan alle partners om geen ongecoördineerde initiatieven te nemen voor hun eigen sector (zoals bijvoorbeeld het sluiten van de scholen in één gemeenschap en niet in een ander). Op de bovenvermelde vergadering van de Kern van 1 maart 2020 werd beslist het NCCN actiever te betrekken bij de verschillende sanitaire werkgroepen en taskforces die Volksgezondheid organiseerde maar werd eveneens besloten dat de lead nog steeds bij FOD VG blijft. Er werd beslist dat het NCCN aanwezig mocht zijn in een aantal cellen/vergaderingen van VG: • à la réunion journalière de la cellule de crise du SPF Santé Publique à partir du 5 mars 2020. • en tant qu'observateur, aux réunions du Risk Management Group à partir du 3 mars 2020. • L'organisation d'une réunion de coordination hebdomadaire avec le Président du SPF Santé Publique. La première et la seule réunion s'est tenue le 4 mars 2020. De week erop werd het crisisbeheer opgeschaald. Bijkomend bracht het NCCN ook de gouverneurs regelmatig op de hoogte, dit door verschillende mailings over de toestand op vlak van volksgezondheid, door procesinformatie te geven (en vooral aan te geven dat de lead wel degelijk bij Volksgezondheid lag, maar eventuele vragen of opmerkingen konden worden doorgegeven via het NCCN) door tot twee maal toe er bij FOD VG erop aan te dringen aanwezig te zijn op de maandelijkse conferentie van de gouverneurs – februari en maart – om daar een stand van zaken te geven van de situatie. Op 10 maart 2020 organiseert het NCCN een coördinatievergadering met volgende partners: • FOD Volksgezondheid • KuLeuven (expert Marc Van Ranst) • CCVO CRC-W • Kabinet Minister-President Vlaanderen • Onderwijs Vlaamse gemeenschap • Hoge Ambtenaar Brussel • Kabinet Rudi Vervoort • Vertegenwoordiger Vlaamse universiteit En een vertegenwoordiger van het Vlaamse en Brusselse bedrijfsleven, met name ECG en UCM Mouvement Bruxelles. Het doel van deze vergadering was de maatregelen die later op de dag op de Nationale Veiligheidsraad besproken zullen worden, door te nemen. Die maatregelen zijn een advies van de RMG en hebben een impact op diverse sectoren. Het NCCN
--	--	--

		wil de partners op voorhand inlichten en een forum starten voor toekomstige vergaderingen. Op dit moment heeft FOD VG nog steeds de leiding en zal het NCCN ondersteunen. Op de Nationale Veiligheidsraad (NVR) van 10 maart wordt beslist om een aantal aanbevelingen inzake social distancing mee te geven aan de bevolking. Het betreft hier geen maatregelen maar enkel aanbevelingen. Om die reden wordt de federale fase nog niet afgekondigd. Op 11 maart kondigt de WHO uiteindelijk COVID-19 aan als een wereldwijde pandemie. Op 12 maart kondigt de Minister van Binnenlandse Zaken de federale fase af. Ideale procedure volgens het NCCN: Het NCCN zou in zijn rol van interdepartementaal, interregionaal en multidisciplinair internationaal Crisiscentrum door de voltallige regering erkend moeten worden en het mandaat moeten krijgen om op eigen initiatief de noodzakelijke partners rond de tafel te zetten om een gemeenschappelijk beeld van de situatie te krijgen en op basis daarvan de nodige voorzorgs- en beschermingsmaatregelen voor te stellen aan het beleidsniveau. Andere departementen zouden bij de minste dreiging van een noodsituatie en in een vroeg stadium van incidentbeheer capabel en bereid moeten zijn en verplicht moeten worden om de nodige, correcte én volledige informatie hieromtrent te delen met het NCCN. Het NCCN werkt momenteel, om het karakter van een interdepartementaal, interregionaal en multidisciplinaire internationaal Crisiscentrum te bestendigen aan een nieuw wetsvoorstel.
3	Hoe heeft het NCCN zich voorbereid op de nakende pandemie, zowel operationeel als op personeelsvlak? Hoe werden middelen in stelling gebracht? Hoe werd met andere diensten van	La planification d'urgence consiste en l'ensemble des mesures organisationnelles, procédurales et matérielles, et d'outils contribuant à la détermination des actions et mécanismes de coordination à mettre en place lors de la survenance d'une situation d'urgence, afin de pouvoir mobiliser dans les meilleurs délais les moyens humains et matériels nécessaires et ainsi organiser les interventions nécessaires à la protection de la population et des biens (art. 1 de l'Arrêté Royal (AR) du 22 mai 2019). En Belgique, trois niveaux d'autorité sont compétents pour la planification d'urgence multidisciplinaire. Il s'agit du bourgmestre compétent pour sa commune, du gouverneur compétent pour sa province, et du Ministre de l'Intérieur compétent pour l'ensemble du territoire belge. Le NCCN exécute cette mission pour le Ministre, et à ce titre, il est compétent pour la coordination et l'organisation nationale de la planification d'urgence.

het crisismanagement gecommuniceerd? Bestaan hiervoor protocollen?	En vue de préparer la gestion multidisciplinaire d’une situation d’urgence gérée en phase fédérale, le NCCN développe et opérationnalise deux types de plans d’urgence : - Le plan général d’urgence à l’échelon national qui établit les principes généraux de la coordination et de la gestion d’une situation d’urgence à l’échelon national. Ce plan est actuellement établi par l’arrêté royal du 31 janvier 2003 portant fixation du plan d’urgence pour les événements et situations de crise nécessitant une coordination ou une gestion à l’échelon national. Une révision de cet AR était prévue avant le début de la crise covid mais est actuellement en suspens vu la crise que nous traversons. En attendant la mise à jour formelle de ce plan général par la révision de l’AR, il est dans la pratique acquis que ce plan est complété par un certain nombre de principes généraux repris dans l’AR du 1er mars 2018 portant fixation du plan d’urgence nucléaire et radiologique pour le territoire belge, en particulier la structure de gestion de crise. - Les plans particuliers d’urgence nationaux qui, pour un risque particulier, complètent ou dérogent aux principes prévus par le plan général d’urgence. Par exemple, le plan d’urgence nucléaire, le plan d’urgence national en cas d’attentats ou de prises d’otages terroristes ou encore le plan d’urgence national relatif à l’approche d’un incident criminel ou d’un attentat terroriste impliquant des agents chimiques, biologiques, radiologiques et nucléaires. Ces deux types de plans d’urgence sont des plans cadres qui doivent être traduits par les autorités compétentes en procédures, plans d’urgence opérationnels et sectoriels. Le NCCN participe à ces travaux (lorsqu’il y est associé) pour y apporter tout son soutien et son expertise, et veiller au respect des principes généraux de la planification d’urgence et à ce que les approches sectorielles soient harmonisées. Le NCCN entreprend donc deux types de préparation distinctes : une préparation générique utile pour tout type de crise peu importe son origine et une préparation spécifique pour des risques particuliers. Dans le passé, la tendance existait au sein du NCCN de multiplier le nombre de plans particuliers d’urgence. Dès qu’un nouveau risque était identifié ou faisait l’actualité, il faisait l’objet d’un plan particulier au niveau national. Néanmoins, l’expérience acquise par le NCCN ces dernières années a montré à quel point il est crucial en situation d’urgence pour tout un chacun de connaître son rôle. C’est pourquoi, il est important de développer des principes généraux qui trouveront à s’appliquer dans la plupart des crises nationales et qu’il ne faut s’écarter de ces principes généraux que lorsque la gestion d’un risque spécifique le nécessite (au regard par exemple de la technicité du risque ou des acteurs spécifiques associés à sa gestion). Par ailleurs, la multiplication des plans particuliers sans justification apparente ne permet pas de disposer en tout temps de plans d’urgence finalisés et à jour.
---	---

	De surcroît, les conclusions de la commission d'enquête parlementaire sur les attentats terroristes du 22 mars 2016 ont souligné également l'importance de disposer d'un cadre juridique cohérent et global en matière de planification d'urgence et de gestion ainsi que de plans d'urgence à tous les niveaux (communal, provincial et national) qui soient suffisamment généraux mais complétés par des fiches pratiques selon les risques avec des mesures spécifiques de protection. Le NCCN a donc souhaité investir davantage dans le volet générique de la planification d'urgence. Cette approche nouvelle se traduit en plusieurs projets : - Révision de l'AR du 31 janvier 2003 pour mettre à jour le plan d'urgence général et en élargir le scope de sorte que la plupart des situations d'urgence nationales puissent être gérées selon les principes et structures qu'il décrit ; - Développement de fiches annexes au plan général d'urgence visant à opérationnaliser le plan général d'urgence, fiches contenant : - o des informations sur des risques spécifiques (fiches planification d'urgence), - o des mesures génériques de gestion, - o des procédures spécifiques de gestion, ... In het kader van de codificatie zal de rol van de verschillende departementen en sectoren beter beschreven worden. Concreet komt het erop neer dat zij verantwoordelijk zullen zijn voor de voorbereiding van hun sector/departement: - voor wat betreft het incidentbeheer van hun sector/departement, de informatieverplichting naar het NCCN toe - voor wat betreft de overgang naar nationaal crisisbeheer, in samenwerking en onder coördinatie van het NCCN - de rol van het departement/sector tijdens het nationaal crisisbeheer, met name de rol in - o het beheren van de bron van de noodsituatie - o de rol binnen de evaluatiecel - o de rol binnen het coördinatiecomité. Dans le cadre de la crise covid-19, c'est le plan général d'urgence à l'échelon national qui trouve à s'appliquer (voir supra). Conformément à la philosophie expliquée ci-dessus, ce plan générique est complété : - par une fiche planification d'urgence pour le risque pandémie (voir supra). Un calendrier des fiches « planification d'urgence » a été élaboré en début d'année 2020 sur base principalement des résultats de l'analyse des risques nationaux (Belgian National Risk Assessment, BNRA 2018). Il était ainsi prévu de finaliser une fiche planification d'urgence pour le risque épidémie pour la fin 2020. Néanmoins, au regard de la situation en Chine et des premiers rapatriements de belges (voir supra), ce projet a été accéléré en interne et entamé dès fin janvier 2020. L'accent a essentiellement été mis sur l'identification de l'ensemble des partenaires et organisations devant être impliqués dans la gestion de la situation d'urgence.
--	---

- par un plan d'urgence sectoriel pandémie datant de 2006. Dit sectoraal plan moet geüpdatet worden door de bevoegde instantie, in dit geval FOD VG. Het werd niet gecoördineerd door het NCCN. In het kader van het huidige COVID-beheer is een bijsturing van dit sectoraal plan noodzakelijk. Het NCCN zal hiervoor dan ook zijn ondersteuning en expertise bieden aan Volksgezondheid.

Het NCCN heeft zich in een vroeg stadium en in de mate van het mogelijke voorbereid voor deze noodsituatie en heeft daarbij zijn partners betrokken. Het feit dat de informatie vanuit Volksgezondheid met betrekking tot een beeld van de situatie en een beeld van de mogelijke maatregelen die zouden kunnen worden genomen tot aan de federale fase onvoldoende was én er politiek beslist werd dat de lead bij Volksgezondheid bleef, heeft ertoe geleid dat het NCCN haar wettelijke opdracht hieromtrent niet naar behoren heeft kunnen uitvoeren.

OPERATIONEEL NCCN

Voor de crisis : oprichting CBRNe expertise centrum

In 2018, en zoals opgenomen in het KB van 1 maart 2018 met betrekking tot het nucleair en radiologisch noodplan, werd in de schoot van het NCCN het CBRNe expertise centrum opgericht. De interdepartementale werking van het centrum wordt onderschreven door het interministerieel raamakkoord van 4 juni 2019 tussen de ministers van Binnenlandse Zaken, Volksgezondheid en Defensie, ondersteund door de partnerdiensten van het NCCN: FOD Volksgezondheid, Ministerie van Defensie, Sciensano, FANC, Algemene Directie Civiele Veiligheid, Federale Politie.

Het CBRNe expertisecentrum van het NCCN, is een multidisciplinair nationaal platform waarbinnen operationele experts en experts van kenniscentra inzake CBRNe-aangelegenheden, op een geïntegreerde wijze samenwerken met coördinatoren van het NCCN inzake:

- de voorbereiding op CBRNe-noodsituaties,
- het crisisbeheer tijdens reële CBRNe-noodsituaties en de nazorg ervan,
- het verzekeren van de integratie/coördinatie tussen de aspecten “openbare orde/security” en “civiele veiligheid/safety” bij CBRNe noodsituaties.

Onder CBRNe noodsituaties wordt in deze context begrepen: noodsituaties waarbij chemische, **biologische** of radiologische/nucleaire substanties vrijkomen (al dan niet door het gebruik van explosieven), ofwel als gevolg van toevallige, onopzettelijke gebeurtenissen (o.a. industriële ongevallen, **pandemieën**), ofwel als gevolg van kwaadwillige acties (o.a. terrorisme) ofwel door het gebruik of de aanwezigheid van militaire tuigen, installaties of agentia, en die een multidisciplinair beheer en/of coördinatie op nationaal niveau vereisen;

		Het CBRNe expertisecentrum coördineert, ondersteunt of faciliteert initiatieven op volgende domeinen: • Operationaliseren van nationale CBRNe noodplannen (nucleair noodplan, CBRNe plan terro...): risico-analyse, ontwikkeling van aansluitende plannen en procedures, analyse capaciteiten, opleiding en training, organisatie CBRNe oefeningen en de evaluatie ervan.... • Onderzoek en ontwikkeling: ontwikkeling en innovatie met aandacht voor eindgebruiker, integratie van resultaten van onderzoek en ontwikkeling binnen de CBRNe noodplannen: best practices, specifieke tools, opleidingen... • Ondersteuning van het crisisbeheer bij reële noodsituatie: eerste ondersteuning en advies aan beleidsverantwoordelijken, evaluatie van reële gebeurtenissen... • Internationale samenwerking: samenwerking met Europese Commissie en NATO in het kader van de respectieve actieplannen , samenwerking met CBRNe kenniscentra in andere (buur)landen, mapping van en samenwerking met CBRNe crisiscentra in andere landen, deelname en opvolging EU CBRN projectwerking... Waar voormelde activiteit domeinen het voorwerp uitmaken van het interministerieel raamakkoord, is het CBRNe centrum verder ook actief op het domein van “preventie/security”, met name vanuit de rol die het vervult als “national security coördinator” in het kader van het EU CBRN actieplan, wat met zich meebrengt dat het centrum zicht heeft op alle relevante CBRNe ontwikkelingen ter zake binnen België. Het is het CBRNe -expertisecentrum dat van in het begin van de crisis, via zijn netwerk, informatie tracht in te zamelen voor het NCCN. Het expertisecentrum was tevens de liaison met de sanitaire structuren. Versterken Informatiepositie Sinds het begin van vermoeden (17 januari 2020) dat het coronavirus mogelijks kon uitgroeien tot een wereldwijde pandemie, volgde het NCCN dagelijks actief en proactief de situatie op, met name de situatie in China, de situatie internationaal en in de buurlanden en de situatie in België op sanitair vlak. Hiervoor werd meermaals per dag actief contact opgenomen met de verschillende partners waarvan de voornaamste FOD VG en FOD BuZa zijn enerzijds en de gouverneurs anderzijds om zo continu op de hoogte te blijven van de situatie en binnen korte termijn te kunnen anticiperen door het nemen van voorzorgs- of beschermingsmaatregelen. Ter voorbereiding van het crisisbeheer werd de tijdslijn van het beheer van de pandemie H1N1 van 2009 bestudeerd, werden de verschillende fases van de WHO van toen en de reacties die er vanuit België op gekomen zijn en de fases van de WHO in dit geval (het gaat om een ander soort virus waardoor andere fases van toepassing waren) vergeleken en werd de lessons
--	--	---

	learned die zoals na elke noodsituatie wordt opgemaakt, opnieuw bestudeerd. Vervolgens werd het kabinet van Binnenlandse Zaken continu op de hoogte gehouden van de situatie en werden de verschillende te nemen stappen in het kader van noodplanning overlegd. Procedures overlopen om te anticiperen In dat kader werden ook verschillende nota's opgemaakt voor de Minister van Binnenlandse zaken. Die nota's gaven telkens een beeld van de situatie, de uitleg van wat noodplanning en crisisbeheer is en in welk stadium we ons op dat moment bevonden. Het NCCN gaf meermaals te kennen aan FOD VG en de politieke overheden dat men in het kader van noodplanning best al het crisisbeheer zou voorbereiden, ook al blijkt achteraf dat dit niet nodig zou zijn. Zo werd in het kader van de repatriëring van de Belgen, eerst uit China maar vervolgens ook uit andere landen, gevraagd door het NCCN om te brainstormen met FOD VG over de opvangmogelijkheden van die mogelijks besmette Belgen in België. Concreet heeft het NCCN een nota gemaakt met een aantal voorstellen zoals het opvangen van die terugkeerders in hotels, vakantieparken, opvangcentra. Aangezien het NCCN niet in de lead was en het Volksgezondheid enkel mocht ondersteunen, werd door de politieke overheden aangegeven dat deze voorbereiding enkel met Volksgezondheid kon worden verdergezet op schriftelijke vraag van FOD VG. De verschillende ANIP's (Algemene Nood- en interventieplannen) van de gouverneurs werden bekeken en een aantal voorstellen werden gedaan. Uiteindelijk werd hier op 19 februari 2020 een vergadering met VG voor georganiseerd. Interne alignering Op 25 februari 2020 organiseert het NCCN een interne vergadering met als doel zich beter voor te bereiden op het coronavirus. De punten die besproken worden, zijn de communicatie naar de partners, het juridisch kader om een quarantainemaatregel op te stellen en de harmonisering met de buurlanden. Voor wat betreft de quarantainemaatregel wordt beslist dat er contact wordt opgenomen met FOD VG om dit verder te bespreken aangezien het op dat moment nog niet duidelijk is of een quarantaine/isolatiemaatregel voorzien zal worden. Opstarten informatiestroom met multidisciplinaire partners Voor wat betreft de communicatie wordt er op 26 februari 2020 een communicatie uitgestuurd naar de gouverneurs waarin de 3 fasen van FOD VG worden verduidelijkt en waarin wordt aangegeven dat FOD VG de situatie coördineert. Volgens FOD VG zijn maatregelen zoals het annuleren van evenementen of het sluiten van publieke plaatsen niet aan de orde. Het NCCN fungeert op dit moment als aanspreekpunt voor de gouverneurs ter ondersteuning van de FOD VG.
--	---

		Op 26 februari 2020 werd er een vergadering NCCN/VG georganiseerd waarbij het NCCN nogmaals expliciet de vraag stelde om zich verder voor te bereiden. Moesten we evolueren naar fase 3 binnen de fases van VG, zullen de maatregelen die dan genomen moeten worden een enorme impact hebben op de lokale overheden en de bevolking. Het NCCN wil zich voorbereiden (anticiperen om beter te beheren) zonder het beheer van FOD VG over te nemen. De leiding blijft bij FOD VG. Er heerst onduidelijkheid over de plannen die klaarliggen en welke maatregelen getroffen zijn bij FOD VG. Er wordt nogmaals gevraagd om alle informatie te delen zodat het NCCN kan antwoorden aan lokale partners. Het NCCN wil namelijk vermijden dat partners ongecoördineerde en buitensporige maatregelen nemen. Als antwoord geeft FOD VG aan dat het huidige plan van aanpak is: de besmette personen laten opnemen naar referentieziekenhuizen, niet besmette personen in thuisisolatie houden bij terugkeer uit China. Er is op dat moment geen draaiboek voor quarantaine maatregel. Er wordt overeengekomen dat er 's anderendaags gewerkt zal worden aan een quarantaineplan waarbij de nodige partners geïdentificeerd zullen worden, samen met de nodige en de beschikbare middelen. Op 27 februari 2020 organiseert het NCCN daarop een vergadering om een quarantaineplan voor te bereiden. Concreet wordt bekeken of het mogelijk is een bepaalde wijk/dorp/stad te kunnen afsluiten van de rest van het land, een tactiek die in andere Europese landen (cfr Italië) wel werd toegepast. De efficiëntie van die maatregel in België wordt echter meteen in vraag gesteld. België is zo klein en zo dicht bebouwd (lintbebouwing) dat het afsluiten van een bepaalde gemeenschap geen optie is, daarenboven is die maatregel ook moeilijk houdbaar in de tijd. FOD VG geeft aan dat dit geen maatregel is waarvoor ze pleiten. Ze blijven bij het standpunt om zieke mensen op te nemen in het referentieziekenhuis en besmette mensen zonder symptomen thuis te isoleren. Er wordt eerder geopteerd om beter te communiceren naar de bevolking toe zodat de normale preventiemaatregelen (handen wassen,...) gevolgd worden door de bevolking. Daarenboven wordt door FOD VG gevraagd dit risico in perspectief te brengen: 'pour l'instant on a plus de cas en Belgique de grippe que le nombre de cas de corona dans le monde!' De nood aan anticipatie binnen de sanitaire zuil werd ook opgemerkt door het politieke niveau en daar besproken. Gezien het huidige verloop van de pandemie (dat anders is dan de H1N1-pandemie in 2009) organiseert het NCCN op 28 februari 2020 een interne vergadering waarin de lijst met uit te nodigen diensten en partners in geval van een coördinatie op het niveau van het NCCN, wordt geactualiseerd. Het NCCN neemt daarnaast telefonisch contact op met de Federale Diensten van de Gouverneurs (FDG's) waarin het NCCN aangeeft dat het geen bijkomende informatie kan verschaffen omtrent het virus en de maatregelen aangezien FOD VG nog niet heeft aangegeven welke maatregelen ze willen nemen in het kader van het Coronavirus. Er zal op zondag 1 maart een Kern georganiseerd worden rond dit risico. Het NCCN hoopt nadien de partners
--	--	---

		meer informatie over de mogelijke beleidsbeslissingen te kunnen geven en de gezamenlijke voorbereiding op een volgende fase te kunnen organiseren. Vanuit de FDG's is er een begrip voor de situatie van het NCCN. Daarenboven werd door het NCCN de internationale situatie op de voet gevolgd. Zowel de situatie als de reactie van die landen op de situatie, en bijvoorbeeld de maatregelen die die landen namen werden door het NCCN verzameld, verwerkt en aan FOD VG en het politieke niveau doorgegeven om mogelijks als basis te kunnen dienen voor de mogelijke maatregelen die in België zouden kunnen genomen worden. OPERATIONEEL MET PARTNERS Avant le déclenchement de la phase fédérale, le NCCN a régulièrement pris des contact avec les partenaires, participé et organisé des réunions pour récolter des informations et pour diffuser celles mises à sa disposition aux partenaires concernés: Organisatie coördinatievergaderingen Informeren van partners buiten de organisatie van de repatriëring om: - Op 27 januari 2020 wordt een eerste coördinatievergadering voorbereid op initiatief van de DG NCCN. Hierbij werden volgende diensten uitgenodigd: - o FOD Volksgezondheid - o CCVO - o CRC-W - o BPS - o FOD Buitenlandse Zaken - o DAO - o Defensie – Ops en training - o Civiele Veiligheid - o Douane - o Crisiscel FOD Mobiliteit - o Kabinet Buitenlandse Zaken - o Kabinet Volksgezondheid - o Kabinet Binnenlandse Zaken Deze vergadering had tot doel een actuele stand van het coronavirus te bespreken met de partners. Er werd een beschrijving gegeven van het coronavirus en het crisisbeheer. Kab VG geeft aan dat er geen nood is om het beheer naar een hoger niveau te tillen, het virus zou niet besmettelijker zijn dan een gewone griep. De FOD VG geeft aan de
--	--	--

		situatie op te volgen. Het NCCN vraagt opnieuw continu op de hoogte gehouden te worden om indien nodig snel te kunnen schakelen. Het NCCN geeft vooral ondersteuning aan de FOD VG inzake communicatie en voorbereiding op crisisbeheer. De nadruk lag op het uitsturen van een geruststellende boodschap naar de bevolking toe. Een laatste punt dat werd besproken was de evacuatie van burgers uit China en het vooropgestelde reisadvies om reizen naar China af te raden. Hierbij is aan FOD BuZa gevraagd het NCCN en FOD VG in real time op de hoogte te houden van verdere evoluties van de situatie in China en eventuele gevolgen voor België of zijn bewoners. - Op 10 maart 2020 organiseert het NCCN een coördinatievergadering met volgende partners: - o FOD Volksgezondheid - o KuLeuven (expert Marc Van Ranst) - o CCVO - o CRC-W - o Kabinet Minister-President Vlaanderen - o Onderwijs Vlaamse gemeenschap - o Hoge Ambtenaar Brussel - o Kabinet Rudi Vervoort - o Vertegenwoordiger Vlaamse universiteit En een vertegenwoordiger van het Vlaamse en Brusselse bedrijfsleven, met name ECG en UCM Mouvement Bruxelles. Het doel van deze vergadering was de maatregelen die later op de dag op de Nationale Veiligheidsraad besproken zullen worden, door te nemen. Die maatregelen zijn een advies van de RMG en hebben een impact op diverse sectoren. Het NCCN wil in deze de partners op voorhand inlichten en een forum starten voor toekomstige vergaderingen. Op dit moment heeft FOD VG nog steeds de leiding en zal het NCCN ondersteunen. - Daarnaast werden verschillende coördinatievergaderingen georganiseerd in het kader van de repatriëring van Belgen en de organisatie van hun opvang bij aankomst. Organisatie van repatriëring uit Wuhan - op 29 januari 2020: - o Bespreking strategie met betrekking tot de vlucht die vanuit China zal komen waarop 2 passagiers aanwezig zijn die symptomen vertonen. De Vlaamse gezondheidsinspectie heeft de leiding. - op 30 januari 2020: voorbereiding repatriëring Belgen uit Wuhan - op 31 januari 2020: voorbereiding repatriëring Belgen uit Wuhan - op 2 februari 2020: laatste doorloop repatriëring Belgen uit Wuhan
--	--	--

- op 7 februari 2020: debriefing na repatriëring van Belgen uit Wuhan

Deelname Interkabinettenwerkgroepen (IKW's)

- 27/02 : daar werd de stand van zaken besproken. Vanuit Kab VG wordt aangegeven dat de situatie onder controle is, er geen extra middelen of budget nodig is en er geen maatregelen buiten de gezondheidssector moeten genomen worden.

Vergaderingen met de gouverneurs

Het NCCN heeft daarnaast ook deelgenomen aan vergaderingen met de gouverneurs waarop de situatie van het coronavirus is besproken. Het gaat om volgende vergaderingen:

- Op 5 februari 2020 neemt het NCCN deel aan de conferentie van de gouverneurs. FOD VG geeft hier toelichting bij het coronavirus en geeft aan dat er gewerkt wordt aan een vaccin, maar dat dit wel enkele jaren kan duren. "Enkel in geval van acute crisis, wat niet verwacht wordt voor dit virus, kan van deze procedure worden afgeweken". Het NCCN geeft aan dat er geen crisissituatie is en dat FOD VG de leiding heeft bij het nemen van de diverse maatregelen. Het NCCN werkt enkel ondersteunend en helpt FOD VG onder andere bij de communicatie en bij het coördineren van de maatregelen met andere departementen.
- Op 3 maart 2020 neemt het NCCN deel aan de veiligheidscel van de gouverneur van Namen.
- Op 4 maart 2020 neemt het NCCN opnieuw deel aan de conferentie van de gouverneurs. FOD VG licht fase 2 toe en geeft aan dat de focus ligt op het inperken van de verspreiding van het virus. Er zal overgegaan worden naar fase 3 op het ogenblik dat de bron van de besmetting niet meer kan worden getraceerd. Hier bestaan echter geen vaste criteria voor. Er is ook geen vast scenario van de maatregelen die in een dergelijke fase zullen worden genomen. De maatregelen zullen afhangen van de omstandigheden. FOD VG geeft aan geen voorstander te zijn van quarantainemaatregelen zoals in Italië en Frankrijk. Het NCCN benadrukt nogmaals dat de leiding bij FOD VG ligt en dat het NCCN ondersteunt. Na aangeven van de gouverneurs dat de communicatie vanuit FOD VG ondermaats is en dat vragen onbeantwoord blijven, geeft het NCCN aan dat het wekelijks zal samenkomen met FOD VG en dat het de doorgestuurde vragen zal centraliseren en de inventaris van beantwoorde en onbeantwoorde vragen zal bijhouden.
- Op 6 maart neemt het NCCN deel aan de veiligheidscel van de gouverneur van Namen.
- Op 9 maart neemt het NCCN deel aan de veiligheidscel van de gouverneur van Waals-Brabant.
- Op 10 maart 2020 vindt een buitengewone conferentie van de gouverneurs plaats naar aanleiding van het uitvaardigen van social distancing adviezen door de Nationale Veiligheidsraad. Het NCCN neemt hieraan deel. Het NCCN benadrukt opnieuw dat de leiding bij FOD VG ligt en dat het NCCN ondersteuning biedt. De gouverneurs dringen hierbij aan af te stappen van een monodisciplinaire fase en over te gaan naar een multidisciplinair optreden.

- Op 11 maart 2020 neemt het NCCN deel aan vergaderingen in Oost-Vlaanderen en Antwerpen ter ondersteuning van FOD VG.
- Op 12 maart 2020 organiseert het NCCN een vergadering met de gouverneurs. FOD VG is hierbij aanwezig om antwoorden te bieden op de vragen van de gouverneurs. Er wordt aangedrongen op een federale fase.

Communicatie met partners:

Naast deze vergaderingen, heeft het NCCN zoals onder andere hoger vermeld ook veel uitwisselingen gehad met zijn partners. De partners, de gouverneurs in hoofdzaak, worden reeds van in januari 2020 mee op de hoogte gehouden van de evoluties van de situatie. Een eerste communicatie wordt al op 27 januari 2020 uitgestuurd naar de gouverneurs. Hierin wordt verduidelijkt dat FOD VG verantwoordelijk is voor het beheer en de communicatie van het Coronavirus. De overige partners (federale, gewestelijke en gemeenschapspartners) worden op de hoogte gehouden van de situatie in het kader van de verschillende coördinatievergaderingen die het NCCN organiseerde.

Ook wordt meegegeven dat het NCCN zich positief en constructief zal opstellen en de FOD VG ondersteunen.

Op 26 februari 2020 volgt een tweede communicatie waarin de verschillende fasen die FOD VG hanteert, verduidelijkt worden. Er wordt opnieuw aangegeven dat FOD VG de situatie coördineert. Volgens FOD VG zijn maatregelen zoals het annuleren van evenementen of het sluiten van publieke plaatsen niet aan de orde. Het NCCN fungeert op dit moment als aanspreekpunt voor de gouverneurs ter ondersteuning van de FOD VG.

Naar aanleiding van de opschaling van FOD VG van fase 1 naar fase 2 (van 3) wordt er opnieuw een communicatie uitgestuurd naar de gouverneurs op 2 maart 2020. De fase 2 wordt toegelicht (verspreiding van het virus inperken). Er wordt herhaald dat, met bevestiging van de ministerraad, FOD VG de Belgische aanpak coördineert en communiceert over de situatie van het coronavirus in ons land. Het NCCN blijft fungeren als aanspreekpunt voor zijn partners tegenover FOD VG.

Naar aanleiding van de vragen gesteld op de conferentie van de gouverneurs van 4 maart 2020, werden op 6 maart 2020 de **BCP-checklisten** uitgestuurd naar de gouverneurs. Hierdoor kunnen de gouverneurs zich voorbereiden en ervoor zorgen dat de continuïteit van hun essentiële diensten verzekerd wordt indien er zich een uitbraak voordoet van het coronavirus.

Elke schriftelijke communicatie die naar de gouverneurs en de lokale overheden vertrok over de situatie en de maatregelen binnen België werd ook naar het Engels vertaald en verstuurd naar de Europese Instellingen die dit op hun beurt verder verdeelden naar de medewerkers en de interne partners.

	Le 6 mars 2020, le NCCN transmet également une note au Président du SPF Intérieur et destinée au Collège des Présidents des SPF visant à sensibiliser chaque organisation fédérale à mettre à jour son plan interne d'urgence, et en particulier le Business continuity plan, afin que chacun se prépare à continuer à assurer ses missions principales et remplir son obligation de continuité de services malgré un nombre potentiellement important d'absences au sein de son personnel si la propagation massive du virus, déjà présent sur le territoire belge, ne pouvait être évitée. Notons qu'une nouvelle note sera transmise au Président du SPF pour transmission au collège des présidents le 28 mai 2020 pour rappeler l'importance de poursuivre les travaux de mise à jour des plans internes d'urgence tenant compte du nouveau contexte (déconfinement progressif). Cette note est présentée par le NCCN lors du Collège des Présidents qui s'est tenue le 9 juin 2020. Personeel NCCN: Het personeel van het hele NCCN werd ingelicht over het coronavirus via een NCCN Newsbreak die plaatsvond op 12 februari 2020 en via meermaalse interne dienstvergaderingen. Daarnaast krijgt elke medewerker dagelijks meerdere permanentieverslagen per mail. Het is de bedoeling dat elke medewerker, zowel voor als tijdens een crisis, die permanentieverslagen leest zodat hij op de hoogte is van de actuele situatie voor het geval toch een nationale noodsituatie zou plaatsvinden. Ter voorbereiding van het crisisbeheer werd er aan elke dienstchef gevraagd een overzicht op te stellen van de kritische processen binnen zijn dienst en te identificeren hoeveel Fulltime-equivalent (FTE) hieraan dienden te blijven werken met als doel klaar te zijn voor een eventueel beheer op federaal niveau. Dit gebeurde op basis van het Business Continuity plan (BCP) dat door het NCCN voor het eerst werd opgemaakt tijdens de pandemiecrisis van 2009 en dat voor deze crisis geactualiseerd werd. Voor wat betreft het crisisbeheer zelf is er in het verleden wachtsysteem uitgewerkt dat de noodzakelijke functies bij een noodsituatie identificeert en de noodzakelijke FTE van wacht zet. De medewerkers binnen het NCCN hebben op basis van hun professionele affiniteit maar ook op basis van hun kunnen en ervaring aangegeven voor welke functies zij wensten deel uit te maken van dat wachtsysteem. Zij werden ook opgeleid om hierin te kunnen fungeren. Zodra de hygiënemaatregelen werden aangeraden, werden die ook intern NCCN verspreid en toegepast (zoals het wassen van handen, vermijden om handen te geven,...) Op 23 maart 2020 werd door de Personeel-Logistiek-Financiën (PLF) verantwoordelijke van het NCCN bevestigd dat volgende maatregelen werden genomen om een interne verspreiding van het virus zo veel mogelijk te vermijden:
--	---

		- Extra poetsbeurten van zalen en gebruikte bureaus in de twee gebouwen - Extra aandacht voor deurklinken, liftknoppen en bureaus - Gebruik van plastic handschoenen door kuispersoneel - Social distancing in vergaderzalen en bureaus - Voldoende zeep en tissues beschikbaar in de toiletten - Permanent openzetten van ingangen toiletten (toegangsdeuren) om contact met klinken te verminderen - Reinigingsmiddelen voor klavieren, computermuizen en telefoons zijn continu ter beschikking. Sinds 4 mei 2020 wordt het aantal personen in een bureau beperkt in functie van de oppervlakte (8m² per persoon). Ook de mondkemperplicht treedt dan in voege, aangezien het niet mogelijk is om altijd en overal de fysieke afstand te garanderen. Hiervoor kreeg elke werknemer een startpakket van 50 mondkemers. Deze worden sindsdien ad libitum ter beschikking gesteld. De maatregelen worden permanent herhaald en de naleving ervan wordt door het management actief gecontroleerd om het NCCN maximaal te beschermen van uitval.
4	Wanneer startte de voor alarmfase? Op basis waarvan?	Conform het KB van 31 januari 2003 stemt de vooralarmfase overeen met een noodsituatie of met gebeurtenissen die waarschijnlijk het voorwerp zullen zijn van een coördinatie van de federale fase, maar die, in hun aanvangsstadium, geen coördinatie of beheer op nationaal vlak vereisen. Hun evolutie is echter zodanig dat er reden kan zijn om een alarm van federale fase te overwegen, een alarm dat de activering van het nationaal noodplan toestaat. Dit vooralarmstadium stemt overeen met een waakzaamheid- en wachtfase (of stand-by fase) van de leden van de beheers-of coördinatiecellen en -comités, op alle betrokken niveaus, naargelang de toestand. Dat betekent dat deze personen moeten worden verwittigd bij een mogelijke terugroeping in functie. Het NCCN organiseerde een eerste coördinatievergadering vanaf 27 januari met de volgende partners: ○ FOD Volksgezondheid ○ CCVO ○ CRC-W ○ BPS ○ FOD Buitenlandse Zaken ○ DAO ○ Defensie – Ops en training ○ Civiele Veiligheid ○ Douane ○ Crisiscel FOD Mobiliteit

		○ Kabinet Buitenlandse Zaken ○ Kabinet Volksgezondheid ○ Kabinet Binnenlandse Zaken Deze vergadering had tot doel een actuele stand van het coronavirus te bespreken met de partners. Er werd een beschrijving gegeven van het coronavirus en het crisisbeheer werd besproken. Op het moment van de vergadering was er volgens het kab VG geen nood om het beheer naar een hoger niveau te tillen. Het beheer verliep via FOD VG. Op die manier waren de partners op de hoogte van de mogelijke gevolgen en werd hen ook gevraagd stand-by te blijven. In navolging van deze vergadering werd ook een eerste communicatie verspreid naar de gouverneurs met een stand van zaken van de situatie. Deze vergadering kan bijgevolg gezien worden als de start van de vooralarmfase.
5	Beschik(t)en jullie over het nodige personeel?	Sinds de aanstelling van de directeur-generaal in de volle nasleep van de aanslagen van 22 maart 2016 werd er binnen het NCCN een transitieproces 'CC2020' in gang gezet. Het NCCN kon zich immers niet permitteren om gewoon over te gaan tot de 'business as usual'. Opdat het NCCN, waarvan de reglementair omschreven missies teruggaan tot 1988, op een geactualiseerde manier een antwoord kan geven aan de actuele uitdagingen, heeft de directeur-generaal een globale aanpak op basis van de risico-cyclus geïntroduceerd. Ook nieuwe opdrachten zoals de verwerking van passagiersgegevens, het CBRNe expertisecentrum en de 'international crisis cell (ICC)' (die vandaag de dag eveneens een belangrijke rol speelt in de internationale consequenties van het COVID beheer) werden geïntegreerd in een nieuwe organisatie. De interne werking werd sinds de zomer van 2018 grondig gereorganiseerd met een aantal nieuwe principes die geïntroduceerd werden zoals een sterke transversale werking, een multidisciplinaire aanpak, een hoog expertiseniveau en de transitie naar een 'new way of working'. Om dit te kunnen realiseren diende eveneens het personeelskader te worden uitgebreid en versterkt door middel van eigen aanwervingen alsook het aantrekken van gedetacheerden van partnerdiensten. Onder impuls van de directeur-generaal kreeg NCCN een personeelsversterking van 110 FTE (waarvan 67 FTE gedetacheerden dewelke niet allemaal konden aangetrokken worden) boven op de toen reeds aanwezige 122 FTE's. Onder andere vanwege de moeilijkheden voor het aantrekken van voldoende gedetacheerden voor de uitoefening van de missies, en de lang aanslepende selectie- en rekruteringsprocedures via Selor, telde het NCCN in 2020 een 187 FTE's in plaats van de 232 FTE's of dus een deficit van 20% (!). Tijdens de eerste COVID-golf heeft het personeel van NCCN ongezien lange prestaties verricht. Hoewel via de intern opgezette Business Continuity Planning (BCP) de werklast binnen het NCCN maximaal werd verdeeld, had dit een grote impact op diensten waarbij het beoogde personeelskader nog niet is ingevuld. Zij kwamen hierdoor onder grote druk te staan, met de nodige vermoeidheid (en burn-outs) bij de betrokken personeelsleden tot gevolg. Deze extra belasting werd meermaals aangehaald in de COFECO-vergaderingen in het kader van het COVID-beheer. Hoewel die personeelsleden na de eerste golf

		nood hadden aan vakantie, veroorzaakte het vooruitzicht op een tweede golf en het beheer om dit te voorkomen, een blijvende extreme werkdruk. Aangezien ook de andere strategische engagementen (BNRA, NIS, 5G, analyse passagiersgegevens...), evenals de andere dreigingen (droogte, cyber, terro, Brexit, ...) de aandacht blijven opeisen, werd in augustus 2020 een gedetailleerd en beargumenteerd motivatiedossier ingediend voor een personeelsversterking. De bevestiging van deze bijkomende personeelsversterking van in totaal 65FTE werd verkregen op 9 september 2020. De aanwervingen en invulling van al deze plaatsen heeft op dit moment (dus 7 maanden later) nog steeds niet geleid tot een versterking van onze capaciteit. Integendeel, de vorming van de nieuwe regering leidde tot een bijkomende afname van enkele ervaren personeelsleden om in kabinetten te gaan werken en anderen verlieten de dienst omwille van de aanhoudende zware druk op hun privéleven. Het is dan ook zeer duidelijk dat het huidige statuut niet compatibel is met de noodzakelijke werking binnen het NCCN en de rekruteringsmechanismen niet afgestemd zijn op de behoefte van het NCCN dat, als kennisorganisatie, op een snelle manier en flexibele manier gespecialiseerde profielen moet kunnen aantrekken. De denkoefeningen en de uitwerking van de plannen hiervoor zijn volop bezig, maar gelet op de bevindingen moet dit onverwijld doorgevoerd worden. Het NCCN zet zich met de huidige middelen en het huidig personeel uitermate hard in om de nodige opdrachten te kunnen blijven uitvoeren. De voorbereiding hiervoor werden proactief genomen door het voorzien van een wachtsysteem en door het uitvoeren van het transitieproces. Bijkomend personeel is echter meer dan nodig. De traagheid van de aanwervingsprocessen bij Selor maar ook de procedures die moeten gevolgd worden en de testen die worden afgenomen zijn niet aangepast aan de noden van het NCCN én zijn niet aangepast om in een crisissituatie performant en efficiënt nieuwe medewerkers aan te trekken. Momenteel (2021) werken bij NCCN 188 medewerkers van de geplande 311 of een deficit van 39.5% (!).
6	Comment décririez-vous l'action des gouvernements précédents concernant l'état de préparation à une	Dit betreft een verantwoordelijkheid van de FOD VG. Het NCCN wenst hier geen positie in te nemen, noch over uit te breiden aangezien de exacte gang van zaken niet gekend is. Binnen het CBRNe centrum wordt wel gewerkt aan een overzicht van de nationale middelen inzake CBRNe waarover de verschillende partners beschikken. Dit project is al enkele maanden in voorbereiding maar krijgt nog meer betekenis door de COVID-19 crisis. Die heeft bevestigd dat een goede kennis van de beschikbare capaciteiten bij de betrokken diensten een

	crise sanitaire en Belgique, notamment s'agissant du stock de matériel de protection ?	sleutelement vormt bij crisisbeheer, met directe gevolgen voor de bevolking, het medisch personeel en andere eerstelijnssectoren. Een grondigere kennis van onze nationale CBRNe capaciteiten laat toe om sneller te kunnen anticiperen op de vraag naar essentieel materieel. Er werd in dit kader een vragenlijst voorbereid die onlangs werd doorgestuurd naar de verschillende nationale partners. De bedoeling is om op basis van de resultaten de zwaktes te identificeren en op zoek te gaan naar passende oplossingen. Hierbij blijft de verantwoordelijkheid van het zich voorbereiden en het beheren van het materieel bij de bevoegde overheid/departement maar kan het CBRNe-centrum wel ondersteuning en expertise aanbieden. Om dit op een professionele manier te kunnen doen is het noodzakelijk dat het 'Raamakkoord over de interdepartementale samenwerking in het kader van de werkzaamheden van het CBRNe-expertisecentrum van het Crisiscentrum' dat dateert van 4 juni 2019 en ondertekend werd door de verschillende partners, met name, de toenmalige minister van Binnenlandse Zaken, de toenmalige minister van Volksgezondheid, de toenmalige minister van Defensie, de commissaris-generaal van de Federale Politie, de directeur-generaal van het Federaal Agentschap voor Nucleaire Controle, de toenmalige directeur-generaal a.i. van Sciensano, de toenmalige voorzitter van het Directiecomité van Binnenlandse Zaken, de voorzitter van het Directiecomité van de Federale Overheidsdienst Volksgezondheid en de toenmalige generaal-majoor voor het ministerie van Defensie verder wordt geoperationaliseerd, in concreto door het afsluiten van technische uitvoeringsakkoorden met bovenstaande partners om die samenwerking verder uit te werken aan de hand van detacheringen of andere samenwerkingsverbanden. Ook in het kader van het garanderen van de "national resilience" zoals vooropgesteld in de "7 baseline requirements of NATO for national resilience" (waartoe ook ons land zich verbonden heeft in 2016 en wat wordt opgevolgd door NCCN/ICC sinds vorig jaar) moet volgens NCCN een denkoefening worden gestart met betrekking tot het beheer van en toezicht op de strategische stocks en voorraden van ons land in de verschillende sectoren.
7	Verschillende getuigen in de commissie klaagden het gebrek aan investeringen in pandemic preparedness aan. Ook meer algemeen, de desinvesteringen in preventie. Voelt u dat in het werk van	La prévention fait partie intégrante du cycle du risque. Il est crucial que chacun s'engage dans le respect des compétences de chacun à une prévention maximale de risques. Même si le NCCN n'est pas compétent en tant que tel pour la mise en œuvre des mesures de prévention, le NCCN reconnaît l'importance de la prévention et profite de chaque opportunité pour rappeler à ces partenaires à l'importance de prise de mesures préventives. Par exemple, par la réalisation d'une identification de risques nationaux (BNRA), en collaboration avec des experts des autorités compétentes, les partenaires ont déjà été invités à prendre en compte quelques risques clés dans leur secteur et de prévoir des éventuelles mesures préventives. Néanmoins, même la meilleure des préventions ne permet pas d'effacer tout risque. C'est pourquoi, il est important que chaque secteur, et celui de la santé également, se prépare également à la prise de mesures réactives (dans le cas présent la disposition de stocks stratégiques de masques par exemple).

	het NCCN? Op welke manier? Welke maatregelen moeten er volgens u genomen worden om in het algemeen meer te investeren in preventie, en specifiek in domeinen zoals de rampengeneeskunde en infectieziekten?	Dit is ook een aandachtspunt dat naar voren komt in de voorbereiding op de 7 baseline requirements die geïdentificeerd werden door de NAVO. Dit zijn de basisbehoeften waarop een maatschappij zou moeten voorbereid zijn en waar de naties aan moeten werken om de weerbaarheid van het land te verhogen. Concreet gaat het over de volgende behoeftes: • Verzekerde continuïteit van de overheid en kritieke overheidsdiensten • Betrouwbare en verzekerde energiebevoorrading • Het vermogen om op een doeltreffende manier om te gaan met ongecontroleerde verplaatsingen van grote groepen mensen • Betrouwbare en verzekerde voedsel- en waterbevoorrading • Het vermogen om om te gaan met grote hoeveelheden (dodelijke) slachtoffers • Betrouwbare en verzekerde communicatiesystemen en ten slotte • Betrouwbare en verzekerde transportsystemen Het is niet aan het NCCN om bijvoorbeeld de energiebevoorrading te voorzien of ervoor te zorgen dat er meer reserves zijn voor drinkwater. Wat het NCCN wel doet sinds 2019 is analyseren wat er bestaat in België om tegemoet te komen aan die 7 baseline requirements en de verantwoordelijke sector er op te wijzen dat er geïnvesteerd moet worden in die verschillende sectoren. Voor wat betreft de derde baseline en de vijfde baseline neemt het NCCN zelf actie. De evacuatie van mensenmassa's of het verplaatsen van mensenmassa's is iets wat men risico-overschrijdend moet aanpakken, net als het beheer van grote hoeveelheden dodelijke slachtoffers. Het beheer van levende slachtoffers is dan weer een verantwoordelijkheid van Volksgezondheid. Concreet werd tijdens het covid beheer op 19 maart 2020 aan ECOSOC, de cel die werd opgericht om zich te focussen op de socio-economische gevolgen van de noodsituatie gevraagd een voedselbeveiligingsplan op te richten. Dat plan moest dienen voor moest de noodzaak zich voordoen tijdens het COVID-beheer. De DG NCCN heeft ook gevraagd dit verder te operationaliseren zodat dit plan ook toepasbaar zou zijn voor toekomstige noodsituaties. Het NCCN heeft tijdens het beheer van de COVID pandemie voor enkele domeinen een monitoring opgezet. Enerzijds wordt deze monitoring georganiseerd in samenwerking met de betrokken sectorale overheden voor wat betreft het absentisme binnen de kritieke infrastructuur. Daarnaast wordt samen met het BIPT en de operatoren een monitoring van de communicatienetwerken verzekerd.
--	--	--

		Tenslotte wordt door het NCCN samen met de inlichtingen- en veiligheidsdiensten de desinformatie, die mogelijk speelt in het kader van deze wereldwijde pandemie, eveneens gemonitord. Deze processen worden door het NCCN permanent, op de achtergrond, verzekerd. Ook in het kader van het garanderen van de “national resilience” zoals vooropgesteld in de “7 baseline requirements of NATO for national resilience” (waartoe ook ons land zich verbonden heeft in 2016 en wat wordt opgevolgd door NCCN/ICC sinds vorig jaar) moet volgens NCCN een denkoefening worden gestart met betrekking tot het beheer van en toezicht op de strategische stocks en voorraden van ons land in de verschillende sectoren.
8	Un plan de crise face aux pandémies a été créé en 2006, mais il n’avait pas été mis à jour ni utilisé depuis de longues années. Il n’était même pas disponible sur un site d’une autorité fédérale accessible au public. En termes d’anticipation des crises, comment évaluez-vous cette situation ? Les gouvernements précédents en sont-ils responsables ?	Het pandemieplan is een sectoraal plan en moet geüpdatet worden door de bevoegde instantie. In dit geval FOD VG. Dit sectoraal noodplan werd niet gecoördineerd door het NCCN. In het kader van het huidige COVID-beheer is een bijsturing van dit sectoraal plan noodzakelijk. Het NCCN zal hiervoor dan ook zijn ondersteuning en expertise bieden aan Volksgezondheid. Le NCCN est compétent pour la coordination et l’organisation nationale de la planification d’urgence. A ce titre, il développe et opérationnalise deux types de plans d’urgence : 1. Le plan général d’urgence à l’échelon national qui établit les principes généraux de la coordination et de la gestion d’une situation d’urgence à l’échelon national qui trouvent à s’appliquer dans la plupart des situations d’urgence nationales. 2. Les plans particuliers d’urgence nationaux qui, pour un risque particulier, complètent ou dérogent aux principes prévus par le plan général d’urgence par la création par ex. de cellules de crise spécifiques (au regard par exemple de la technicité du risque ou des acteurs spécifiques associés à sa gestion). Dans le cadre de la gestion du risque épidémique, le plan général d’urgence (puisque les principes généraux et en particulier la structure de crise s’appliquent) trouve à s’appliquer. Il s’agit cependant d’un plan cadre qui est complété en interne par une fiche « planification d’urgence ». Il doit également être traduit, comme pour les autres risques, par les autorités sectorielles compétentes, en un plan d’urgence sectoriel, en l’occurrence le plan pandémie. Il relève en effet de la responsabilité de chaque secteur d’entreprendre les préparations nécessaires pour se préparer à la gestion au sein du secteur des risques. Le NCCN participe volontiers à ces travaux dès qu’il y est invité pour y apporter tout son soutien et son expertise, et veiller à l’harmonisation des approches sectorielles et locales. In het kader van de codificatie zal de rol van de verschillende departementen en sectoren beter beschreven worden. Concreet komt het erop neer dat zij verantwoordelijk zullen zijn voor de voorbereiding van hun sector/departement: - voor wat betreft het incidentbeheer van hun sector/departement, de informatieverplichting naar het NCCN toe

		- voor wat betreft de overgang naar nationaal crisisbeheer, in samenwerking en onder coördinatie van het NCCN - de rol van het departement/sector tijdens het nationaal crisisbeheer, met name de rol in - o het beheren van de bron van de noodsituatie - o de rol binnen de evaluatiecel - o de rol binnen het coördinatiecomité.
9	Quid du plan pandémie de 2006 : Pourquoi n'a-t-il pas été actualisé ? Cette actualisation relève-t-elle des compétences du centre de crise ? Si oui, pourquoi n'a-t-elle pas eu lieu ? Si non, qui est chargé de cette mission ?	Het pandemieplan is een sectoraal plan en moet geüpdatet worden door de bevoegde instantie. In dit geval FOD VG. Dit sectoraal noodplan werd niet gecoördineerd door het NCCN. In het kader van het huidige COVID-beheer is een bijsturing van dit sectoraal plan noodzakelijk. Het NCCN zal hiervoor dan ook zijn ondersteuning en expertise bieden aan Volksgezondheid. Comme expliqué supra, le NCCN est compétent pour la coordination et l'organisation nationales de la planification d'urgence. A ce titre, il développe et opérationnalise deux types de plans d'urgence : 1. Le plan général d'urgence à l'échelon national qui établit les principes généraux de la coordination et de la gestion d'une situation d'urgence à l'échelon national qui trouvent à s'appliquer dans la plupart des situations d'urgence nationales. 2. Les plans particuliers d'urgence nationaux qui, pour un risque particulier, complètent ou dérogent aux principes prévus par le plan général d'urgence par la création par ex. de cellules de crise spécifiques (au regard par exemple de la technicité du risque ou des acteurs spécifiques associés à sa gestion). Dans le cadre de la gestion du risque épidémique, le plan général d'urgence (puisque les principes généraux et en particulier la structure de crise s'appliquent) trouve à s'appliquer. Il s'agit cependant d'un plan cadre qui est complété en interne par une fiche « planification d'urgence ». Il doit également être traduit, comme pour les autres risques, par les autorités sectorielles compétentes, en un plan d'urgence sectoriel, en l'occurrence le plan pandémie. Il relève en effet de la responsabilité de chaque secteur d'entreprendre les préparations nécessaires pour se préparer à la gestion au sein du secteur des risques. Le NCCN participe volontiers à ces travaux dès qu'il y est invité pour y apporter tout son soutien et son expertise, et veiller à l'harmonisation des approches sectorielles et locales. In het kader van de codificatie zal de rol van de verschillende departementen en sectoren beter beschreven worden. Concreet komt het erop neer dat zij verantwoordelijk zullen zijn voor de voorbereiding van hun sector/departement: - voor wat betreft het incidentbeheer van hun sector/departement, de informatieverplichting naar het NCCN toe - voor wat betreft de overgang naar nationaal crisisbeheer, in samenwerking en onder coördinatie van het NCCN - de rol van het departement/sector tijdens het nationaal crisisbeheer, met name de rol in - o het beheren van de bron van de noodsituatie

		- o de rol binnen de evaluatiecel - o de rol binnen het coördinatiecomité.
10	In hoeverre voelde het NCCN dat de diensten op FOD VG die bij een sanitaire crisis de evaluatie- en informatiecel van NCCN normaliter moeten voeden met info sterk uitgehold of onderbemand waren? Hoe heeft dit de werking van het NCCN gehinderd?	Van bij aanvang, dus tijdens de prefederale fase, werd door de FOD VG aangegeven dat het team dat deze mogelijke crisis in de hand moest nemen te klein was. (NVDR binnen de FOD VG werken meer dan 1000 medewerkers). Het NCCN (ongeveer 150 medewerkers) heeft van bij aanvang (nog in de prefederale fase) aangegeven de FOD VG te willen ondersteunen en heeft dat ook effectief gedaan tot op de dag van vandaag. Concreet betrof dat aanbod: • het mee helpen beantwoorden van vragen van het publiek, maar dit werd stopgezet omdat het NCCN geen input vanuit FOD VG kreeg om te kunnen antwoorden op vragen. • Voor wat betreft de vragen van partners, fungeerde het NCCN als liaison tussen de partners en Volksgezondheid. Om dit op een adequate manier te organiseren en te faciliteren, werd ook op 12 maart hieromtrent door het NCCN een vergadering georganiseerd met de gouverneurs enerzijds en volksgezondheid anderzijds met als doel de gouverneurs de mogelijkheid te geven hun vragen te stellen aan VG en VG de mogelijkheid te geven hierop meteen te antwoorden. • Suite à l'attention médiatique grandissante face à la situation en Chine et aux premiers cas suspects en Belgique fin janvier, le Service Communication du SPF Santé publique a sollicité l'aide et les conseils de la Direction Communication du NCCN. Des contacts quotidiens ont lieu depuis lors entre ces deux services. • Le 28 janvier 2020, le NCCN a conseillé une stratégie de communication de risque structurée et cohérente, basée sur le <i>Processus Opérationnel en Communication de Crise</i> (POCC). Depuis lors, chaque lundi, le NCCN transmet aux communicateurs de la Santé publique une analyse des perceptions et besoins en informations récoltées via un monitoring des médias (sociaux). Cette analyse est accompagnée de conseils stratégiques et opérationnels afin de faire évoluer la communication de risque en phase avec la société belge (positionnement, canaux d'informations, utilisation des médias sociaux,...). • Par ailleurs, le NCCN a apporté une aide concrète en facilitant l'ouverture d'un numéro d'information spécifique (via notre contrat-cadre de « contact center de crise », et en mettant à leur disposition notre numéro vert 0800/14.689). Le NCCN a également mis en contact Twitter et le SPF Santé publique afin de certifier leur compte et de mettre en avant via ce canal leurs communications. • En soutien à la Santé publique, le NCCN joue également un rôle de relais d'information envers les communicateurs des Gouverneurs, ainsi que via eux des Villes et Communes belges, afin de transmettre à chacun les lignes directrices de la Santé publique pour veiller ensemble à une information cohérente. Une démarche similaire est entreprise envers les porte-paroles et communicateurs des autorités fédérales et régionales concernées. Ces lignes

		directrices sont régulièrement actualisées et transmises à chacun. Ce travail en réseau a permis de renforcer les communications du SPF Santé publique, notamment par l'utilisation des sites web et médias sociaux des autorités partenaires pour diriger journalistes et citoyens vers les canaux de référence, à savoir tout particulièrement le site web info-coronavirus.be • Plus concrètement, le NCCN a facilité par exemple la diffusion des affiches de sensibilisation, en format électronique haute résolution, afin que toutes les autorités puissent les utiliser au mieux. Les services juridiques du SPF Santé Publique et du NCCN ont également collaboré sur la question de la mise en quarantaine (échanges d'analyse et mise à disposition du NCCN des templates de mise en quarantaine des entités fédérées). Tijdens het beheer van de noodsituatie zelf, bestond de evaluatiecel (CELEVAL) niet alleen uit leden van de FOD VG maar wel uit volgende vertegenwoordigers in de eerste golf: • FOD VG (voorzitterschap) • Sciensano • Wetenschappelijk Comité • Regio's en gemeenschappen ○ Agentschap Zorg en Gezondheid ○ Commission communautaire commune ○ AVIQ • Binnenlandse Zaken ○ CBRNe center NCCN (als observator) ○ Geïntegreerde politie ○ Civiele Veiligheid • Hoge Gezondheidsraad • Expertise mobiliteit • Expertise psychologie • Expertise vaccinologie • Expertise biostatistiek • Specifieke leden werkgroep kleurencodes ○ FOD VG – internationale relaties ○ FOD BuZa
--	--	---

	Tijdens de eerste golf werd de rol van de evaluatiecel goed ingevuld voor wat betreft het zicht op de epidemiologische situatie en de opvolging van de maatregelen. De feedback van uit CELEVAL naar COFECO gebeurde schriftelijk en via de voorzitter van de FOD VG die in COFECO zetelde. Tijdens de tweede golf veranderde de samenstelling van CELEVAL en stopte het expertenadvies naar COFECO toe. Dit zorgde ervoor dat er geen geconsolideerd beeld meer kwam uit de sanitaire zuil en de medische adviezen omtrent de maatregelen en specifieke vragen daaromtrent mankeerden en onbeantwoord bleven. De FOD VG maakt deel uit van de kern van de Informatiecel. De opdrachten van de Informatiecel worden op een collegiale manier opgenomen door de verschillende leden van de Informatiecel en dit met respect voor de bevoegdheden van elke dienst. De kern(Infocel) bestaat uit vertegenwoordigers van het NCCN, FOD VG en Sciensano. In de volledige Infocel zitten voorts vertegenwoordigers van: Federale politie, FOD WASO, Kanselarij van de Eerste Minister, FOD Buitenlandse Zaken, Defensie, FOD Mobiliteit, FOD Economie, FOD Financiën, FOD Justitie, BOSA, FAVV, FAGG, Agentschap Zorg en Gezondheid, Aviq, IrisCare, SPW Wallonie, Cocom, CCVO, POD Maatschappelijke Integratie, Duitstalige gemeenschap, Corona commissariaat, Fédération Wallonie-Bruxelles, AD Civiele bescherming Door de overvloedige vragen en opmerkingen op de sociale media tijdens de eerste weken, heeft het NCCN de sociale mediakanalen van de FOD VG tijdelijk overgenomen (tussen februari en mei 2020). Hierdoor was het mogelijk om de toestroom van vragen te beheren. Tevens heeft het NCCN het beheer van de website info-coronavirus.be deels overgenomen, om deze manier konden er snel berichten gepubliceerd worden op de website. Het feit dat het NCCN een andere overheidsdienst moet ondersteunen bij het beheer van een incident of bij de communicatie daaromtrent heeft de werking van het NCCN niet gestoord. Het hoort trouwens tot de opdrachten van het NCCN conform het Koninklijk Besluit van 31 januari 2003 waarin gestipuleerd staat dat zonder dat een nationaal vooralarm of een nationaal alarm gedecreteerd zijn dat strekt tot de uitwerking van dit plan en, indien nodig, tot de opstarting van de federale fase van crisiscoördinatie of -beheer op nationaal niveau, kan het NCCN zijn steun bieden aan een federale minister, die binnen zijn bevoegdheden geconfronteerd wordt met een noodsituatie. Wat de werking van het NCCN wel gestoord heeft, was het feit dat het onmogelijk was een volledig beeld te krijgen van de situatie door gebrek aan informatie vanuit FOD VG, het feit dat het NCCN niet het mandaat kreeg om de noodsituatie voor
--	--

		te bereiden met zijn partners terwijl daar wel de tijd toe was en het feit dat er op politiek niveau beslist werd dat de lead tot vlak voor de federale fase bij FOD VG bleef en het NCCN hier enkel in mocht ondersteunen (maar daartoe ook niet alle juiste tools in handen voor kreeg, lees te weinig informatie kreeg om voldoende te kunnen ondersteunen), ten slotte ook het feit dat er op politiek niveau beslist werd om uiteindelijk niet met de normale noodplanningsstructuren te werken en de crisis met de politieke structuren in de hand te nemen. Het NCCN heeft zich desondanks bewust constructief en positief opgesteld en de uitvoering van de keuzes van de overheden en partners maximaal ondersteund. Bewijs daarvan zijn de vele blijken van waardering van het werk van het NCCN door zowel partners als overheden. Het is dan ook de strategische doelstelling van het NCCN om als betrouwbare professionele partner door iedereen erkend te worden als het uniek, veilig en neutraal platform voor multidisciplinaire, interdepartementale en interregionale samenwerking met betrekking tot safety en security over de hele risicocyclus. Het NCCN treedt daarbij nooit in de plaats van de partners maar coördineert, faciliteert de samenwerking en volgt de uitvoering van de gezamenlijk genomen beslissingen op.
11	Acht het NCCN het ongelukkig dat het pandemieplan niet up-to-date was gehouden? Waarom is dit niet gebeurd?	Het pandemieplan is een sectoraal plan en moet geüpdatet worden door de bevoegde instantie, in dit geval FOD VG. Dit sectoraal noodplan werd niet gecoördineerd door het NCCN. In het kader van het huidige COVID-beheer is een bijsturing van dit sectoraal plan noodzakelijk. Het NCCN zal hiervoor dan ook zijn ondersteuning en expertise bieden aan Volksgezondheid. Le NCCN est compétent pour la coordination et l'organisation nationales de la planification d'urgence. A ce titre, il développe et opérationnalise deux types de plans d'urgence : 1. Le plan général d'urgence à l'échelon national qui établit les principes généraux de la coordination et de la gestion d'une situation d'urgence à l'échelon national qui trouvent à s'appliquer dans la plupart des situations d'urgence nationales. 2. Les plans particuliers d'urgence nationaux qui, pour un risque particulier, complètent ou dérogent aux principes prévus par le plan général d'urgence par la création par ex. de cellules de crise spécifiques (au regard par exemple de la technicité du risque ou des acteurs spécifiques associés à sa gestion). Dans le cadre de la gestion du risque épidémique, le plan général d'urgence (puisque les principes généraux et en particulier la structure de crise s'appliquent) trouve à s'appliquer. Il s'agit cependant d'un plan cadre qui est complété en interne par

		une fiche « planification d'urgence ». Il doit également être traduit, comme pour les autres risques, par les autorités sectorielles compétentes, en un plan d'urgence sectoriel, en l'occurrence le plan pandémie. Il relève en effet de la responsabilité de chaque secteur d'entreprendre les préparations nécessaires pour se préparer à la gestion au sein du secteur des risques. Le NCCN participe volontiers à ces travaux dès qu'il y est invité pour y apporter tout son soutien et son expertise, et veiller à l'harmonisation des approches sectorielles et locales. In het kader van de codificatie zal de rol van de verschillende departementen en sectoren beter beschreven worden. Concreet komt het erop neer dat zij verantwoordelijk zullen zijn voor de voorbereiding van hun sector/departement: - voor wat betreft het incidentbeheer van hun sector/departement, de informatieverplichting naar het NCCN toe - voor wat betreft de overgang naar nationaal crisisbeheer, in samenwerking en onder coördinatie van het NCCN - de rol van het departement/sector tijdens het nationaal crisisbeheer, met name de rol in - o het beheren van de bron van de noodsituatie - o de rol binnen de evaluatiecel - o de rol binnen het coördinatiecomité. Het NCCN spreekt zich niet uit over de reden waarom het pandemieplan niet werd geactualiseerd.
	2° INFORMATIE INTERNATIONAAL EN DERDE LANDEN DEC.2019 MAART 2020 / 2° INFORMATION INTERNATIONALE ET PAYS TIERS DÉC.2019 MARS 2020	
12	Staan jullie zelf rechtstreeks in contact met internationale of supranationale instanties die inlichtingen geven over gezondheidsbedreigingen? Wat gebeurt er met deze inlichtingen en hoe worden ze verwerkt?	Le NCCN n'est pas en contact direct avec des instances internationales compétentes en matière de santé publique. Cela ne relève pas de ces compétences. Il est néanmoins en contact avec des instances étrangères, européennes et internationales qui pourraient le notifier des risques pour la santé publique, telles que Le Centre de coordination de la réaction d'urgence (ERCC), l'agence internationale de l'énergie atomique (IAEA), ... Voor wat betreft gezondheidsbedreigingen is het National Focal Point (dhr. Paul Pardon) verantwoordelijk voor het uitsturen van dringende mededelingen aan de WHO contactpunten, voor het versturen van meldingen naar het Early Warning and Response System en voor het ogenblikkelijk doorgeven van internationale risicowaarschuwingen aan de verschillende volksgezondheidsdiensten. Hij kan daar ook door dat Early Warning and Response System gealarmeerd worden. Vanuit het NCCN was er wel een direct en rechtstreeks contact met zijn homologe instanties, voornamelijk van de buurlanden en Italië (gezien de situatie daar in het begin van de crisis) en de internationale instellingen. Er vindt ook nu nog

		elke vrijdag een overleg plaats tussen de DG NCCN en zijn homologen van de Benelux, Nordrhein-Westfalen en Frankrijk om de toestand in de respectievelijke landen en de maatregelen die daarmee gepaard gaan te bespreken. Daarnaast heeft de DG NCCN persoonlijk in 2019 het initiatief genomen tot de oprichting van een Europees netwerk van DG's van Crisiscentra. In dit netwerk wordt aan informatie-uitwisseling en peer review gedaan. Het is dan ook een ideaal kruispunt voor het delen van best practices en het gezamenlijk uitwerken van ideeën. Ondertussen werd dit initiatief ook opgepikt door Europa en worden gesprekken gevoerd om dit initiatief in te bedden in de EU initiatieven rond crisisbeheer.
13	Wat was de rol van de internationale inlichtingendiensten? Hoe gingen zij om met de discrepantie tussen wat China officieel communiceerde en wat er via ooggetuigen op sociale media aan de hand leek te zijn?	De eerste werkzaamheden met betrekking tot desinformatie zijn begonnen in april 2020. Het platform hybrid is hierbij ingezet om partners te bereiken, te sensibiliseren en operationele afspraken te maken. In de aanloop naar de vaccinatiecampagne werd de monitoring nog meer geïntensifieerd. Op 23 december 2020 volgde hieromtrent een eerste vergadering. Vanaf 4 januari 2021 wordt er een wekelijks overleg gehouden. In de sitrep die het NCCN tweemaal per week uitstuurt naar zijn partners, is het onderdeel desinformatie een vaste rubriek. Zo probeert het NCCN zijn partners continu op de hoogte te houden van de situatie maar ook continu wakker te houden voor deze problematiek. Andersom licht het NCCN de inlichtingen- en veiligheidsdiensten in van mogelijk problematische toestanden. Zo signaleerde het NCCN recentelijk enkele informaties over het aanbieden van valse vaccins aan de diensten. Nazicht leerde dat het in dit geval om een grap van een vrachtwagenchauffeur ging.
14	Volgt het NCCN wereldwijd evoluties in het crisisbeheer op om de eigen crisisaanpak kritisch te evalueren? Welke laatste grote veranderingen werden dankzij aanpassingen van het crisisbeheer elders ook hier	Het spreekt voor zich dat ieder land verantwoordelijk/bevoegd is om zijn eigen organisatie inzake noodplanning en crisisbeheer te bepalen. België wordt internationaal benijd voor zijn performante noodplanningsstructuren. Binnen de schoot van het NCCN werd in 2019-2020 de International Crisiscel (ICC) opgericht. Deze interdepartementale cel heeft als opdracht om een zowel op operationeel als op beleidsmatig vlak de link te maken met internationale partnerorganisaties en andere landen. Het ICC heeft ook in de Covid-crisis een belangrijke bijdrage geleverd in de internationale contacten die nodig waren voor de afstemming met onder andere de buurlanden en de beslissingen op EU niveau. Daarnaast heeft de DG NCCN persoonlijk in 2019 het initiatief genomen tot de oprichting van een Europees netwerk van DG's van Crisiscentra. In dit netwerk wordt aan informatie-uitwisseling en peer review gedaan. Het is dan ook een ideaal

	voorgesteld of geïmplementeerd?	kruispunt voor het delen van best practises en het gezamenlijk uitwerken van ideeën. Ondertussen werd dit initiatief ook opgepikt door Europa en worden gesprekken gevoerd om dit initiatief in te bedden in de EU initiatieven rond crisisbeheer. Er vindt ook nu nog elke vrijdag een overleg plaats tussen de DG NCCN en zijn homologen van de Benelux, Nordrhein-Westfalen en Frankrijk om de toestand in de respectievelijke landen en de maatregelen die daarmee gepaard gaan te bespreken. Via ICC en het EU DG netwerk worden onder andere contacten gelegd met andere crisisorganisaties die ervaring hebben met onderwerpen die bij ons nog moeten verbeteren. Ook internationale evaluaties van crisissen worden opgevolgd. De laatste veranderingen die werden aangebracht aan onze noodplanning en die zich baseren op getrokken lessen uit crisissen in het buitenland dateren van de herziening van het Nationaal nucleair noodplan in 2018. Op basis van internationale inzichten, werd bijvoorbeeld een onderscheid gemaakt tussen de verschillende fasen van een noodsituatie (urgentiefase, overgangsfase, nazorgfase) en de verschillende aspecten die in die fasen aan bod komen. Dit laat toe beter inzicht te verwerven: - in het verloop van een noodsituatie, - de acties die in die fasen moeten ondernomen - hoe officieel de noodsituatie te beëindigen - welke aspecten men op lange termijn (nazorg) zal moeten opvolgen (en dus de mogelijkheid om dit nu reeds voor te bereiden), met als bemerking dat een nazorgfase theoretisch geen deel uitmaakt van een noodplan aangezien het einde van de noodsituatie officieel werd bepaald door de beleidscel. Gelet op de mogelijke zware impact op lange termijn van een nucleaire noodsituatie, hebben wij er bewust voor gekozen om deze nazorgfase toch expliciet in het plan op te nemen als belangrijk aandachtspunt. Het concept noodplanningszone – extensie zone zoals opgenomen in het noodplan sluit aan bij de internationale reflecties omtrent zonering ontwikkeld binnen HERCA-WENRA (groep bestaande uit nucleaire toezichthouders/autoriteiten radioprotectie binnen Europese Landen). In het kader van de bilaterale samenwerking inzake de voorbereiding op nucleaire noodsituaties, zijn met Nederland afspraken gemaakt waar het Belgische model (nucleair noodplan) interconnecteert met het Nederlandse model, in het
--	--	--

		kader van samenwerking tussen homologe instanties. Op die manier probeert men tot een (gezamenlijke) aanpak van het nucleaire crisisbeheer die zo nauw mogelijk op mekaar aansluit (wat zeer moeilijk is niet in het minst omdat het aspect politieke besluitvorming in beide landen moeilijk voorspelbaar is) te komen. Bij de ontwikkeling van het model van het nucleair noodplan, heeft België zich niet geïnspireerd op de Nederlandse organisatie omtrent coördinatie/besluitvorming. Het was een logische (natuurlijke) evolutie langs Belgische zijde, waarbij uiteindelijk duidelijke raakvlakken geïdentificeerd werden met de Nederlandse organisatie. Als mensen in verschillende omgevingen lang genoeg rond problematieken werken, komen ze vaak los van mekaar tot gelijkaardige inzichten. Le NCCN participe également à des symposiums organisés au niveau européen ou international pour en retirer des enseignements utiles (par ex. The Romanian Presidency Workshop on Preparing for High Impact Low Probability Events – Way Ahead qui s’est tenu les 30 et 31 janvier 2019 à Bucharest, le workshop « Le Blackout de longue durée: gestion des conséquences, priorisation des besoins et méthodologies de planification » organisé par le Haut-Commissariat à la protection nationale du Gouvernement luxembourgeois les 13 et 14 juin 2019).
	3° FEDERALE BESLISSINGEN EN MAATREGELEN DEC.2019-MAART 2020 / 3° DÉCISIONS ET MESURES FÉDÉRALES DÉC.2019-MARS 2020	
15	Was het een taak van het crisiscentrum om zeker te zijn dat we voldoende strategische stock van het nodige materiaal hadden? Indien niet: wiens taak was het?	Voor wat betreft de strategische stocks van medisch materiaal, ligt de verantwoordelijkheid bij de FOD Volksgezondheid. Desalniettemin heeft het NCCN in de prefederale fase meermaals gewezen op de noodzaak om in die stocks te voorzien en hier klaar voor te zijn en daarenboven aangegeven dat het NCCN indien nodig hierin ondersteuning kan bieden. Hoewel het hier dus om een verantwoordelijkheid van VG gaat, was het voor het NCCN wel noodzakelijk dat deze problematiek door VG ter hand genomen zou worden, een tekort aan zulke middelen zou een crisis in een crisis kunnen veroorzaken met gevolgen voor de hele Belgische bevolking. Een aantal voorbeelden van die ondersteuning zijn de volgende: Op vraag van het kabinet Volksgezondheid, zal het NCCN op 5 maart een juridische analyse maken over een mogelijke opvoeding van mondkmaskers die aanwezig zijn binnen België alsook de productie ervan. Zo ondersteunde het NCCN op 10 maart de FOD Volksgezondheid in het verspreiden van een brief van Volksgezondheid naar de burgemeesters over de verdeling van de mondkmaskers. Het beheer en het tekort aan medisch materiaal (mondmaskers, testen, vaccins,...) kwam als regelmatig agendapunt terug op de vergaderingen COFECO en de overlegmomenten van de gouverneurs.

		Het beheer en het tekort aan een strategische stock is een aandachtspunt dat naar voren komt in de voorbereiding op de 7 baseline requirements die geïdentificeerd werden door de NAVO. Dit zijn de basisbehoeften waarop een maatschappij zou moeten voorbereid zijn en waar de naties aan moeten werken om de weerbaarheid van het land te verhogen. Concreet gaat het over de volgende behoeftes: • Verzekerde continuïteit van de overheid en kritieke overheidsdiensten • Betrouwbare en verzekerde energiebevoorrading • Het vermogen om op een doeltreffende manier om te gaan met ongecontroleerde verplaatsingen van grote groepen mensen • Betrouwbare en verzekerde voedsel- en waterbevoorrading • Het vermogen om om te gaan met grote hoeveelheden (dodelijke) slachtoffers • Betrouwbare en verzekerde communicatiesystemen en ten slotte • Betrouwbare en verzekerde transportsystemen Het is niet aan het NCCN om bijvoorbeeld de energiebevoorrading te voorzien of ervoor te zorgen dat er meer reserves zijn voor drinkwater. Wat het NCCN wel doet sinds 2019 is analyseren wat er bestaat in België om tegemoet te komen aan die 7 baseline requirements en de verantwoordelijke sector er op te wijzen dat er geïnvesteerd moet worden in die verschillende sectoren. Voor wat betreft de derde baseline en de vijfde baseline neemt het NCCN zelf actie. De evacuatie van mensenmassa's of het verplaatsen van mensenmassa's is iets wat men risico-overschrijdend moet aanpakken, net als het beheer van grote hoeveelheden dodelijke slachtoffers. Het beheer van levende slachtoffers is dan weer een verantwoordelijkheid van Volksgezondheid. Ook binnen het CBRNe centrum wordt er gewerkt aan een overzicht van de nationale middelen inzake CBRNe waarover de verschillende partners beschikken. Dit project is al enkele maanden in voorbereiding maar krijgt nog meer betekenis door de COVID-19 crisis. Die heeft bevestigd dat een goede kennis van de beschikbare capaciteiten bij de betrokken diensten een sleutelelement vormt bij crisisbeheer, met directe gevolgen voor de bevolking, het medisch personeel en andere eerstelijnssectoren. Een grondigere kennis van onze nationale CBRNe capaciteiten laat toe om sneller te kunnen anticiperen op de vraag naar essentieel materieel. Er werd in dit kader een vragenlijst voorbereid die onlangs werd doorgestuurd naar de verschillende nationale partners. De bedoeling is om op basis van de resultaten de zwaktes te identificeren en op zoek te gaan naar passende oplossingen. Hierbij blijft de verantwoordelijkheid van het zich voorbereiden en het beheren van het materieel bij de bevoegde overheid/departement maar kan het CBRNe-centrum wel ondersteuning en expertise aanbieden. Om dit op een professionele manier te kunnen doen is het noodzakelijk dat het 'Raamakkoord over de interdepartementale
--	--	---

		samenwerking in het kader van de werkzaamheden van het CBRNe-expertisecentrum van het Crisiscentrum' dat dateert van 4 juni 2019 en ondertekend werd door de verschillende partners, met name, de toenmalige minister van Binnenlandse Zaken, de toenmalige minister van Volksgezondheid, de toenmalige minister van Defensie, de commissaris-generaal van de Federale Politie, de directeur-generaal van het Federaal Agentschap voor Nucleaire Controle, de toenmalige directeur-generaal a.i. van Sciensano, de toenmalige voorzitter van het Directiecomité van Binnenlandse Zaken, de voorzitter van het Directiecomité van de Federale Overheidsdienst Volksgezondheid en de toenmalige generaal-majoor voor het ministerie van Defensie verder wordt geoperationaliseerd, in concreto door het afsluiten van technische uitvoeringsakkoorden met bovenstaande partners om die samenwerking verder uit te werken aan de hand van detacheringen of andere samenwerkingsverbanden. Ook in het kader van het garanderen van de “national resilience” zoals vooropgesteld in de “7 baseline requirements of NATO for national resilience” (waartoe ook ons land zich verbonden heeft in 2016 en wat wordt opgevolgd door NCCN/ICC sinds vorig jaar) moet volgens NCCN een denkoefening worden gestart met betrekking tot het beheer van en toezicht op de strategische stocks en voorraden van ons land in de verschillende sectoren.
16	Welke plannen waren er concreet om eender welke grootschalige gezondheids crisis aan te pakken?	La planification d'urgence consiste en l'ensemble des mesures organisationnelles, procédurales et matérielles, et d'outils contribuant à la détermination des actions et mécanismes de coordination à mettre en place lors de la survenance d'une situation d'urgence, afin de pouvoir mobiliser dans les meilleurs délais les moyens humains et matériels nécessaires et ainsi organiser les interventions nécessaires à la protection de la population et des biens (art. 1 de l'Arrêté Royal (AR) du 22 mai 2019). En Belgique, trois niveaux d'autorité sont compétents pour la planification d'urgence multidisciplinaire. Il s'agit du bourgmestre compétent pour sa commune, du gouverneur compétent pour sa province, et du Ministre de l'Intérieur compétent pour l'ensemble du territoire belge. Le NCCN exécute cette mission pour le Ministre, et à ce titre, il est compétent pour la coordination et l'organisation nationale de la planification d'urgence. En vue de préparer la gestion multidisciplinaire d'une situation d'urgence gérée en phase fédérale, le NCCN développe et opérationnalise deux types de plans d'urgence : - Le plan général d'urgence à l'échelon national qui établit les principes généraux de la coordination et de la gestion d'une situation d'urgence à l'échelon national. Ce plan est actuellement établi par l'arrêté royal du 31 janvier 2003 portant fixation du plan d'urgence pour les événements et situations de crise nécessitant une coordination ou une gestion à l'échelon national. Une révision de cet AR était prévue avant le début de la crise covid mais est actuellement en suspens vu la crise que nous traversons. En attendant la mise à jour formelle de ce plan général par la révision de l'AR, il est dans la pratique acquis que ce plan est complété par un certain nombre de principes généraux repris dans

		l'AR du 1er mars 2018 portant fixation du plan d'urgence nucléaire et radiologique pour le territoire belge, en particulier la structure de gestion de crise. - Les plans particuliers d'urgence nationaux qui, pour un risque particulier, complètent ou dérogent aux principes prévus par le plan général d'urgence. Par exemple, le plan d'urgence nucléaire, le plan d'urgence national en cas d'attentats ou de prises d'otages terroristes ou encore le plan d'urgence national relatif à l'approche d'un incident criminel ou d'un attentat terroriste impliquant des agents chimiques, biologiques, radiologiques et nucléaires. Ces deux types de plans d'urgence sont des plans cadres qui doivent être traduits par les autorités compétentes en procédures, plans d'urgence opérationnels et sectoriels. Le NCCN participe à ces travaux (lorsqu'il y est associé) pour y apporter tout son soutien et son expertise, et veiller au respect des principes généraux de la planification d'urgence et à ce que les approches sectorielles soient harmonisées. Le NCCN entreprend donc deux types de préparation distinctes : une préparation générique utile pour tout type de crise peu importe son origine et une préparation spécifique pour des risques particuliers. Dans le passé, la tendance existait au sein du NCCN de multiplier le nombre de plans particuliers d'urgence. Dès qu'un nouveau risque était identifié ou faisait l'actualité, il faisait l'objet d'un plan particulier au niveau national. Néanmoins, l'expérience acquise par le NCCN ces dernières années a montré à quel point il est crucial en situation d'urgence pour tout un chacun de connaître son rôle. C'est pourquoi, il est important de développer des principes généraux qui trouveront à s'appliquer dans la plupart des crises nationales et qu'il ne faut s'écarter de ces principes généraux que lorsque la gestion d'un risque spécifique le nécessite (au regard par exemple de la technicité du risque ou des acteurs spécifiques associés à sa gestion). Par ailleurs, la multiplication des plans particuliers sans justification apparente ne permet pas de disposer en tout temps de plans d'urgence finalisés et à jour. De surcroît, les conclusions de la commission d'enquête parlementaire sur les attentats terroristes du 22 mars 2016 ont souligné également l'importance de disposer d'un cadre juridique cohérent et global en matière de planification d'urgence et de gestion ainsi que de plans d'urgence à tous les niveaux (communal, provincial et national) qui soient suffisamment généraux mais complétés par des fiches pratiques selon les risques avec des mesures spécifiques de protection. Le NCCN a donc souhaité investir davantage dans le volet générique de la planification d'urgence. Cette approche nouvelle se traduit en plusieurs projets : - Révision de l'AR du 31 janvier 2003 pour mettre à jour le plan d'urgence général et en élargir le scope de sorte que la plupart des situations d'urgence nationales puissent être gérées selon les principes et structures qu'il décrit ; - Développement de fiches annexes au plan général d'urgence visant à opérationnaliser le plan général d'urgence, fiches contenant : ○ des informations sur des risques spécifiques (fiches planification d'urgence),
--	--	--

- des mesures génériques de gestion,
- des procédures spécifiques de gestion, ...

In het kader van de codificatie zal de rol van de verschillende departementen en sectoren beter beschreven worden. Concreet komt het erop neer dat zij verantwoordelijk zullen zijn voor de voorbereiding van hun sector/departement:

- voor wat betreft het incidentbeheer van hun sector/departement, de informatieverplichting naar het NCCN toe
- voor wat betreft de overgang naar nationaal crisisbeheer, in samenwerking en onder coördinatie van het NCCN
- de rol van het departement/sector tijdens het nationaal crisisbeheer, met name de rol in
 - het beheren van de bron van de noodsituatie
 - de rol binnen de evaluatiecel
 - de rol binnen het coördinatiecomité.

Dans le cadre de la crise covid-19, c'est le plan général d'urgence à l'échelon national qui trouve à s'appliquer (voir supra). Conformément à la philosophie expliquée ci-dessus, ce plan générique est complété :

- par une fiche planification d'urgence pour le risque pandémie (voir supra). Un calendrier des fiches « planification d'urgence » a été élaboré en début d'année 2020 sur base principalement des résultats de l'analyse des risques nationaux (Belgian National Risk Assessment, BNRA 2018). Il était ainsi prévu de finaliser une fiche planification d'urgence pour le risque épidémie pour la fin 2020. Néanmoins, au regard de la situation en Chine et des premiers rapatriements de belges (voir supra), ce projet a été accéléré en interne et entamé dès fin janvier 2020. L'accent a essentiellement été mis sur l'identification de l'ensemble des partenaires et organisations devant être impliqués dans la gestion de la situation d'urgence.
- par un plan d'urgence sectoriel pandémie datant de 2006. Dit sectoraal plan moet geüpdatet worden door de bevoegde instantie, in dit geval FOD VG. Het werd niet gecoördineerd door het NCCN. In het kader van het huidige COVID-beheer is een bijsturing van dit sectoraal plan noodzakelijk. Het NCCN zal hiervoor dan ook zijn ondersteuning en expertise bieden aan Volksgezondheid.

Het NCCN heeft zich in een vroeg stadium en in de mate van het mogelijke voorbereid voor deze noodsituatie en heeft daarbij zijn partners betrokken. Het feit dat de informatie vanuit Volksgezondheid met betrekking tot een beeld van de situatie en een beeld van de mogelijke maatregelen die zouden kunnen worden genomen tot aan de federale fase onvoldoende was én er politiek beslist werd dat de lead bij Volksgezondheid bleef, heeft ertoe geleid dat het NCCN haar gewoonlijke rol niet heeft kunnen spelen.

17	Werden jullie betrokken bij de plannen om de ziekenhuiscapaciteit uit te breiden en de patiëntenstromen van elkaar te scheiden?	Neen, dit is een bevoegdheid van de sanitaire zuil. Door de covoorzitter COFECO werd wel telkens een stand van zaken gegeven van die ziekenhuiscapaciteit en dit zowel in COFECO als in de vergadering met de gouverneurs. Voor wat betreft het beheer van de tweede golf, gebeurt die stand van zaken nog steeds door de voorzitter van de Surge Capacity Group, eveneens zowel in COFECO als in de vergaderingen met de gouverneurs.
18	In hoeverre heeft het NCCN de politiek verantwoordelijken geadviseerd in het afkondigen van een federale fase? Wanneer werd hier voor het eerst gewag van gemaakt? Welke argumenten werden opgeworpen om deze federale fase (nog) niet af te kondigen?	Conform het KB van 31 januari 2003 is het aan de minister die Binnenlandse Zaken tot zijn bevoegdheden heeft om de federale fase al dan niet af te kondigen. Hij kan dit onder andere doen op basis van de informatie verzameld door het NCCN. Wanneer de gebeurtenis die aanleiding kan geven tot het opstarten van de federale fase haar oorsprong vindt in een door een ander departement beheerde sector, kan de minister van Binnenlandse Zaken of zijn gemachtigde het nationaal noodplan opstarten wanneer een bevoegde minister (of zijn gemachtigde) erom vraagt of op eigen initiatief. In dit laatste geval, behalve wanneer het om een uiterst dringende situatie gaat, overlegt de minister van Binnenlandse Zaken eerst met de bevoegde minister (of zijn gemachtigde). Het NCCN heeft al in een zeer vroeg stadium de politieke overheden op de hoogte gebracht van de mogelijke problematiek. Aanvankelijk betrof die vooral de organisatie van de terugkerende Belgen uit China en andere landen. Op 25 februari 2020 werd een eerste officiële nota opgemaakt naar de politieke overheden waarin de huidige context werd beschreven. Op dat moment geeft het NCCN aan dat het niet weet welke mogelijke maatregelen er door de FOD Volksgezondheid genomen zullen worden en dat een specifieke voorbereiding hierdoor niet eenvoudig is. Desalniettemin hebben de diensten van het NCCN een aantal scenario's en mogelijke reacties daarop uitgeschreven. Er wordt aangegeven dat er mogelijks op termijn ook overgegaan zal worden naar nationaal crisisbeheer. Om die reden werd in deze nota ook aandacht besteed aan een aantal criteria die tot dit nationaal crisisbeheer zouden kunnen leiden. Verder wordt het volgende aangegeven: 'de geïdentificeerde scenario's brengen een aantal openstaande vragen met zich mee. In het kader van de voorbereiding is het nodig enerzijds een dagelijkse update te krijgen van de nationale en internationale situatie en anderzijds de te volgen maatregelen op regelmatige basis op te volgen. De meeste informatie waarop we moeten rekenen is volksgezondheidsgerelateerd maar aangezien de situatie in het buitenland ook maatregelen binnen België veroorzaakt, speelt ook FOD Buitenlandse Zaken een grote rol als informatiepartner in deze voorbereiding.'

	De mogelijke scenario's waar vanuit het NCCN aan gedacht werd, worden vervolgens opgesomd. Daarbij gaat het concreet om het volgende: - China beslist om de quarantainemaatregel nog verder uit te breiden - België beslist om de isolatiemaatregel op te leggen aan de terugkerende Belgen of mogelijks besmette Belgen - Er worden meerdere mensen binnen België ziek, eventueel zonder dat er een directe link is met China of een Chinese burger/Italië of een Italiaanse burger - Er wordt een besmet persoon geïdentificeerd die in nauw contact staat met een risicovolle instelling - Er sterven één of meerdere patiënten in België - Er wordt een besmet persoon geïdentificeerd op een (inter)nationaal transport. Bij elk van bovenstaande scenario's worden de onduidelijkheden, de nood aan beleidsbeslissingen omtrent dat scenario en de mogelijke voorbereidingen die België kan nemen, opgesomd. Vervolgens worden de mogelijke criteria om een federale fase af te kondigen en de huidige stand van zaken besproken. Hieromtrent wordt het volgende genoteerd: 'aangezien er binnen België nog geen enkel dodelijk slachtoffer, noch een besmet persoon te melden valt er momenteel nog maar twee personen in thuisisolatie worden ondergebracht, zitten we nog niet in de fase van nationaal crisisbeheer. Gezien de internationale dreiging is een nationale voorbereiding, met name in samenwerking met al de lokale en nationale partners wel dringend. Een antwoord op bovenstaande vragen of het bepalen van specifieke richtingen in die voorbereiding is hier cruciaal.' Een laatste aandachtspunt in de nota betreft de juridische vragen met betrekking tot de maatregelen van quarantaine of isolatie. Een volgende nota gericht aan de politieke overheden wordt daags nadien opgemaakt, op 26 februari 2020, ter voorbereiding van het IKW dat op 27 februari 2020 georganiseerd wordt. Deze nota heeft tot doel de basisprincipes van het beheer van noodsituaties en noodplanning te beschrijven, net als de basisprincipes en de werking van de federale fase en de visie van het Nationaal Crisiscentrum op de aanpak van het Coronavirusdossier. Specifiek wordt de regelgeving inzake noodplanning en crisisbeheer herhaald, met bijkomende aandacht voor de fase van vooralarm. In de fase van vooralarm kan namelijk een coördinatievergadering georganiseerd worden. Die vergadering heeft als voornaamste doel een goed en gemeenschappelijk beeld van de situatie te krijgen om eventueel al voorzorgs- en beschermingsmaatregelen te nemen en om de minister van Binnenlandse Zaken te kunnen adviseren al dan niet over te gaan tot een federale fase. Een ander aandachtspunt betrof de evolutie van een crisis binnen een sector naar een noodsituatie beheerd in federale fase. Hier werd benadrukt, gezien de gevoeligheden van dat moment en het feit dat er zowel door Volksgezondheid als
--	---

	door de politieke overheden benadrukt werd dat de lead bij Volksgezondheid lag en bleef, dat in dergelijke situatie de overheid die bevoegd is voor de sector waar de crisis is ontstaan, verantwoordelijk blijft om de bron van de noodsituatie in te dammen en de sector te beheren. De minister van Binnenlandse Zaken is verantwoordelijk voor de noodzakelijke coördinatie tussen deze sector en de andere socio-economische sectoren om de negatieve gevolgen van de noodsituatie te beperken en om ervoor te zorgen dat de acties van de verschillende overheden (federaal, gewestelijk en gemeenschappelijk) coherent en geharmoniseerd zijn. Het is van cruciaal belang om een goed beheer van de noodsituatie te waarborgen door ongecoördineerde initiatieven te vermijden. Voor wat betreft het beheer van het coronavirus bleef de lead op dat moment volledig bij de FOD VG. Vervolgens wordt in de nota de huidige aanpak van het coronavirus aangehaald, met name dat ‘het toezicht op het risico van epidemieën in België en de zorg voor geïnfecteerde personen een bevoegdheid is en blijft van FOD VG. Niettemin is het en blijft het een verantwoordelijkheid van de bevoegde overheden voor noodplanning en crisisbeheer, met name de burgemeesters, de gouverneurs en de minister van Binnenlandse Zaken, volgens de principes van de noodplanning om een noodsituatie te beheren op hun grondgebied. In de huidige situatie is het dus nog steeds de verantwoordelijkheid van de interfederale gezondheidssector om het risico te evalueren, op te volgen en het dossier te beheren en de Belgische aanpak hieromtrent te coördineren. Hierbij wordt de mogelijke evolutie naar een federale fase beschreven: ‘Moest het risico echter escaleren (besmette personen in België) en gecoördineerde maatregelen vereisen binnen andere sectoren of algemene maatregelen vereisen van openbare orde en civiele veiligheid, zal er aan de minister van Binnenlandse Zaken worden aangeraden om een federale fase af te kondigen.’ Ten slotte wordt aangegeven dat er op dat moment nood is aan informatie-uitwisseling en dat er dus aangezien er binnen België nog geen enkel dodelijk slachtoffer, noch een besmet persoon te melden valt, en er maar twee personen in thuisisolatie worden ondergebracht, er nog niet aangeraden wordt een federale fase af te kondigen. Wel is er nood aan informatie-uitwisseling tussen Volksgezondheid en het NCCN maar ook met de andere socio-economische sectoren. Hiervoor raadt men aan om een coördinatievergadering te organiseren om: - Een goed en gemeenschappelijk beeld te krijgen van de situatie - Te bepalen welke voorzorgs- en beschermingsmaatregelen eventueel kunnen worden voorbereid en door wie, - Te bepalen vanaf welk niveau het afkondigen van een federale fase vereist is - Te vragen aan alle partners om geen ongecoördineerde initiatieven te nemen voor hun eigen sector. In een volgende nota aan de politieke overheden, gedateerd op 27 februari 2020, wordt de inhoud met betrekking tot de basisprincipes inzake noodplanning en crisisbeheer herhaald, net als het deel over de huidige aanpak maar wordt een
--	--

	bijkomend punt toegevoegd, namelijk de huidige situatie, bedenkingen na het IKW van donderdag 27 februari 2020 waar het NCCN op was uitgenodigd als observator. Het NCCN haalt hier drie aandachtspunten aan: 1. Nood aan interdepartementale coördinatie om chaos te vermijden. Hierin wordt herhaald dat er in België nog steeds geen dodelijk slachtoffer, noch een besmet persoon is en er maar twee personen in thuisisolatie worden ondergebracht en dat daarom nog niet wordt aangeraden om de federale fase af te kondigen. Wel wordt eraan toegevoegd dat de lead bij Volksgezondheid blijf liggen ‘voor wat betreft het beheer van het risico’. Bovenstaande vraag tot het mogen organiseren van een coördinatievergadering wordt opnieuw gesteld. 2. Nood aan een geïntensifieerde communicatie naar de bevolking. Op het politieke niveau wordt op dat moment aangegeven dat er in België geen drastische maatregelen genomen zullen worden om het virus in te perken zoals momenteel wel het geval is in Italië en andere Europese landen omdat die maatregelen niet wegen tegenover de schade die het virus met zich meebrengt en eerder zullen leiden tot een grotere socio-economische schade’. Het NCCN geeft hierop aan dat indien er effectief in België beslist wordt om op die manier met het risico om te gaan, de informatie naar de bevolking toe geïntensifieerd moet worden en het accent nog meer te worden gelegd op het gedrag dat de burger kan aannemen, enerzijds om te vermijden zelf besmet te worden en anderzijds om te vermijden om andere burgers te besmetten. België zal als land heel duidelijk moeten communiceren welke maatregelen we wél nemen en waarom we sommige maatregelen net niet nemen. 3. Nood aan oproep organisaties tot het op punt stellen van hun business continuity plans (BCP): indien er effectief beslist wordt om geen specifieke of drastische maatregelen te nemen ter beperking van het virus, betekent dit een snellere verspreiding van het virus binnen België en betekent dit dus, zeker in combinatie met de normale seizoensgriep, een drastische verhoging van het absenteïsme binnen bedrijven, organisaties, overheidsdiensten en instellingen. Dit absenteïsme moet in het kader van de BCP van die organisaties worden voorbereid. Het is een opdracht van de overheid om de organisaties hiertoe op te roepen zodat de continuïteit van die organisaties gegarandeerd kan worden en de socio-economische gevolgen ook hierdoor beperkt blijven. Op 3 maart 2020 stuurt de DG NCCN het bericht naar het kabinet van de Eerste Minister dat hij vindt dat fase 3 van de planning van VG moet voorbereid worden. Op 4 maart 2020 (op dat moment zijn er binnen België 23 bevestigde gevallen) wordt de maandelijkse Conferentie van de gouverneurs georganiseerd. Op vraag van de gouverneurs wordt het beheer van het coronavirus op de agenda geplaatst, ook het NCCN wordt hierop uitgenodigd. Tijdens die vergadering wordt door de voorzitter van de FOD VG bevestigd dat er op dat moment enkel maatregelen op vlak van volksgezondheid genomen worden met als doel het virus zo veel mogelijk in te perken. Dagelijks komen er patiënten bij, maar de oorsprong kan telkens in verband gebracht worden met Italië. ‘De overgang naar fase 3 zal gebeuren op het ogenblik dat de bron van die besmetting niet meer kan worden getraceerd. Hier
--	--

	bestaan echter geen vaste criteria voor. Er is ook geen vast scenario van maatregelen die in een dergelijke fase zullen worden genomen. De maatregelen zullen afhangen van de omstandigheden.’ De Voorzitter van de FOD VG geeft wel aan dat noch het kernkabinet, noch het overlegcomité voorstander is van quarantainemaatregelen zoals deze in Italië of Frankrijk genomen werden. Hij besluit dat Volksgezondheid er zich van bewust is dat er onvoldoende communicatie geweest is naar de professionele partners zoals het NCCN en gouverneurs en wil samen met deze partners kijken hoe dit kan worden verbeterd. Gouverneur Mahieu betreurt ten stelligste dat alle maatregelen die vandaag genomen worden, zich monodisciplinair binnen de “medische bubbel” situeren. Nochtans overstijgt de huidige situatie ruimschoots de bevoegdheid van volksgezondheid. De gouverneurs zijn op geen enkele manier voorbereid om het hoofd te bieden aan de veelvuldige problemen, met een grote maatschappelijke impact, die zich op het grondgebied van ons land voordoen en waarvan de intensiteit alleen nog maar zal toenemen. Zoals hierboven reeds gesteld zijn er geen richtlijnen voor eerstelijns werkers en is het ook niet duidelijk of er maatregelen werden genomen om de business continuity in vitale openbare sectoren te verzekeren wanneer we naar niveau 3 zouden evolueren. Er moet absoluut multidisciplinair worden gewerkt. Dit moet nationaal worden aangestuurd. Ook mevrouw Scholliers vindt de huidige voorbereiding volkomen ontoereikend en verwijst daarbij naar de verschillende maatregelen die in Frankrijk worden voorbereid. Andere gouverneurs erkennen de potentiële maatschappelijke impact van het fenomeen maar pleitten ervoor om zeker niet te overreageren. Het ergste wat kan gebeuren, is dat er een opbod van maatregelen komt, die tot een self-fulfilling prophecy zouden leiden en de negatieve maatschappelijke impact enkel nog zouden versterken. Daarom is het nodig dat de reactie steeds proportioneel is. Daarvoor zijn, zoals hiervoor gesteld, inderdaad richtlijnen van de regering nodig. Dit sluit niet uit dat het inderdaad nodig is dat het NCCN en de gouverneurs moeten nagaan of de bestaande maatregelen, bijvoorbeeld inzake business continuity, volstaan. Het NCCN en de gouverneurs moeten zich in ieder geval klaar houden om een versnelling hoger te schakelen, indien dit nodig is. De Voorzitter van de FOD VG en zijn DG noodhulp/ziekenhuizen benadrukken dat alle maatregelen die worden genomen gebaseerd zijn op de protocollen van de Wereldgezondheidsorganisatie en wetenschappelijk onderbouwd zijn. “Het Belgische coronabeleid werd bekrachtigd door de “kern” en door het overlegcomité en wordt als dusdanig uitgevoerd. Het klopt dat hierbij verschillen met andere landen zijn.” Ook pleiten ze ervoor om overacting te vermijden. Via de Interministeriële Conferentie Volksgezondheid wordt de communicatie ook gestroomlijnd, bijvoorbeeld naar de woonzorgcentra toe.
--	---

	Op 6 maart 2020 (109 bevestigde gevallen) maakt het NCCN een nieuwe nota op naar de politieke overheden. De bedoeling van die nota is de samenwerking tussen FOD VG en het NCCN te bevestigen. Concreet komt het erop neer dat het NCCN de FOD VG ondersteunt op het vlak van - Het verzamelen en coördineren van vragen. Het NCCN fungeert als schakel tussen de verschillende partners en de FOD VG. Als bijlage wordt de lijst met openstaande vragen meegestuurd, - Juridische ondersteuning, - Ondersteuning in de communicatie. Op 7 maart 2020 (169 bevestigde gevallen) volgt een nieuwe nota voor de politieke overheden waarin het volgende wordt beschreven: ‘De fases die door FOD VG worden bepaald zijn fasen om de gezondheid van de burgers van ons land te beschermen en staan los van de gemeentelijke-provinciale en federale fases die gebruikt worden in crisisbeheer en die dienen om de gevolgen van een noodsituatie te beheren om zo snel mogelijk tot een normale situatie te komen. Bijgevolg zal, zelfs indien FOD VG fase 3 afkondigt, er niet automatisch een fase in het kader van crisisbeheer worden afgekondigd’. Daarna volgt opnieuw een beschrijving van de basisprincipes van het beheer van noodsituaties en noodplanning. Verder wordt aangegeven dat in de huidige situatie de maatregelen die worden genomen nog steeds van puur medische aard zijn en er nog geen reden is om een federale fase af te kondigen. Ondertussen neemt NCCN wel verschillende initiatieven om zijn verschillende partners geïnformeerd en gealigneerd te houden. Als laatste punt wordt echter de voorbereiding van de transitiefase tussen het huidige beheer door FOD VG en het eventuele toekomstige beheer van Binnenlandse Zaken bij een federale fase aangehaald. ‘Zoals de definitie aangeeft, moet noodplanning breder gezien worden dan het opmaken van plannen. Voor de aanpak van een noodsituatie zoals die van een pandemie, baseren we ons in crisisbeheer op ons kaderplan, het koninklijk besluit van 31 januari 2003 tot vaststelling van het noodplan voor crisisgebeurtenissen en -situaties die een coördinatie of een beheer op nationaal niveau vereisen. Indien de situatie dat toelaat, zoals nu het geval is, willen de diensten die verantwoordelijk zijn voor noodplanning, met name, de verschillende departementen maar vooral de gouverneurs en de burgemeesters zich zo goed mogelijk voorbereiden voor moest deze situatie eventueel tot een noodsituatie komen. Die voorbereiding kan bestaan uit het organiseren van hun eigen diensten (BCP), voorzorgsmaatregelen voorbereiden, nodige procedures uitwerken, nuttige informatie inwinnen en uitwisselen,.... Ter voorbereiding van een eventuele federale fase heeft het NCCN al bepaald welke partners deel zullen uitmaken van welke cel (zie supra) bij federaal crisisbeheer, houdt het NCCN een overzicht bij van de vragen die gesteld worden door de partners en engageert het zich tegenover die partners om de transitie naar volksgezondheid te vergemakkelijken en er
--	---

	actief voor te zorgen dat er antwoorden komen op die vragen. Noch het NCCN noch de partners kregen tot op heden zo goed als geen antwoord op hun vragen, momenteel wordt Volksgezondheid dan ook overstelpt met rappels. Om er op korte termijn voor te zorgen dat de nodige diensten zich effectief kunnen voorbereiden en hiervoor dus de nodige antwoorden verkregen worden van Volksgezondheid die noodzakelijk zijn om die voorbereiding professioneel aan te pakken, stelt het NCCN voor om: - Op de bilaterale vergadering NCCN-Volksgezondheid die op maandag 9 maart 2020 plaats vindt, de verschillende vragen van de partners nog eens voor te leggen met de vraag zich zo te organiseren zodat we: - Op donderdag 12 maart 2020 een vergadering kunnen organiseren met de gouverneurs waarop ze antwoord mogen verwachten op hun vragen en ze vervolgens zelf hun burgemeesters en interventiediensten kunnen informeren en met hun voorbereidingen kunnen starten; - vanaf donderdag 12 maart 2020 een FAQ op te maken voor zijn partners en zich te engageren om die FAQ up to date te houden. - op regelmatige basis een situatierapport op te maken en te delen met zijn partners. ‘ Bovenstaande engagementen kunnen echter maar voldaan worden indien het NCCN continu op de hoogte wordt gehouden door Volksgezondheid van de situatie en de mogelijke maatregelen die ze nemen of overwegen te nemen in een latere fase. Zoals eerder gezegd zitten we nog in een situatie waarbij alle maatregelen die worden overwogen, maatregelen in het kader van de volksgezondheid zijn.’ Op 12 maart 2020 maakt het NCCN uiteindelijk een laatste nota op voor het afkondigen van de federale fase. In die nota wordt weergegeven hoe de noodplanningsstructuren eruitzien, wie verantwoordelijk is voor welke cel, wie vertegenwoordigd moet zijn in welke cel en wat de opdrachten zijn van de verschillende cellen. Diezelfde avond wordt de federale fase afgekondigd. <u>Besluit:</u> In de prefederale fase heeft het NCCN zeer snel aan de alarmbel getrokken. De lead van het beheer werd echter lang exclusief bij VG gehouden. Het NCCN kon daardoor zijn gewoonlijke rol niet opnemen maar heeft toch getracht om maximaal informatie in te zamelen en te verspreiden naar zijn partners. Het “beheer” werd niet via de gewoonlijke mechanismen geregeld wat er toe leidde dat de informatiepositie van het NCCN ontoereikend en onvolledig was. Meermaals heeft het NCCN gehamerd op het feit dat er nood was aan een gemeenschappelijk en duidelijk beeld van de situatie door het organiseren van een coördinatievergadering.
--	---

		Daarentegen kwam de nood aan het afkondigen van een federale fase wel in de officieuze contacten tussen de politieke overheden en het NCCN ter sprake, getuige daarvan is de laatst beschreven nota van het NCCN aan de politieke overheden met de noodzakelijke op te zetten noodplanningsstructuren. Ons land beschikt over een zeer performant noodplannings- en crisisbeheersysteem. Dit systeem wordt dagelijks ingezet in situaties op verschillende niveaus. Binnen dit systeem zijn de partners door elkaar gekend en erkend in hun bevoegdheden. NCCN pleit er dan ook voor om in de toekomst dit systeem ten volle te gebruiken en om geen parallelle structuren op te zetten.
	4° VOORBEREIDING EN PLANNING CRISISBEHEERSING / 4° PRÉPARATION ET PLANIFICATION DE GESTION DE CRISE	
19	Vanaf wanneer wisten jullie dat de strategische stocks en alle nodige hulpmiddelen niet voldoende aanwezig waren? Welke acties werden ondernomen om dit te verhelpen?	Het voorzien van de medische strategische stocks is de verantwoordelijkheid van FOD VG. In de vergadering van 3 maart 2020 met betrekking tot National Hospital Surge Capacity waar het NCCN aanwezig was, werd aangegeven dat heel wat ziekenhuizen door hun strategische stocks zouden zitten binnen enkele weken. NCCN stond permanent in contact met het kabinet om de minister op de hoogte te houden van de evoluties. Een informeel verslag van die vergadering werd door het NCCN ook doorgestuurd naar het kabinet van de eerste minister met de melding dat er nu toch snel zou moeten geschakeld worden naar fase 3 binnen het volksgezondheidsplan. Het NCCN heeft sinds de federale fase dit onderwerp op de agenda van elke COFECO-vergadering en vergadering met de gouverneurs geplaatst.
20	Pour de nombreux experts (R. Horton, E. Vlieghe, E. André, J. Neve,...) auditionnés au sein de cette Commission, le morcellement des compétences notamment en matière de santé, la	Ik verwijs hierbij graag naar het debriefingsverslag dat door het NCCN op eigen initiatief werd opgemaakt naar aanleiding van het beheer van de eerste golf en dat integraal werd overgemaakt aan de commissie. De conclusies zijn als volgt samen te vatten: Er was een gebrek aan eenheid van commando Er was een gebrek aan het gebruik van de bestaande crisisstructuren Er was een gebrek aan het waarborgen van het onderscheid tussen operationele coördinatie en politieke beslissingen. Voor wat betreft de eerste lessen die al getrokken kunnen worden uit het beheer van de tweede golf, die nog steeds bezig is, werd eind januari een eerste nota opgemaakt door het NCCN naar het politieke niveau met de identificatie van een aantal knelpunten gepaard gaande met een voorstel van enkele verbeterpunten.

	multiplication des organes d'avis et le manque d'une unité de commandement a fragilisé notre pays dans sa capacité à répondre à la crise sanitaire. Partagez-vous les constats de ces experts ?	Ook hieruit bleek dat de bestaande crisisstructuren niet of slechts beperkt gebruikt worden. Beleidsbeslissingen worden wel degelijk teruggekoppeld naar de gouverneurs of naar de leden COFECO ter uitvoering nadat de beslissing genomen werd, de structuren worden niet ingezet voor het noodzakelijke beleidsvoorbereidend werk, enkel voor informatiedeling. Hierdoor wordt enerzijds belangrijke input van het terrein niet gebruikt (bijvoorbeeld feedback over de implementatie van eerder genomen maatregelen en eventuele moeilijkheden die daarmee gepaard zouden kunnen gaan, verbetervoorstellen, de analyse of een maatregel uitvoerbaar of communiceerbaar zal zijn op het terrein,...). Wetenschappelijke adviezen (GEMS) worden rechtstreeks via het Coronacommissariaat aan het politieke niveau voorgelegd. Die worden niet getoetst aan de toestand op het terrein. Hierdoor worden de adviezen monodisciplinaire, enkel vanuit wetenschappelijk, sanitair oogpunt opgemaakt. Er is geen duidelijke agenda/timing van overleg die gevolgd kan worden om tot een gedragen voorbereiding te komen van politieke beslissingen. NCCN wordt wel wekelijks betrokken bij het COVID-overleg bij de Eerste Minister. Deze evolutie is zeer gunstig omdat het de informatiepositie van het NCCN heeft verbeterd en omdat er op die manier een eerste input kan gegeven worden in de beleidsvorming. Dit contact vervangt uiteraard niet het noodzakelijke beleidsvoorbereidend werk dat normaal gezien , op multidisciplinaire wijze, tot een geconsolideerde input van verschillende departementen, operationele diensten en de gouverneurs. Binnen de sanitaire zuil zijn er geen duidelijke contactpunten. Een uniek contactpunt is belangrijk om eenduidige en gevalideerde informatie te krijgen. Er werd voor gekozen om de vaccinatie-uitrol niet te beschouwen als onderdeel van het crisisbeheer. Het NCCN heeft nochtans haar expertise herhaaldelijk aangeboden. Er werd voor gekozen om de vaccinatie-uitrol te laten realiseren door het coronacommissariaat in samenwerking met de deelstaten. De rol van het NCCN beperkt zich tot de coördinatie van de fysieke en cyberbeveiliging (dat laatste met CCB/CERT) van de strategische stockage- en productieplaatsen, de grote transporten en de vaccinatiecentra. Sindsdien werden bovenstaande knelpunten op politiek niveau besproken en werd de samenwerking met het Commissariaat verbeterd en verduidelijkt: er werd recentelijk een vergaderagenda opgesteld en goedgekeurd, er werd beslist om in de toekomst de multidisciplinaire input te integreren in het beleidsvoorbereidend werk en concreet zullen de wetenschappelijke adviezen als een geconsolideerde en accurate visie van de epidemiologische situatie en de situatie in de ziekenhuizen eerst op COFECO en met de gouverneurs worden besproken. De input van deze discussies zullen geïntegreerd worden in de adviezen die het Coronacommissariaat overmaakt aan het politieke overleg.
--	--	--

		Sinds 9 februari 2021 werd deze multidisciplinaire manier van werken voor het eerst toegepast. Ter voorbereiding van het OCC van 26 februari 2021 werden beleidsvoorbereidende documenten besproken in COFECO en in de vergadering van de gouverneurs en had elkeen de mogelijkheid om op basis van zijn ervaring en expertise hierover input te geven. Het coronacommissariaat neemt dit geconsolideerd, multidisciplinair advies mee naar het OCC. Op lokaal niveau bevinden de moeilijkheden zich vooral op volgend vlak : - Er is in het kader van lokaal clustermanagement nood aan een duidelijk, accuraat en geconsolideerd beeld van de sanitaire situatie en advies over de te nemen maatregelen. Aangezien dit ontbreekt is het soms moeilijk voor de lokale overheden om performante en de noodzakelijke maatregelen te nemen en zijn die ook niet overal dezelfde. - Er is nood aan een operationele coördinatie voor de sanitaire zuil. - In het kader van de mogelijke versoepelingen en de beheersstrategie en mogelijks een groter accent op lokaal beheer in het kader van het clusterbeheer, moet verduidelijkt worden welk niveau in welke omstandigheden welke maatregelen mag nemen. In dat kader zal het ministerieel schrijven van de minister IBZ binnenkort geactualiseerd worden. In dat kader heeft de gouverneur terecht een zekere autonomie in crisisbeheer (en een zeer specifieke, onmiskenbare kennis van zijn terrein), die autonomie dient gewaarborgd te worden, desalniettemin heeft hij een rol van informatie naar de hogere en lagere overheden. Advies aan die overheden kan (maar moet niet) hierbij gevraagd worden. - Om de gouverneur zijn rol te kunnen laten spelen heeft hij het volgende nodig : - Een kwalitatieve en recente evaluatie van de epidemiologische situatie (met alert) - Een duidelijk zicht op de fungerende en mogelijks toekomstige maatregelen om te anticiperen en de juiste beslissingen op het juiste moment te kunnen nemen en dus een grotere betrokkenheid van de burgemeesters, gouverneurs en het NCCN in de beslissingsname (voor en nadien) In dat kader moet er specifiek voor de komende weken en maanden een duidelijke beheersstrategie worden uitgewerkt (samen met – en niet naast- de noodplanningsactoren). - Om de gouverneurs toe te laten desgevallend corrigerend te kunnen tussenkomen tegenoverstaande van burgemeesters die maatregelen zouden nemen die tegen het beleid of de filosofie ervan ingaan, moet de wettelijke basis hiervoor (her)ingevoerd worden. Deze bevoegdheid is noodzakelijk in het kader van crisisbeheer van eenheid van commando moet kunnen gegarandeerd worden. Deze controlebevoegdheid is niet de administratieve controlebevoegdheid in het kader van algemene beleidsvoering maar wel degelijk in het kader van crisisbeheer en het beheer van openbare rust, veiligheid en gezondheid.
--	--	---

21	Comment jugez-vous le fonctionnement du Conseil National de Sécurité au plus fort de la crise sanitaire ? La collaboration avec les différents organes d'avis a-t-elle bien fonctionné ? Wat was de verhouding met de verschillende andere overleginstanties en adviesorganen?	De Nationale Veiligheidsraad (NVR) heeft geen rol in crisisbeheer. Het legt de prioriteiten voor het inlichtingen- en veiligheidsbeleid vast. Het is dus niet voorzien in de wetgeving rond noodplanning en crisisbeheer dat de NVR hierin een beslissingsmacht heeft, hetzelfde geldt voor het OCC. Er werd echter politiek gekozen om via deze organen te werken. De facto zitten dan ook grotendeels dezelfde partners rond de tafel als in de beleidscel zoals die wel voorzien is in de noodplanning. Het verschil maakt dat de voorbereiding naar die NVR anders is dan voorzien is in de noodplanning. Ter voorbereiding van een NVR wordt er een DAB, Kern en IKW georganiseerd terwijl ter voorbereiding van een beleidscel een COFECO wordt georganiseerd. Dit maakt dat het besluitvormingsproces heel politiek en heel zwaar is tegenover wat beschreven is in de noodplanning. Binnen het normale crisisbeheer worden structuren gebruikt die erkend en gekend zijn en dagelijks goed werken. Concreet komt het erop neer dat er een optimale samenwerking is tussen de verschillende bestuursniveaus voor wat betreft het organiseren van coördinatie en het bepalen van het beleid (minister Binnenlandse Zaken, gouverneurs en burgemeesters). Bij het afkondigen van de federale fase, komen een aantal structuren of cellen samen die elk een specifieke rol hebben in het kader van nationaal crisisbeheer. De belangrijkste cellen zijn: - De evaluatiecel: dit is een cel waar de experts van het risico samen zitten om een gemeenschappelijk technisch risicobeeld en een inschatting van de evolutie te kunnen geven. - Het coördinatiecomité: dit is een cel waar de verschillende betrokken diensten en sectoren aanwezig zijn en die als taak heeft om een gemeenschappelijk beeld van de volledige situatie op te maken en beleidsbeslissingen voor te bereiden - De informatiecel: dit is een cel die bestaat uit communicatieverantwoordelijken en woordvoerders van die verschillende betrokken diensten en sectoren en die zal zorgen voor een gemeenschappelijke communicatie naar de bevolking toe via de media - De beleidscel: in deze cel zetelen de politiek verantwoordelijke ministers. Zij nemen beleidsbeslissingen op basis van de voorbereidingen van het coördinatiecomité. Bijkomende cellen kunnen naargelang de behoefte of de noodsituatie worden ingeplugd, denk maar aan de socio-economische cel indien er een zware socio-economische impact is van de te nemen of genomen maatregelen en de slachtoffercel die werd opgericht in het kader van een terroristische aanslag of daad. Belangrijk is dat die cellen worden ingevoegd in het crisisbeheer en daarbij de centrale rol van COFECO erkend wordt. Er werd echter politiek beslist om bijkomende organen te creëren, buiten deze noodplanningsstructuur. Concrete voorbeelden hiervan zijn de GEES, GEMS en de ERMG. Deze organen werden rechtstreeks door de eerste minister aangestuurd en gaven ook enkel aan haar de gevraagde feedback inzake expertise. Dit had tot gevolg dat
----	---	---

		• Beleidsbeslissingen niet meer multidisciplinair werden voorbereid waardoor sommige beleidsbeslissingen achteraf ook niet haalbaar bleken op het terrein • Er bijkomende parallelle kanalen van informatie en beslissing werden gecreëerd. Dit kwam ook naar voren in de lessons learned van de eerste golf: ‘er werd bij het beheer van deze crisis voor gekozen om niet met de structuren die hierboven gedefinieerd staan te werken of om ze niet hun gebruikelijke rol toe te vertrouwen. Dit heeft niet alleen tot gevolg dat belangrijke informatie niet kan doorstromen naar het terrein, via de gouverneurs naar de burgemeesters. Daarenboven worden daardoor beslissingen die door het politieke niveau genomen worden, niet afgetoetst met de realiteit op het terrein (werking burgemeester-gouverneur-NCCN) en met experts uit verschillende geledingen (ECOSOC, CELEVAL, departementale crisiscentra) en of ze communiceerbaar zijn naar/aanvaardbaar door de bevolking (INFOCEL). Het is de coördinatierol van COFECO die er normaalgezien over moet waken om een gemeenschappelijk beeld van de situatie op te maken en om de toetsing te doen van bovenstaande aandachtspunten. Op basis daarvan worden dan opties voor het politieke niveau uitgewerkt en geconsolideerd. Het gebruiken van de bestaande crisisstructuren is bijgevolg een betere garantie voor een doorgedreven beleidsvoorbereiding vanuit alle operationele departementen en zorgt dus voor een betere fundering voor het nemen van politieke beslissingen.’ Om dit in de toekomst te vermijden en de informatiestroom te optimaliseren is het noodzakelijk dat de gebruikelijke noodplanningsstructuren worden gebruikt. Het feit dat ze niet gebruikt worden, ligt volgens het NCCN aan het feit dat ze onvoldoende gekend zijn bij de verschillende regionale en federale partners, zowel de diensten, kabinetten als ministers. Het NCCN zal in dit kader, net zoals dat met de lokale overheden en besturen gebeurt, een gestructureerd overleg, samenwerkingsverbanden en een opleidingstraject uitwerken.
22	Meer in het algemeen, is ons wettelijk kader inzake crisisbeheersing opgewassen tegen een crisis van een	Op basis van de conclusies van de parlementaire onderzoekscommissie naar aanleiding van de aanslagen van 22 maart 2016, van lessen die getrokken werden uit eerder beheerde noodsituaties, van inzichten en evoluties inzake noodplanning en crisisbeheer en van internationale aanbevelingen (getrokken lessen uit terreuraanslagen en Fukushima), werkt het NCCN aan een herziening van de wetgeving (codificatie) inzake noodplanning en crisisbeheer, met als doel te komen tot nog performantere structuren enerzijds en één basiswetgeving voor noodplanning en crisisbeheer anderzijds. Ook de lessen die getrokken werden uit het beheer van de COVID-19 crisis zullen hier uiteraard in verwerkt worden.

	dergelijke schaal en dimensies? Zo nee, wat dient daar te gebeuren?	Cette crise a encore une fois montré à quel point il est crucial en situation d'urgence pour tout un chacun de connaître son rôle et de disposer d'une unité de commandement. L'approche selon laquelle il faut un plan d'urgence national général actualisé et intégrant les principes généraux de planification d'urgence, en ce compris une structure générique de gestion de crise, sera donc poursuivie. Om dit in de toekomst te vermijden en de informatiestroom te optimaliseren is het noodzakelijk dat de gebruikelijke noodplanningsstructuren worden gebruikt. Het feit dat ze niet gebruikt worden, ligt volgens het NCCN aan het feit dat ze onvoldoende gekend zijn bij de verschillende regionale en federale partners, zowel de diensten, kabinetten als ministers. Het NCCN zal in dit kader, net zoals dat met de lokale overheden en besturen gebeurt, een gestructureerd overleg, samenwerkingsverbanden en een opleidingstraject uitwerken.
23	Hoe evalueert u het besluitvormingsproces inzake het bepalen en het handhaven van de coronamaatregelen? Was de rol van iedereen duidelijk (Cofeco, Celeval, Nationale veiligheidsraad, GEES, gouverneurs, burgemeesters ...)?	Het normaal besluitvormingsproces verloopt via de noodplanningsstructuren waarbij COFECO de centrale cel is die de input van de verschillende partners en de verschillende cellen verzamelt en integreert in een advies naar het politieke niveau (beleidscel). Er werd politiek voor gekozen om niet via die structuren te werken of om ze niet hun gebruikelijke rol toe te vertrouwen. Dit heeft niet alleen tot gevolg dat belangrijke informatie niet kan doorstromen naar het terrein, via de gouverneurs naar de burgemeesters. Daarenboven worden daardoor beslissingen die door het politieke niveau genomen worden, niet afgetoetst met de realiteit op het terrein (werking burgemeester-gouverneur-NCCN) en met experts uit verschillende geledingen (ECOSOC, CELEVAL, departementale crisiscentra) en of ze communiceerbaar zijn naar/aanvaardbaar door de bevolking (INFOCEL). Het is de coördinatierol van COFECO die er normaalgezien over moet waken om een gemeenschappelijk beeld van de situatie op te maken en om de toetsing te doen van bovenstaande aandachtspunten. Op basis daarvan worden dan opties voor het politieke niveau uitgewerkt en geconsolideerd. Het gebruiken van de bestaande crisisstructuren is bijgevolg een betere garantie voor een doorgedreven beleidsvoorbereiding vanuit alle operationele departementen en zorgt dus voor een betere fundering voor het nemen van politieke beslissingen. Voor wat betreft de handhaving van de maatregelen moet duidelijk gesteld worden dat we geen politiestaat zijn. Repressief handhaven zou voor een kleine minderheid van de bevolking moeten gebeuren. Om repressief handhaven te vermijden is het belangrijk om verstaanbare, duidelijke maatregelen die voor iedereen te begrijpen zijn, af te kondigen. Een goed voorbeeld hiervan was de organisatie van de eerste lockdown die op drie dagen geregeld was.

		Door tegenstrijdige communicatie en soms voor de bevolking op basis van discussies in de pers onlogisch afbouwen van de maatregelen verminderde de motivatiegraad van de bevolking. De maatregelen wijzigden soms snel en werden daarenboven aangevuld met lokale maatregelen, hierdoor was het voor de bevolking niet altijd duidelijk wat de op dat moment en op die plaats geldende maatregelen waren (bijv. mondmaskerplicht). Polemieken in de pers met betrekking tot de beslissingen over maatregelen zorgden er mee voor dat het draagvlak voor de maatregelen afnam. Deze afname in draagvlak werd vastgesteld in de dagelijkse monitoring van de (sociale) media en bleek ook uit diverse wetenschappelijke onderzoeken (oa. Motivatiebarometer van de Universiteit Gent). Om de handhaving operationeel beter te coördineren en te stroomlijnen werd door NCCN binnen COFECO in november 2020 de Hub Handhaving opgericht. Dit resulteerde onder andere in een regelmatig overzicht van de volledige handhaving van de maatregelen dat ter beschikking gesteld wordt aan de politieke overheden en de overige partners en dat op wekelijkse basis verzameld wordt door het NCCN. De federale politie, de sociale inspectie (SIOD), de economische inspectie, de inspectie consumptieproducten van de FOD VG, de controlediensten van de openbaar vervoersmaatschappijen en Agentschap natuur & bos bezorgen aan het NCCN wekelijks de gegevens over hun vaststellingen. Hun gegevens worden gebundeld in een overzicht en ook de evolutie wordt grafisch weergegeven op een interactief dashboard. Elke week (op donderdag) worden deze gegevens overgemaakt aan alle in het Covid-19 crisisbeheer betrokken actoren via het situatierapport van het NCCN.
24	Hoe evalueert u het instrument van de Ministeriële Besluiten en de FAQ's? Waren geen generieke Koninklijke Besluiten voorhanden om de meest dringende maatregelen snel te kunnen nemen? Was dat volgens u een betere optie geweest, ook al moet	Ministeriële besluiten De opeenvolgende ministeriële besluiten houdende dringende maatregelen om de verspreiding van het coronavirus COVID-19 te beperken maken deel uit van het crisisbeheer op federaal niveau. De wettelijke basis voor de ministeriële besluiten is artikel 4 van de wet van 31 december 1963 betreffende de civiele bescherming, de artikelen 11 en 42 van de wet van 5 augustus 1992 op het politieambt en de artikelen 181, 182 en 187 van de wet van 15 mei 2007 betreffende de civiele veiligheid. Elk van deze bepalingen verleent de minister van Binnenlandse Zaken de bevoegdheid om maatregelen te nemen die deze noodzakelijk acht voor de bescherming van de bevolking, met name in geval van verstoring van de openbare orde, met inbegrip van de volksgezondheid, in dit geval het gevaar dat voortvloeit uit de verspreiding van het coronavirus. De genomen maatregelen moeten worden beschouwd als politiemaatregelen in de zin van de wet van 5 augustus 1992 op het politieambt en als maatregelen in de zin van de artikelen 181 en 182 van de wet van 15 mei 2007 betreffende de civiele veiligheid. Aangezien de bovengenoemde politionele bevoegdheden uitdrukkelijk worden toegewezen aan de minister van

	men rekening houden met de periode van lopende zaken?	Binnenlandse Zaken worden de maatregelen, die op basis van de bovenstaande artikels worden genomen, opgenomen in een ministerieel besluit. De COVID-19 pandemie waarmee België wordt geconfronteerd, vormt een gevaarlijke situatie die het nemen van maatregelen ter bescherming van de bevolking rechtvaardigt. De genomen maatregelen zijn gericht op de bescherming van het fundamentele recht op leven en gezondheid van de bevolking. De beheersing van deze gezondheids crisis vereist een snelle en doelgerichte reactie die is aangepast aan de snel wijzigende epidemiologische omstandigheden. In het arrest-Umami van 30 oktober 2020 oordeelde de Raad van State in algemene vergadering dat de rechtsgronden, zoals vermeld, rechtsgeldig zijn. Verder heeft de algemene vergadering van de Raad van State in het arrest-Verelst van dezelfde datum gesteld dat de strafbaarstelling op grond van de artikelen 182 en 187 van de wet van 2007 tegemoetkomt aan het wettigheidsbeginsel vervat in artikel 14 van de Grondwet. De Raad van State zegt hierover in het bijzonder het volgende: "De wetgever heeft op het eerste gezicht zelf genoeg het doel van de machtiging, de grenzen waarbinnen ze is verleend, en de strafbaar geachte gedraging gepreciseerd." Het is dus duidelijk, zoals aangegeven door de Raad van State, dat de huidige wettelijke basis van de huidige coronamaatregelen correct is en volstaat. FAQ Het is uiteraard in een noodsituatie die zoveel impact heeft op het normale leven primordiaal om de bevolking te informeren over de genomen maatregelen en de gevolgen daarvan. Een van die middelen is effectief een FAQ (frequently asked questions), die zodra de maatregelen zijn afgekondigd, meteen wordt aangepast. Bij de FAQ zoals gebruikt tijdens de COVID-crisis, zien we meerdere problematieken: • de FAQ was aanvankelijk bedoeld als middel om de lokale overheden te informeren over de maatregelen die werden afgekondigd. Op de website stond een FAQ waarin die maatregelen vertaald werden naar de bevolking toe. • Op politiek niveau werd echter beslist om de FAQ ook uit te breiden om uitleg te geven naar de bevolking toe en dus de FAQ op de website hieraan aan te passen. De vragen die in de FAQ behandeld waren, werden tot in het detail voorbereid en afgeklopt op politiek niveau (IKW). Maar ook vele vragen zelf werden gedictéerd door het politieke niveau waardoor de informatiebehoefte van de bevolking of onze partners hier niet mee werd ingevuld. • Er werd niet met de gebruikelijke crisisstructuren gewerkt. Daardoor bleef het multidisciplinair beleidsvoorbereidend werk heel beperkt. Dit had als gevolg dat er maar vragen gesteld werden/nagedacht werd over de maatregelen nadat die maatregelen werden afgekondigd en gecommuniceerd. Hierdoor zijn meermaals maatregelen die op de persconferentie werden gecommuniceerd maar daarna besproken werden in het MB en in de FAQ aangepast omdat ze ofwel niet uitvoerbaar waren op het terrein ofwel niet handhaafbaar of communicatief begrijpelijk voor de bevolking (par ex. l'autorisation de se rendre au carwash pour les véhicules professionnels mais
--	--	--

		pas les véhicules des particuliers; l'ouverture des magasins vendant principalement des biens essentiels uniquement pour la vente de biens essentiels sans définition de ce qu'il faut entendre par "bien essentiel"; la bulle sociale de quatre personnes par ménage imposant au ménage des choix collectifs de contacts sociaux ; l'ouverture des pépinières et non des fleuristes...). Concreet werden de beslissingen op de NVR genomen, diende dit daarna in een MB worden opgenomen en werd daarna verder nagedacht over mogelijke vragen of mogelijke gevolgen op het terrein. Dit alles gebeurde op politiek niveau. • Het NCCN heeft hierbij meermaals input proberen geven, onder andere over de inconsequenties die op die manier tussen het MB en de FAQ ontstonden. Daarenboven mocht het NCCN enkel op de IKW's aanwezig zijn om het secretariaat of de redactie te verzekeren. • Deze manier van werken verklaart ook waarom er vaak zo veel tijd verstreek tussen het moment van de afkondiging van de maatregelen en het publiceren van het MB en de FAQ. Of de FAQ een goede tool is om de partners op de hoogte te brengen van de maatregelen die opgenomen zijn in het MB is het NCCN ook niet overtuigd. Het NCCN heeft meermaals aangegeven dat er beter gewerkt zou worden met een ministeriële omzendbrief. Een FAQ heeft namelijk geen enkele juridische waarde. De elementen die hierin zijn opgenomen en die soms strenger waren dan het MB kunnen niet worden gecontroleerd en gehandhaafd. De discussie of er ofwel een ministerieel dan wel een koninklijk besluit te gebruiken is, is een politieke discussie. Juridisch werd reeds bepaald dat het gebruik van een ministerieel besluit juridisch correct is.
25	Hielden de maatregelen naar uw mening voldoende rekening met de diversiteit in situaties, zoals bijvoorbeeld het verschil stad/platteland, en met het draagvlak bij de bevolking?	Dans une situation de lock-down, il est difficile mais nécessaire d'édicter des mesures générales applicables sur l'ensemble du territoire pour lutter efficacement contre l'épidémie. Il s'agit en tout cas des recommandations de la plupart des experts qui ont été suivis par le monde politique. Néanmoins, comme plusieurs experts nous l'ont expliqué, lors d'une phase de déconfinement, il apparaît plus souhaitable de prendre localement des mesures si un cluster est identifié pour lutter efficacement contre la propagation du virus sans paralyser inutilement l'ensemble du pays, c'est aussi ce qui a été fait à la sortie de la première vague. Hiervoor werd in de zomermaanden een draaiboek opgemaakt door elke gewestelijke gezondheidsentiteit en heeft het NCCN een voorstel van BNIP (Bijzonder Nood- en Interventieplan) opgemaakt voor de lokale autoriteiten. In dit kader organiseerde het NCCN op 6 en 13 juli 2020 twee coördinatievergaderingen. De voordelen van zo gefragmenteerd maatregelen te nemen en rekening te houden met de diversiteit van situaties zijn de volgende:

		• een burgemeester heeft een grote kennis van het terrein, collectiviteiten en actoren; • een burgemeester kan snel operationeel schakelen op basis van een snelle detectie; • een burgemeester is een gekende en erkende autoriteit bij de bevolking, maatregelen en communicatie daarover kan zeer lokaal en gecibleerd gebeuren en wordt vaak beter aanvaard door de bevolking; • Een burgemeester heeft een goed zicht op testing, tracing en controle van de quarantaine op zijn grondgebied. De nadelen zijn de volgende : • Er kwam een opbod van maatregelen tussen burgemeesters. • Er was een enorme verscheidenheid van maatregelen (ondanks de toolbox met maatregelen die werd verstuurd naar alle burgemeesters als bijlage van het ministerieel schrijven hieromtrent van de minister van Binnenlandse Zaken op 27 juli 2020). Burgemeesters namen met name zeer diverse maatregelen, niet altijd even doeltreffend en België werd een lappendeken van maatregelen, wat voor heel wat onduidelijkheid zorgde bij de bevolking, het was niet meer mogelijk na te gaan welke maatregelen waar gelden. • De ondersteunings- en expertenstructuren zijn hier niet voor uitgebouwd: experts van de gewestelijke gezondheidsdiensten, federale gezondheidsinspecteurs, disciplines zijn overbevraagd, kunnen niet op elke vergadering aanwezig zijn, laat staan zich voorbereiden en met de juiste geconsolideerde informatie de burgemeester adviseren. • Een burgemeester beschikt over beperkte middelen. • Niet alle lokale besturen (eerder in zeer beperkte mate) hebben goed uitgebouwde noodplanningsstructuur en -capaciteiten. Een betere manier van werken is een structuur die mogelijkheden geeft aan gouverneurs en aan burgemeesters om bijkomende maatregelen te nemen, die structuur komt ook overeen met de bepalingen in de noodplanning: - De burgemeester kondigt maatregelen af die op zeer korte tijd moeten worden genomen en <u>die enkel een effect hebben op zijn grondgebied</u> (bijvoorbeeld sluiten van een collectiviteit). Vooraleer hij die maatregelen afkondigt, pleegt hij hierover overleg met de gouverneur. De gouverneur informeert de minister van Binnenlandse zaken via het NCCN. Dat kan onder andere via de tool die het NCCN hiervoor heeft ter beschikking gesteld. Enkele voordelen: - o Meer harmonisatie van maatregelen; - o Maatregelen kunnen zeer lokaal en snel worden toegepast; - o De gouverneur houdt een duidelijk overzicht van de situatie en de maatregelen op zijn grondgebied;
--	--	---

		- o De burgemeester behoudt een groot deel van zijn autonomie en wordt erkend in zijn rol maar wordt ondersteund bij de beslissingsname - Indien de situatie het grondgebied van de gemeente overschrijdt of indien de burgemeester dit vraagt, zal de gouverneur (bijkomende) maatregelen nemen op het grondgebied van de betrokken gemeente of van de provincie (gemeente overschrijdende maatregelen), hij zal hierbij eerst overleg plegen met de minister van IBZ via het NCCN en zijn burgemeesters. Voor de maatregelen die in het geel gemarkeerd zijn, vraagt de gouverneur toestemming aan de minister van Binnenlandse zaken via het NCCN. Enkele voordelen: - o Meer harmonisatie van maatregelen; - o Maatregelen worden supralokaal maar niet nationaal toegepast wat helpt bij de aanvaarding ervan door de bevolking; - o De minister van IBZ wordt betrokken bij en heeft een duidelijk zicht op de maatregelen die afgekondigd worden en kan ook zo waken over de coherentie tussen de gouverneurs onderling. Het NCCN pleit er voor om de gouverneurs ook duidelijk het mandaat te geven om, op vraag van de Minister van Binnenlandse Zaken, het NCCN of op eigen initiatief in het kader van een federale fase indien het genomen besluit van de burgemeester afwijkt van of ingaat tegen de beheersfilosofie van de federale overheid , corrigerend tussen te komen op de besluitvorming van de burgemeester. Deze optie wordt, voor wat betreft deze crisis, reeds meegenomen in de opmaak van de pandemiewet van Binnenlandse Zaken. De optie zal verder algemeen worden meegenomen in de opmaak van de wetgeving rond de codificatie.
26	Quelles difficultés avez-vous rencontrées dans le cadre de la gestion de la crise ?	In de prefederale fase was de uitdaging om correcte en adequate informatie te krijgen vanuit de gezondheidssector. Het is voor crisisbeheer belangrijk om een accuraat en gezamenlijk beeld te krijgen van de situatie en dat leek niet mogelijk. Het risico werd ons inziens heel lang onderschat en afgedaan als een griep/verkoudheid. Er werd ook niet aangegeven welke de mogelijke pistes volksgezondheid zou willen nemen in het geval de situatie zou verergeren waardoor het zeer moeilijk was om als NCCN zich multidisciplinair voor te bereiden met de partners. Doordat er tijdens de federale fase op politiek niveau gekozen werd om niet via de gebruikelijke noodplanningsstructuren te werken, werd het NCCN en zijn belangrijke partners (gouverneurs en via gouverneurs de burgemeesters, maar ook de

		overige overheidsdiensten) niet betrokken bij de voorbereiding van de besluitvorming. Doordat die multidisciplinaire voorbereiding niet gebeurde: - Werd het NCCN en zijn partners overspoeld met vragen waar niet op geantwoord kon worden door gebrek aan informatie - Moest telkens, geregeld tijdens het weekend, avond- en nachturen, met te weinig informatie en met een te grote tijdsdruk gewerkt worden aan een MB, een FAQ en een communicatie naar de bevolking toe - Werd de input en de ervaring van het terrein niet geïntegreerd in de besluitvorming waardoor sommige maatregelen niet toepasbaar, niet handhaafbaar en niet communiceerbaar bleken. Het NCCN heeft zich desondanks bewust constructief en positief opgesteld en de uitvoering van de keuzes van de overheden en partners maximaal ondersteund. Bewijs daarvan zijn de vele blijken van waardering van het werk van het NCCN door zowel partners als overheden. Het is dan ook de strategische doelstelling van het NCCN om als betrouwbare professionele partner door iedereen erkend te worden als het uniek, veilig en neutraal platform voor multidisciplinaire, interdepartementale en interregionale samenwerking met betrekking tot safety en security over de hele risicocycclus. Het NCCN treedt daarbij nooit in de plaats van de partners maar coördineert, faciliteert de samenwerking en volgt de uitvoering van de gezamenlijk genomen beslissingen op.
27	Quelles sont, selon vous, les principales raisons des problèmes rencontrés dans le cadre de la gestion de la crise par la Belgique ?	Ik verwijs hierbij graag naar het debriefingsverslag dat door het NCCN op eigen initiatief werd opgemaakt naar aanleiding van het beheer van de eerste golf en dat integraal werd overgemaakt aan de commissie. De conclusies zijn als volgt samen te vatten: Er was een gebrek aan eenheid van commando Er was een gebrek aan het gebruik van de bestaande crisisstructuren Er was een gebrek aan het waarborgen van het onderscheid tussen operationele coördinatie en politieke beslissingen. Voor wat betreft de eerste lessen die al getrokken kunnen worden uit het beheer van de tweede golf, die nog steeds bezig is, werd eind januari een eerste nota opgemaakt door het NCCN naar het politieke niveau met de identificatie van een aantal knelpunten gepaard gaande met een voorstel van enkele verbeterpunten.

	Ook hieruit bleek dat de bestaande crisisstructuren niet of slechts beperkt gebruikt worden. Beleidsbeslissingen worden wel degelijk teruggekoppeld naar de gouverneurs of naar de leden COFECO ter uitvoering nadat de beslissing genomen werd, de structuren worden niet ingezet voor het noodzakelijke beleidsvoorbereidend werk, enkel voor informatiedeling. Hierdoor wordt enerzijds belangrijke input van het terrein niet gebruikt (bijvoorbeeld feedback over de implementatie van eerder genomen maatregelen en eventuele moeilijkheden die daarmee gepaard zouden kunnen gaan, verbetervoorstellen, de analyse of een maatregel uitvoerbaar of communiceerbaar zal zijn op het terrein,...). NCCN wordt wel wekelijks betrokken bij het COVID-overleg bij de Eerste Minister. Deze evolutie is zeer gunstig omdat het de informatiepositie van het NCCN heeft verbeterd en omdat er op die manier een eerste input kan gegeven worden in de beleidsvorming. Dit contact vervangt uiteraard niet het noodzakelijke beleidsvoorbereidend werk dat normaal gezien , op multidisciplinaire wijze, tot een geconsolideerde input van verschillende departementen, operationele diensten en de gouverneurs. Wetenschappelijke adviezen (GEMS) worden rechtstreeks via het Coronacommissariaat aan het politieke niveau voorgelegd. Die worden niet getoetst aan de toestand op het terrein. Hierdoor worden de adviezen monodisciplinaire, enkel vanuit wetenschappelijk, sanitair oogpunt opgemaakt. Er is geen duidelijke agenda/timing van overleg die gevolgd kan worden om tot een gedragen voorbereiding te komen van politieke beslissingen. Binnen de sanitaire zuil zijn er geen duidelijke contactpunten. Een uniek contactpunt is belangrijk om eenduidige en gevalideerde informatie te krijgen. Er werd voor gekozen om de vaccinatie-uitrol niet te beschouwen als onderdeel van het crisisbeheer. Het NCCN heeft nochtans haar expertise herhaaldelijk aangeboden. Er werd voor gekozen om de vaccinatie-uitrol te laten realiseren door het coronacommissariaat in samenwerking met de deelstaten. De rol van het NCCN beperkt zich tot de coördinatie van de fysieke en cyberbeveiliging (dat laatste met CCB/CERT) van de strategische stockage- en productieplaatsen, de grote transporten en de vaccinatiecentra. Sindsdien werden bovenstaande knelpunten op politiek niveau besproken en werd de samenwerking met het Commissariaat verbeterd en verduidelijkt : er werd recentelijk een vergaderagenda opgesteld en goedgekeurd, er werd beslist om in de toekomst de multidisciplinaire input te integreren in het beleidsvoorbereidend werk en concreet zullen de wetenschappelijke adviezen als een geconsolideerde en accurate visie van de epidemiologische situatie en de situatie in de
--	--

		ziekenhuizen eerst op COFECO en met de gouverneurs worden besproken. De input van deze discussies zullen geïntegreerd worden in de adviezen die het Coronacommissariaat overmaakt aan het politieke overleg. Sinds 9 februari 2021 werd deze multidisciplinaire manier van werken voor het eerst toegepast. Ter voorbereiding van het OCC van 26 februari 2021 werden beleidsvoorbereidende documenten besproken in COFECO en in de vergadering van de gouverneurs en had elkeen de mogelijkheid om op basis van zijn ervaring en expertise hierover input te geven. Het coronacommissariaat neemt dit geconsolideerd, multidisciplinair advies mee naar het OCC. Op lokaal niveau bevinden de moeilijkheden zich vooral op volgend vlak : - Er is in het kader van lokaal clustermanagement nood aan een duidelijk, accuraat en geconsolideerd beeld van de sanitaire situatie en advies over de te nemen maatregelen. Aangezien dit ontbreekt is het soms moeilijk voor de lokale overheden om performante en de noodzakelijke maatregelen te nemen. - Er is nood aan een operationele coördinatie voor de sanitaire zuil - In het kader van de mogelijke versoepelingen en de beheersstrategie en mogelijks een groter accent op lokaal beheer in het kader van het clusterbeheer, moet verduidelijkt worden welk niveau in welke omstandigheden welke maatregelen mag nemen. In dat kader zal het ministerieel schrijven van de minister IBZ binnenkort geactualiseerd worden. In dat kader heeft de gouverneur terecht een zekere autonomie in crisisbeheer (en een zeer specifieke, onmiskenbare kennis van zijn terrein), die autonomie dient gewaarborgd te worden, desalniettemin heeft hij een rol van informatie naar de hogere en lagere overheden. Advies aan die overheden kan (maar moet niet) hierbij gevraagd worden. - Om de gouverneur zijn rol te kunnen laten spelen heeft hij het volgende nodig : - Een kwalitatieve en recente evaluatie van de epidemiologische situatie (met alert) - Een duidelijk zicht op de fungerende en mogelijks toekomstige maatregelen om te anticiperen en de juiste beslissingen op het juiste moment te kunnen nemen en dus een grotere betrokkenheid van de burgemeesters, gouverneurs en het NCCN in de beslissingsname (voor en nadien) In dat kader moet er specifiek voor de komende weken en maanden een duidelijke beheersstrategie worden uitgewerkt (samen met – en niet naast- de noodplanningsactoren). - Om de gouverneurs toe te laten desgevallend corrigerend te kunnen tussenkomen tegenoverstaande van burgemeesters die maatregelen zouden nemen die tegen het beleid of de filosofie ervan ingaan, moet de wettelijke basis hiervoor (her)ingevoerd worden. Deze bevoegdheid is noodzakelijk in het kader van crisisbeheer van eenheid van commando moet kunnen gegarandeerd worden. Deze controlebevoegdheid is niet de administratieve
--	--	---

		controlebevoegdheid in het kader van algemene beleidsvoering maar wel degelijk in het kader van crisisbeheer en het beheer van openbare rust, veiligheid en gezondheid.
28	Estimez-vous que la gravité et l'urgence de la pandémie ont été sous-estimées ?	Het NCCN heeft zeer vroeg aan de alarmbel getrokken en getracht om de noodzakelijke informatiecycclus op gang te krijgen. Er werd echter gekozen om de lead van de beheersinspanning bij VG te houden en daardoor kon het NCCN moeilijk een integraal en geconsolideerd beeld krijgen van de situatie. Het is dan ook moeilijk om hiervan een inschatting te maken omdat het NCCN de informatiepositie van VG niet kende op het moment van het begin van 2020 voor de afkondiging van de federale fase.
29	De manière générale, quel a été votre rôle dans la gestion de la première vague de la crise sanitaire? Comment l'évaluez-vous?	Het NCCN heeft van bij aanvang getracht de normale structuren van crisisbeheer toe te passen en te verdedigen. Het politieke niveau koos ervoor om op een andere manier, met andere structuren te werken maar desondanks heeft het NCCN zich continu en blijvend zeer constructief en loyaal daar tegenover opgesteld. Dit blijkt ook uit de vele blijken van waardering tegenover het geleverde werk. Concreet waren de taken van het NCCN de volgende: • Het vervullen van een coördinerende rol door het organiseren van COFECO-vergaderingen (2020: 66 vergaderingen) en videoconferenties voor de gouverneurs (2020: 82 videoconferenties). Ook al bleken die structuren die in normale omstandigheden ook beleidsvoorbereidend werk te verrichten hiervoor niet gebruikt te worden, toch werd erover gewaakt om op zijn minst de partners te informeren over de toestand, de problematieken die naar voren kwamen op de politieke tafel te krijgen en de verschillende partners zoveel mogelijk te betrekken bij het crisisbeheer. Het informeren van de partners ook buiten die vergaderingen is een belangrijke opdracht van het NCCN. • Het NCCN probeerde ook telkens anticipatief te reageren, concrete voorbeelden hiervoor zijn de opdrachten aan ECOSOC om een voedselbeveiligingsplan op te maken, de specifieke vergaderingen die georganiseerd werden rond de religieuze feestelijkheden, de vragen naar input die aan de lokale besturen zijn gesteld, onder andere omtrent de heropening van de markten, de horeca en de evenementen, ... Ook illustratief voor de proactieve werking van het NCCN zijn de oprichting binnen cofeco van de handhavingshub (geleid door D3) en de nationale logistieke hub (NatLogHub geleid door D4). • Het juridisch ondersteunen van de minister van Binnenlandse zaken bij de opmaak van het ministerieel besluit (2020: 32 publicaties). Met daarin specifieke aandacht voor onregelmatigheden, onjuistheden en inconsequenties om de waarde van dat ministerieel besluit te waarborgen.

		• Het redactioneel ondersteunen van de regering bij de opmaak van de FAQ (2020: 45 publicaties). Met daarin specifieke aandacht voor onregelmatigheden, onjuistheden en inconsequenties, ook tegenover het ministerieel besluit en dit om de waarde van die FAQ te waarborgen. • Het communiceren van de maatregelen naar de brede bevolking toe, met aandacht voor specifieke doelgroepen, onder andere door het organiseren van persconferenties (2020: 122 persconferenties), het ondersteunen van volksgezondheid in communicatie voor wat betreft de website en het callcenter • Het antwoorden op vragen van de bevolking en van partners (2020: 5900 behandelde vragen + 32.800 effectief behandelde vragen op sociale media). • Het onderhouden van nauwe contacten met de homologen van het NCCN bij de buurlanden om op die manier op de hoogte te blijven van de maatregelen die daar werden afgekondigd, de gevolgen ervan te kunnen inschatten (bijvoorbeeld het sluiten van de horeca heeft gevolgen in het aangrenzend land) voor ons land en daarvoor de nodige maatregelen voorstellen. Het NCCN heeft een belangrijke rol gespeeld en speelt nog steeds een belangrijke rol in het kader van het COVID-beheer. Die rol kan men best omschrijven als informatiekruispunt van alle overheden. Het NCCN heeft er dan ook alles aangedaan om de partners continu en in de mate van het mogelijke op de hoogte te houden van de situatie, de vragen van de partners te beantwoorden en proactief informatie te verspreiden. Het NCCN heeft echter, doordat er gekozen werd om niet via de gebruikelijke noodplanningsstructuren te werken waardoor het coördinatiecomité (COFECO) buiten het werkelijke beslissingsproces kwam te liggen, haar rol in crisisbeheer niet kunnen waarmaken. Het NCCN zou ook op dat vlak de centrale speler moeten zijn en de verschillende overheden hierin moeten kunnen adviseren en ondersteunen.
30	Volgens gouverneur Cathy Berx werd er meerdere malen (informeel) contact opgenomen met het NCCN evenals met sommige leden van de toenmalige regering in de aanloop naar de afkondiging van de	Het NCCN heeft een aantal keren op formele wijze de gouverneurs op de hoogte gebracht van de situatie, dit door verschillende mailings over de toestand op vlak van volksgezondheid, door procesinformatie te geven (en vooral aan te geven dat de lead wel degelijk bij FOD VG lag, maar eventuele vragen of opmerkingen konden worden doorgegeven via het NCCN, door tot twee maal toe er bij FOD VG erop aan te dringen aanwezig te zijn op de maandelijkse conferentie van de gouverneurs – februari en maart – om daar een stand van zaken te geven van de situatie). Zowel in deze formele contacten als in informele contacten werd effectief aangehaald dat • FOD en Kab VG werden gewezen op de risico's in geval van een verdere evolutie van de toestand maar dat de visie was dat dit op dat moment beschouwd werd als een dreiging van een griep of verkoudheid, niet een toekomstige pandemie. Hameren op de regels van hygiëne (handen wassen, geen handen schudden,...) was voldoende om het virus te verschalken.

	federale fase met de vraag om de voorbereiding nationaal op te starten. Zij stelde dat het NCCN echter ook was gebonden aan de inschatting door de FOD Volksgezondheid en werd zelf onvoldoende, laat of nauwelijks betrokken. - Wat is jullie analyse van de gebeurtenissen zoals ze volgens de gouverneur zijn verlopen?	• Er vanuit VG om die reden dan ook absoluut geen noodzaak gezien werd om zich voor te bereiden op een pandemie in België, ook al zou daar achteraf niet de noodzaak toe zijn (anticiperen om beter te beheren). Het NCCN heeft in dat kader gevraagd om een duidelijk beeld te krijgen van de visie over de pandemie en de mogelijke maatregelen om zich daarop multidisciplinair te kunnen voorbereiden (wordt gekozen voor quarantaine, isolatie? Moeten opvangcentra worden geopend, hotels/vakantieparken worden opgevorderd?....) • Er vanuit het politieke niveau ook telkens en dit tot vlak voor het afkondigen van de federale fase werd aangegeven dat dit een risico was dat niet multidisciplinair moet worden voorbereid en beheerd en dus de coördinatie in handen lag van de FOD VG. Dit werd onder andere nogmaals bevestigd op de kern van 1 maart waar politiek toch akkoord was om het NCCN nauwer te betrekken bij de voorbereiding en het toe te laten aanwezig te zijn op een aantal structurele vergaderingen die door FOD VG werden georganiseerd: ○ La participation du NCCN à la réunion journalière de la cellule de crise du SPF Santé Publique à partir du 5 mars 2020. ○ La participation du NCCN, en tant qu'observateur, aux réunions du Risk Management Group à partir du 3 mars 2020 ○ L'organisation d'une réunion de coordination hebdomadaire avec le Président du SPF Santé Publique. La première et la seule réunion s'est tenue le 4 mars 2020. De week erop werd het crisisbeheer opgeschaald. Desalniettemin heeft het NCCN de FOD VG van in het begin van het risico ondersteund met expertise en tools (coördinatie vragen van partners, informatienummer,...) en heeft het zich in de mate van het mogelijke en met het beeld van de situatie waarover het beschikte voorbereid. Het dient gezegd te worden dat NCCN zich steeds constructief en loyaal is blijven opstellen en daar waar mogelijk het gekozen beleid heeft trachten te ondersteunen.
31	Voor de federale fase van crisisbeheer hebben we het Koninklijk Besluit van 2003 voorhanden. Meent het NCCN dat het KB Noodplanning bij de opstart van de crisis nauwgezet	Op basis van de conclusies van de parlementaire onderzoekscommissie naar aanleiding van de aanslagen van 22 maart 2016, van lessen die getrokken werden uit eerder beheerde noodsituaties, van nieuwe inzichten en evoluties inzake noodplanning en crisisbeheer en van internationale aanbevelingen (getrokken lessen uit terreuraanslagen en Fukushima) werkt het NCCN aan een herziening van de wetgeving inzake noodplanning en crisisbeheer enerzijds en een basiswetgeving voor noodplanning en crisisbeheer anderzijds. Ook de lessen die uit deze crisis getrokken zullen worden, zullen hierin verwerkt worden. Voor wat betreft het nauw navolgen van het <i>koninklijk besluit van 2003 tot vaststelling van het noodplan voor crisisgebeurtenissen en-situaties die een coördinatie of een beheer op nationaal niveau vereisen</i> kan aangegeven worden

gevolgd werd? Op welke punten niet/wel? Acht het NCCN het noodzakelijk om een consistent geheel te maken van de verschillende KB's van toepassing in het kader van deze crisis?	dat vanuit het NCCN werd aangeraden om de structuren van het Nucleair en radiologisch noodplan voor het Belgische grondgebied van 1 maart 2018 te gebruiken en niet strikt de structuren van het KB van 31 januari van 2003 te volgen. Het NCCN heeft dit ter voorbereiding van de federale fase in meerdere nota's naar voren gebracht aan het politieke niveau. De vaststelling dat er een onderscheid moet gemaakt worden tussen een orgaan dat verantwoordelijk is voor de operationele coördinatie en een orgaan dat politieke beslissingen neemt, werd ook eerder al gemaakt en opgenomen in de herziening van het Nationaal nucleair noodplan in 2018. Deze les wordt ook meegenomen in de herziening van het algemeen nationaal noodplan (KB 2003). De beheerscel die in het KB van 2003 wordt vermeld, wordt gesplitst in een coördinatiecomité-beleidscel. Federale coördinatie (coördinatiecomité/COFECO) heeft betrekking op de voorbereiding van beslissingen omtrent beschermingsmaatregelen en de bijhorende communicatiestrategie en omtrent de opvolging van de afgekondigde maatregelen. Federale coördinatie wordt verzekerd door deskundigen van de betrokken diensten en departementen en voorgezeten door de directeur-generaal van het NCCN. Het federaal coördinatiecomité is de gecentraliseerde deskundigenomgeving die het crisisbeheer aanstuurt en coördineert met als opdrachten: • het voorstellen van de afkondiging van de federale fase van het crisisbeheer aan de minister van Binnenlandse Zaken na analyse van de ter beschikking zijnde informatie • Het creëren van een globaal beeld van de noodsituatie en haar evolutie en van het crisisbeheer in al zijn aspecten • Het voorbereiden van beslissingen omtrent beschermingsmaatregelen voor de bevolking, de voedselketen, het leefmilieu,... • De opvolging van de door de beleidscel gevalideerde maatregelen • Het voorbereiden van de overgang naar de nazorgfase en de afbouw van de federale fase, anticiperen op een toekomstige situatie, desgevallend aan de hand van de oprichting van een specifieke expertengroep. Federaal beleid (beleidscel, in deze crisis NVR en nadien OCC) impliceert het afkondigen van maatregelen met het oog op de bescherming van de bevolking, de voedselketen, het leefmilieu,... Federaal beleid wordt verzekerd door de ministers van de betrokken departementen. In het kader van de federale fase van het crisisbeheer, neemt de beleidscel de beslissingen over de directe en indirecte beschermingsmaatregelen voor de bevolking op basis van de voorbereiding van het federaal coördinatiecomité en draagt ze er de politieke verantwoordelijkheid voor. Verder kan ze elke maatregel nemen die ze nodig acht vanuit het algemeen belang. De introductie van het concept van federaal coördinatiecomité (COFECO) als multidisciplinaire deskundigenomgeving om de beleidscel (de betrokken ministers) te adviseren en de opvolging van de genomen beslissingen te verzekeren is een
--	--

		logische harmonisering van de structuren op nationaal niveau met die op lokaal niveau : de burgemeester of de gouverneur worden bij een noodsituatie ondersteund door een gemeentelijk of provinciaal coördinatiecomité. Het is daarenboven een feit dat er politiek niet gekozen werd om te werken met de normale noodplanningsstructuren. Het beleidsvoorbereidend werk, dat normaal één van de taken is van COFECO (coördinatiecomité) werd niet gebruikt. Daarenboven werkte de aanwezigheid van de verschillende kabinetten (vakkabinetten, kabinet 1e minister en vicepremiers) verlamdend voor de operationele diensten. Zoals hierboven aangehaald, acht het NCCN het effectief noodzakelijk om een geheel te maken van wetten en KB's voor noodplanning en crisisbeheer. Een project waar het NCCN, op basis van de aanbevelingen van de onderzoekscommissie naar aanleiding van de aanslagen van 22 maart 2016 ook al mee gestart was, maar doorkruist werd door het beheer van de COVID-19 crisis. Daarenboven is het niet alleen belangrijk dat er een codificatie komt, bijkomend is het belangrijk dat het NCCN het mandaat krijgt om deze structuren verder uit te werken én zijn coördinatierol bij een volgende noodsituatie op te nemen.
32	In hoeverre acht het NCCN het noodzakelijk om een onderzoeksorgaan op te richten of in te zetten om na te gaan welke fouten er zijn gemaakt tegen het KB Noodplanning opdat we hieruit kunnen leren voor de toekomst? Wie zou deze rol op zich kunnen nemen?	Conformément à l'article 39 de l'AR du 22 mai 2019 qui prévoit que toute situation d'urgence fait l'objet d'une évaluation par l'autorité compétente en vue d'adapter la planification d'urgence, la crise covid-19 fera l'objet d'une évaluation par la Ministre de l'Intérieur. Le NCCN lui offrira tout son soutien dans la réalisation de cette obligation. Les leçons que nous pourrons tirer de cette crise pour la planification d'urgence et la gestion de crise seront intégrés dans le cadre légal dont la révision est en cours dans le cadre du projet codification. Ce projet a été temporairement mis à l'arrêt à cet effet afin que la lumière soit faite sur l'ensemble des enseignements à tirer. Il sera bien entendu également tenu compte des conclusions de cette commission parlementaire. Het oprichten van een onafhankelijke onderzoeksorgaan om een dergelijke evaluatie te doen die gericht is op het identificeren van de te trekken lessen en niet minder op de verantwoordelijkheden zou in België een mogelijke meerwaarde kunnen kennen. Néanmoins, au préalable, il faudrait en préciser clairement le cadre juridique, les méthodes de travail, les frontières avec l'enquête judiciaire, ainsi qu'évaluer les coûts de fonctionnement d'un tel organe. Een bijkomend idee om te voorkomen dat diensten zich tijdens een crisis tegelijkertijd moeten voorbereiden op een parlementaire commissie zoals deze, is de oprichting in geval van de afkondiging van een federale fase waarbij verregaande maatregelen getroffen moeten worden, van een expertenteam dat systematisch de werkzaamheden opvolgt en eigenhandig verslag uitbrengt bij een daartoe in plaats gestelde commissie van het parlement.

33	Het oefenen van crisissituaties (simulaties) kan zeker waardevol zijn. Niemand is echter 100% voorbereid voor elk aspect van elke crisissituatie. Op welke manier kan hier aan geredigeerd worden? Zou men bijvoorbeeld meer moeten trainen op scenario-denken of moet men meer inzetten op veerkracht en creativiteit in crisisoefeningen of in de opleiding van (toekomstige) beleidsdragers?	Het oefenen van crisissituaties is inderdaad nuttig en oefenen is noodzakelijk, het is ook daarom dat in het KB van 22 mei 2019 is opgenomen dat elke lokale overheid minstens één oefening moet organiseren per jaar. Oefenen heeft echter maar een meerwaarde als het in de juiste omstandigheden en het juiste kader gebeurt: • ‘train as you fight and fight as you train’ Vooraleer je oefent, is het belangrijk dat de plannen of procedures zijn opgemaakt en vooral dat die procedures ook gekend zijn door iedereen • Het is belangrijk om de oefendoelstellingen op voorhand te bepalen en je daarop ook te concentreren • Een oefening moet goed voorbereid en begeleid worden zodat achteraf op een professionele manier lessen getrokken kunnen worden en die lessen geïmplementeerd kunnen worden in de procedures en plannen; een oefening staat met name nooit op zich, het maakt deel uit van een heel leer- en verbeterproces • Een oefening moet niet meteen een volwaardige terreinoefening zijn van het begin tot het einde van een noodsituatie. Je traint beter gericht op bepaalde deelaspecten. • Dit zijn maar aan aantal aandachtspunten die in het oog gehouden moeten worden bij het organiseren van oefeningen. • 100 % voorbereid zijn op elk aspect van een crisissituatie is echter onmogelijk en ondenkbaar en zou kunnen leiden tot verstarring moest een bepaalde situatie toch afwijken tegenover het geoefende. Wat wel belangrijk is, is dat de juiste structuren, de juiste reflexen, de juiste bevoegdheden en rollen (van zichzelf en de ander) gekend zijn en hier speelt opleiding dan weer een grote rol. • Dit is trouwens ook een les die het NCCN van voor het afkondigen van de federale fase heeft geleerd. De normale noodplanningsstructuren zijn te weinig gekend en dit vooral op gewestelijk en federaal niveau. • Op lokaal niveau organiseert het NCCN op regelmatige basis opleidingsmomenten, informatiedagen voor noodplanningscoördinatoren, leden van disciplines en burgemeesters. Dit moet worden uitgebreid naar overlegmomenten en opleidingsmomenten voor onze overige partners met name de federale en regionale overheden en departementen, de kabinetten en de ministers. Concreet zouden elke nieuwe regeringsploeg een degelijke briefing moeten krijgen met betrekking tot de vigerende procedures in het kader van safety en security.
34	In hoeverre heeft het NCCN ervaren dat federale richtlijnen die werden	Dans une situation de lock-down, il est difficile mais nécessaire d’édicter des mesures générales applicables sur l’ensemble du territoire pour lutter efficacement contre l’épidémie. Il s’agit en tout cas des recommandations de la plupart des experts qui ont été suivis par le monde politique.

	uitgevaardigd in het kader van de coronacrisis ruimte boden voor lokaal maatwerk? Hoe kon/kan hieraan verholpen worden?	Néanmoins, comme plusieurs experts nous l'ont expliqué, lors d'une phase de déconfinement, il apparaît plus souhaitable de prendre localement des mesures si un cluster est identifié pour lutter efficacement contre la propagation du virus sans paralyser inutilement l'ensemble du pays, c'est aussi ce qui a été fait à la sortie de la première vague. Hiervoor werd in de zomermaanden een draaiboek opgemaakt door elke gewestelijke gezondheidsentiteit en heeft het NCCN een voorstel van BNIP opgemaakt voor de lokale autoriteiten. In dit kader organiseerde het NCCN op 6 en 13 juli twee coördinatievergaderingen. De voordelen van zo gefragmenteerd maatregelen te nemen en rekening te houden met de diversiteit van situaties zijn de volgende: • een burgemeester heeft een grote kennis van het terrein, collectiviteiten en actoren; • een burgemeester kan snel operationeel schakelen op basis van een snelle detectie; • een burgemeester is een gekende en erkende autoriteit bij de bevolking, maatregelen en communicatie daarover kan zeer lokaal en gecibleerd gebeuren en wordt vaak beter aanvaard door de bevolking; • Een burgemeester heeft een goed zicht op testing, tracing en contrôle van de quarantaine op zijn grondgebied. De nadelen zijn de volgende : • Er kwam een opbod van maatregelen tussen burgemeesters. • Er was een enorme verscheidenheid van maatregelen (ondanks de toolbox met maatregelen die werd verstuurd naar alle burgemeesters als bijlage van het ministerieel schrijven hieromtrent van de minister van Binnenlandse Zaken op 27 juli 2020). Burgemeesters namen met name zeer diverse maatregelen, niet altijd even doeltreffend en België werd een lappendeken van maatregelen, wat voor heel wat onduidelijkheid zorgde bij de bevolking, het was niet meer mogelijk na te gaan welke maatregelen waar gelden. • De ondersteunings- en expertenstructuren zijn hier niet voor uitgebouwd: experts van de gewestelijke gezondheidsdiensten, federale gezondheidsinspecteurs, disciplines zijn overbevraagd, kunnen niet op elke vergadering aanwezig zijn, laat staan zich voorbereiden en met de juiste geconsolideerde informatie de burgemeester adviseren. • Een burgemeester beschikt over beperkte middelen. • Niet alle lokale besturen (eerder in zeer beperkte mate) hebben goed uitgebouwde noodplanningsstructuur en -capaciteiten. Een betere manier van werken is een structuur die mogelijkheden geeft aan gouverneurs en aan burgemeesters om bijkomende maatregelen te nemen, die structuur komt ook overeen met de bepalingen in de noodplanning:
--	--	--

		- De burgemeester kondigt maatregelen af die op zeer korte tijd moeten worden genomen en <u>die enkel een effect hebben op zijn grondgebied</u> (bijvoorbeeld sluiten van een collectiviteit). Vooraleer hij die maatregelen afkondigt, pleegt hij hierover overleg met de gouverneur. De gouverneur informeert de minister van Binnenlandse zaken via het NCCN. Dat kan onder andere via de tool die het NCCN hiervoor heeft ter beschikking gesteld. Enkele voordelen: - o Meer harmonisatie van maatregelen; - o Maatregelen kunnen zeer lokaal en snel worden toegepast; - o De gouverneur houdt een duidelijk overzicht van de situatie en de maatregelen op zijn grondgebied; - o De burgemeester behoudt een groot deel van zijn autonomie en wordt erkend in zijn rol maar wordt ondersteund bij de beslissingsname - Indien de situatie het grondgebied van de gemeente overschrijdt of indien de burgemeester dit vraagt, zal de gouverneur (bijkomende) maatregelen nemen op het grondgebied van de betrokken gemeente of van de provincie (gemeente overschrijdende maatregelen), hij zal hierbij eerst overleg plegen met de minister van IBZ via het NCCN en zijn burgemeesters. Voor de maatregelen die in het geel gemarkeerd zijn, vraagt de gouverneur toestemming aan de minister van Binnenlandse zaken via het NCCN. Enkele voordelen: - o Meer harmonisatie van maatregelen; - o Maatregelen worden supralokaal maar niet nationaal toegepast wat helpt bij de aanvaarding ervan door de bevolking; - o De minister van IBZ wordt betrokken bij en heeft een duidelijk zicht op de maatregelen die afgekondigd worden en kan ook zo waken over de coherentie tussen de gouverneurs onderling. Het NCCN pleit er voor om de gouverneurs ook duidelijk het mandaat te geven om, op vraag van de Minister van Binnenlandse Zaken, het NCCN of op eigen initiatief in het kader van een federale fase indien het genomen besluit van de burgemeester afwijkt van of ingaat tegen de beheersfilosofie van de federale overheid , corrigerend tussen te komen op de besluitvorming van de burgemeester. Deze optie wordt, voor wat betreft deze crisis, reeds meegenomen in de opmaak van de pandemiewet van Binnenlandse Zaken. De optie zal verder algemeen worden meegenomen in de opmaak van de wetgeving rond de codificatie.
--	--	---

	5° COORDINATIE EN UITVOERING MAATREGELEN BESTRIJDING VAN DE EPIDEMIE / 5° COORDINATION ET MISE EN OEUVRE DES MESURES DE LUTTE CONTRE	
	5.1. levering en verdeling beschermingsmateriaal ziekenhuizen, gezondheidswerkers,.../ 5.1. fourniture et distribution du matériel de protection pour les hôpitaux, personnel de santé,...	
35	Aviez-vous un rôle à jouer quant au stock stratégique de matériel de protection ? Si oui, lequel ?	Dit is een bevoegdheid van de FOD Volksgezondheid. Het beheer en het tekort aan een strategische stock is een aandachtspunt dat naar voren komt in de voorbereiding op de 7 baseline requirements die geïdentificeerd werden door de NAVO. Dit zijn de basisbehoeften waarop een maatschappij zou moeten voorbereid zijn en waar de naties aan moeten werken om de weerbaarheid van het land te verhogen. Concreet gaat het over de volgende behoeftes: • Verzekerde continuïteit van de overheid en kritieke overheidsdiensten • Betrouwbare en verzekerde energiebevoorrading • Het vermogen om op een doeltreffende manier om te gaan met ongecontroleerde verplaatsingen van grote groepen mensen • Betrouwbare en verzekerde voedsel- en waterbevoorrading • Het vermogen om om te gaan met grote hoeveelheden (dodelijke) slachtoffers • Betrouwbare en verzekerde communicatiesystemen en ten slotte • Betrouwbare en verzekerde transportsystemen Het is niet aan het NCCN om bijvoorbeeld de energiebevoorrading te voorzien of ervoor te zorgen dat er meer reserves zijn voor drinkwater. Wat het NCCN wel doet sinds 2019 is analyseren wat er bestaat in België om tegemoet te komen aan die 7 baseline requirements en de verantwoordelijke sector er op te wijzen dat er geïnvesteerd moet worden in die verschillende sectoren. Voor wat betreft de derde baseline en de vijfde baseline neemt het NCCN zelf actie. De evacuatie van mensenmassa's of het verplaatsen van mensenmassa's is iets wat men risico-overschrijdend moet aanpakken, net als het beheer van grote hoeveelheden dodelijke slachtoffers. Het beheer van levende slachtoffers is dan weer een verantwoordelijkheid van Volksgezondheid. Ook binnen het CBRNe centrum wordt er gewerkt aan een overzicht van de nationale middelen inzake CBRNe waarover de verschillende partners beschikken. Dit project is al enkele maanden in voorbereiding maar krijgt nog meer betekenis door de COVID-19 crisis. Die heeft bevestigd dat een goede kennis van de beschikbare capaciteiten bij de betrokken diensten een sleutelement vormt bij crisisbeheer, met directe gevolgen voor de bevolking, het medisch personeel en andere

		eerstelijnssectoren. Een grondigere kennis van onze nationale CBRNe capaciteiten laat toe om sneller te kunnen anticiperen op de vraag naar essentieel materieel. Er werd in dit kader een vragenlijst voorbereid die onlangs werd doorgestuurd naar de verschillende nationale partners. De bedoeling is om op basis van de resultaten de zwaktes te identificeren en op zoek te gaan naar passende oplossingen. Hierbij blijft de verantwoordelijkheid van het zich voorbereiden en het beheren van het materieel bij de bevoegde overheid/departement maar kan het CBRNe-centrum wel ondersteuning en expertise aanbieden. Om dit op een professionele manier te kunnen doen is het noodzakelijk dat het 'Raamakkoord over de interdepartementale samenwerking in het kader van de werkzaamheden van het CBRNe-expertisecentrum van het Crisiscentrum' dat dateert van 4 juni 2019 en ondertekend werd door de verschillende partners, met name, de toenmalige minister van Binnenlandse Zaken, de toenmalige minister van Volksgezondheid, de toenmalige minister van Defensie, de commissaris-generaal van de Federale Politie, de directeur-generaal van het Federaal Agentschap voor Nucleaire Controle, de toenmalige directeur-generaal a.i. van Sciensano, de toenmalige voorzitter van het Directiecomité van Binnenlandse Zaken, de voorzitter van het Directiecomité van de Federale Overheidsdienst Volksgezondheid en de toenmalige generaal-majoor voor het ministerie van Defensie verder wordt geoperationaliseerd, in concreto door het afsluiten van technische uitvoeringsakkoorden met bovenstaande partners om die samenwerking verder uit te werken aan de hand van detacheringen of andere samenwerkingsverbanden. Ook in het kader van het garanderen van de "national resilience" zoals vooropgesteld in de "7 baseline requirements of NATO for national resilience" (waartoe ook ons land zich verbonden heeft in 2016 en wat wordt opgevolgd door NCCN/ICC sinds vorig jaar) moet volgens NCCN een denkoefening worden gestart met betrekking tot het beheer van en toezicht op de strategische stocks en voorraden van ons land in de verschillende sectoren.
	5.2. organisatie van de ziekhuis capaciteit,.../ 5.2. organisation des capacités hospitalières	
36	In maart beschikten we over 1900 IC bedden. Vandaag blijkt dat nauwelijks meer te zijn, terwijl we in de meest pessimistische voorspellingen ons moeten voorbereiden op een	Nee, dit is een bevoegdheid van FOD Volksgezondheid. Bij de uitbouw van ICMS voorzag het NCCN wel dat via ICMS er wel een mogelijkheid is om de beddencapaciteit in de verschillende ziekenhuizen te raadplegen en op de COFECO vergaderingen, net als op de vergaderingen met de gouverneurs werd telkens een stand van zaken gegeven van de situatie in de ziekenhuizen.

	griepseizoen in combinatie met een derde golf. Wordt / werd het NCCN betrokken bij deze oefening? Hoe gaan we om met de mogelijkheid dat de maximumcapaciteit IC bedden bereikt wordt door COVID patiënten en er dan nog andere calamiteiten kunnen voorvallen?	
	5.3. spreidingsplan patiënten over ziekenhuizen / 5.3. plan de répartition des patients entre les hôpitaux	
	5.4. terbeschikkingstelling beschermingsmateriaal bevolking / 5.4. mise à disposition du matériel de protection pour la population	
37	We weten intussen dat het virus zich aerosol verspreidt en gewone stoffen mondmaskers mogelijk niet voldoende bescherming bieden. Zijn we voorbereid op meer besmettelijke mutaties? Zijn er voldoende FFP2 of FFP3 maskers voor de hele bevolking?	Dit is een bevoegdheid van Volksgezondheid.
	5.5. keuze voor de kanalen voor de productie en distributie van beschermingsmiddelen / 5.5. choix des circuits de production et de distribution	

38	Werd het NCCN betrokken bij de openbare aanbestedingen voor medisch materiaal? Indien ja: waarom werden de Belgische bedrijven niet sneller ingezet om Belgische van de nodige beschermingsmiddel en te voorzien? Kon de wet op openbare aanbestedingen niet tijdelijk herzien worden? Is dit een optie die in tijden van crisis moet kunnen, volgens u?	Dit is een bevoegdheid van Volksgezondheid. Het is een feit dat de normale budgettaire, markt- en rekruteringsprocedures de werking van het crisisbeheer belemmeren en vertragen. In hoeverre dat dit wettelijk aanpasbaar zou moeten zijn, is een politieke discussie. Het huidige werkingsbudget van het NCCN is hoofdzakelijk gericht op de administratieve werking van de eigen organisatie. De budgetten voorzien echter niet in de noodzakelijke uitgaven voor de operationele werking van het NCCN en in het bijzonder in het beheer van crisissen op federaal niveau zoals bijvoorbeeld het ontwikkelen van operationele tools, de voorbereiding en organisatie van (inter)nationale oefeningen, psychosociale ondersteuning van het personeel in crisissituaties,... Aangezien deze operationele uitgaven de kern van het bestaan van het NCCN vormen en dus van vitaal belang zijn voor noodplanning en crisisbeheer, is een verhoging van het werkingsbudget noodzakelijk. Dit werkingsbudget dient dus enerzijds verhoogd te worden met een enveloppe (operationalisering van de noodplanning en het nationaal crisisbeheer'. Anderzijds toont de ervaring van het voorbije decennia aan dat er zich gemiddeld iedere vijf jaar een grootschalige crisis voordoet die een coördinatie op nationaal niveau vereist. Op zo'n momenten dient men snel over de noodzakelijke kredieten te kunnen beschikken om het beheer van die crisis te verzekeren.
	5.6. beschikbaarheid en distributie goederen en producten voor bestrijden van pandemie/ 5.6. disponibilité et distribution des biens et produits à la lutte contre la pandémie	
	5.6.1. Persoonlijke beschermingsmaterialen (PBM) / 5.6.1. Équipements de protection individuelle (EPI)	
39	Hebben we in België het nodige materiaal om nood- of veldhospitelen te bouwen? Welke rol kunnen Belgische bedrijven hierin spelen? Wie is verantwoordelijk voor het	Voor wat betreft het pure medische materiaal en medische ondersteuning verwijs ik naar Volksgezondheid omdat dat tot hun bevoegdheid behoort. Voor wat betreft de ondersteuning van civiele middelen en civiel personeel in ziekenhuizen of woonzorgcentra: • Dit werd in de eerste golf behandeld door COFECO. De aanvragen tot ondersteuning qua niet-medisch materieel en personeel was zeer beperkt. • Tijdens de tweede golf werd het aandeel van die aanvragen groter. Op vraag van de DG NCCN werd een nationale logistieke hub (NatLogHub) opgericht. In die hub, waar de algemene directie van de civiele veiligheid de verantwoordelijkheid droeg, werd samengewerkt tussen Defensie, civiele veiligheid en andere partners en dit met ondersteuning van het NCCN.

	inventariseren van dit materiaal en ingeval van rampen, het tijdig bijplaatsen van deze bestellingen?	Wat we in België wel nodig hebben is een crisishuis of een noodziekenhuis. Die behoefte werd al eerder geïdentificeerd door het NCCN. Het is een feit dat er bij grote noodsituaties snel ziekenhuiscapaciteit dient worden vrijgemaakt. Zo'n noodsituatie is per definitie onverwacht, creëert chaos en overstijgt de reguliere werkingscapaciteit van ziekenhuizen. Een mass casualty event (denk maar aan de aanslagen van 22 maart 2016) noodzaakt een snel, efficiënt en effectief optreden van de nood- en interventiediensten. Dit vereist interdepartementale gekende en getrainde crisisprocedures en noodplannen, een weloverwogen opvangcapaciteit op een beveiligde site voor de slachtoffers en hun familie, de aanwezigheid van specifieke medische expertise en het waardig kunnen opbaren en het snel identificeren van de omgekomen slachtoffers. Ook bij de aanvangsfase van deze pandemiecrisis en meer bepaald bij de repatriëring van Belgen uit China werd een aparte, medisch uitgebouwde ruimte gezocht om de betrokkenen veilig (met name geïsoleerd om te vermijden dat ze bij een reële besmetting anderen zouden besmetten, maar ook veilig in het kader van de openbare orde). In beide noodsituaties bleek het militair ziekenhuis van Neder-over-Heembeek de perfecte locatie te zijn om te kunnen fungeren als noodhospitaal. Een investering in dit ziekenhuis zou in het kader van de praktische en operationele voorbereiding op noodsituaties een stap in de goede richting zijn.
	5.6.2. geneesmiddelen / 5.6.2. médicaments	
	5.6.3. vaccins / 5.6.3. vaccins	
	5.6.4. zuurstof / 5.6.4. oxygène	
	5.7. beschikbaarheid van tests en organisatie van contacttracing / 5.7. disponibilité de tests et organisation du traçage des contacts	
	5.8. screeningcapaciteit en screeningbeleid, o.m. in het licht van beleid in andere Europese landen / 5.8. capacités de dépistage et politique de dépistage, notamment au regard d'autres pays européens	
	5.9. betrekkingen en samenwerking met buurlanden, Europese en internationale instellingen / 5.9. relations et coopérations avec les pays voisins, institutions européennes et internationales	
	5.9.1. Europa / 5.9.1. Europe	
40	U gaf in april aan dat Internationale samenwerking een steeds prominentere plaats inneemt binnen de werking van het NCCN dat door de internationale cel en	Dit klopt, de International Crisis management Cell (ICC), geïntegreerd in de schoot van het NCCN, speelt een voorname rol in het internationale domein bij het beheersen van de Covid-19 crisis. Daartoe heeft het ICC regelmatige contacten met internationale instanties zoals de EU en de NAVO, de buurlanden, de Belgische en buitenlandse diplomatieke posten in respectievelijk buiten- en binnenland, de andere federale en regionale overheidsdiensten en crisiscellen betrokken bij internationale dossiers, en levert het de daarvoor benodigde informatie en adviezen aan. Daarnaast draagt het ICC bij aan het toezicht op de toepassing van het EU IPCR-mechanisme door België en dit door actief deel te nemen aan de "information sharing mode" van het mechanisme en door de ISAA-rapporten mee te helpen invullen, uit te baten en bij te dragen aan de informatie gepubliceerd op de Re-open EU-site.

	de International Crisismanagement Cel bi- en multilaterale contacten onderhoudt met de buurlanden in het bijzonder, en wereldwijde partnerorganisaties in het algemeen, evenals met internationale organisaties zoals EU en NAVO.	Het ICC fungeert ook als een doorgeefluik en coördinerend orgaan tussen enerzijds het politieke niveau en de besluitvorming, en anderzijds, de actoren in het veld, alsook de bevolking. Op dagelijkse basis worden de vragen/klachten/onduidelijkheden van stakeholders op regionaal, nationaal en internationaal niveau, alsook die van particulieren, geïnformeerd en gecoördineerd van antwoord gediend. Op nationaal vlak leidt het ICC de werkzaamheden van de Covid-19 multidisciplinaire en interdepartementale werkgroep grensovergangen en neemt het deel aan IKW-werkzaamheden en toeverleg, indien noodzakelijk. Aanvullend levert het ICC een bijdrage aan het opstellen en aanpassen van het Covid-19 Ministerieel Besluit, de FAQ in het internationale domein en de website info-coronavirus.be. Bovendien werd ook een wezenlijke bijdrage geleverd aan het operationaliseren van bijvoorbeeld het grensvignet met Nederland, het Passagier Lokalisatie Formulier en de verklaring op eer in het kader van grensovergangen. Daarnaast werkt het ICC gestaag verder aan de uitbouw van de cel. Onderhandelingen werden vorig jaar opgestart met de FOD's die personeel zullen leveren voor het ICC, zoals beslist op de Ministerraad van 17 juli 2020, en zullen selectieprocedures opgestart en ondersteund worden in 2021. Op het vlak van oefeningen heeft het ICC deelgenomen aan de NAVO "Short Notice Exercise 2020" en zal het in 2021 deelnemen aan de EU oefening "Integrated Resolve 2020" en de NAVO EADRCC oefening "North Macedonia 2021". Evenzo zal het ICC de NAVO werkzaamheden in het domein van "Civil Preparedness" en "National Resilience" in een EU en NAVO kader opvolgen en de nodige acties ondernemen om een gecoördineerde input te leveren aan deze internationale organisaties. Een evaluatie van de werking van het ICC werd begin 2021 aan de Staatssecretaris voor Begroting via de Ministerraad overgemaakt. Tenslotte coördineert het ICC de werkzaamheden van de interdepartementale werkgroep militaire mobiliteit. Dans le cadre de la concertation Benelux, les Directeurs des Centres de crise du Benelux ont mis en place, sur une base hebdomadaire, une rencontre d'échange d'informations. La cellule internationale se charge de la préparation et du suivi de ces réunions pour la Belgique. Ces réunions ont pu également aboutir à l'observation par une délégation belge d'un exercice luxembourgeois en vue de la préparation de la stratégie de vaccination luxembourgeoise (décembre 2020). Lors de ces rencontres, les Directeurs s'échangent les informations concernant la situation épidémiologique liée à la crise sanitaire actuelle et l'état des lieux des mesures, de manière à être en mesure d'identifier les lacunes potentielles dans la coopération.
--	--	---

		Op initiatief van DG NCCN werd ook het EU netwerk van DG's van crisiscentra opgericht. La Cellule internationale a également organisé une réunion virtuelle (webinaire) du réseau des Directeurs-généraux des Centres de crise européens le 30 septembre 2020. Lors de cette rencontre virtuelle les participants étaient invités à présenter les principales leçons tirées par leur pays concernant la gestion de la première vague de la Covid-19. Par ailleurs, ce réseau européen, initié par le NCCN, contribue au développement d'interconnexions entre les centres de crise de tout le continent et favorise l'échange de bonnes pratiques ainsi qu'une coopération plus efficace entre les acteurs nationaux de la gestion de crise à travers l'Europe. Le secrétariat permanent du réseau, assuré par le NCCN et la plateforme d'échange du réseau disponible sur la plateforme de l'Integrated Political Crisis Response (IPCR – UE) donnent corps au réseau.
	5.10. efficiency van de nationale coördinatie / 5.10. efficience de la coordination au niveau national	
41	Hoe verliep de communicatie tussen het federale niveau en de deelstaten? Met de gouverneurs en de burgemeesters? Was er een duidelijke en eenduidige hiërarchie? Werden de beslissingen op hoger niveau genomen gerespecteerd door alle andere niveaus? Hoe evalueert u de grote autonomie die de gemeenten kregen voor de	Al in de prefederale fase werden de deelstaten betrokken in de vergaderingen die georganiseerd werden door het NCCN in het kader van de repatriëring van de Belgen. Concreet waren de gewestelijke crisiscentra aanwezig op de allereerste coördinatievergadering van 27 januari 2020 en die als doel had de stand van zaken van het coronavirus en strategie in België (EU) bij een verdacht geval en de toen nog mogelijke evacuatie van België uit China te bespreken. Ook tijdens alle volgende coördinatievergaderingen omtrent diezelfde problematiek zaten de betrokken deelregeringen mee aan tafel, ofwel betrof het hier de gewestelijke crisiscentra, ofwel de gewestelijke gezondheidsdiensten of de gemeenschapsdiensten. Het NCCN is een multidisciplinair, interregionaal en multidisciplinair crisiscentrum, en moet werken aan een “<i>all of governments approach</i>”. Dit wil zeggen dat het ook noodsituaties beheert die betrekking hebben op de bevoegdheden van de deelstaten en ook de deelstaten als belangrijke partners ziet. Hierbij moet opgemerkt worden dat het NCCN een coördinerende rol heeft en zich dus niet in de plaats stelt van die verschillende bevoegdheidsdomeinen. Voor wat betreft de federale fase: Afin d'assurer la coordination nationale, le NCCN a organisé sur base très régulière (d'abord sur base journalière avec un rythme qui a ensuite pu varier selon les besoins), des réunions du comité fédéral de coordination (COFECO) auxquelles les différentes entités fédérées participent et des réunions avec les gouverneurs. Het niet-gebruiken van de normale structuren leidde ook tot frustraties bij de gefedereerde entiteiten die slechts laattijdig betrokken werden in het besluitvormingsproces. Tijdens de tweede golf werden de vergaderingen met de gouverneurs uitdrukkelijk uitgebreid met een vertegenwoordiger van elke minister-president en dit om tegemoet te komen aan hun

	handhaving van de beslissingen?	vraag om in een vroeg stadium op de hoogte te zijn van mogelijke politieke beslissingen en samen met ons een duidelijk beeld te kunnen behouden van de situatie. Er was geen direct contact met de burgemeesters. Dit verliep, conform de principes van de nationale noodplanning, via de gouverneurs die onze belangrijkste partners zijn tijdens de crisis. Problemen op het terrein werden/worden net als opdrachten tot uitvoering van de maatregelen door de lokale overheden, via de gouverneurs doorgegeven. De gouverneurs werden ook meermaals gevraagd hun burgemeesters te bevragen over bepaalde maatregelen (heropening horeca, organisatie winkelstraten,...). Deze input werd meegegeven aan het politiek niveau om hiermee rekening te houden tijdens de besluitvorming. Voor wat de communicatie betreft, liep die zeer vlot naar de lokale overheden toe, hiertoe werden van in het begin tot op heden de structuren van de noodplanning, die door elk niveau gekend en erkend worden wel degelijk gebruikt. Force est de constater que la structure de crise telle que prévue par les principes généraux de la planification d'urgence nationale n'a pas été suivie. Des cellules ad hoc ont été créées dont le mandat, le rôle et les interactions avec les autres cellules n'étaient pas bien définis. Or, si des cellules supplémentaires peuvent être créées, il est crucial que pour s'intégrer correctement dans cette structure de crise, leur mandat et interactions avec les autres cellules (et en particulier avec COFECO) doivent être définis. Force est de regretter que le COFECO n'a pas été mis en possession des résultats des travaux produits par les différentes cellules et organes de crise, ce qui ne lui a pas permis de jouer pleinement son rôle de coordination multidisciplinaire. Cette multiplication des organes a également mené à un manque d'unité de commandement en aan de onmogelijkheid van een lokaal bestuur om de maatregelen te blijven begrijpen en toe te passen. En outre, il a été conclu que les discussions au sein des réunions COFECO portaient davantage sur le textes juridiques et FAQ que sur les difficultés opérationnelles et besoins du terrain. Le COFECO, normalement en charge de la coordination de la gestion de crise, n'a pas été associé à la préparation des décisions. Une préparation multidisciplinaire des décisions sur base d'un avis scientifique remis par les experts sanitaires aurait permis davantage de cohérence dans les décisions. Force est de constater que dans la pratique du covid, le rôle de cet organe se limite à s'échanger entre partenaires les informations disponibles.
42	Kan de NCCN duiden of en hoe zij betrokken waren bij de analyses van de epidemiologische situatie? Op welke	Voor wat betreft de sanitaire of epidemiologische situatie en de eventuele maatregelen die vanuit volksgezondheidsoogpunt zouden moeten worden afgekondigd tijdens de prefederale fase, ontbrak bij het NCCN alle informatie. Het NCCN werd tijdens de federale fase niet betrokken bij de analyse van de epidemiologische situatie maar het NCCN heeft hier ook geen rol noch bevoegdheid in.

	wijze verkreeg het NCCN informatie uit de verschillende adviesorganen en hoe snel werd deze bezorgd? En als er vanuit het NCCN advies of expertise ingewonnen moest worden, tot welke personen of instanties kon het NCCN zich wenden?	Voor wat betreft de epidemiologische situatie en het advies over de impact van de maatregelen kon het NCCN in de eerste golf wel degelijk rekenen op CELEVAL. Na de eerste golf veranderde de samenstelling en het takenpakket van CELEVAL volledig en verloor COFECO zijn belangrijkste adviesorgaan. Voor wat betreft de andere adviesorganen (ERMG, GEES, GEMS) werd COFECO volledig uitgesloten uit de informatiedoorstroming en voer het soms blind. Het NCCN heeft er echter alles aangedaan om zijn partners onverwijld en continu in te lichten van de informatie waarover het zelf beschikte. Het NCCN heeft meermaals advies en expertise gevraagd aan de provinciale (en lokale) overheden en getracht deze input te injecteren in de voorbereiding van de beleidsbeslissingen. Voor wat het beheer van de tweede golf kan het NCCN zich wenden tot het coronacommissariaat dat er alles aan doet om het NCCN en zijn partners zo goed mogelijk te informeren over de situatie. Om dit in de toekomst te vermijden en de informatiestroom in de toekomst te optimaliseren is het noodzakelijk dat de gebruikelijke noodplanningsstructuren worden gebruikt. Het feit dat ze niet gebruikt worden, ligt volgens het NCCN aan het feit dat ze onvoldoende gekend zijn bij de verschillende regionale en federale partners, zowel de diensten, kabinetten als ministers. Het NCCN zal in dit kader, net zoals dat met de lokale overheden en besturen gebeurt, een gestructureerd overleg, samenwerkingsverbanden en een opleidingstraject uitwerken.
43	Voor het beheer van deze crisis zijn we afgeweken van de normale federale coördinatiestructuur en werden bestaande structuren ingeruild voor ad hoc structuren: waarom	Binnen het normale crisisbeheer worden structuren gebruikt die erkend en gekend zijn en dagelijks goed werken. Concreet komt het erop neer dat er een optimale samenwerking is tussen de verschillende bestuursniveaus voor wat betreft het organiseren van coördinatie en het bepalen van het beleid (minister Binnenlandse Zaken, gouverneurs en burgemeesters). Bij het afkondigen van de federale fase, komen een aantal structuren of cellen samen die elk een specifieke rol hebben in het kader van nationaal crisisbeheer. De belangrijkste cellen zijn: - De evaluatiecel: dit is een cel waar de experts van het risico samen zitten om een gemeenschappelijk technisch risicobeeld en een inschatting van de evolutie te kunnen geven.

	zijn deze bestaande structuren niet gebruikt of eerder: waarom heeft het NCCN niet aangedrongen of aangeraden tot het gebruik daarvan? Werd dit politiek tegengehouden? Werd de crisis aanvankelijk teveel beschouwd als een sanitaire crisis?	- Het coördinatiecomité: dit is een cel waar de verschillende betrokken diensten en sectoren aanwezig zijn en die als taak heeft om een gemeenschappelijk beeld van de volledige situatie op te maken en beleidsbeslissingen voor te bereiden - De informatiecel: dit is een cel die bestaat uit communicatieverantwoordelijken en woordvoerders van die verschillende betrokken diensten en sectoren en die zal zorgen voor een gemeenschappelijke communicatie naar de bevolking toe via de media - De beleidscel: in deze cel zetelen de politiek verantwoordelijke ministers. Zij nemen beleidsbeslissingen op basis van de voorbereidingen van het coördinatiecomité Bijkomende cellen kunnen naargelang de behoefte of de noodsituatie worden ingeplugd, denk maar aan de socio-economische cel indien er een zware socio-economische impact is van de te nemen of genomen maatregelen en de slachtoffercel die werd opgericht in het kader van een terroristische aanslag of daad. Belangrijk is dat die cellen worden ingevoegd in het crisisbeheer en daarbij de centrale rol van COFECO erkend wordt. Het NCCN heeft van bij aanvang en gedurende het federale beheer getracht de normale structuren van crisisbeheer toe te passen en te verdedigen en heeft hierover ook meermaals het politieke niveau geïnformeerd en geadviseerd. Het politieke niveau koos er echter voor om op een andere manier, met andere structuren te werken maar desondanks heeft het NCCN zich continu en blijvend zeer constructief en loyaal daar tegenover opgesteld.
44	Werd er op het federale niveau genoeg multidisciplinair samengewerkt? Indien neen, hoe zou deze kunnen worden versterkt? Op welk niveau was deze multidisciplinaire samenwerking beter?	Alhoewel de federale fase in het kader van de noodplanning werd afgekondigd op 12 maart 2020, werden de normale noodplanningsstructuren niet gebruikt waarvoor ze dienden en konden ze daarom hun normale taken niet uitvoeren. Er werden andere structuren gecreëerd die rechtstreeks met het hoogste politieke niveau communiceerden (GEES, GEMS, ERMG). Daardoor waren de normale structuren (COFECO, gouverneurs en via hen de burgemeesters) afgesneden van de informatiestromen. Binnen de COFECO werd er echter wel multidisciplinair gewerkt. De verschillende disciplines en de verschillende betrokken departementen, zowel federaal als regionaal maakten deel uit van de COFECO vergaderingen. Ook bij de twee overige echelons, met name die van de gouverneurs en de burgemeesters, werden conform het Koninklijk Besluit van 22 mei, de nodige multidisciplinaire crisiscellen in werking gesteld. Deze cellen vergaderden op een multidisciplinaire manier regelmatig en volgens de noden van dat moment. Op die manier werd maximaal getracht de verschillende partners geïnformeerd te houden van de situatie, hierdoor een gemeenschappelijk beeld van de situatie te creëren en de vragen van het terrein door te spelen naar het politieke niveau.

45	Hoe stond het NCCN t.o.v. de verschuiving van het overleg over de maatregelen ter bestrijding van de verspreiding van het coronavirus van de NVR naar het interministerieel overlegcomité? Had dit eerder moeten gebeuren? Is daartoe geadviseerd?	De Nationale Veiligheidsraad (NVR) heeft geen rol in het crisisbeheer. Het legt de prioriteiten voor het inlichtingen- en veiligheidsbeleid vast. Het is dus niet voorzien in de wetgeving rond noodplanning en crisisbeheer dat de NVR hierin een beslissingsmacht heeft, hetzelfde geldt voor het OCC. Er werd echter politiek gekozen om via deze organen te werken. De facto zitten dan ook grotendeels dezelfde partners rond de tafel als in de beleidscel zoals die wel voorzien is in de noodplanning. Het verschil maakt dat de voorbereiding naar die NVR anders is dan voorzien is in de noodplanning. Ter voorbereiding van een NVR wordt er een DAB, Kern en IKW georganiseerd terwijl ter voorbereiding van een beleidscel een COFECO wordt georganiseerd. Dit maakt dat het besluitvormingsproces heel politiek en heel zwaar is tegenover wat beschreven is in de noodplanning.
46	Hoe verloopt de huidige samenwerking tussen het NCCN en de coronacommissaris? Wat kan beter?	Om het crisisbeheer van de tweede golf te verbeteren, werd vanuit het NCCN bij aanvang van de tweede golf, die samen viel met de nieuwe regering en met het oprichten van het Coronacommissariaat een nota opgemaakt aan de kersverse minister van Binnenlandse Zaken. Daarin werd aangegeven dat het gebruiken van de bestaande crisisstructuren een betere garantie voor een doorgedreven beleidsvoorbereiding vanuit de operationele departementen is en zorgt voor een betere fundering voor het nemen van politieke beslissingen. Deze standpunten werden ook door alle gouverneurs unaniem onderschreven aan de nieuwe minister van Binnenlandse Zaken. Ook het aandachtspunt 'eenheid van commando' dat in het beheer van de eerste golf ontbrak door onder andere het creëren van die verschillende structuren, komt hier te sprake. Hierbij wordt expliciet aangegeven dat het aanduiden van een coronacommissaris een goede zaak kan zijn als die op een correcte manier wordt ingeplugd in de normale crisisstructuren. Die persoon moet de coördinatie van de sanitaire aspecten van het crisisbeheer op zich nemen en in die hoedanigheid als covoorzitter van COFECO fungeren. Op die manier werken zou toelaten om een gecoördineerde beleidsvoorbereiding mogelijk te maken en gedragen en geconsolideerde voorstellen aan het politieke niveau voor te leggen.

	Voor wat betreft de eerste lessen die al getrokken kunnen worden uit het beheer van de tweede golf, die nog steeds bezig is, werd eind januari een eerste nota opgemaakt door het NCCN naar het politieke niveau met de identificatie van een aantal knelpunten gepaard gaand met een voorstel van enkele verbeterpunten. Ook hieruit bleek dat de bestaande crisisstructuren niet of slechts beperkt gebruikt worden. Beleidsbeslissingen worden wel degelijk teruggekoppeld naar de gouverneurs of naar de leden COFECO ter uitvoering nadat de beslissing genomen werd, de structuren worden niet ingezet voor het noodzakelijke beleidsvoorbereidend werk, enkel voor informatiedeling. Hierdoor wordt enerzijds belangrijke input van het terrein niet gebruikt (bijvoorbeeld feedback over de implementatie van eerder genomen maatregelen en eventuele moeilijkheden die daarmee gepaard zouden kunnen gaan, verbetervoorstellen, de analyse of een maatregel uitvoerbaar of communiceerbaar zal zijn op het terrein,...). NCCN wordt wel wekelijks betrokken bij het COVID-overleg bij de Eerste Minister. Deze evolutie is zeer gunstig omdat het de informatiepositie van het NCCN heeft verbeterd en omdat er op die manier een eerste input kan gegeven worden in de beleidsvorming. Dit contact vervangt uiteraard niet het noodzakelijke beleidsvoorbereidend werk dat normaal gezien , op multidisciplinaire wijze, tot een geconsolideerde input van verschillende departementen, operationele diensten en de gouverneurs. Wetenschappelijke adviezen (GEMS) worden rechtstreeks via het Coronacommissariaat aan het politieke niveau voorgelegd. Die worden niet getoetst aan de toestand op het terrein. Hierdoor worden de adviezen monodisciplinaire, enkel vanuit wetenschappelijk, sanitair oogpunt opgemaakt. Er is geen duidelijke agenda/timing van overleg die gevolgd kan worden om tot een gedragen voorbereiding te komen van politieke beslissingen. Binnen de sanitaire zuil zijn er geen duidelijke contactpunten. Een uniek contactpunt is belangrijk om eenduidige en gevalideerde informatie te krijgen. Er werd voor gekozen om de vaccinatie-uitrol niet te beschouwen als onderdeel van het crisisbeheer. Het NCCN heeft nochtans haar expertise herhaaldelijk aangeboden. Er werd voor gekozen om de vaccinatie-uitrol te laten realiseren door het coronacommissariaat in samenwerking met de deelstaten. De rol van het NCCN beperkt tot de coördinatie van de fysieke en cyberbeveiliging (dat laatste met CCB/CERT) van de strategische stockage- en productieplaatsen, de grote transporten en de vaccinatiecentra.
--	---

		Sindsdien werden bovenstaande knelpunten op politiek niveau besproken en werd de samenwerking met het Commissariaat verbeterd en verduidelijkt : er werd recentelijk een vergaderagenda opgesteld en goedgekeurd, er werd beslist om in de toekomst de multidisciplinaire input te integreren in het beleidsvoorbereidend werk en concreet zullen de wetenschappelijke adviezen als een geconsolideerde en accurate visie van de epidemiologische situatie en de situatie in de ziekenhuizen eerst op COFECO en met de gouverneurs worden besproken. De input van deze discussies zullen geïntegreerd worden in de adviezen die het Coronacommissariaat overmaakt aan het politieke overleg. Sinds 9 februari werd deze multidisciplinaire manier van werken voor het eerst toegepast. Ter voorbereiding van het OCC van 26 februari werden beleidsvoorbereidende documenten besproken in COFECO en in de vergadering van de gouverneurs en had elkeen de mogelijkheid om op basis van zijn ervaring en expertise hierover input te geven. Het coronacommissariaat neemt dit geconsolideerd, multidisciplinair advies mee naar het OCC.
47	In hoeverre moet het veiligheidsportaal ICMS worden aangepast opdat het ook voor een crisis van lange duur een werkbaar instrument zou kunnen zijn? Of zou hiervoor een ander instrument moeten worden gemaakt?	ICMS werd in 2017 uitgerold als nationale tool voor noodplanning en crisisbeheer met onder andere als doel het ondersteunen van de informatie-uitwisseling voor en tijdens noodsituaties. Een van de belangrijkste verdiensten van het systeem is dat er nationaal één gemeenschappelijke tool is voor het centraliseren en delen van informatie tijdens noodsituaties. Ondertussen werd het gebruik ervan ook in de wetgeving vastgelegd (KB noodplanning 22/05/2019). Het merendeel van de noodsituaties speelt zich echter af op lokaal niveau, heeft een beperkte duurtijd en een beperkt aantal betrokken partners. Hiervoor is de manier van samenwerken uitgebreid beschreven in de regelgeving, dit wordt ook aangeleerd tijdens opleidingen en gebruikt in oefeningen. Hiervoor zijn binnen ICMS vandaag voldoende mogelijkheden om dat informatiebeheer te organiseren. De Covid crisis is echter qua omvang, tijdsduur en aantal betrokken partners ongezien. ICMS werd in het begin van de crisis ingeschakeld zoals men dat gewoon is te doen tijdens ‘klassieke’ noodsituaties. Er werden cases aangemaakt op gemeentelijk, provinciaal en federaal niveau waar de verschillende disciplines toegang toe hadden. Al snel bleek dat deze manier van werken onvoldoende was om al de informatie te kunnen beheren. Er werden ad hoc afspraken gemaakt met de federale diensten van de gouverneurs over de te hanteren werkwijze en de verschillende cases. Intuïtief nog tijdens de crisis werden al snel een aantal verbeterpunten vastgesteld maar dit moet nog verder grondiger geanalyseerd worden. Enkele vaststellingen zijn:

	• De huidige structuur van ICMS is onvoldoende flexibel voor dergelijke complexe situaties. De werking met de cases gaat te veel uit van snelle, beperkte noodsituaties. (fastburning vs slowburning crisis) • In ICMS is de basis voor het uitwisselen van informatie het logboek in de vorm van een chronologie maar het mist mogelijkheden om voor een degelijk documentbeheer waar in deze crisis veel meer nood aan was. Daardoor werden een hele reeks andere kanalen ingezet waardoor de informatie versnipperd geraakte en moeilijk te beheren werd. • De mogelijkheden voor het opvolgen van de uitvoering van genomen beslissingen en openstaande vragen zijn te beperkt voor een crisis van dergelijke omvang. • ICMS is als tool gekend en beschikbaar voor de partners die regelmatig bij noodplanning en crisisbeheer betrokken zijn. In deze crisis zijn een heel wat andere diensten betrokken die voordien geen toegang hadden tot ICMS en voor wie het niet evident is om ineens tijdens een crisis met een dergelijke tool te gaan werken. Los van technische verbeteringen dient de methodologie voor informatiemanagement en de structuur van het crisisbeheer van dergelijke complexe noodsituaties verder verfijnd te worden. Pas daarna kan men ook de tools bouwen of aanpassen zodat ze het proces volledig ondersteunen. Aangezien het contract van ICMS ten laatste begin 2024 afloopt, heeft het wel nog zin om quick wins en kleine aanpassingen door te voeren die gerealiseerd kunnen worden binnen het reeds voorziene budget van de change requests. Het heeft de voorkeur om ineens van bij het begin hiermee rekening te houden bij de ontwikkeling van Paragon. PARAGON : In antwoord op de adviezen geformuleerd door de Parlementaire onderzoekscommissie met betrekking tot de aanslagen van 22 maart 2016 heeft België sinds 2020 een nieuw nationaal noodplan voor de aanpak van een terroristische gijzelneming of een terroristische aanslag. Een belangrijk onderdeel van dit plan is het gebruik van een nationaal veiligheidsportaal waarin logboeken bijgehouden kunnen worden en waarbinnen realtime informatie uitgewisseld kan worden. Vanuit zijn coördinerende, neutrale, multidisciplinaire, interdepartementale, interdisciplinaire en interregionale positie is het NCCN de geschikte gastheer voor een dergelijk platform. In aansluiting op de operationele noden van de gebruikers en de evaluatie van het huidige ICMS-systeem, met het advies van het comité P (mei 2019) indachtig dat het nationaal veiligheidsplatform moet uitgebreid worden met connecties naar andere applicaties en databronnen en met het oog op een toekomstgerichte aanpak van het informatiebeheer en de workflow binnen de volledige risicocycclus, werkt het NCCN het Paragon-programma uit.
--	---

		Het Paragon-programma is een langlopende aaneenschakeling van ICT-projecten met als doel de werking van het NCCN en zijn stakeholders en partners inzake noodplanning en crisisbeheer geïntegreerd te organiseren. Er bestaat een reële nood aan het kunnen structureren en exploiteren van meer dan 200 verschillende databronnen zoals kaartlagen, risico-objecten en -analyses, noodplannen, procedures, resources, open data, contacten, historische data,... . Om deze enorme stroom gegevens te kunnen inzetten, voorziet Paragon in een geografische kaart-webapplicatie die gecombineerd wordt met een documentbeheer- en workflow systeem gebaseerd op open standaard technologieën die zullen toelaten om een langetermijnvisie en -planning op te bouwen. Paragon zal, met inachtneming van de nodige veiligheidsmaatregelen voor databeveiliging en met respect voor de GDPR-wetgeving, een diverse groep gebruikers toelaten om acute crisissen voor te bereiden, te beheren en te beheersen. Het zal ook het beheer mogelijk maken van grootschalige evenementen, oefeningen, evaluaties en zelfs audits. De gebruikers zijn onder andere : het NCCN, de gewestelijke crisiscentra, de departementale crisiscellen, de gouverneurs en hun diensten, de gemeentelijke noodplanningscoördinatoren, de veiligheids- en hulpdiensten, de CIC's (meldkamers 101 en 112),... De fasering van Paragon maakt dat bestaande ICT-projecten, zoals onder andere ICMS in stand gehouden worden zolang nodig is omwille van de operationele noden van de eindgebruikers en de continuïteit van de noodplanning en het crisisbeheer. Bij de uitfasering van de bestaande applicaties wordt er ook op toegezien dat de functionaliteiten en de data geïntegreerd worden in Paragon.
48	Werd er gebruik gemaakt van een netwerk van crisispartners? Indien ja, hoe verliep de samenwerking van dit netwerk dan met de andere crisisactoren? Wie besliste over de	Uiteraard beschikt het NCCN over een uitgebreid netwerk aan crisispartners, zowel lokaal, regionaal, nationaal als internationaal. De samenwerking met deze partners verliep en verloopt nog steeds uitermate goed. Aangezien de normale noodplanningsstructuren niet gebruikt werden, was het voor het NCCN en zijn partners onmogelijk om de normale opdrachten in het kader van crisisbeheer te volbrengen, desalniettemin heeft het NCCN zo goed mogelijk getracht zijn partners continu te informeren van de situatie en de bezorgdheden van de partners op een politiek niveau voor te leggen. Dit werd enorm geapprecieerd door de verschillende partners. Ook de vergaderingen die het NCCN organiseerde worden als goed gestructureerd en interessant ervaren (zie documenten van de eerste evaluatie die aan de commissie werden overgemaakt). Het NCCN heeft een vast panel van crisispartners die afhankelijk van de noodsituatie en zelfs tijdens de noodsituatie kunnen wijzigen. Er wordt op basis hiervan, op basis van aangeven of vraag van de partner zelf dus beslist wie en in welke

	partners in dit netwerk?	hoedanigheid betrokken wordt. Het NCCN bereidt per risico in het kader van de noodplanningsfiches hier een voorstel voor zodat de denkoefening (bij een snelle crisis) niet op het moment zelf dient te gebeuren. In het KB van 31 januari staat ook een basislijst van partners die in normale omstandigheden actief betrokken moeten worden. Concreet werden volgende partners uitgenodigd binnen de COFECO-vergaderingen van de eerste golf : • FOD Volksgezondheid • FOD Mobiliteit • FOD Economie • Kabinet Premier • Kabinet veiligheid en Binnenlandse zaken • Kabinet Volksgezondheid • Kabinet Buitenlandse Zaken • Kabinet Defensie • Cabinet Ministre-Président de la Fédération Wallonie-Bruxelles • Cabinet Ministre-Président de la Région wallonne • Cabinet Ministre-Président de la Région Bruxelles-Capitale • Kabinet Minister-President Vlaanderen • Kabinet vice-premier en Financiën • Kabinet vice-premier en Justitie • Cabinet vice-premier, budget et Fonction publique • Cabinet Ministre-Président de la Communauté germanophone • Algemene Directie van de Civiele Veiligheid (FOD Binnenlandse zaken) • SAT Binnenlandse Zaken • SAT Defensie • Bruxelles Prévention et sécurité (BPS) • Coördinatie- en Crisiscentrum van de Vlaamse overheid (CCVO) • Centre régional de crise de Wallonie (CRC-W) • Task Force Geïntegreerde politie/police intégrée (TF GPI) • Cabinet Commissariat général de la Police Tijdens de tweede golf werd besloten om de COFECO vergadering meer operationeel te laten verlopen, volgende diensten werden hiervoor uitgenodigd : • FOD Buitenlandse Zaken
--	--------------------------	--

- FOD Economie
- FOD Volksgezondheid
- FOD Mobiliteit
- SPF Affaires étrangères
- DG sécurité civile (SPF Intérieur)
- TF GPI
- Cabinet du Premier Ministre
- Cabinet Ministre de la Santé Publique
- Cabinet Ministre de la Sécurité et de l'Intérieur
- Cabinet Ministre-Président Communauté germanophone
- Cabinet Ministre-Président de la Fédération Wallonie-Bruxelles
- Cabinet Ministre-Président de la Région Bruxelles-Capitale
- Cabinet Ministre-Président de la Région wallonne
- Kabinet Minister-President Vlaanderen
- Coronacommissariaat
- Sciensano
- SAT Binnenlandse Zaken
- SAT Defensie
- SAT Justitie
- Agentschap Zorg en Gezondheid
- AVIQ
- COCOM
- Binnenlands bestuur Vlaanderen
- Ministerie van Defensie
- BPS
- CCVO
- CRC-W

Daarnaast heeft de DG NCCN persoonlijk in 2019 het initiatief genomen tot de oprichting van een Europees netwerk van DG's van Crisiscentra. In dit netwerk wordt aan informatie-uitwisseling en peer review gedaan. Het is dan ook een ideaal kruispunt voor het delen van best practises en het gezamenlijk uitwerken van ideeën. Ondertussen werd dit initiatief ook opgepikt door Europa en worden gesprekken gevoerd om dit initiatief in te bedden in de EU initiatieven rond crisisbeheer.

		Er vindt ook nu nog elke vrijdag een overleg plaats tussen de DG NCCN en zijn homologen van de Benelux, Nordrhein-Westfalen en Frankrijk om de toestand in de respectievelijke landen en de maatregelen die daarmee gepaard gaan te bespreken. Via ICC en het EU DG netwerk worden onder andere contacten gelegd met andere crisisorganisaties die ervaring hebben met onderwerpen die bij ons nog moeten verbeteren. Tijdens de videoconferenties van de gouverneurs werden volgende partners uitgenodigd: • FOD Volksgezondheid • Sciensano • AD Civiele Veiligheid (FOD Binnenlandse Zaken) • SAT IBZ • TF GPI • Cabinet Ministre de la Sécurité et de l'Intérieur • Cabinet Ministre-Président Communauté germanophone • Cabinet Ministre-Président de la Fédération Wallonie-Bruxelles • Cabinet Ministre-Président de la Région Bruxelles-Capitale • Cabinet Ministre-Président de la Région wallonne • Kabinet Minister-President Vlaanderen • Binnenlands Bestuur Vlaanderen • CCVO • CRC-W • BPS • Coronacommissariaat • Gouverneur en FDG West-Vlaanderen • Gouverneur en FDG Oost-Vlaanderen • Gouverneur en FDG Antwerpen • Gouverneur en FDG Limburg • Gouverneur en FDG Vlaams-Brabant • Gouverneur en FDG Waals-Brabant • Hoge Ambtenaar Brussel
--	--	--

		• Gouverneur en FDG Luxembourg • Gouverneur en FDG Henegouwen • Gouverneur en FDG Namen • Gouverneur en FDG Luik
49	Hoe staat het NCCN t.o.v. een Belgische versie van het Deense PANDORA-initiatief? Hoe zouden wij dit kunnen bewerkstelligen, welke veranderingen zouden daarvoor gemaakt moeten worden?	Op het eerste zicht kan aangegeven worden dat een soort van anticipatiecel zoals wordt voorgesteld in het Deense Pandora-initiatief ook toepasbaar zou kunnen zijn in België op voorwaarde dat dit functioneert binnen de normale structuren en ten dienste van deze structuren en niet in een parallelle modus. De effectieve introductie van zo'n cel zal nog verder onderzocht moeten worden.
50	In de NCCN-evaluatie van juli 2020 wordt er aangegeven dat een groot deel van de respondenten vroeg om in de toekomst de klassieke crisisbeheersstructuren te hanteren of te werken met een ander, duidelijk kader met verankering van de nieuwe cellen die nu	Er werd politiek beslist om bijkomende organen te creëren, buiten de gebruikelijke noodplanningsstructuren. Concrete voorbeelden hiervan zijn de GEES, GEMS en de ERMG. Deze organen werden rechtstreeks door de eerste minister aangestuurd en gaven ook enkel aan haar de gevraagde feedback inzake expertise. Dit had tot gevolg dat • Beleidsbeslissingen niet meer multidisciplinair werden voorbereid waardoor sommige beleidsbeslissingen achteraf ook niet haalbaar bleken op het terrein; • Er bijkomende parallelle kanalen van informatie en beslissing werden gecreëerd. Dit kwam ook naar voren in de lessons learned van de eerste golf: er werd bij het beheer van deze crisis voor gekozen om niet met de klassieke structuren te werken of om ze niet hun gebruikelijke rol toe te vertrouwen. Dit heeft niet alleen tot gevolg dat belangrijke informatie niet kan doorstromen naar het terrein, via de gouverneurs naar de burgemeesters. Daarenboven worden daardoor beslissingen die door het politieke niveau genomen worden, niet afgetoetst met de realiteit op het terrein (werking burgemeester-gouverneur-NCCN) en met experts uit verschillende geledingen (ECOSOC, CELEVAL, departementale crisiscentra) en of ze communiceerbaar zijn naar/aanvaardbaar door de bevolking (INFOCEL).

	werden gebruikt in de noodplanning. Hoe staat het NCCN hiertegenover? Moet het huidig crisisbeheer aangepast worden en indien ja, in welke zin?	Het is de coördinatierol van COFECO die er normaalgezien over moet waken om een gemeenschappelijk beeld van de situatie op te maken en om de toetsing te doen van bovenstaande aandachtspunten. Op basis daarvan worden dan opties voor het politieke niveau uitgewerkt en geconsolideerd. Het gebruiken van de bestaande crisisstructuren is bijgevolg een betere garantie voor een doorgedreven beleidsvoorbereiding vanuit alle operationele departementen en zorgt dus voor een betere fundering voor het nemen van politieke beslissingen. Om dit in de toekomst te vermijden en de informatiestroom te optimaliseren is het noodzakelijk dat de gebruikelijke noodplanningsstructuren worden gebruikt. Het feit dat ze niet gebruikt worden, ligt volgens het NCCN aan het feit dat ze onvoldoende gekend zijn bij de verschillende regionale en federale partners, zowel de diensten, kabinetten als ministers. Het NCCN zal in dit kader, net zoals dat met de lokale overheden en besturen gebeurt, een gestructureerd overleg, samenwerkingsverbanden en een opleidingstraject uitwerken.
51	In hoeverre werd het NCCN gehinderd in haar werking door de slechte informatiedoorstroming? Welke gevolgen heeft dit gehad? Waar zaten de grootste knelpunten voor een vlotte informatiedoorstroming? Was er een informatiemanager aangesteld (en indien nee, zou het NCCN pleiten voor zulke functie)?	Wat de werking van het NCCN hoofdzakelijk gestoord heeft, was het feit dat het onmogelijk was een volledig beeld te krijgen van de situatie door gebrek aan informatie vanuit Volksgezondheid, het feit dat het NCCN niet het mandaat kreeg om de noodsituatie voor te bereiden met zijn partners terwijl daar wel de tijd toe was en het feit dat er op politiek niveau beslist werd dat de lead tot vlak voor de federale fase bij Volksgezondheid bleef en het NCCN hier enkel in mocht ondersteunen (maar daartoe ook niet alle juiste tools in handen voor kreeg, lees te weinig informatie kreeg om voldoende te kunnen ondersteunen), ten slotte ook het feit dat er op politiek niveau beslist werd om uiteindelijk niet met de normale noodplanningsstructuren te werken en de crisis met de politieke structuren in de hand te nemen. Het NCCN heeft zich desondanks bewust constructief en positief opgesteld en de uitvoering van de keuzes van de overheden en partners maximaal ondersteund. Bewijs daarvan zijn de vele blijken van waardering van het werk van het NCCN door zowel partners als overheden. Het is dan ook de strategische doelstelling van het NCCN om als betrouwbare professionele partner door iedereen erkend te worden als het uniek, veilig en neutraal platform voor multidisciplinaire, interdepartementale en interregionale samenwerking met betrekking tot safety en security over de hele risicocycclus. Het NCCN treedt daarbij nooit in de plaats van de partners maar coördineert, faciliteert de samenwerking en volgt de uitvoering van de gezamenlijk genomen beslissingen op.

		Le NCCN dispose d'une équipe d'information-managers qui s'alternent à tour de rôle dans cette fonction pour assurer en tout temps une garde de deux information-managers. Cette fonction a été mise en place à la suite des attentats du 22 mars 2016. Elle permet d'assurer un partage adéquat de l'information au sein du NCCN et d'offrir un appui aux collègues dans le cadre de la gestion de crise. Concrètement, les tâches de l'information-manager sont principalement : - Suivre les réunions COFECO afin de veiller à la bonne qualité du rapport de réunion, et annoter l'ensemble des actions à entreprendre à la suite de ces réunions. L'information-manager diffuse le rapport de réunion à la direction, et ensuite aux partenaires. Il assure le suivi des éventuelles remarques formulées par les partenaires sur le rapport, les intègre et veille à la diffusion d'une version définitive de chaque rapport aux partenaires. - Suivre les réunions du NCCN avec les gouverneurs afin de veiller à la diffusion des informations principales dans ICMS, et annoter l'ensemble des actions à entreprendre à la suite de ces réunions. Les gouverneurs peuvent suivre en direct les prises de notes des faits principaux discutés et décisions prises en réunion des gouverneurs via l'outil ICMS. - Traiter les questions: le NCCN, et en particulier l'équipe d'information-managers, a instauré en septembre 2020 un système de traitement et suivi des questions entrantes à l'adresse générale de la permanence afin de veiller à ce que chaque question entrante soit traitée. Force est en effet de reconnaître que nous n'étions pas préparés en interne à répondre au nombre démesuré de questions que nous avons reçues lors de la première vague. Ce nombre extrêmement élevé de questions reçues s'explique en grande partie par le manque d'association des parties concernées (le NCCN, mais aussi ses partenaires tels que les gouverneurs, d'autres administrations) à la préparation des décisions politiques, ce qui n'a pas permis de vérifier avant la prise de certaines mesures si celles-ci étaient, d'une part, exécutables sur le terrain et, d'autre part, communicables. Malgré ce constat, afin d'améliorer la gestion en interne des questions et assurer un meilleur suivi, il est apparu indispensable de mettre en place un système informatisé permettant une attribution des questions aux équipes internes les mieux placées pour y répondre/chercher la réponse. Une fois le système opérationnel, nos partenaires ont également été invités à ne plus multiplier les canaux de communication de leurs questions mais de poser celles-ci uniquement via l'adresse mail générale de la permanence. Au 12 février 2021, 1192 questions ont été traitées via ce système. Bien entendu, il existe encore et toujours plusieurs circuits parallèles via lesquels les partenaires posent leurs questions (notamment téléphones et adresses personnelles des collaborateurs). Ce chiffre est donc inférieur au nombre effectif de questions traitées. Par
--	--	--

		ailleurs, notons que ce chiffre représente essentiellement les questions posées par les partenaires du NCCN. Les questions de citoyens sont posées et répondues principalement via le contact-center info-coronavirus. Du 3 février 2020 au 14 février 2021 les opérateurs du contactcenter ont traité 845.667 appels. Par ailleurs, les médias sociaux du NCCN, gérés par le service de communication du NCCN, sont également utilisés par les citoyens pour poser leurs questions. Le nombre de messages postés par jour est variable, avec des pics enregistrés de 6.500 messages par jour. Si ce système mis en place donne la garantie que les questions sont traitées, force est cependant de reconnaître que le délai de réponse est parfois encore jugé trop grand. Cela s'explique par le fait que le NCCN n'est toujours pas (assez) associé à la préparation des décisions et ne peut dès lors que très rarement répondre aux questions directement. Il doit lui-même aller à la recherche des réponses en s'adressant à ses partenaires et plus généralement au niveau politique. Il est alors tributaire de la priorité que ses partenaires accordent au traitement de la question. - Réaliser le sitrep : sinds eind juli 2020 stelt het NCCN een situatierapport (SITREP) van de huidige toestand met betrekking tot de coronapandemie in België op. Tot en met midden november 2020 werden 3 SITREP's per week verstuurd naar onze partners, waarna werd overgeschakeld op 2 situatierapporten per week (op dinsdag en donderdag). Het doel is om onze partners, waaronder de leden van COFECO, de federale diensten van de gouverneurs en de andere betrokken partners, een globaal en gemeenschappelijk beeld te geven over de situatie. Om dit mogelijk te maken, wordt input gevraagd met betrekking tot diverse aspecten zoals de sanitaire toestand, een omgevingsanalyse, de geldende maatregelen, een overzicht van de evolutie binnen het onderwijs en de genomen acties voor wat betreft de HUB handhaving en de HUB logistiek. Verder wordt ook voorzien in een monitoring van cyber- en telecom gerelateerde issues, desinformatie en kritieke infrastructuren alsook een overzicht van de internationale situatie waarbij de focus voornamelijk ligt op onze buurlanden. Als laatste wordt een overzicht gegeven van het lokaal crisisbeheer op niveau van de provincies. Om dit te kunnen aanleveren, wordt daags voor het verspreiden van de SITREP contact opgenomen met alle federale diensten van de gouverneurs om de meest recente informatie op te vragen (algemene situatie en situatie in ziekenhuizen, woonzorgcentra en scholen) en te polsen naar de vragen en bezorgdheden die op dit niveau bestaan. Er wordt getracht om op alle vragen en bezorgdheden een antwoord te formuleren, en dit in samenwerking met de diverse partners naar wie de vragen consequent worden overgemaakt om input te ontvangen. De ontvangen antwoorden worden verzameld, vertaald en steeds aan alle gouverneurs overgemaakt. - Garder un aperçu sur les mesures de police locales : le NCCN a également mis en place à partir de juillet 2020 un système permettant un tout temps d'avoir un aperçu sur l'ensemble des mesures de polices locales prises par les bourgmestres et gouverneurs en complément des mesures prises par le Ministre de l'Intérieur. Ce système fonctionne au travers d'une bonne collaboration avec les services fédéraux des gouverneurs qui
--	--	--

		appuient l'information-management team à maintenir ces informations à jour, et complètent à cet effet un document partagé compilant les informations. - Rassembler les données relatives au respect des mesures covid : Om een globaal overzicht te hebben van het hele handhavingsgebeuren (breder dan politie) werd op vraag van NCCN binnen COFECO in november 2020 de Hub Handhaving opgericht. Dit resulteerde onder andere in een regelmatig overzicht van de volledige handhaving van de maatregelen dat ter beschikking gesteld wordt aan de politieke overheden en de overige partners en dat op wekelijkse basis verzameld wordt door het NCCN. De federale politie, de sociale inspectie (SIOD), de economische inspectie, de inspectie consumptieproducten van de FOD Volksgezondheid, de controlediensten van de openbaar vervoersmaatschappijen en agentschap natuur & bos bezorgen aan het NCCN wekelijks de gegevens over hun vaststellingen. Hun gegevens worden gebundeld in een overzicht en ook de evolutie wordt grafisch weergegeven op een interactief dashboard. Elke week (op donderdag) worden deze gegevens overgemaakt aan alle in het Covid-19 crisisbeheer betrokken actoren via het situatierapport van het NCCN. Aanvragen opvolgen in het kader van de Nationale logistieke hub : De aanvragen bij de Nationale Logistieke HUB (samenwerking tussen Defensie, Civiele Bescherming en het Nationaal Crisiscentrum) gebeuren via een formulier in KOBO (een tool die onder andere gebruikt wordt door de Verenigde Naties bij humanitaire hulpoperaties). Het aanvraagformulier werd opgesteld door het NCCN in overleg met Defensie en de Civiele Bescherming. De (federale diensten van) de gouverneurs kunnen federale ondersteuning van de NatLogHub vragen als duidelijk is dat ze de nodige middelen niet op het lokale niveau kunnen vinden. In het aanvraagformulier geeft de aanvrager de behoeften op het terrein aan, men verduidelijkt of het gaat om personele of materiële ondersteuning, en de geschatte periode waarvoor men federale ondersteuning nodig heeft. De inkomende aanvragen worden behandeld door de Civiele Bescherming, waarna CB samen met Defensie bekijkt welke federale middelen kunnen worden ingezet om aan de behoeften op het terrein te voldoen. Het Nationaal Crisiscentrum verzekert de rapportering over de inzet van de NatLogHub in haar situatierapport en vormt de brug tussen de HUB en de andere partners in het crisisbeheer.
52	De kleurencodes: het RAG maakte de risicoanalyse voor ons land en lieten weten aan RMG hoe zij de situatie beoordeelden op basis van	Het NCCN had de rol van observator in deze werkgroep en nam niet deel aan het besluitvormingsproces.

	verschillende indicatoren. Had het NCCN een rol hierin en zo ja, de welke precies?	
53	In hoeverre was het mogelijk (geweest) voor het NCCN om tegemoet te komen aan de kritiek die door de gouverneurs werd geuit op het ontbreken van achtergrondinformatie en transparantie over de werking, samenstelling, rol en bevoegdheden van de organen die werden opgericht, alsook over hun verhouding tov de voorziene crisisstructuren?	Er werd effectief op politiek niveau beslist om niet te werken met de bestaande noodplanningsstructuren en ad hoc werkgroepen op te richten die buiten deze structuren vallen en enkel en alleen en rechtstreeks met de hoogste politieke niveaus communiceerden. Daardoor waren de normale structuren (COFECO, gouverneurs en via hen de burgemeesters) afgesneden van de informatiestromen. De kritiek die de gouverneurs hebben geuit werd door het NCCN goed gehoord. Het NCCN heeft er dan ook op elk moment voor gepleit om de normale crisisstructuren in te zetten waarvoor ze dienden. Tijdens het beheer van de eerste golf is het NCCN hier niet in geslaagd. Dit was ook één van de conclusies van de tussentijdse evaluatie die georganiseerd werd na die eerste golf. Om hieraan tegemoet gekomen, werd vanuit het NCCN bij aanvang van de tweede golf, die samen viel met de nieuwe regering en met het oprichten van het Coronacommissariaat die betrachting verder gezet. Hierbij werd in een nota van 4 oktober 2020 aan de nieuwe minister van Binnenlandse Zaken aangegeven dat het gebruiken van de bestaande crisisstructuren een betere garantie voor een doorgedreven beleidsvoorbereiding vanuit de operationele departementen is en zorgt voor een betere fundering voor het nemen van politieke beslissingen. Ook het aandachtspunt 'eenheid van commando' dat in het beheer van de eerste golf ontbrak door onder andere het creëren van die verschillende structuren, komt hier te sprake. Hierbij wordt expliciet aangegeven dat het aanduiden van een coronacommissaris een goede zaak kan zijn als die op een correcte manier wordt ingeplugd in de normale crisisstructuren. Die persoon moet de coördinatie van de sanitaire aspecten van het crisisbeheer op zich nemen en in die hoedanigheid als covoorzitter van COFECO fungeren. Op die manier werken zou toelaten om een gecoördineerde beleidsvoorbereiding mogelijk te maken en gedragen en geconsolideerde voorstellen aan het politieke niveau voor te leggen. Er werd op basis van deze input een gemeenschappelijk document opgemaakt tussen het Coronacommissariaat, het NCCN en de twee bevoegde kabinetten (Volksgezondheid en Binnenlandse Zaken). In die nota werd duidelijk gemaakt wie welke verantwoordelijkheid had, werd bepaald dat het Commissariaat de sanitaire pijler van het crisisbeheer in de hand zou

	nemen en op orde zou brengen, zou het Commissariaat één aanspreekpunt aanduiden voor het multidisciplinair crisisbeheer, zou de rol van CELEVAL opnieuw worden ingevuld en werd een gedetailleerde weekkalender opgemaakt om de mogelijke inputs van alle multidisciplinaire partners (gouverneurs, COFECO) en experts (RAG, RMG) te integreren in een gedegen en gedragen beleidsvoorbereidend werk. De nota werd echter niet onmiddellijk geoperationaliseerd hoewel er bij onze contacten bij het coronacommissariaat een wil was om hieraan tegemoet te komen. Eind januari 2021 maakte het NCCN op basis van zijn eigen bevindingen en gesprekken met de gouverneurs een tweede evaluatie op waar dit aandachtspunt opnieuw naar voren komt. NCCN wordt vanaf dan wel wekelijks betrokken bij het COVID-overleg bij de Eerste Minister. Deze evolutie is zeer gunstig omdat het de informatiepositie van het NCCN heeft verbeterd en omdat er op die manier een eerste input kan gegeven worden in de beleidsvorming. Dit contact vervangt uiteraard niet het noodzakelijke beleidsvoorbereidend werk dat normaal gezien , op multidisciplinaire wijze, tot een geconsolideerde input van verschillende departementen, operationele diensten en de gouverneurs. Wetenschappelijke adviezen (GEMS) worden rechtstreeks via het Coronacommissariaat aan het politieke niveau voorgelegd. Die worden niet getoetst aan de toestand op het terrein. Hierdoor worden de adviezen monodisciplinaire, enkel vanuit wetenschappelijk, sanitair oogpunt opgemaakt. Er is geen duidelijke agenda/timing van overleg die gevolgd kan worden om tot een gedragen voorbereiding te komen van politieke beslissingen. Binnen de sanitaire zuil zijn er geen duidelijke contactpunten. Een uniek contactpunt is belangrijk om eenduidige en gevalideerde informatie te krijgen. Er werd voor gekozen om de vaccinatie-uitrol niet te beschouwen als onderdeel van het crisisbeheer. Het NCCN heeft nochtans haar expertise herhaaldelijk aangeboden. Er werd voor gekozen om de vaccinatie-uitrol te laten realiseren door het coronacommissariaat in samenwerking met de deelstaten. De rol van het NCCN beperkt tot de coördinatie van de fysieke en cyberbeveiliging (dat laatste met CCB/CERT) van de strategische stockage- en productieplaatsen, de grote transporten en de vaccinatiecentra. Sindsdien werden bovenstaande knelpunten op politiek niveau besproken en werd de samenwerking met het Commissariaat verbeterd en verduidelijkt : er werd recentelijk een vergaderagenda opgesteld en goedgekeurd, er werd
--	--

		beslist om in de toekomst de multidisciplinaire input te integreren in het beleidsvoorbereidend werk en concreet zullen de wetenschappelijke adviezen als een geconsolideerde en accurate visie van de epidemiologische situatie en de situatie in de ziekenhuizen eerst op COFECO en met de gouverneurs worden besproken. De input van deze discussies zullen geïntegreerd worden in de adviezen die het Coronacommissariaat overmaakt aan het politieke overleg. Sinds 9 februari 2021 werd de multidisciplinaire manier van werken voor het eerst toegepast. Ter voorbereiding van het OCC van 26 februari 2021 werden beleidsvoorbereidende documenten besproken in COFECO en in de vergadering van de gouverneurs en had elkeen de mogelijkheid om op basis van zijn ervaring en expertise hierover input te geven. Het coronacommissariaat neemt dit geconsolideerd, multidisciplinair advies mee naar het OCC.
	5.11. screening en research : klinische laboratoria – farmaceutische industrie / 5.11. dépistage et recherche : laboratoires cliniques – industrie pharmaceutique	
	5.11.1. Tests : algemeen / 5.11.1. Tests : généralités	
	5.11.2. Diasorin / 5.11.2. Diasorin	
	5.11.3. Zentech - Coris / 5.11.3. Zentech - Coris	
	6°ZIEKENHUIZEN : OPERATIONELE BEGELEIDING EN FINANCIËLE ONDERSTEUNING / 6° HÔPITAUX : ACCOMPAGNEMENT OPÉRATIONNEL ET SOUTIEN FINANCIER	
	7° GEVOLGEN CRISIS NIET-COVID-GERELATEERDE ZORG / 7° EFFETS CRISE SOINS NON LIÉS AU VIRUS	
	8° GEVOLGEN CRISIS GEESTELIJKE GEZONDHEIDSZORG / 8° EFFETS CRISE SOINS DE SANTÉ MENTALE	
	9°COMMUNICATIEKETEN FEDERALE OVERHEID / 9° CHAÎNE DE COMMUNICATION	
54	Op welke wijze worden de standpunten en de communicaties van het NCCN bepaald? Welke actoren zijn in dit proces vertegenwoordigd?	De communicaties van Infocel houden rekening met zowel de situatie als met de perceptie van de bevolking, hierdoor is Infocel in staat om de situatie te duiden en rekening te houden met vragen en bezorgdheden die leven bij de bevolking. Infocel analyseert dagelijks de (sociale) media, hierdoor is het mogelijk om een beeld te vormen van de percepties van de bevolking. Door deel te nemen aan de verschillende overlegmomenten in het kader van het crisisbeheer (overleg gouverneurs, COFECO), krijgt Infocel een goed beeld van de situatie. Op deze overlegmomenten kunnen de verschillende betrokken actoren tevens aandachtspunten melden aan Infocel, deze punten worden vervolgens verwerkt in de communicatie. Tijdens het overleg van Infocel en met de D5's van de federale diensten van de gouverneurs worden eveneens actiepunten voor de communicatie besproken. Samenstelling De kern(Infocel) bestaat uit vertegenwoordigers van het NCCN, FOD Volksgezondheid en Sciensano. In de volledige Infocel zitten voorts vertegenwoordigers van: Federale politie, FOD WASO, Kanselarij van de Eerste Minister, FOD Buitenlandse Zaken, Defensie, FOD Mobiliteit, FOD Economie, FOD Financiën, FOD Justitie, BOSA, FAVV, FAGG,

		Agentschap Zorg en Gezondheid, Aviq, IrisCare, SPW Wallonie, Cocom, CCVO, POD Maatschappelijke Integratie, Duitstalige gemeenschap, Corona commissariaat, Fédération Wallonie-Bruxelles, AD Civiele Veiligheid.
55	Het NCCN organiseerde samen met Sciensano de persconferenties over de epidemiologische situatie. Hoe worden deze persconferenties voorbereid, hoe wordt de inhoud geselecteerd, alsook de verschillende vragen vanuit de journalisten, en hoe evalueert het NCCN deze werkwijze? Graag wat duiding.	Er wordt door Infocel dagelijks een analyse gemaakt van de percepties van de bevolking. Dit gebeurt onder andere op basis van de analyse van de (sociale) media en de oproepen die binnenkomen op het informatienummer. Deze analyse geeft een inzicht in de openstaande vragen, bezorgdheden, sentiment bij de bevolking. Deze analyse wordt samen met de actualiteit (bijv. cijfers, situatie in de ziekenhuizen, de maatregelen...) besproken tijdens een overleg met de kernleden van Infocel (NCCN, Sciensano, FOD VG...). Op basis van deze bespreking worden onderwerpen voor de communicatie (oa de persconferentie) geïdentificeerd. Op de dag van de persconferentie vindt er om 10u15 een briefing plaats tussen de verschillende sprekers en de dovertolken. Omwille van corona-maatregelen werd er vanaf het begin gekozen om geen journalisten toe te laten in de zaal. De persconferentie wordt live gestreamd via diverse websites en tv-ploegen kunnen de beelden rechtstreeks binnenhalen. Journalisten kunnen vragen stellen via een online formulier. Deze vragen worden dan door een medewerker van Sciensano voorgelezen of worden per mail beantwoord. Tevens zijn de interfederale woordvoerders na elke persconferentie beschikbaar voor de journalisten. Het mag vermeld worden dat deze persconferenties, hun format en de wijze van informeren zelfs internationaal tot goedkeuring heeft geleid. (cfr citering door NYT als voorbeeld). De communicatie is in lijn met de strategische keuze van NCCN om steeds transparant en objectief te communiceren.
56	Na de terreuraanslagen in Brussel van 2016 ontving het communicatieteam van het NCCN een prijs voor haar prestaties. Tijdens deze crisis liep de communicatie echter	Infocel werkt steeds volgens dezelfde methodologie, namelijk het werkproces crisiscommunicatie. Een methodologie waarbij er een communicatiestrategie wordt uitgebouwd op basis van de situatie en de perceptie van de bevolking. Deze strategie werd gehanteerd voor de aanslagen in 2016 en ook tijdens de Covid-crisis. Ook de communicatiekanalen zijn grotendeels dezelfde: snelle activatie van het informatienummer, regelmatige up-dates via de sociale media en op de website en het organiseren van persconferenties. De twee noodsituaties kennen een totaal verschillende dynamiek. In 2016 ging het om een fast burning crisis, nu gaat het om een slow burning crisis. Infocel wordt nu met andere uitdagingen geconfronteerd: impact op heel de maatschappij voor een heel lange periode, heel veel verschillende communicatoren, psychosociale aspecten, polarisatie... De uitdagingen in 2016 waren anders, het is dan ook onmogelijk om beide situaties te vergelijken.

	vaak mank: in hoeverre verschilde de rol van het communicatieteam nu met de periode na de terreuraanslagen? Waarom kon het communicatieteam niet dezelfde competenties tonen die ze had tijdens de periode na maart 2016? Welke verbeteringen zouden hier kunnen worden gemaakt?	Tijdens de aanslagen in 2016 sprak de overheid met ‘one voice’, een principe dat van kapitaal belang is in de crisiscommunicatie. De afgelopen maanden werd de officiële communicatie van Infocel doorkruist met niet afgestemde communicatie van experts en politici. Dergelijke vaak tegenstrijdige communicatie is nefast voor het vertrouwen van de bevolking in het crisisbeheer en het draagvlak voor de maatregelen. De huidige prestaties van Infocel werden ook internationaal geciteerd als voorbeeld van transparante en objectieve communicatie (NYT). Deze prestatie mag niet vereenzelvigd worden met andere communicaties door experts en politici die niet gecoördineerd waren, soms tegenstrijdig en dikwijls aanleiding geven tot polemiek in de media. De “persconferenties van het nationaal crisiscentrum” daarentegen zijn nog steeds authentiek en objectief. Ze vormen een bron voor betrouwbare informatie voor zowel journalisten als voor de bevolking.
57	Zoals voorgesteld door de respondenten van de evaluatie van juli 2020, zou er best een duidelijke procedure voor het stellen van vragen worden uitgewerkt met een vooraf bepaald stramien met duidelijke contactpersonen. Welke rol zou het NCCN in deze	Voor wat betreft de communicatie naar de bevolking: - Infocel heeft een SPOC aangesteld voor de federale diensten van de gouverneurs en voor lokale besturen. Deze SPOC's kunnen vragen met betrekking tot de communicatie beantwoorden of verder opvolgen. Daarenboven vindt er wekelijks een overlegmoment plaats met de federale diensten van de gouverneurs en de leden van Infocel. Op dat overlegmoment worden knelpunten besproken en kunnen er vragen gesteld worden. - Voor de journalisten is er een perspermanentie 24/7 voorzien door het NCCN. - Burgers met vragen kunnen terecht bij het informatienummer (momenteel 9u tot 17u, in het begin van de pandemie 24/24u). Tevens worden vragen via de sociale media beantwoord door Infocel. Du 3 février 2020 au 14 février 2021, les opérateurs du contactcenter ont traité 845.667 appels. Par ailleurs, les médias sociaux du NCCN, gérés par le service de communication du NCCN, sont également utilisés par les citoyens pour poser leurs questions. Le nombre de messages postés par jour est variable, avec des pics enregistrés de 6.500 messages par jour. Voor wat betreft de vragen van de partners :

	procedure van vragen stellen kunnen opnemen?	- le NCCN, et en particulier l'équipe d'information-managers, a instauré en septembre 2020 un système de traitement et suivi des questions entrantes à l'adresse générale de la permanence afin de veiller à ce que chaque question entrante soit traitée. Force est en effet de reconnaître que nous n'étions pas préparés en interne à répondre au nombre démesuré de questions que nous avons reçues lors de la première vague. Ce nombre extrêmement élevé de questions reçues s'explique en grande partie par le manque d'association des parties concernées (le NCCN, mais aussi ses partenaires tels que les gouverneurs, d'autres administrations) à la préparation des décisions politiques, ce qui n'a pas permis de vérifier avant la prise de certaines mesures si celles-ci étaient, d'une part, exécutables sur le terrain et, d'autre part, communicables. Malgré ce constat, afin d'améliorer la gestion en interne des questions et assurer un meilleur suivi, il est apparu indispensable de mettre en place un système informatisé permettant une attribution des questions aux équipes internes les mieux placées pour y répondre/chercher la réponse. Une fois le système opérationnel, nos partenaires ont également été invités à ne plus multiplier les canaux de communication de leurs questions mais de poser celles-ci uniquement via l'adresse mail générale de la permanence. Au 12 février 2021, 1192 questions ont été traitées via ce système. Bien entendu, il existe encore et toujours plusieurs circuits parallèles via lesquels les partenaires posent leurs questions (notamment téléphones et adresses personnelles des collaborateurs). Ce chiffre est donc inférieur au nombre effectif de questions traitées. Par ailleurs, notons que ce chiffre représente essentiellement les questions posées par les partenaires du NCCN. Les questions de citoyens sont posées et répondues principalement via le contact-center info-coronavirus et médias sociaux (voir ci-dessus). Si ce système mis en place donne la garantie que les questions sont traitées, force est cependant de reconnaître que le délai de réponse est parfois encore jugé trop grand. Cela s'explique par le fait que le NCCN n'est toujours pas (assez) associé à la préparation des décisions et ne peut dès lors que très rarement répondre aux questions directement. Il doit lui-même aller à la recherche des réponses en s'adressant à ses partenaires et plus généralement au niveau politique. Il est alors tributaire de la priorité que ses partenaires accordent au traitement de la question. - Bovendien stelt sinds eind juli 2020 het NCCN een situatierapport (SITREP) van de huidige toestand met betrekking tot de coronapandemie in België op. Tot en met midden november 2020 werden 3 SITREP's per week verstuurd naar onze partners, waarna werd overgeschakeld op 2 situatierapporten per week (op dinsdag en donderdag). Het doel is om onze partners, waaronder de leden van COFECO, de federale diensten van de gouverneurs en de andere betrokken partners, een globaal en gemeenschappelijk beeld te geven over de situatie. Om dit mogelijk te maken, wordt input gevraagd met betrekking tot diverse aspecten zoals de sanitaire toestand,
--	---	---

		een omgevingsanalyse, de geldende maatregelen, een overzicht van de evolutie binnen het onderwijs en de genomen acties voor wat betreft de HUB handhaving en de HUB logistiek. Verder wordt ook voorzien in een monitoring van cyber- en telecom gerelateerde issues, desinformatie en kritieke infrastructuren alsook een overzicht van de internationale situatie waarbij de focus voornamelijk ligt op onze buurlanden. Als laatste wordt een overzicht gegeven van het lokaal crisisbeheer op niveau van de provincies. Om dit te kunnen aanleveren, wordt daags voor het verspreiden van de SITREP contact opgenomen met alle federale diensten van de gouverneurs om de meest recente informatie op te vragen (algemene situatie en situatie in ziekenhuizen, woonzorgcentra en scholen) en te polsen naar de vragen en bezorgdheden die op dit niveau bestaan. Er wordt getracht om op alle vragen en bezorgdheden een antwoord te formuleren, en dit in samenwerking met de diverse partners naar wie de vragen consequent worden overgemaakt om input te ontvangen. De ontvangen antwoorden worden verzameld, vertaald en steeds aan alle gouverneurs overgemaakt.
	10° LOCKDOWN EN EXITSTRATEGIE / 10° CONFINEMENT ET DÉCONFINEMENT	
58	Wie heeft het laatste woord over de sluiting van de scholen als het gaat om een nakende gezondheids crisis?	Het politieke niveau neemt de maatregelen, in de eerste golf gebeurde dit in de NVR, in de tweede golf in OCC.
59	Welke beslissingen waren voor jullie het moeilijkst te concretiseren?	De manière générale, le défi pour le NCCN a été et est toujours celui d'expliquer aux partenaires ainsi qu'à la population les règles en vigueur. Au fur et à mesure de la crise, celles-ci sont devenues de plus en plus complexes à comprendre et par définition à expliquer. Door het feit dat we als NCCN niet betrokken waren bij het beleidsvoorbereidend werk, maar wel medeverantwoordelijk waren, samen met het bevoegde kabinet, voor de redactie van het ministerieel besluit en de FAQ en de communicatie naar de bevolking werden wij samen met de bevolking, tijdens de persconferenties, op de hoogte gebracht van de beslissingen. Na deze politieke persconferentie volgden dan politieke IKW's die deze beslissingen moesten concretiseren. Dit proces waarbij de beslissingen pas konden worden geoperationaliseerd en politiek gevalideerd na de persconferentie van de NVR nam zijn tijd waardoor er soms moest gewacht worden op antwoorden. Dit leidde ook tot een onvolledige informatiepositie van Infocel eens de teksten politiek gevalideerd waren.
	11° BEHEER VAN DE NIET-MEDISCHE ASPECTEN VAN DE CRISIS / 11° GESTION DES ASPECTS NON MÉDICAUX LIÉS À LA CRISE	
	12° ROL VAN HET CRISISCENTRUM / 12° RÔLE DU CENTRE DE CRISE	

60	Ondervinden jullie als crisiscentrum vertraging bij het nemen van noodzakelijke beslissingen? Zo ja, wat is daarvan de oorzaak?	Het spreekt het voor zich dat beslissingen op zo'n niveau heel doordacht en op basis van voldoende onderbouwd advies moeten worden genomen. Voor wat betreft de nationale maatregelen, ontbrak het multidisciplinair advies, het advies over de haalbaarheid op het terrein, de handhaafbaarheid op het terrein en impact op de communicatie bij het opstellen van nieuwe maatregelen door niet te kiezen voor de normale noodplanningsstructuren. Bij de in plaats stelling van de nieuwe regering bleek er een wil om één en ander anders aan te pakken en gesprekken daartoe werden opgestart met het coronacommissariaat. Recentelijk werd besloten om aan de vraag tegemoet te komen. Verder was er een duidelijk gebrek aan gecentraliseerde data en de interpretatie van die data vanuit de sanitaire zuil : een kwalitatief, accuraat en geconsolideerd sanitair advies ontbrak maar is primordiaal om beslissingen te kunnen nemen, zowel op nationaal als op lokaal vlak. Er blijkt binnen de sanitaire zuil een gebrek aan middelen en personeel om de coördinatie van de operationele acties op te nemen en op te volgen waardoor bijvoorbeeld het inwinnen van advies over lokale clusters te lang op zich laat wachten. Er was een gebrek aan duidelijke processen en bevoegdheidsverdeling binnen de sanitaire zuil. Zo werd onder andere de rol van CELEVAL, met name een geconsolideerd advies geven over de epidemiologische situatie, de situatie in ziekenhuizen en een voorstel van sanitaire maatregelen tot op heden niet eenduidig ingevuld (was wel het geval in de eerste golf). Het coronacommissariaat onderneemt evenwel initiatieven om hieraan tegemoet te komen.
61	Was het voor jullie altijd duidelijk wie bevoegd was?	Non. Il s'agit d'une difficulté intrinsèque à chaque crise. Il y a lieu de prendre des décisions rapidement mais notre paysage institutionnel est tel qu'il n'est pas évident de déterminer qui est compétent pour prendre quelle décision. Pour remédier à cette difficulté, les principes généraux de la planification d'urgence prévoient que chaque crise soit gérée au moyen d'une structure de gestion de crise composée de plusieurs cellules et dans laquelle les experts, les administrations et ministres compétents sont représentés. Cela permet de s'assurer que les acteurs compétents de près ou de loin pour la problématique soient associés au processus décisionnel (depuis le stade de l'évaluation de la situation, à la préparation des décisions, à la prise de décisions). Néanmoins, dans la gestion de cette crise, force est de constater que cette structure n'a pas été entièrement suivie. Il n'était pas évident de comprendre à quel niveau certaines décisions étaient préparées et prises. Na de eerste golf werd een evaluatie opgesteld met een aantal bevindingen. Er werd op basis van deze input bij het aantreden van de nieuwe regering een gemeenschappelijk document opgemaakt tussen het Coronacommissariaat, het NCCN en de twee bevoegde kabinetten (Volksgezondheid en Binnenlandse Zaken). In

	die nota werd duidelijk gemaakt wie welke verantwoordelijkheid had, werd bepaald dat het Commissariaat de sanitaire pijler van het crisisbeheer in de hand zou nemen en op orde zou brengen, zou het Commissariaat één aanspreekpunt aanduiden voor het multidisciplinair crisisbeheer, zou de rol van CELEVAL opnieuw worden ingevuld en werd een gedetailleerde weekkalender opgemaakt om de mogelijke inputs van alle multidisciplinaire partners (gouverneurs, COFECO) en experts (RAG, RMG) te integreren in een gedegen en gedragen beleidsvoorbereidend werk. De nota werd echter niet onmiddellijk geoperationaliseerd hoewel er bij onze contacten bij het coronacommissariaat een wil was om hieraan tegemoet te komen. Eind januari 2021 maakte het NCCN op basis van zijn eigen bevindingen en gesprekken met de gouverneurs een tweede evaluatie op waar dit aandachtspunt opnieuw naar voren komt. NCCN wordt vanaf dan wel wekelijks betrokken bij het COVID-overleg bij de Eerste Minister. Deze evolutie is zeer gunstig omdat het de informatiepositie van het NCCN heeft verbeterd en omdat er op die manier een eerste input kan gegeven worden in de beleidsvorming. Dit contact vervangt uiteraard niet het noodzakelijke beleidsvoorbereidend werk dat normaal gezien , op multidisciplinaire wijze, tot een geconsolideerde input van verschillende departementen, operationele diensten en de gouverneurs. Wetenschappelijke adviezen (GEMS) worden rechtstreeks via het Coronacommissariaat aan het politieke niveau voorgelegd. Die worden niet getoetst aan de toestand op het terrein. Hierdoor worden de adviezen monodisciplinaire, enkel vanuit wetenschappelijk, sanitair oogpunt opgemaakt. Er is geen duidelijke agenda/timing van overleg die gevolgd kan worden om tot een gedragen voorbereiding te komen van politieke beslissingen. Binnen de sanitaire zuil zijn er geen duidelijke contactpunten. Een uniek contactpunt is belangrijk om eenduidige en gevalideerde informatie te krijgen. Vanuit het NCCN pleiten wij er trouwens voor om een operationele coördinator aan te duiden die ervoor kan zorgen dat de sanitaire zuil, vooral dan op lokaal vlak in het kader van de beheersing van de clusters over een voldoende accuraat en recent beeld van de situatie beschikt en een kwalitatieve analyse kan doen van de situatie waarop de lokale overheden zich kunnen baseren om de nodige maar niet buitensporige bijkomende maatregelen te nemen. Er werd voor gekozen om de vaccinatie-uitrol niet te beschouwen als onderdeel van het crisisbeheer. Het NCCN heeft nochtans haar expertise herhaaldelijk aangeboden. Er werd voor gekozen om de vaccinatie-uitrol te laten realiseren door
--	--

		het coronacommissariaat in samenwerking met de deelstaten. De rol van het NCCN beperkt tot de coördinatie van de fysieke en cyberbeveiliging (dat laatste met CCB/CERT) van de strategische stockage- en productieplaatsen, de grote transporten en de vaccinatiecentra. Sindsdien werden bovenstaande knelpunten op politiek niveau besproken en werd de samenwerking met het Commissariaat verbeterd en verduidelijkt : er werd recentelijk een vergaderagenda opgesteld en goedgekeurd, er werd beslist om in de toekomst de multidisciplinaire input te integreren in het beleidsvoorbereidend werk en concreet zullen de wetenschappelijke adviezen als een geconsolideerde en accurate visie van de epidemiologische situatie en de situatie in de ziekenhuizen eerst op COFECO en met de gouverneurs worden besproken. De input van deze discussies zullen geïntegreerd worden in de adviezen die het Coronacommissariaat overmaakt aan het politieke overleg. Sinds 9 februari 2021 werd de multidisciplinaire manier van werken voor het eerst toegepast. Ter voorbereiding van het OCC van 26 februari 2021 werden beleidsvoorbereidende documenten besproken in COFECO en in de vergadering van de gouverneurs en had elkeen de mogelijkheid om op basis van zijn ervaring en expertise hierover input te geven. Het coronacommissariaat neemt dit geconsolideerd, multidisciplinair advies mee naar het OCC.
62	Een vaak gehoorde kritiek was dat de genomen maatregelen coherentie misten. Welke stappen zijn ondernomen om te komen tot een totaalpakket met betere afstemming? (Vb. blijf thuis als je ziek bent vs. ga naar de dokter voor een attest om je te laten testen.) Wie moest het overzicht behouden?	COFECO, normalement en charge de la coordination de la gestion de crise, n'a pas été associé à la préparation des décisions. Une préparation multidisciplinaire des décisions sur base d'un avis scientifique remis par les experts sanitaires aurait permis davantage de cohérence. De manière générale, le défis pour le NCCN a été et est toujours celui d'expliquer aux partenaires ainsi qu'à la population les règles en vigueur. Au fur et à mesure de la crise, celles-ci sont devenues de plus en plus complexes à comprendre et par définition à expliquer. Door het feit dat het NCCN niet betrokken was bij het beleidsvoorbereidend werk, maar wel medeverantwoordelijk was, samen met het betrokken kabinet, voor de redactie van het ministerieel besluit en de FAQ en de communicatie naar de bevolking, werd het NCCN samen met de bevolking, tijdens de persconferenties, op de hoogte gebracht van de beslissingen. Dit proces waarbij de beslissingen pas konden worden geoperationaliseerd en politiek gevalideerd na de persconferentie van de NVR nam zijn tijd waardoor er soms moest gewacht worden op antwoorden. Dit leidde ook tot een onvolledige informatiepositie van Infocel eens de teksten politiek gevalideerd waren.

63	Al sinds de middeleeuwen is het een beproefde maatregelen om steden of regio's af te sluiten bij besmettingen. In maart werd besloten om grenzen te sluiten. In België is afsluiten van specifieke gemeenten of steden nooit een optie geweest omdat ons land te klein zou zijn en de onderlinge verbindingen te groot. Nochtans zijn er internationaal wel voorbeelden van hoe specifieke steden, gemeenten of provincies afgesloten werden. Hoe kijkt u naar die maatregel?	Noch Volksgezondheid, noch het politieke niveau was initieel voorstander van dit soort maatregelen. Ook is de haalbaarheid in ons land, dat zeer dichtbevolkt is in vele gebieden niet realistisch.
64	Vooraf aankondigen welke maatregelen worden genomen, maakt dat mensen nog snel gaan doen wat ze eigenlijk niet horen te doen	Réduire le laps de temps séparant la prise de décisions et leur application effective est en effet important. Associer davantage le NCCN ainsi que les administrations compétentes à la préparation des décisions aurait permis de mieux préparer en amont la communication vers la population ainsi que les instruments juridiques imposant les nouvelles mesures, et ainsi réduire ce laps de temps. Néanmoins, un certain laps de temps reste nécessaire au risque sinon de créer des difficultés organisationnelles et de contrôle sur le terrain.

	(shoppen, lockdownfeestjes ...). Hoe denkt u dat we dat moeten vermijden?	
65	Hoe kijkt u terug op de versoepelingen die in september werden aangekondigd?	Il s'agit d'une décision politique qui a été prise sur base de la situation épidémiologique de l'époque et plusieurs autres paramètres mis en avant.
66	Hoe evalueert u de handhaving van de maatregelen? Welke rol had het leger of de civiele bescherming hierbij kunnen spelen?	Voor wat betreft de handhaving van de maatregelen moet duidelijk gesteld worden dat we geen politiestaat zijn. Repressief handhaven zou voor een kleine minderheid van de bevolking moeten gebeuren. Om repressief handhaven te vermijden is het belangrijk om verstaanbare, duidelijke maatregelen die voor iedereen te begrijpen zijn, af te kondigen. Een goed voorbeeld hiervan was de organisatie van de eerste lockdown die op drie dagen geregeld was. Door tegenstrijdige communicatie en soms voor de bevolking op basis van discussies in de pers onlogisch afbouwen van de maatregelen verminderde de motivatiegraad van de bevolking. De maatregelen wijzigden soms snel en werden daarenboven aangevuld met lokale maatregelen, hierdoor was het voor de bevolking niet altijd duidelijk wat de op dat moment en op die plaats geldende maatregelen waren (bijv. mondmaskerplicht). Polemieken in de pers met betrekking tot de beslissingen over maatregelen zorgden er mee voor dat het draagvlak voor de maatregelen afnam. Deze afname in draagvlak werd vastgesteld in de dagelijkse monitoring van de (sociale) media en bleek ook uit diverse wetenschappelijke onderzoeken (oa. Motivatiebarometer van de Universiteit Gent). Om een globaal overzicht te hebben van het hele handhavingsgebeuren (breder dan politie) werd op vraag van NCCN binnen COFECO in november 2020 de Hub Handhaving opgericht. Eenzijds resulteerde dit in een regelmatig overzicht van de volledige handhaving van de maatregelen dat ter beschikking gesteld wordt aan de politieke overheden en de overige partners en dat op wekelijkse basis verzameld wordt door het NCCN. De federale politie, de sociale inspectie (SIOD), de economische inspectie, de inspectie consumptieproducten van de FOD Volksgezondheid, de controlediensten van de openbaar vervoersmaatschappijen en agentschap natuur & bos bezorgen aan het NCCN wekelijks de gegevens over hun vaststellingen. Hun gegevens worden gebundeld in een overzicht en ook de evolutie wordt grafisch weergegeven op een interactief dashboard. Elke week (op donderdag) worden deze gegevens overgemaakt aan alle in het Covid-19 crisisbeheer betrokken actoren via het situatierapport van het NCCN.

		Anderzijds worden er op regelmatige basis overlegvergaderingen met de verschillende bovengenoemde diensten georganiseerd en voorgezeten door de TF GPI om de handhaving van de maatregelen beter op elkaar af te stemmen en gecoördineerde acties voor te bereiden.
67	De opdrachten van het Nationaal Crisiscentrum (NCCN) vloeien voort uit het koninklijk besluit van 18 april 1988, dat een crisis definieert als een gebeurtenis die wegens haar aard of gevolgen de vitale belangen van het land of de essentiële behoeften van de bevolking bedreigt, die een dringende besluitvorming vereist of die een gecoördineerde inzet van verscheidene departementen en instellingen vergt. Wanneer werd de omvang van de dreiging duidelijk binnen het NCCN? Wanneer werd het NCCN ingeschakeld voor de beheersing van de coronacrisis?	Pour évaluer le risque qu'une problématique évolue vers une situation d'urgence, le NCCN s'appuie sur l'expertise de ses partenaires compétents pour le secteur où la problématique se produit. Dans le cadre de la crise covid-19, cet évaluation relevait du SPF Santé Publique et du cabinet du Ministre fédéral de la Santé publique de l'époque, vers qui le NCCN s'est tourné au regard de leur expertise en matière sanitaire. Le NCCN n'a jamais avant le début du déclenchement de la phase fédérale été mis en possession d'informations sanitaires amenant à penser que la situation présentait un risque d'évoluer vers une situation d'urgence en Belgique. Au contraire, le covid était comparé à la grippe en termes de danger pour la population belge. Le NCCN a, à de nombreuses reprises, et ce dès janvier entrepris des actions pour mesurer le risque pour la Belgique. Les actions se sont multipliées une fois que la présence du virus a été détecté en Italie : OPERATIONEEL NCCN Het NCCN heeft zich concreet op diverse manieren voorbereid. Voor de crisis : oprichting CBRN expertise centrum In 2018, en zoals opgenomen in het KB van 1 maart 2018 met betrekking tot het nucleair en radiologisch noodplan, werd in de schoot van het NCCN het CBRNe expertise centrum opgericht. De interdepartementale werking van het centrum wordt onderschreven door het interministerieel raamakkoord van 4 juni 2019 tussen de ministers van Binnenlandse Zaken, Volksgezondheid en Defensie, ondersteund door de partnerdiensten van het NCCN: FOD Volksgezondheid, Ministerie van Defensie, Sciensano, FANC, Algemene Directie Civiele Veiligheid, Federale Politie. Het CBRNe expertisecentrum van het NCCN, is een multidisciplinair nationaal platform waarbinnen operationele experts en experts van kenniscentra inzake CBRNe-aangelegenheden, op een geïntegreerde wijze samenwerken met coördinatoren van het NCCN inzake: - de voorbereiding op CBRNe-noodsituaties, - het crisisbeheer tijdens reële CBRNe-noodsituaties en de nazorg ervan, - het verzekeren van de integratie/coördinatie tussen de aspecten "openbare orde/security" en "civiele veiligheid/safety" bij CBRNe noodsituaties.

	Was dit volgens u tijdig?	Onder CBRNe noodsituaties wordt in deze context begrepen: noodsituaties waarbij chemische, biologische of radiologische/nucleaire substanties vrijkomen (al dan niet door het gebruik van explosieven), ofwel als gevolg van toevallige, onopzettelijke gebeurtenissen (o.a. industriële ongevallen, pandemieën), ofwel als gevolg van kwaadwillige acties (o.a. terrorisme) ofwel door het gebruik of de aanwezigheid van militaire tuigen, installaties of agentia, en die een multidisciplinair beheer en/of coördinatie op nationaal niveau vereisen; Het CBRNe expertisecentrum coördineert, ondersteunt of faciliteert initiatieven op volgende domeinen: • Operationaliseren van nationale CBRNe noodplannen (nucleair noodplan, CBRNe plan terro...): risico-analyse, ontwikkeling van aansluitende plannen en procedures, analyse capaciteiten, opleiding en training, organisatie CBRNe oefeningen en de evaluatie ervan.... • Onderzoek en ontwikkeling: ontwikkeling en innovatie met aandacht voor eindgebruiker, integratie van resultaten van onderzoek en ontwikkeling binnen de CBRNe noodplannen: best practices, specifieke tools, opleidingen... • Ondersteuning van het crisisbeheer bij reële noodsituatie: eerste ondersteuning en advies aan beleidsverantwoordelijken, evaluatie van reële gebeurtenissen... • Internationale samenwerking: samenwerking met Europese Commissie en NATO in het kader van de respectieve actieplannen , samenwerking met CBRNe kenniscentra in andere (buur)landen, mapping van en samenwerking met CBRNe crisiscentra in andere landen, deelname en opvolging EU CBRN projectwerking... Waar voormelde activiteit domeinen het voorwerp uitmaken van het interministerieel raamakkoord, is het CBRNe centrum verder ook actief op het domein van “preventie/security”, met name vanuit de rol die het vervult als “national security coördinator” in het kader van het EU CBRN actieplan, wat met zich meebrengt dat het centrum zicht heeft op alle relevante CBRNe ontwikkelingen ter zake binnen België. Het is het CBRNe -expertisecentrum dat van in het begin van de crisis, via zijn netwerk, informatie tracht in te zamelen voor het NCCN. Het expertisecentrum was tevens de liaison met de sanitaire structuren. Versterken Informatiepositie Sinds het begin van vermoeden (17 januari 2020) dat het coronavirus mogelijks kon uitgroeien tot een wereldwijde pandemie, volgde het NCCN dagelijks actief en proactief de situatie op, met name de situatie in China, de situatie internationaal en in de buurlanden en de situatie in België op sanitair vlak. Hiervoor werd meermaals per dag actief contact opgenomen met de verschillende partners waarvan de voornaamste FOD VG en FOD BuZa zijn enerzijds en de gouverneurs anderzijds om zo continu op de hoogte te blijven van de situatie en binnen korte termijn te kunnen anticiperen door het nemen van voorzorgs- of beschermingsmaatregelen.
--	----------------------------------	--

		Ter voorbereiding van het crisisbeheer werd de tijdslijn van het beheer van de pandemie H1N1 van 2009 bestudeerd, werden de verschillende fases van de WHO van toen en de reacties die er vanuit België op gekomen zijn en de fases van de WHO in dit geval (het gaat om een ander soort virus waardoor andere fases van toepassing waren) vergeleken en werd de lessons learned die zoals na elke noodsituatie wordt opgemaakt, opnieuw bestudeerd. Vervolgens werd het kabinet van Binnenlandse Zaken continu op de hoogte gehouden van de situatie en werden de verschillende stappen te nemen in het kader van noodplanning overlegd. Procedures overlopen om te anticiperen In dat kader werden ook verschillende nota's opgemaakt voor de Minister van Binnenlandse zaken. Die nota's gaven telkens een beeld van de situatie, de uitleg van wat noodplanning en crisisbeheer is en in welk stadium we ons op dat moment bevonden. Het NCCN gaf meermaals te kennen aan FOD VG en de politieke overheden dat men in het kader van noodplanning best al het crisisbeheer voorbereidt, ook al blijkt achteraf dat dit niet nodig zou zijn. Zo werd in het kader van de repatriëring van de Belgen, eerst uit China maar vervolgens ook uit andere landen, gevraagd door het NCCN om te brainstormen met FOD VG over de opvangmogelijkheden van die mogelijks besmette Belgen in België. Concreet heeft het NCCN een nota gemaakt met een aantal voorstellen zoals het opvangen van die terugkeerders in hotels, vakantieparken, opvangcentra. Aangezien het NCCN niet in de lead was en het Volksgezondheid enkel mocht ondersteunen, werd door de politieke overheden aangegeven dat deze voorbereiding enkel met Volksgezondheid kon worden verdergezet op schriftelijke vraag van FOD VG. De verschillende ANIP's (Algemene Nood- en interventieplannen) van de gouverneurs werden bekeken en een aantal voorstellen werden gedaan. Uiteindelijk werd hier op 19 februari 2020 een vergadering met VG voor georganiseerd. Interne alignering Op 25 februari 2020 organiseert het NCCN een interne vergadering met als doel zich beter voor te bereiden op het coronavirus. De punten die besproken worden, zijn de communicatie naar de partners, het juridisch kader om een quarantainemaatregel op te stellen en de harmonisering met de buurlanden. Voor wat betreft de quarantainemaatregel wordt beslist dat er contact wordt opgenomen met FOD VG om dit verder te bespreken aangezien het op dat moment nog niet duidelijk is of een quarantaine/isolatiemaatregel voorzien zal worden. Opstarten informatiestroom met multidisciplinaire partners
--	--	--

	Voor wat betreft de communicatie wordt er op 26 februari 2020 een communicatie uitgestuurd naar de gouverneurs waarin de 3 fasen van FOD VG worden verduidelijkt en waarin wordt aangegeven dat FOD VG de situatie coördineert. Volgens FOD VG zijn maatregelen zoals het annuleren van evenementen of het sluiten van publieke plaatsen niet aan de orde. Het NCCN fungeert op dit moment als aanspreekpunt voor de gouverneurs ter ondersteuning van de FOD VG. Op 26 februari 2020 werd er een vergadering NCCN/VG georganiseerd waarbij het NCCN nogmaals expliciet de vraag stelde om zich verder voor te bereiden. Moesten we evolueren naar fase 3 binnen de fases van VG, zullen de maatregelen die dan genomen moeten worden een enorme impact hebben op de lokale overheden en de bevolking. Het NCCN wil zich voorbereiden (anticiperen om beter te beheeren) zonder het beheer van FOD VG over te nemen. De leiding blijft bij FOD VG. Er heerst onduidelijkheid over de plannen die klaarliggen en welke maatregelen getroffen zijn bij FOD VG. Er wordt nogmaals gevraagd om alle informatie te delen zodat het NCCN kan antwoorden aan lokale partners. Het NCCN wil namelijk vermijden dat partners ongecoördineerde en buitensporige maatregelen nemen. Als antwoord geeft FOD VG aan dat het huidige plan van aanpak is: de besmette personen laten opnemen naar referentieziekenhuizen, niet besmette personen in thuisisolatie houden bij terugkeer uit China. Er is op dat moment geen draaiboek voor quarantainemaatregel. Er wordt overeengekomen dat er 's anderendaags gewerkt zal worden aan een quarantaineplan waarbij de nodige partners geïdentificeerd zullen worden, samen met de nodige en de beschikbare middelen. Op 27 februari 2020 organiseert het NCCN daarop een vergadering om een quarantaineplan voor te bereiden. Concreet wordt bekeken of het mogelijk is een bepaalde wijk/dorp/stad te kunnen afsluiten van de rest van het land, een tactiek die in andere Europese landen (cfr Italië) wel werd toegepast. De efficiëntie van die maatregel in België wordt echter meteen in vraag gesteld. België is zo klein en zo dicht bebouwd (lintbebouwing) dat het afsluiten van een bepaalde gemeenschap geen optie is, daarenboven is die maatregel ook moeilijk houdbaar in de tijd. FOD VG geeft aan dat dit geen maatregel is waarvoor ze pleiten. Ze blijven bij het standpunt om zieke mensen op te nemen in het referentieziekenhuis en besmette mensen zonder symptomen thuis te isoleren. Er wordt eerder geopteerd om beter te communiceren naar de bevolking toe zodat de normale preventiemaatregelen (handen wassen,...) gevolgd worden door de bevolking. Daarenboven wordt door FOD VG gevraagd dit risico in perspectief te brengen: 'pour l'instant on a plus de cas en Belgique de grippe que le nombre de cas de corona dans le monde!' Gezien het huidige verloop van de pandemie (dat anders is dan de H1N1-pandemie in 2009) organiseert het NCCN op 28 februari 2020 een interne vergadering waarin de lijst met uit te nodigen diensten en partners in geval van een coördinatie op het niveau van het NCCN, wordt geactualiseerd. Het NCCN neemt daarnaast telefonisch contact op met de Federale Diensten van de Gouverneurs (FDG's) waarin het NCCN aangeeft dat het geen bijkomende informatie kan verschaffen omtrent het virus en de maatregelen aangezien FOD VG nog niet heeft aangegeven welke maatregelen ze willen nemen in het kader van
--	---

		het Coronavirus. Er zal op zondag 1 maart een Kern georganiseerd worden rond dit risico. Het NCCN hoopt nadien de partners meer informatie over de mogelijke beleidsbeslissingen te kunnen geven en de gezamenlijke voorbereiding op een volgende fase te kunnen organiseren. Vanuit de FDG's is er een begrip voor de situatie van het NCCN. Daarenboven werd door het NCCN de internationale situatie op de voet gevolgd. Zowel de situatie als de reactie van die landen op de situatie, en bijvoorbeeld de maatregelen die die landen namen werden door het NCCN verzameld, verwerkt en aan FOD VG en het politieke niveau doorgegeven om mogelijks als basis te kunnen dienen voor de mogelijke maatregelen die in België zouden kunnen genomen worden. OPERATIONEEL MET PARTNERS Avant le déclenchement de la phase fédérale, le NCCN a régulièrement pris des contact avec les partenaires, participé et organisé des réunions pour récolter des informations et pour diffuser celles mises à sa disposition aux partenaires concernés : Organisatie coördinatievergaderingen Informeren van partners buiten de organisatie van de repatriëring om: - Op 27 januari 2020 wordt een eerste coördinatievergadering voorbereid op initiatief van de DG NCCN. Hierbij werden volgende diensten uitgenodigd: ○ FOD Volksgezondheid ○ CCVO ○ CRC-W ○ BPS ○ FOD Buitenlandse Zaken ○ DAO ○ Defensie – Ops en training ○ Civiele Veiligheid ○ Douane ○ Crisiscel FOD Mobiliteit ○ Kabinet Buitenlandse Zaken ○ Kabinet Volksgezondheid ○ Kabinet Binnenlandse Zaken
--	--	---

		Deze vergadering had tot doel een actuele stand van het coronavirus te bespreken met de partners. Er werd een beschrijving gegeven van het coronavirus en het crisisbeheer. Kab VG geeft aan dat er geen nood is om het beheer naar een hoger niveau te tillen, het virus zou niet besmettelijker zijn dan een gewone griep. De FOD VG geeft aan de situatie op te volgen. Het NCCN vraagt opnieuw continu op de hoogte gehouden te worden om indien nodig snel te kunnen schakelen. Het NCCN geeft vooral ondersteuning aan de FOD VG inzake communicatie en voorbereiding op crisisbeheer. De nadruk lag op het uitsturen van een geruststellende boodschap naar de bevolking toe. Een laatste punt dat werd besproken was de evacuatie van burgers uit China en het vooropgestelde reisadvies om reizen naar China af te raden. Hierbij is aan FOD BuZa gevraagd het NCCN en FOD VG in real time op de hoogte te houden van verdere evoluties van de situatie in China en eventuele gevolgen voor België of zijn bewoners. - Op 10 maart 2020 organiseert het NCCN een coördinatievergadering met volgende partners: - o FOD Volksgezondheid - o KuLeuven (expert Marc Van Ranst) - o CCVO - o CRC-W - o Kabinet Minister-President Vlaanderen - o Onderwijs Vlaamse gemeenschap - o Hoge Ambtenaar Brussel - o Kabinet Rudi Vervoort - o Vertegenwoordiger Vlaamse universiteit En een vertegenwoordiger van het Vlaamse en Brusselse bedrijfsleven, met name ECG en UCM Mouvement Bruxelles. Het doel van deze vergadering was de maatregelen die later op de dag op de Nationale Veiligheidsraad besproken zullen worden, door te nemen. Die maatregelen zijn een advies van de RMG en hebben een impact op diverse sectoren. Het NCCN wil in deze de partners op voorhand inlichten en een forum starten voor toekomstige vergaderingen. Op dit moment heeft FOD VG nog steeds de leiding en zal het NCCN ondersteunen. - Daarnaast werden verschillende coördinatievergaderingen georganiseerd in het kader van de repatriëring van Belgen en de organisatie van hun opvang bij aankomst. Organisatie van repatriëring uit Wuhan - op 29 januari 2020: - o Bespreking van de strategie met betrekking tot de vlucht die vanuit China zal komen waarop 2 passagiers aanwezig zijn die symptomen vertonen. De Vlaamse gezondheidsinspectie heeft de leiding.
--	--	---

- op 30 januari 2020: voorbereiding repatriëring Belgen uit Wuhan
- op 31 januari 2020: voorbereiding repatriëring Belgen uit Wuhan
- op 2 februari 2020: laatste doorloop repatriëring Belgen uit Wuhan
- op 7 februari 2020: debriefing na repatriëring van Belgen uit Wuhan

Deelname Interkabinettenwerkgroepen (IKW's)

- 27/02 : daar werd de stand van zaken besproken. Vanuit Kab VG wordt aangegeven dat de situatie onder controle is, er geen extra middelen of budget nodig is en er geen maatregelen buiten de gezondheidssector moeten genomen worden.

Vergaderingen met de gouverneurs

Het NCCN heeft daarnaast ook deelgenomen aan vergaderingen met de gouverneurs waarop de situatie van het coronavirus is besproken. Het gaat om volgende vergaderingen:

- Op 5 februari 2020 neemt het NCCN deel aan de conferentie van de gouverneurs. FOD VG geeft hier toelichting bij het coronavirus en geeft aan dat er gewerkt wordt aan een vaccin, maar dat dit wel enkele jaren kan duren. "Enkel in geval van acute crisis, wat niet verwacht wordt voor dit virus, kan van deze procedure worden afgeweken". Het NCCN geeft aan dat er geen crisissituatie is en dat FOD VG de leiding heeft bij het nemen van de diverse maatregelen. Het NCCN werkt enkel ondersteunend en helpt FOD VG onder andere bij de communicatie en bij het coördineren van de maatregelen met andere departementen.
- Op 3 maart 2020 neemt het NCCN deel aan de veiligheidsceel van de gouverneur van Namen.
- Op 4 maart 2020 neemt het NCCN opnieuw deel aan de conferentie van de gouverneurs. FOD VG licht fase 2 toe en geeft aan dat de focus ligt op het inperken van de verspreiding van het virus. 'Er zal overgegaan worden naar fase 3 op het ogenblik dat de bron van de besmetting niet meer kan worden getraceerd. Hier bestaan echter geen vaste criteria voor. Er is ook geen vast scenario van de maatregelen die in een dergelijke fase zullen worden genomen. De maatregelen zullen afhangen van de omstandigheden'. FOD VG geeft aan geen voorstander te zijn van quarantainemaatregelen zoals in Italië en Frankrijk. Het NCCN benadrukt nogmaals dat de leiding bij FOD VG ligt en dat het NCCN ondersteunt. Na aangeven van de gouverneurs dat de communicatie vanuit FOD VG ondermaats is en dat vragen onbeantwoord blijven, geeft het NCCN aan dat het wekelijks zal samenkomen met FOD VG en dat het de doorgestuurde vragen zal centraliseren en de inventaris van beantwoorde en onbeantwoorde vragen zal bijhouden.
- Op 6 maart 2020 neemt het NCCN deel aan de veiligheidsceel van de gouverneur van Namen.
- Op 9 maart 2020 neemt het NCCN deel aan de veiligheidsceel van de gouverneur van Waals-Brabant.
- Op 10 maart 2020 vindt een buitengewone conferentie van de gouverneurs plaats naar aanleiding van het uitvaardigen van social distancing adviezen door de Nationale Veiligheidsraad. Het NCCN neemt hieraan deel. Het

		NCCN benadrukt opnieuw dat de leiding bij FOD VG ligt en dat het NCCN ondersteuning biedt. De gouverneurs dringen hierbij aan af te stappen van een monodisciplinaire fase en over te gaan naar een multidisciplinair optreden. - Op 11 maart 2020 neemt het NCCN deel aan vergaderingen in Oost-Vlaanderen en Antwerpen ter ondersteuning van FOD VG. - Op 12 maart 2020 organiseert het NCCN een vergadering met de gouverneurs. FOD VG is hierbij aanwezig om antwoorden te bieden op de vragen van de gouverneurs. Er wordt aangedrongen op een federale fase. Communicatie met partners: Naast deze vergaderingen, heeft het NCCN zoals onder andere hoger vermeld ook veel uitwisselingen gehad met zijn partners. De partners, de gouverneurs in hoofdzaak, worden al van in januari 2020 mee op de hoogte gehouden van de evoluties van de situatie. Een eerste communicatie wordt al op 27 januari 2020 uitgestuurd naar de gouverneurs. Hierin wordt verduidelijkt dat FOD VG verantwoordelijk is voor het beheer en de communicatie van het Coronavirus. De overige partners (federale, gewestelijke en gemeenschapspartners) worden op de hoogte gehouden van de situatie in het kader van de verschillende coördinatievergaderingen die het NCCN organiseerde. Ook wordt meegegeven dat het NCCN zich positief en constructief zal opstellen en de FOD VG ondersteunen. Op 26 februari 2020 volgt een tweede communicatie waarin de verschillende fasen die FOD VG hanteert, verduidelijkt worden. Er wordt opnieuw aangegeven dat FOD VG de situatie coördineert. Volgens FOD VG zijn maatregelen zoals het annuleren van evenementen of het sluiten van publieke plaatsen niet aan de orde. Het NCCN fungeert op dit moment als aanspreekpunt voor de gouverneurs ter ondersteuning van de FOD VG. Naar aanleiding van de opschaling van FOD VG van fase 1 naar fase 2 (van 3) wordt er opnieuw een communicatie uitgestuurd naar de gouverneurs op 2 maart 2020. De fase 2 wordt toegelicht (verspreiding van het virus inperken). Er wordt herhaald dat, met bevestiging van de ministerraad, FOD VG de Belgische aanpak coördineert en communiceert over de situatie van het coronavirus in ons land. Het NCCN blijft fungeren als aanspreekpunt voor zijn partners tegenover FOD VG. Naar aanleiding van de vragen gesteld op de conferentie van de gouverneurs van 4 maart 2020, werden op 6 maart 2020 de BCP-checklisten uitgestuurd naar de gouverneurs. Hierdoor kunnen de gouverneurs zich voorbereiden en ervoor zorgen dat de continuïteit van hun essentiële diensten verzekerd wordt indien er zich een uitbraak voordoet van het coronavirus. Elke schriftelijke communicatie die naar de gouverneurs en de lokale overheden vertrok over de situatie en de maatregelen binnen België werd ook naar het Engels vertaald en verstuurd naar de Europese Instellingen die dit op hun beurt verder verdeelden naar de medewerkers en de interne partners.
--	--	--

		Le 6 mars 2020, le NCCN transmet également une note au Président du SPF Intérieur et destinée au Collège des Présidents des SPF visant à sensibiliser chaque organisation fédérale à mettre à jour son plan interne d'urgence, et en particulier le Business continuity plan, afin que chacun se prépare à continuer à assurer ses missions principales et remplir son obligation de continuité de services malgré un nombre potentiellement important d'absences au sein de son personnel si la propagation massive du virus, déjà présent sur le territoire belge, ne pouvait être évitée. Notons qu'une nouvelle note sera transmise au Président du SPF pour transmission au collège des présidents le 28 mai 2020 pour rappeler l'importance de poursuivre les travaux de mise à jour des plans internes d'urgence tenant compte du nouveau contexte (déconfinement progressif). Cette note est présentée par le NCCN lors du Collège des Présidents qui s'est tenue le 9 juin 2020. De informatie met betrekking tot de werkelijke dreiging van het virus was dus lange tijd niet gekend of de informatie kwam niet tot bij NCCN en haar partners.
68	Hoe schat u zelf de werking van het NCCN in? Het NCCN heeft een belangrijke opdracht in het kader van de communicatie in noodsituaties. Bent u van mening dat het NCCN een doorslaggevende rol heeft gespeeld inzake de communicatie?	Zoals wettelijk voorzien in het KB van 31 januari 2003 coördineert in een federale fase van het crisisbeheer Infocel alle werkzaamheden van discipline 5. Infocel coördineert met andere woorden de communicatie van de betrokken overheden op de verschillende niveaus over de noodtoestand, de evolutie ervan en de genomen beslissingen. De opdrachten van discipline 5 zijn dus niet enkel een taak van het NCCN, wel stuurt het NCCN de werkzaamheden van Infocel aan. Het is belangrijk dat de verschillende partners binnen Infocel op een coherente manier communiceren en dat elke partner binnen zijn bevoegdheden communiceert. Om dit te verwezenlijken heeft het NCCN (zoals wettelijk voorzien) verschillende overlegfora opgezet. Het gaat dan onder andere over een gestructureerd overleg binnen de federale Infocel (met alle federale en regionale overheidsdiensten) en met de lokale overheden (via de diensten van de gouverneur). Naast deze coördinerende rol, heeft het NCCN in de schoot van Infocel verschillende communicatie-acties ondernomen om de burgers te informeren over de situatie en de genomen maatregelen. In functie van de doelstelling van de communicatie en de doelgroepen werden hiervoor verschillende communicatiekanalen en acties ingezet: Be-Alert, de website info-coronavirus.be, de meer dan 100 persconferenties en onze inzet op meertalige communicatie werden zowel door de burger als de pers beschouwd als de referentiekkanalen bij uitstek voor objectieve informatie. Het NCCN heeft zodoende een belangrijke rol gespeeld in de coördinatie van de werkzaamheden van Infocel en heeft acties opgezet om de burger zo efficiënt mogelijk te informeren.

	De activiteiten van het NCCN en Infocel moeten los gezien worden van andere communicaties in de verschillende media van experts en politici die niet gecoördineerd waren en soms tegengesteld en die ook dikwijls hebben geleid tot polemiek. Deze gezondheids crisis is de grootste crisis sinds WOII. Het is bovendien een langdurige crisis wat een ongeziene impact heeft op de hele bevolking. De maatschappij werd op diverse vlakken ontwricht. De vele onzekerheden hadden niet alleen socio-economische gevolgen maar ook gevolgen op het psychisch welzijn van de burger. Uitdagende omstandigheden waarmee niet alleen het algemeen crisisbeheer maar ook de crisiscommunicatie geconfronteerd werd. Tevens is het ook belangrijk om te duiden dat communicatie een onderdeel is binnen het grotere geheel van het crisisbeheer, het is geen onafhankelijk proces maar is hier inherent mee verbonden: de communicatie volgt de genomen beleidsbeslissingen. Wijzigende beleidsbeslissingen of complexe beleidsbeslissingen (bijvoorbeeld een begrip als een essentiële verplaatsing) zijn niet eenvoudig om te communiceren. Coherente communicatie is tijdens een crisis van cruciaal belang, het principe van 'one voice' is binnen Infocel dan ook een van de leidende principes. Om te komen tot een dergelijke samenhangende communicatie worden er verschillende coördinerende acties opgezet vanuit Infocel. Het gaat onder andere over overlegmomenten met alle betrokken overheidsdiensten op de verschillende niveaus. Op deze manier kan elke dienst op een coherente manier te communiceren binnen zijn bevoegdheidsdomeinen. Typerend aan deze crisis is dat naast de overheidsdiensten er nog vele andere actoren (bijv. experts, politici...) als communicator optraden. Infocel heeft geen bevoegdheden om deze actoren aan te sturen. Dit had tot gevolg dat het 'one voice' principe voor de globale covid-communicatie deels verloren ging. De activiteiten van het NCCN en Infocel moeten dan ook los gezien worden van andere communicaties in de verschillende media van experts en politici die niet gecoördineerd en soms tegengesteld waren en die ook dikwijls hebben geleid tot polemiek.
69	Hoe schat u zelf de werking van het NCCN in? Op enkele uitzonderingen na werd het voltallige La crise sanitaire que nous connaissons représente un grand défi pour le NCCN. Si se préparer à la gestion d'une situation d'urgence d'ampleur nationale fait partie des missions du NCCN, il est un fait que cette crise est marquante pour l'organisation, comme les précédentes l'ont été. Mais cette crise a ceci de particulier qu'elle nous affecte tous dans notre vie quotidienne, l'ensemble des collaborateurs du NCCN y compris.

	personeel ingeschakeld hetzij in de operationele crisiscellen, hetzij ter ondersteuning van de operationele werking van het NCCN (personeel, logistiek, administratie, infrastructuur, ICT, veiligheid). Is dit nog steeds het geval? Worden andere (potentiële) crisissen intussen verder opgevolgd?	Le NCCN dispose depuis le 1er novembre 2018 d'un système de garde qui lui permet très rapidement de monter en puissance en personnel. Ce système lui a permis d'offrir le soutien en personnel nécessaire pour assurer les différentes missions de soutien nécessaires dès le déclenchement de la phase fédérale: organisation et suivi des réunions de coordination, actions de communication, rédaction des arrêtés ministériels, Le NCCN a par ailleurs continué à assurer, à côté de la crise sanitaire ses autres missions. D'autres situations problématiques et incidents ont été suivis/coordonnés : - La vague de chaleur/risque de pénurie d'eau au cours de l'été 2020 a été suivi. La situation n'a pas nécessité de coordination multidisciplinaire nationale. - Le préparation et coordination multidisciplinaire des mesures dans le cadre du Brexit. - L'incident télécom qui s'est produit le 7-8 janvier 2021. Het NCCN zet zich met de huidige middelen en het huidig personeel uitermate hard in om de nodige opdrachten te kunnen blijven uitvoeren. De voorbereiding hiervoor werden proactief genomen door het voorzien van een wachtsysteem en door het uitvoeren van het transitieproces. Bijkomend personeel is echter meer dan nodig. De traagheid van de aanwervingsprocessen bij Selor maar ook de procedures die moeten gevolgd worden en de testen die worden afgenomen zijn niet aangepast aan de noden van het NCCN én zijn niet aangepast om in een crisissituatie performant en efficiënt nieuwe medewerkers aan te trekken. Naar de toekomst toe moet de organisatievorm van het NCCN evolueren rekening houdende met het interdepartementaal en interregionaal karakter van de organisatie. Het statuut van de medewerkers moet aangepast worden aan de behoeften van de werking van een modern nationaal crisiscentrum. Het NCCN is een kennisorganisatie en moet dus in staat zijn om snel en flexibel de juiste hoogwaardige profielen te kunnen aantrekken. De denkoefeningen en de uitwerking van de plannen hiervoor zijn volop bezig, maar gelet op de bevindingen moet dit onverwijld doorgevoerd worden. Deze crisis heeft des te meer aangetoond dat er nood is aan een multidisciplinair, interregionaal, interdepartementaal en internationaal Crisiscentrum.
70	Hoe schat u zelf de werking van het NCCN in?	Al sinds het begin van de COVID-19 crisis nam de directie CIPRA van het NCCN het initiatief om de communicatiedienst van het NCCN te ondersteunen door het organiseren van een monitoring van de desinformatie. Aan de hand van een intensieve samenwerking met de verschillende Belgische inlichtingen- en veiligheidsdiensten, en de gezamenlijke ervaring op het

Het NCCN (dir. CipRa) voert een monitoring uit met betrekking tot desinformatie in het kader van de COVID-19 crisis. Dit resulteert in een wekelijks synthese- en analyserapport ter ondersteuning van de communicatiedienst van het NCCN. Kan u verder toelichten hoe dit precies in zijn werk gaat?	gebied van desinformatie, werd de input van deze diensten centraal verzameld, geanalyseerd en gesynthetiseerd voorgelegd aan de communicatiedienst van het NCCN. In de eerste weken werden deze analyserapporten met een wekelijkse frequentie opgesteld en verstuurd. In een volgende fase van het crisisbeheer werd overgegaan naar een ad hoc rapportering. Sinds de start van de opmaak en verspreiding van de SITREPs door het NCCN (augustus 2020) voorziet onze dienst CIPRA ook een (minstens) maandelijkse input met betrekking tot de desinformatie. Onder impuls van een toename van de hoeveelheid van desinformatie in aanloop naar de vaccinatiecampagne eind 2020, werd ook de samenwerking met de inlichtingen- en veiligheidsdiensten op dat vlak opnieuw geïntensifieerd. Een workflow bestaande uit drie delen werd uitgewerkt: (1) De input wordt aangeleverd door de inlichtingen- en veiligheidsdiensten. (2) Alle verkregen input wordt intern NCCN verzameld op een sharepoint pagina, toegankelijk voor de diensten CIPRA, Openbare Orde en Communicatie. De inkomende informatie wordt door de directie CIPRA verwerkt. (3) De output wordt voorzien in een maandelijks uitgebreid analyserapport, opgemaakt door de directie CIPRA van het NCCN, en via de communicatiedienst van het NCCN verspreid naar de werkgroep “corecomvax” waar de communicatiestrategie inzake vaccinatie wordt bepaald en waar eventueel elementen uit de analyse met betrekking tot desinformatie kunnen worden meegenomen in de externe communicatie van de verschillende partners (dit document draagt de vermelding beperkte verspreiding en mag dus niet verdeeld worden naar andere partners). Voor het hoofdstuk ‘Tendensen’ geldt een uitzondering. Deze informatie wordt toegevoegd aan de SITREP van het NCCN en maakt eveneens deel uit van de nieuwsbrief die door de communicatiedienst van het NCCN naar D5 wordt doorgestuurd. Van het wekelijks overleg en quick assessments wordt een verslag gemaakt dat toegankelijk is voor de communicatiedienst. Indien er belangrijke elementen worden opgevangen tussen twee analyserapporten, worden deze eveneens overgemaakt aan de communicatiedienst, zodat zij die kunnen voorleggen op Corecomvax.
Welke initiatieven onderneemt het NCCN voor wat betreft desinformatie aangaande de vaccins?	Naast de synthese- en analyserapporten die door onze dienst CIPRA worden opgemaakt vanuit de aangeleverde input van de partnerdiensten is onze dienst CIPRA ook nationale POC voor het Europese Rapid Alert System (RAS). Dit Europees initiatief werd in aanloop naar de Europese verkiezingen van 2019 opgericht met als doel de lidstaten snel te kunnen waarschuwen bij het ontdekken van desinformatiecampagnes die een eerlijk verloop van de verkiezingen zouden kunnen beïnvloeden. Tijdens de COVID-19 crisis is dit kanaal ook gebruikt om desinformatie omtrent deze crisis in kaart te brengen. De informatie die onze dienst CIPRA ter beschikking krijgt via dit kanaal wordt eveneens verwerkt in de synthese- en analyserapporten, voor zover deze nuttig blijkt voor onze nationale situatie.

71	Quel a été le rôle du Centre National de Crise pendant la crise sanitaire ? Comment évaluez-vous la manière dont il a fonctionné ? - Wat is de verhouding met de Nationale Veiligheidsraad?	Het NCCN heeft van bij aanvang getracht de normale structuren van crisisbeheer toe te passen en te verdedigen. Het politieke niveau koos ervoor om op een andere manier, met andere structuren te werken maar desondanks heeft het NCCN zich continu en blijvend zeer constructief en loyaal daar tegenover opgesteld. Dit blijkt ook uit de vele blijken van waardering tegenover het geleverde werk. Concreet waren de taken van het NCCN de volgende: • Het vervullen van een coördinerende rol door het organiseren van COFECO-vergaderingen (2020: 66 coördinatievergaderingen) en videoconferenties voor de gouverneurs (2020: 82 videoconferenties). Ook al bleken die structuren die in normale omstandigheden ook beleidsvoorbereidend werk te verrichten hiervoor niet gebruikt te worden, toch werd erover gewaakt om op zijn minst de partners te informeren over de toestand, de problematieken die naar voren kwamen op de politieke tafel te krijgen en de verschillende partners zoveel mogelijk te betrekken bij het crisisbeheer. Het informeren van de partners ook buiten die vergaderingen is een belangrijke opdracht van het NCCN. • Het NCCN probeerde ook telkens anticipatief te reageren, concrete voorbeelden hiervoor zijn de opdrachten aan ECOSOC om een voedselbeveiligingsplan op te maken, de specifieke vergaderingen die georganiseerd werden rond de religieuze feestelijkheden, de vragen naar input die aan de lokale besturen zijn gesteld, onder andere omtrent de heropening van de markten, de horeca en de evenementen, ... • Ook illustratief voor de proactieve werking van het NCCN zijn de oprichting binnen Cofeco van de handhavingshub (geleid door D3) en de nationale logistieke hub (NatLogHub geleid door D4). • Het juridisch ondersteunen van de minister van Binnenlandse zaken bij de opmaak van het ministerieel besluit (2020: 32 publicaties). Met daarin specifieke aandacht voor onregelmatigheden, onjuistheden en inconsequenties om de waarde van dat ministerieel besluit te waarborgen. • Het redactioneel ondersteunen van de regering bij de opmaak van de FAQ (2020: 45 publicaties). Met daarin specifieke aandacht voor onregelmatigheden, onjuistheden en inconsequenties, ook tegenover het ministerieel besluit en dit om de waarde van die FAQ te waarborgen. • Het communiceren van de maatregelen naar de brede bevolking toe, met aandacht voor specifieke doelgroepen, onder andere door het organiseren van persconferenties (2020: 122 persconferenties), het ondersteunen van FOD VG in de communicatie voor wat betreft de website en het callcenter. • Het antwoorden op vragen van de bevolking en van partners (2020: 5900 behandelde vragen + 32.800 effectief behandelde vragen op sociale media). • Het onderhouden van nauwe contacten met de homologen van het NCCN bij de buurlanden om op die manier op de hoogte te blijven van de maatregelen die daar werden afgekondigd, de gevolgen ervan te kunnen inschatten

		(bijvoorbeeld het sluiten van de horeca heeft gevolgen in het aangrenzend land) voor ons land en daarvoor de nodige maatregelen voorstellen. Het NCCN heeft een belangrijke rol gespeeld en speelt nog steeds een belangrijke rol in het kader van het COVID-beheer. Die rol kan men best omschrijven als informatiekruispunt van alle overheden. Het NCCN heeft er dan ook alles aangedaan om de partners continu en in de mate van het mogelijke op de hoogte te houden van de situatie, de vragen van de partners te beantwoorden en proactief informatie te verspreiden. Het NCCN heeft echter, doordat er gekozen werd om niet via de gebruikelijke noodplanningsstructuren te werken waardoor het coördinatiecomité (COFECO) buiten het werkelijke beslissingsproces kwam te liggen, haar rol in crisisbeheer niet kunnen waarmaken. Het NCCN zou ook op dat vlak de centrale speler moeten zijn en de verschillende overheden hierin moeten kunnen adviseren en ondersteunen. Verhouding met de Nationale Veiligheidsraad: De Nationale Veiligheidsraad (NVR) heeft geen rol in het crisisbeheer. Het legt de prioriteiten voor het inlichtingen- en veiligheidsbeleid vast. Het is dus niet voorzien in de wetgeving rond noodplanning en crisisbeheer dat de NVR hierin een beslissingsmacht heeft, hetzelfde geldt voor het OCC. Er werd echter politiek gekozen om via deze organen te werken. De facto zitten dan ook grotendeels dezelfde partners rond de tafel als in de beleidscel zoals die wel voorzien is in de noodplanning. Het verschil maakt dat de voorbereiding naar die NVR anders is dan voorzien is in de noodplanning. Ter voorbereiding van een NVR wordt er een DAB, Kern en IKW georganiseerd terwijl ter voorbereiding van een beleidscel een COFECO wordt georganiseerd. Dit maakt dat het besluitvormingsproces heel politiek en heel zwaar is tegenover wat beschreven is in de noodplanning.
72	Beschikte het NCCN tijdens de crisis over voldoende capaciteit om alle taken correct uit te voeren?	1. Personeel BCP: In 2018, als reactie op het verslag van de POC over de aanslagen van 22 maart 2016 waarin de werking van het Crisiscentrum onder de loep werd genomen, werd een werkgroep opgericht om een Business Continuity Planning (BCP) uit te werken met de bedoeling om de organisatie weerbaarder te maken en de overheden een garantie te bieden dat het NCCN – als essentiële dienstverlener – operationeel blijft, ongeacht het type crisis, de werkomstandigheden en de duur van de crisis. Het BCP is volledig geactiveerd sinds maart 2020. Tijdens het langdurig beheer van de COVID-crisis werd het BCP bovendien

	uitgebreid van een acute opvang van personeelsbijstand naar een langdurig beurtroolsysteem voor een aantal extra functies die cruciaal bleken tijdens het federaal beheer (communicatie, juridische dienst, FAQ,...). Personeelstekort NCCN & extra aanwervingen: Het COVID-beheer toonde aan dat het NCCN nood had aan een structurele versterking van zijn diensten om zijn taken (ook in reguliere werking) te kunnen blijven verzekeren. Een van de kernbegrippen voor de werking van het NCCN is weerbaarheid: de organisatie robuust genoeg maken zodat zij kan blijven draaien, ongeacht het type, de duurtijd, de impact van de crisis en ongeacht de uitval van medewerkers. Er is in bepaalde diensten/cellen een tekort aan profielen om bepaalde sleutelposities in te vullen. De medewerkers in die diensten draaien sinds de start van de crisis quasi non-stop mee en kunnen haast nooit volledig 'ontkoppelen' van hun werk. Denken we hierbij aan de medewerkers van de juridische cel, INFOCEL, noodplanning maar ook op directieniveau. Dit zorgt voor fysieke en mentale stress en uitval. Via een intern solidariteitsprincipe werd versterking aangeboden door de andere directies om de hoogste noden te ledigen: personeelsleden werden een aantal dagen per week of voor bepaalde opdrachten afgedeeled. Ook werd voor de juridische dienst eind oktober 2020 een oproep intern IBZ gelanceerd, waardoor tijdelijk de nodige versterking kon worden bekomen. Voor de werking van juridische cel werd in de begindagen eveneens een beroep gedaan op ondersteuning van juristen van de federale politie, de andere directies van de FOD Binnenlandse Zaken en de centrale juridische dienst. Deze diensten kampen echter allemaal met hetzelfde personeelstekort waardoor langdurige, continue versterking van de juridische cel van het NCCN niet houdbaar was. In de verdere fases werd punctueel een beroep gedaan en advies gevraagd. Voor wat betreft de verdeling van de werklast met betrekking tot de juridische vragen over het MB en verzoekschriften voor de Raad van State werd een werkverdeling afgesproken tussen de juridische dienst van het NCCN en de centrale juridische dienst van IBZ. Tijdens de eerste COVID-golf heeft het personeel van NCCN ongezien lange prestaties verricht. Hoewel via de intern opgezette Business Continuity Planning (BCP) de werklast binnen het NCCN maximaal werd verdeeld, had dit een grote impact op diensten waarbij het beoogde personeelskader nog niet is ingevuld. Zij kwamen hierdoor onder grote druk te staan, met de nodige vermoeidheid (en burn-outs) bij de betrokken personeelsleden tot gevolg. Deze extra belasting werd meermaals aangehaald in de COFECO-vergaderingen in het kader van het COVID-beheer. Hoewel die personeelsleden na de eerste golf nood hadden aan vakantie, veroorzaakte het vooruitzicht op een tweede golf en het beheer om dit te voorkomen, een blijvende extreme werkdruk.
--	--

	Aangezien ook de andere strategische engagementen (BNRA, NIS, 5G, analyse passagiersgegevens...), evenals de andere dreigingen (droogte, cyber, terro, Brexit, ...) de aandacht blijven opeisen, werd in augustus 2020 een gedetailleerd en beargumenteerd motivatiedossier ingediend voor een personeelsversterking. De bevestiging van deze bijkomende personeelsversterking van in totaal 65FTE werd verkregen op 9 september 2020. De aanwervingen en invulling van al deze plaatsen heeft op dit moment (dus 7 maanden later) nog steeds niet geleid tot een versterking van onze capaciteit. Integendeel, de vorming van de nieuwe regering leidde tot een bijkomende afname van enkele ervaren personeelsleden om in kabinetten te gaan werken en anderen verlieten de dienst omwille van de aanhoudende zware druk op hun privéleven. Het NCCN zet zich met de huidige middelen en het huidig personeel uitermate hard in om de nodige opdrachten te kunnen blijven uitvoeren. De voorbereiding hiervoor werden proactief genomen door het voorzien van een wachtsysteem en door het uitvoeren van het transitieproces. Bijkomend personeel is echter meer dan nodig. De traagheid van de aanwervingsprocessen bij Selor maar ook de procedures die moeten gevolgd worden en de testen die worden afgenomen zijn niet aangepast aan de noden van het NCCN én zijn niet aangepast om in een crisissituatie performant en efficiënt nieuwe gespecialiseerde medewerkers aan te trekken. Momenteel (2021) werken bij NCCN 188 medewerkers van de geplande 311 of een deficit van 39.5% (!). Ook de inbreng van gedetacheerden van verschillende departementen is een traag proces. Er is bij wet geen juridische vervanger voorzien voor de DG NCCN, wat bepaalde risico's met zich meebrengt indien de DG NCCN zou uitvallen. Om te verhelpen aan deze lacune werd bij de beleidsmakers het voorstel geformuleerd om te werken met een Kerncomité van 3 adjuncten die samen alle bevoegdheden van de DG NCCN kunnen opvangen. De bevorderingsprocedures werden in januari 2021 opgestart. Het NCCN doet er alles aan om, te midden van een zeer zware, ongezien lange en complexe crisis, toch nog de nodige marge te kunnen creëren om bij de beleidsmakers de nodige dringende en lijvige dossiers op tafel te brengen om deze capaciteitsproblematiek aan te kaarten, om zijn organisatie te herzien, verschillende selectiecommissies te organiseren, mensen 'on the job' te trainen zodat ze onmiddellijk een meerwaarde kunnen bieden voor de collega's die dringend aan rust toe zijn door het vele weekend-, avond- en nachtwerk.
--	--

2. Infrastructuur

Reeds in 2017 heeft het NCCN gewezen op de noodzaak tot een nieuwe, performante infrastructuur voor zowel het crisisgedeelte als de dagelijkse werking. Momenteel is er nog geen politieke beslissing genomen over de locatie van het nieuwe gebouw maar de voorbereidingen hiervoor zijn volop bezig. In afwachting heeft het NCCN reeds een nieuwe behoefteanalyse gemaakt. Die nieuwe analyse houdt rekening met de *lessons learned* van het COVID19-crisisbeheer, de social distancing-maatregelen, Het dossier ligt, na advies van de Inspecteur van Financiën, ter tafel van de Regie der Gebouwen en de bevoegde kabinetten.

In tussentijd diende het NCCN wel de nodige infrastructurele aanpassingen te doen in het kader van het crisisbeheer. Hoewel de huidige crisiszalen in de Hertogsstraat niet aan de beoogde standaarden voor een optimaal federaal crisisbeheer beantwoorden, werden toch de nodige stappen ondernomen om dergelijk beheer in de praktijk alsnog mogelijk te maken:

- a. Er werd uitgeweken naar het Egmontpaleis voor de crisisvergaderingen met een ruim publiek (social distancing).
- b. De grote vergaderzalen in het administratief gebouw van de Voorlopige Bewindstraat werden omgevormd tot operationele vergaderzalen (installatie hubs, social distancing,...).
- c. Er werden uit de covid-provisie extra kredieten bekomen om de bestaande infrastructuur in beide gebouwen van het NCCN te renoveren, in afwachting van een nieuwe locatie.

Het NCCN kampt echter met een beperkte vergadercapaciteit, gezien de omvang van de operationele crisiscellen en vergaderingen in het kader van deze omvangrijke crisis. Bovendien laat de huidige infrastructuur onvoldoende *social distancing* toe. Daarom werd gezocht naar snelle en efficiënte oplossingen:

- Voor de vergaderingen van COFECO en FAQ werd uitgeweken naar het Egmontpaleis. Het NCCN verzorgt een logistieke en technische ondersteuning ter plaatse om de vergaderingen zo vlot mogelijk te laten verlopen.
- Het perspunt gaat door in het Résidence Palace, zonder aanwezigheid van journalisten met live streaming en gebarentolken.
- Ook werden de vergaderzalen in het gebouw aan de Voorlopige Bewindstraat uitgerust met Microsoft Hubs om de mogelijkheid tot videoconferencing binnen de crisiscellen te maximaliseren. Verder werd de capaciteit van de vergaderzalen herzien in functie van de hygiënemaatregelen en afstandsregels.

3. ICT

Bij het begin van de COVID-19-crisis werd het NCCN geconfronteerd met de gebreken van het huidige ICT-systeem van de FOD Binnenlandse Zaken.

	Een van de krachtlijnen van het beleid van de DG NCCN is de realisatie van een veilige, stabiele en hoogtechnologische werkomgeving, zowel voor de medewerkers als voor de betrokken partners. Daarom werd er beslist dat er een noodzaak bestond en bestaat tot de oprichting van een eigen ICT Directie die kan inspelen op de specifieke behoeften van het NCCN en gelet op de unieke applicaties de proceswerking en dringendheid van te nemen acties op een degelijke manier weet in te schatten. Sinds 2018 wordt gewerkt aan de gefaseerde uitrol van de MS365-omgeving en wordt gewerkt aan de afzondering van de NCCN-netwerkomgeving van het IBZ-netwerk, omwille van beveiligingsredenen en om een doorgedreven business continuity te kunnen garanderen in een 24/7 ondersteuning. Bij het begin van de COVID19-crisis stond het netwerk nog in de stijgers. Omwille van een zware netwerkonderbreking op 20 maart 2020, waardoor het IBZ-netwerk niet beschikbaar was, werd beslist om de uitrol van het eigen netwerk te versnellen. Gezien de sanitaire maatregelen werden de vergaderzalen uitgerust met de nodige infrastructurele middelen om videomeetings maximaal mogelijk te maken. Doorheen de COVID19-crisis werden continue aanpassingen en verbeteringen aangebracht. De permanente beschikbaarheid van een team van gespecialiseerde medewerkers van de eigen ICT-directie liet toe om steeds snel en adequaat te reageren. Dit bewijst dat het NCCN beschikt over een degelijk BCP en disaster recovery scenario (DRP). Naar de toekomst toe moet de organisatievorm van het NCCN evolueren rekening houdende met het interdepartementaal en interregionaal karakter van de organisatie. Het statuut van de medewerkers moet aangepast worden aan de behoeften van de werking van een modern nationaal crisiscentrum. Het NCCN is een kennisorganisatie en moet dus in staat zijn om snel en flexibel de juiste hoogwaardige profielen te kunnen aantrekken. De denkoefeningen en de uitwerking van de plannen hiervoor zijn volop bezig, maar gelet op de bevindingen moet dit onverwijld doorgevoerd worden. Het dient gezegd dat het NCCN, ondanks deze moeilijkheden en andere crisissen, vele blijken van waardering heeft gekregen van verschillende partners en autoriteiten. Ook kunnen we rekenen op de steun van onze minister die terzake, samen met de betrokken ministers, verschillende initiatieven heeft genomen om de verschillende processen in gang te zetten.
--	---

73	Quelles pourraient être les conséquences de la crise sanitaire sur les missions et le fonctionnement du Centre de crise national ? Selon vous, des adaptations seraient-elles nécessaires pour accorder une place plus importante à la gestion des risques sanitaires liés aux épidémies ?	Uiteraard. Deze crisis heeft des te meer aangetoond dat er nood is aan een multidisciplinair, interregionaal, interdepartementaal en internationaal Crisiscentrum. Een nieuwe visie voor het functioneren van het Nationaal Crisiscentrum werd sinds 2017 uitgerold. Van 2017 tot 2020 werden onder andere in een eerste fase volgende evoluties uitgevoerd: de uitbreiding van de missie en de opdrachten (oa integratie van de pijler risicoanalyse, uitbouw van internationaal beleid, integratie ICC,...) en hiermee gepaard gaande de uitbreiding van het personeelskader en gedetacheerden, de wijziging van de organisatiecultuur, het creëren van een eigen identiteit en visibiliteit en de infrastructurele evolutie naar (tijdelijk) twee afzonderlijke gebouwen. Op basis van het operationeel functioneren sinds 2017 en op basis van de huidige covid-crisis, komen een aantal fundamentele tekortkomingen naar boven. - Naar de toekomst toe moet de organisatievorm van het NCCN evolueren rekening houdende met het interdepartementaal en interregionaal karakter van de organisatie. - Het statuut van de medewerkers moet aangepast worden aan de behoeften van de werking van een modern nationaal crisiscentrum. Het NCCN is een kennisorganisatie en moet dus in staat zijn om snel en flexibel de juiste hoogwaardige profielen te kunnen aantrekken. De denkoefeningen en de uitwerking van de plannen hiervoor zijn volop bezig, maar gelet op de bevindingen moet dit onverwijld doorgevoerd worden. - De nieuwe infrastructuur voor het NCCN moet gerealiseerd worden op basis van de behoeftenanalyse aangevuld met de getrokken lessen uit deze crisis. - De codificatioefening moet uitmonden in een stevige wettelijke basis voor de multidisciplinaire noodplannings- en crisisbeheersingstructuur, de verdeling van de rollen en verantwoordelijkheden met een duidelijk mandaat voor NCCN om dit aan te sturen onder de bevoegdheid van de Minister van Binnenlandse Zaken in overleg met andere bevoegde ministers en autoriteiten.
74	Wat is de precieze rol die het Crisiscentrum tot nog	Het NCCN heeft van bij aanvang getracht de normale structuren van crisisbeheer toe te passen en te verdedigen. Het politieke niveau koos ervoor om op een andere manier, met andere structuren te werken maar desondanks heeft het NCCN

	toe heeft gespeeld in de aanpak van de coronaviruscrisis?	zich continu en blijvend zeer constructief en loyaal daar tegenover opgesteld. Dit blijkt ook uit de vele blijken van waardering tegenover het geleverde werk. Concreet waren de taken van het NCCN de volgende: • Het vervullen van een coördinerende rol door het organiseren van COFECO-vergaderingen (2020: 66 vergaderingen) en videoconferenties voor de gouverneurs (2020: 82 videoconferenties). Ook al bleken die structuren die in normale omstandigheden ook beleidsvoorbereidend werk te verrichten hiervoor niet gebruikt te worden, toch werd erover gewaakt om op zijn minst de partners te informeren over de toestand, de problematieken die naar voren kwamen op de politieke tafel te krijgen en de verschillende partners zoveel mogelijk te betrekken bij het crisisbeheer. Het informeren van de partners ook buiten die vergaderingen is een belangrijke opdracht van het NCCN. • Het NCCN probeerde ook telkens anticipatief te reageren, concrete voorbeelden hiervoor zijn de opdrachten aan ECOSOC om een voedselbeveiligingsplan op te maken, de specifieke vergaderingen die georganiseerd werden rond de religieuze feestelijkheden, de vragen naar input die aan de lokale besturen zijn gesteld, onder andere omtrent de heropening van de markten, de horeca en de evenementen, ... Ook illustratief voor de proactieve werking van het NCCN zijn de oprichting binnen Cofeco van de handhavingshub (geleid door D3) en de nationale logistieke hub (NatLogHub geleid door D4). • Het juridisch ondersteunen van de Minister van Binnenlandse zaken bij de opmaak van het ministerieel besluit (2020: 32 publicaties), met daarin specifieke aandacht voor onregelmatigheden, onjuistheden en inconsequenties om de waarde van dat ministerieel besluit te waarborgen. • Het redactioneel ondersteunen van de regering bij de opmaak van de FAQ (2020: 45 publicaties), met daarin specifieke aandacht voor onregelmatigheden, onjuistheden en inconsequenties, ook tegenover het ministerieel besluit en dit om de waarde van die FAQ te waarborgen. • Het communiceren van de maatregelen naar de brede bevolking toe, met aandacht voor specifieke doelgroepen, onder andere door het organiseren van persconferenties (2020: 122 persconferenties), het ondersteunen van volksgezondheid in communicatie voor wat betreft de website en het callcenter. • Het antwoorden op vragen van de bevolking en van partners (2020: 5900 behandelde vragen + 32.800 effectief behandelde vragen op sociale media). • Het onderhouden van nauwe contacten met de homologen van het NCCN bij de buurlanden om op die manier op de hoogte te blijven van de maatregelen die daar werden afgekondigd, de gevolgen ervan te kunnen inschatten (bijvoorbeeld het sluiten van de horeca heeft gevolgen in het aangrenzend land) voor ons land en daarvoor de nodige maatregelen voorstellen.
--	--	---

		Het NCCN heeft een belangrijke rol gespeeld en speelt nog steeds een belangrijke rol in het kader van het COVID-beheer. Die rol kan men best omschrijven als informatiekruispunt van alle overheden. Het NCCN heeft er dan ook alles aangedaan om de partners continu en in de mate van het mogelijke op de hoogte te houden van de situatie, de vragen van de partners te beantwoorden en proactief informatie te verspreiden. Het NCCN heeft echter, doordat er gekozen werd om niet via de gebruikelijke noodplanningsstructuren te werken waardoor het coördinatiecomité (COFECO) buiten het werkelijke beslissingsproces kwam te liggen, haar rol in crisisbeheer niet kunnen waarmaken. Het NCCN zou ook op dat vlak de centrale speler moeten zijn en de verschillende overheden hierin moeten kunnen adviseren en ondersteunen.
75	Heeft het Crisiscentrum zelf gevraagd om de federale fase te coördineren voor wat betreft medische hulpverlening, de handhaving van de corona-maatregelen, de logistiek, de informatie/communicatie? Zo nee, waarom niet?	Conform het KB van 31 januari 2003 is het aan de Minister die Binnenlandse Zaken tot zijn bevoegdheden heeft om de federale fase al dan niet af te kondigen. Hij kan dit onder andere doen op basis van de informatie verzameld door het NCCN. Wanneer de gebeurtenis die aanleiding kan geven tot het opstarten van de federale fase haar oorsprong vindt in een door een ander departement beheerde sector, kan de Minister van Binnenlandse Zaken of zijn gemachtigde het nationaal noodplan opstarten wanneer een bevoegde Minister (of zijn gemachtigde) erom vraagt of op eigen initiatief. In dit laatste geval, behalve wanneer het om een uiterst dringende situatie gaat, overlegt de Minister van Binnenlandse Zaken eerst met de bevoegde minister (of zijn gemachtigde). Het NCCN heeft al in een zeer vroeg stadium de politieke overheden op de hoogte gebracht van de mogelijke problematiek. Aanvankelijk betrof die vooral de organisatie van de terugkerende Belgen uit China en andere landen. Op 25 februari 2020 werd een eerste officiële nota opgemaakt naar de politieke overheden waarin de huidige context werd beschreven. Op dat moment geeft het NCCN aan dat het niet weet welke mogelijke maatregelen er door de FOD VG genomen zullen worden en dat een specifieke voorbereiding hierdoor niet eenvoudig is. Desalniettemin hebben de diensten van het NCCN een aantal scenario's en mogelijke reacties daarop uitgeschreven. Er wordt aangegeven dat er mogelijks op termijn ook overgegaan zal worden naar nationaal crisisbeheer. Om die reden werd in deze nota ook aandacht besteed aan een aantal criteria die tot dit nationaal crisisbeheer zouden kunnen leiden. Verder wordt het volgende aangegeven: 'de geïdentificeerde scenario's brengen een aantal openstaande vragen met zich mee. In het kader van de voorbereiding is het nodig enerzijds een dagelijkse update te krijgen van de nationale en internationale situatie en anderzijds de te volgen maatregelen op regelmatige basis op te volgen. De meeste informatie waarop we moeten rekenen is volksgezondheidsgerelateerd maar aangezien de situatie in het buitenland ook maatregelen binnen België veroorzaakt, speelt ook Buitenlandse Zaken een grote rol als informatiepartner in deze voorbereiding.'

	De mogelijke scenario's waar vanuit het NCCN aan gedacht werd, worden vervolgens opgesomd. Daarbij gaat het concreet om het volgende: - China beslist om de quarantainemaatregel nog verder uit te breiden - België beslist om de isolatiemaatregel op te leggen aan de terugkerende Belgen of mogelijks besmette Belgen - Er worden meerdere mensen binnen België ziek, eventueel zonder dat er een directe link is met China of een Chinese burger/Italië of een Italiaanse burger - Er wordt een besmet persoon geïdentificeerd die in nauw contact staat met een risicovolle instelling - Er sterven één of meerdere patiënten in België - Er wordt een besmet persoon geïdentificeerd op een (inter)nationaal transport. Bij elk van bovenstaande scenario's worden de onduidelijkheden, de nood aan beleidsbeslissingen omtrent dat scenario en de mogelijke voorbereidingen die België kan nemen, opgesomd. Vervolgens worden de mogelijke criteria om een federale fase af te kondigen en de huidige stand van zaken besproken. Hieromtrent wordt het volgende genoteerd: 'aangezien er binnen België nog geen enkel dodelijk slachtoffer, noch een besmet persoon te melden valt er momenteel nog maar twee personen in thuisisolatie worden ondergebracht, zitten we nog niet in de fase van nationaal crisisbeheer. Gezien de internationale dreiging is een nationale voorbereiding, met name in samenwerking met al de lokale en nationale partners wel dringend. Een antwoord op bovenstaande vragen of het bepalen van specifieke richtingen in die voorbereiding is hier cruciaal.' Een laatste aandachtspunt in de nota betreft de juridische vragen met betrekking tot de maatregelen van quarantaine of isolatie. Een volgende nota gericht aan de politieke overheden wordt daags nadien opgemaakt, op 26 februari 2020, ter voorbereiding van het IKW dat op 27 februari 2020 georganiseerd wordt. Deze nota heeft tot doel de basisprincipes van het beheer van noodsituaties en noodplanning te beschrijven, net als de basisprincipes en de werking van de federale fase en de visie van het Nationaal Crisiscentrum op de aanpak van het Coronavirusdossier. Specifiek wordt de regelgeving inzake noodplanning en crisisbeheer herhaald, met bijkomende aandacht voor de fase van vooralarm. In de fase van vooralarm kan namelijk een coördinatievergadering georganiseerd worden. Die vergadering heeft als voornaamste doel een goed en gemeenschappelijk beeld van de situatie te krijgen om eventueel al voorzorgs- en beschermingsmaatregelen te nemen en om de Minister van Binnenlandse Zaken te kunnen adviseren al dan niet over te gaan tot een federale fase. Een ander aandachtspunt betrof de evolutie van een crisis binnen een sector naar een noodsituatie beheerd in federale fase. Hier werd benadrukt, gezien de gevoeligheden van dat moment en het feit dat er zowel door de FOD VG als door de
--	---

	politieke overheden benadrukt werd dat de lead bij de FOD VG lag en bleef, dat in dergelijke situatie de overheid die bevoegd is voor de sector waar de crisis is ontstaan verantwoordelijk blijft om de bron van de noodsituatie in te dammen en de sector te beheren. De Minister van Binnenlandse Zaken is verantwoordelijk voor de noodzakelijke coördinatie tussen deze sector en de andere socio-economische sectoren om de negatieve gevolgen van de noodsituatie te beperken en om ervoor te zorgen dat de acties van de verschillende overheden (federaal, gewestelijk en gemeenschappelijk) coherent en geharmoniseerd zijn. Het is van cruciaal belang om een goed beheer van de noodsituatie te waarborgen door ongecoördineerde initiatieven te vermijden. Voor wat betreft het beheer van het coronavirus bleef de lead op dat moment volledig bij de FOD VG. Vervolgens wordt in de nota de huidige aanpak van het coronavirus aangehaald, met name dat ‘het toezicht op het risico van epidemieën in België en de zorg voor geïnfecteerde personen een bevoegdheid is en blijft van VG. Niettemin is het en blijft het een verantwoordelijkheid van de bevoegde overheden voor noodplanning en crisisbeheer, met name de burgemeesters, de gouverneurs en de Minister van Binnenlandse Zaken, volgens de principes van de noodplanning om een noodsituatie te beheren op hun grondgebied. In de huidige situatie is het dus de verantwoordelijkheid van de interfederale gezondheidssector om het risico te evalueren, op te volgen en het dossier te beheren en de Belgische aanpak hieromtrent te coördineren.’ Hierbij wordt de mogelijke evolutie naar een federale fase beschreven: ‘Moest het risico echter escaleren (besmette personen in België) en gecoördineerde maatregelen vereisen binnen andere sectoren of algemene maatregelen vereisen van openbare orde en civiele veiligheid, zal er aan de minister van Binnenlandse Zaken worden aangeraden om een federale fase af te kondigen.’ Ten slotte wordt aangegeven dat er op dat moment nood is aan informatie-uitwisseling en dat er dus aangezien er binnen België nog geen enkel dodelijk slachtoffer, noch een besmet persoon te melden valt, en er maar twee personen in thuisisolatie worden ondergebracht, er nog niet aangeraden wordt een federale fase af te kondigen. Wel is er nood aan informatie-uitwisseling tussen Volksgezondheid en het NCCN maar ook met de andere socio-economische sectoren. Hiervoor raadt men aan om een coördinatievergadering te organiseren om: - Een goed en gemeenschappelijk beeld te krijgen van de situatie - Te bepalen welke voorzorgs- en beschermingsmaatregelen eventueel kunnen worden voorbereid en door wie, - Te bepalen vanaf welk niveau het afkondigen van een federale fase vereist is - Te vragen aan alle partners om geen ongecoördineerde initiatieven te nemen voor hun eigen sector. In een volgende nota aan de politieke overheden, gedateerd op 27 februari 2020, wordt de inhoud met betrekking tot de basisprincipes inzake noodplanning en crisisbeheer herhaald, net als het deel over de huidige aanpak maar wordt een
--	---

	bijkomend punt toegevoegd, namelijk de huidige situatie, bedenkingen na het IKW van donderdag 27 februari 2020 waar het NCCN op was uitgenodigd als observator. Het NCCN haalt hier drie aandachtspunten aan: 1. Nood aan interdepartementale coördinatie om chaos te vermijden. Hierin wordt herhaald dat er in België nog steeds geen dodelijk slachtoffer, noch een besmet persoon is en er maar twee personen in thuisisolatie worden ondergebracht en dat daarom nog niet wordt aangeraden om de federale fase af te kondigen. Wel wordt eraan toegevoegd dat de lead bij Volksgezondheid blijf liggen 'voor wat betreft het beheer van het risico'. Bovenstaande vraag tot het mogen organiseren van een coördinatievergadering wordt opnieuw gesteld. 2. Nood aan een geïntensifieerde communicatie naar de bevolking. Op het politieke niveau wordt op dat moment aangegeven 'dat er in België geen drastische maatregelen genomen zullen worden om het virus in te perken zoals momenteel wel het geval is in Italië en andere Europese landen omdat die maatregelen niet wegen tegenover de schade die het virus met zich meebrengt en eerder zullen leiden tot een grotere socio-economische schade'. Het NCCN geeft hierop aan dat indien er effectief in België beslist wordt om op die manier met het risico om te gaan, de informatie naar de bevolking toe geïntensifieerd moet worden en het accent nog meer te worden gelegd op het gedrag dat de burger kan aannemen, enerzijds om te vermijden zelf besmet te worden en anderzijds om te vermijden om andere burgers te besmetten. België zal als land heel duidelijk moeten communiceren welke maatregelen we wél nemen en waarom we sommige maatregelen net niet nemen. 3. Nood aan oproep organisaties tot het op punt stellen van hun business continuity plans (BCP): indien er effectief beslist wordt om geen specifieke of drastische maatregelen te nemen ter beperking van het virus, betekent dit een snellere verspreiding van het virus binnen België en betekent dit dus, zeker in combinatie met de normale seizoensgriep, een drastische verhoging van het absentisme binnen bedrijven, organisaties, overheidsdiensten en instellingen. Dit absentisme moet in het kader van de BCP van die organisaties worden voorbereid. Het is een opdracht van de overheid om de organisaties hiertoe op te roepen zodat de continuïteit van die organisaties gegarandeerd kan worden en de socio-economische gevolgen ook hierdoor beperkt blijven. Op 3 maart 2020 stuurt de DG NCCN het bericht naar het kabinet van de Eerste Minister dat hij vindt dat VG de fase 3 moet voorbereiden. Op 4 maart 2020 (op dat moment zijn er binnen België 23 bevestigde gevallen) wordt de maandelijkse Conferentie van de gouverneurs georganiseerd. Op vraag van de gouverneurs wordt het beheer van het coronavirus op de agenda geplaatst, ook het NCCN wordt hierop uitgenodigd. Tijdens die vergadering wordt door de voorzitter van de FOD VG bevestigd dat er op dat moment enkel maatregelen op vlak van volksgezondheid genomen worden met als doel het virus zo veel mogelijk in te perken. Dagelijks komen er patiënten bij, maar de oorsprong kan telkens in verband gebracht worden met Italië. 'De overgang naar fase 3 zal gebeuren op het ogenblik dat de bron van die besmetting niet meer kan worden getraceerd. Hier
--	---

	bestaan echter geen vaste criteria voor. Er is ook geen vast scenario van maatregelen die in een dergelijke fase zullen worden genomen. De maatregelen zullen afhangen van de omstandigheden’. De Voorzitter van de FOD VG geeft wel aan dat ‘noch het kernkabinet, noch het overlegcomité voorstander is van quarantainemaatregelen zoals deze in Italië of Frankrijk genomen werden’. Hij besluit dat ‘Volksgezondheid er zich van bewust is dat er onvoldoende communicatie geweest is naar de professionele partners zoals het NCCN en gouverneurs en wil samen met deze partners kijken hoe dit kan worden verbeterd.’ Gouverneur Mahieu betreurt ten stelligste dat alle maatregelen die vandaag genomen worden, zich monodisciplinair binnen de “medische bubbel” situeren. Nochtans overstijgt de huidige situatie ruimschoots de bevoegdheid van volksgezondheid. De gouverneurs zijn op geen enkele manier voorbereid om het hoofd te bieden aan de veelvuldige problemen, met een grote maatschappelijke impact, die zich op het grondgebied van ons land voordoen en waarvan de intensiteit alleen nog maar zal toenemen. Zoals hierboven reeds gesteld zijn er geen richtlijnen voor eerstelijns werkers en is het ook niet duidelijk of er maatregelen werden genomen om de business continuity in vitale openbare sectoren te verzekeren wanneer we naar niveau 3 zouden evolueren. Er moet absoluut multidisciplinair worden gewerkt. Dit moet nationaal worden aangestuurd. Ook mevrouw Scholliers vindt de huidige voorbereiding volkomen ontoereikend en verwijst daarbij naar de verschillende maatregelen die in Frankrijk worden voorbereid. Andere gouverneurs erkennen de potentiële maatschappelijke impact van het fenomeen maar pleitten ervoor om zeker niet te overreageren. Het ergste wat kan gebeuren, is dat er een opbod van maatregelen komt, die tot een self-fulfilling prophecy zouden leiden en de negatieve maatschappelijke impact enkel nog zouden versterken. Daarom is het nodig dat de reactie steeds proportioneel is. Daarvoor zijn, zoals hiervoor gesteld, inderdaad richtlijnen van de regering nodig. Dit sluit niet uit dat het inderdaad nodig is dat het Crisiscentrum en de gouverneurs moeten nagaan of de bestaande maatregelen, bijvoorbeeld inzake business continuity, volstaan. Het NCCN en de gouverneurs moeten zich in ieder geval klaar houden om een versnelling hoger te schakelen, indien dit nodig is. De Voorzitter van de FOD VG en zijn DG noodhulp/ziekenhuizen benadrukken dat alle maatregelen die worden genomen gebaseerd zijn op de protocollen van de Wereldgezondheidsorganisatie en wetenschappelijk onderbouwd zijn. “Het Belgische coronabeleid werd bekrachtigd door de “kern” en door het overlegcomité en wordt als dusdanig uitgevoerd. Het klopt dat hierbij verschillen met andere landen zijn.” Ook pleiten ze ervoor om overacting te vermijden. Via de Interministeriële Conferentie Volksgezondheid wordt de communicatie ook gestroomlijnd, bijvoorbeeld naar de woonzorgcentra toe.’
--	---

	Op 6 maart 2020 (109 bevestigde gevallen) maakt het NCCN een nieuwe nota op naar de politieke overheden. De bedoeling van die nota is de samenwerking tussen FOD VG en het NCCN te bevestigen. Concreet komt het erop neer dat het NCCN de FOD VG ondersteunt op het vlak van - Het verzamelen en coördineren van vragen. Het NCCN fungeert als schakel tussen de verschillende partners en de FOD Volksgezondheid. Als bijlage wordt de lijst met openstaande vragen meegestuurd - Juridische ondersteuning - Ondersteuning in de communicatie. Op 7 maart 2020 (169 bevestigde gevallen) volgt een nieuwe nota voor de politieke overheden waarin het volgende wordt beschreven: De fases die door Volksgezondheid worden bepaald zijn fases om de gezondheid van de burgers van ons land te beschermen en staan los van de gemeentelijke-provinciale en federale fases die gebruikt worden in crisisbeheer en die dienen om de gevolgen van een noodsituatie te beheren om zo snel mogelijk tot een normale situatie te komen. Bijgevolg zal, zelfs indien Volksgezondheid fase 3 afkondigt, er niet automatisch een fase in het kader van crisisbeheer worden afgekondigd. Daarna volgt opnieuw een beschrijving van de basisprincipes van het beheer van noodsituaties en noodplanning. Verder wordt aangegeven dat in de huidige situatie de maatregelen die worden genomen nog steeds van puur medische aard zijn en er nog geen reden is om een federale fase af te kondigen. Ondertussen neemt NCCN wel verschillende initiatieven om zijn verschillende partners geïnformeerd en gealigneerd te houden. Als laatste punt wordt echter de voorbereiding van de transitiefase tussen het huidige beheer door Volksgezondheid en het eventuele toekomstige beheer van Binnenlandse Zaken bij een federale fase aangehaald. 'Zoals de definitie aangeeft, moet noodplanning breder gezien worden dan het opmaken van plannen. Voor de aanpak van een noodsituatie zoals die van een pandemie, baseren we ons in crisisbeheer op ons kaderplan, het koninklijk besluit van 31 januari 2003 tot vaststelling van het noodplan voor crisisgebeurtenissen en -situaties die een coördinatie of een beheer op nationaal niveau vereisen. Indien de situatie dat toelaat, zoals nu het geval is, willen de diensten die verantwoordelijk zijn voor noodplanning, met name, de verschillende departementen maar vooral de gouverneurs en de burgemeesters zich zo goed mogelijk voorbereiden voor moest deze situatie eventueel tot een noodsituatie komen. Die voorbereiding kan bestaan uit het organiseren van hun eigen diensten (BCP), voorzorgsmaatregelen voorbereiden, nodige procedures uitwerken, nuttige informatie inwinnen en uitwisselen,.... Ter voorbereiding van een eventuele federale fase heeft het NCCN al bepaald welke partners deel zullen uitmaken van welke cel (zie supra) bij federaal crisisbeheer, houdt het NCCN een overzicht bij van de vragen die gesteld worden door de partners en engageert het zich tegenover die partners om de transitie naar volksgezondheid te vergemakkelijken en er
--	---

	actief voor te zorgen dat er antwoorden komen op die vragen. Noch het NCCN noch de partners kregen tot op heden zo goed als geen antwoord op hun vragen, momenteel wordt Volksgezondheid dan ook overstelpd met rappels. Om er op korte termijn voor te zorgen dat de nodige diensten zich effectief kunnen voorbereiden en hiervoor dus de nodige antwoorden verkregen worden van Volksgezondheid die noodzakelijk zijn om die voorbereiding professioneel aan te pakken, stelt het NCCN voor om: - Op de bilaterale vergadering NCCN-Volksgezondheid die op maandag 9 maart 2020 plaats vindt, de verschillende vragen van de partners nog eens voor te leggen met de vraag zich zo te organiseren zodat we : - Op donderdag 12 maart 2020 een vergadering kunnen organiseren met de gouverneurs waarop ze antwoord mogen verwachten op hun vragen en ze vervolgens zelf hun burgemeesters en interventiediensten kunnen informeren en met hun voorbereidingen kunnen starten; - vanaf donderdag 12 maart 2020 een FAQ op te maken voor zijn partners en zich te engageren om die FAQ up to date te houden. - op regelmatige basis een situatierapport op te maken en te delen met zijn partners. Bovenstaande engagementen kunnen echter maar voldaan worden indien het NCCN continu op de hoogte wordt gehouden door Volksgezondheid van de situatie en de mogelijke maatregelen die ze nemen of overwegen te nemen in een latere fase, zoals eerder gezegd zitten we nog in een situatie waarbij alle maatregelen die worden overwogen, maatregelen in het kader van de volksgezondheid zijn.' Op 12 maart 2020 maakt het NCCN uiteindelijk een laatste nota af voor het afkondigen van de federale fase. In die nota wordt weergegeven hoe de noodplanningsstructuren eruitzien, wie verantwoordelijk is voor welke cel, wie vertegenwoordigd moet zijn in welke cel en wat de opdrachten zijn van de verschillende cellen. Diezelfde avond wordt de federale fase afgekondigd. Besluit : In de prefederale fase heeft het NCCN zeer snel aan de alarmbel getrokken. De lead van het beheer werd echter lang exclusief bij VG gehouden. Het NCCN kon daardoor zijn gewoonlijke rol niet opnemen maar heeft toch getracht om maximaal informatie in te zamelen en te verspreiden naar zijn partners. Het "beheer" werd niet via de gewoonlijke mechanismen geregeld wat er toe leidde dat de informatiepositie van het NCCN ontoereikend en onvolledig was. Meermaals heeft het NCCN gehamerd op het feit dat er nood was aan een gemeenschappelijk en duidelijk beeld van de situatie door het organiseren van een coördinatievergadering.
--	---

		Daarentegen kwam de nood aan het afkondigen van een federale fase wel in de officieuze contacten tussen de politieke overheden en het NCCN ter sprake, getuige daarvan is de laatst beschreven nota van het NCCN aan de politieke overheden met de noodzakelijke op te zetten noodplanningsstructuren. Ons land beschikt over een zeer performant noodplannings- en crisisbeheersysteem. Dit systeem wordt dagelijks ingezet in situaties op verschillende niveaus. Binnen dit systeem zijn de partners door elkaar gekend en erkend in hun bevoegdheden. NCCN pleit er dan ook voor om in de toekomst dit systeem ten volle te gebruiken en om geen parallelle structuren op te zetten.
76	Is het Crisiscentrum ervoor toegerust om deze taken op te nemen bij een “chronische” en globale crisis zoals de corona-pandemie?	Het COVID-beheer toonde aan dat het NCCN nood had aan een structurele versterking van zijn diensten om zijn taken (ook in reguliere werking) te kunnen blijven verzekeren. Een van de kernbegrippen voor de werking van het NCCN is weerbaarheid: de organisatie robuust genoeg maken zodat zij kan blijven draaien, ongeacht het type, de duurtijd, de impact van de crisis en ongeacht de uitval van medewerkers. Er is in bepaalde diensten/cellen een tekort aan profielen om bepaalde sleutelposities in te vullen. De medewerkers in die diensten draaien sinds de start van de crisis quasi non-stop mee en kunnen haast nooit volledig ‘ontkoppelen’ van hun werk. Denken we hierbij aan de medewerkers van de juridische cel, INFOCEL, noodplanning maar ook op directieniveau. Dit zorgt voor fysieke en mentale stress en uitval. Via een intern solidariteitsprincipe werd versterking aangeboden door de andere directies om de hoogste noden te ledigen: personeelsleden werden een aantal dagen per week of voor bepaalde opdrachten afgedeeld. Ook werd voor de juridische dienst eind oktober 2020 een oproep intern IBZ gelanceerd, waardoor tijdelijk de nodige versterking kon worden bekomen. Voor de werking van de juridische cel werd in de begindagen eveneens een beroep gedaan op ondersteuning van juristen van de federale politie, de andere directies van de FOD Binnenlandse Zaken en de centrale juridische dienst. Deze diensten kampen echter allemaal met hetzelfde personeelstekort waardoor langdurige, continue versterking van de juridische cel van het NCCN niet houdbaar was. In de verdere fases werd punctueel een beroep gedaan en advies gevraagd. Voor wat betreft de verdeling van de werklast met betrekking tot de juridische vragen over het MB en verzoekschriften voor de Raad van State werd een werkverdeling afgesproken tussen de juridische dienst van het NCCN en de centrale juridische dienst van IBZ. Aangezien ook de andere strategische engagementen (BNRA, NIS, 5G, analyse passagiersgegevens...), evenals de andere dreigingen (droogte, cyber, terro, Brexit, ...) de aandacht blijven opeisen, werd in augustus 2020 een gedetailleerd en beargumenteerd motivatiedossier ingediend voor een personeelsversterking.

	De bevestiging van deze bijkomende personeelsversterking van in totaal 65FTE werd verkregen op 9 september 2020. De aanwervingen en invulling van al deze plaatsen heeft op dit moment (dus 7 maanden later) nog steeds niet geleid tot een versterking van onze capaciteit. Integendeel, de vorming van de nieuwe regering leidde tot een bijkomende afname van enkele ervaren personeelsleden om in kabinetten te gaan werken en anderen verlieten de dienst omwille van de aanhoudende zware druk op hun privéleven. Het NCCN zet zich met de huidige middelen en het huidig personeel uitermate hard in om de nodige opdrachten te kunnen blijven uitvoeren. De voorbereiding hiervoor werden proactief genomen door het voorzien van een wachtsysteem en door het uitvoeren van het transitieproces. Bijkomend personeel is echter meer dan nodig. De traagheid van de aanwervingsprocessen bij Selor maar ook de procedures die moeten gevolgd worden en de testen die worden afgenomen zijn niet aangepast aan de noden van het NCCN én zijn niet aangepast om in een crisissituatie performant en efficiënt nieuwe gespecialiseerde medewerkers aan te trekken. Momenteel (2021) werken bij NCCN 188 medewerkers van de geplande 311 of een deficit van 39.5% (!). Ook de inbreng van gedetacheerden van verschillende departementen is een traag proces. Er is bij wet geen juridische vervanger voorzien voor de DG NCCN, wat bepaalde risico's met zich meebrengt indien de DG NCCN zou uitvallen. Om te verhelpen aan deze lacune werd bij de beleidsmakers het voorstel geformuleerd om te werken met een Kerncomité van 3 adjuncten die samen alle bevoegdheden van de DG NCCN kunnen opvangen. De bevorderingsprocedures werden in januari 2021 opgestart. Het NCCN doet er alles aan om, te midden van een zeer zware, ongezien lange en complexe crisis, toch nog de nodige marge te kunnen creëren om bij de beleidsmakers de nodige dringende en lijvige dossiers op tafel te brengen om deze capaciteitsproblematiek aan te kaarten, om zijn organisatie te herzien, verschillende selectiecommissies te organiseren, mensen 'on the job' te trainen zodat ze onmiddellijk een meerwaarde kunnen bieden voor de collega's die dringend aan rust toe zijn door het vele weekend-, avond- en nachtwerk. Reeds in 2017 heeft het NCCN gewezen op de noodzaak tot een nieuwe, performante infrastructuur voor zowel het crisisgedeelte als de dagelijkse werking. Momenteel is er nog geen politieke beslissing genomen over de locatie van het nieuwe gebouw. In afwachting heeft het NCCN reeds een nieuwe behoefteanalyse gemaakt. Die nieuwe analyse houdt
--	---

	rekening met de <i>lessons learned</i> van het COVID19-crisisbeheer, de social distancing-maatregelen, Het dossier ligt, na advies van de Inspecteur van Financiën, ter tafel van de Regie der Gebouwen en de bevoegde kabinetten. In tussentijd diende het NCCN wel de nodige infrastructurele aanpassingen te doen in het kader van het crisisbeheer. Hoewel de crisiszalen in de Hertogsstraat niet aan de beoogde standaarden voor een optimaal federaal crisisbeheer beantwoorden, werden toch de nodige stappen ondernomen om dergelijk beheer in de praktijk alsnog mogelijk te maken: - Er werd uitgeweken naar het Egmontpaleis voor de crisisvergaderingen met een ruim publiek (social distancing). - De grote vergaderzalen in het administratief gebouw van de Voorlopige Bewindstraat werden omgevormd tot operationele vergaderzalen (installatie hubs, social distancing,...). - Er werden uit de covid-provisie extra kredieten bekomen om de bestaande infrastructuur in beide gebouwen van het NCCN te renoveren, in afwachting van een nieuwe locatie. Het NCCN kampt echter met een beperkte vergadercapaciteit, gezien de omvang van de operationele crisiscellen en vergaderingen in het kader van deze omvangrijke crisis. Bovendien laat de huidige infrastructuur onvoldoende <i>social distancing</i> toe. Daarom werd gezocht naar snelle en efficiënte oplossingen: - Voor de vergaderingen van COFECO en FAQ werd uitgeweken naar het Egmontpaleis. Het NCCN verzorgt een logistieke en technische ondersteuning ter plaatse om de vergaderingen zo vlot mogelijk te laten verlopen. - Het perspunt gaat door in het Résidence Palace, zonder aanwezigheid van journalisten met live streaming en gebarentolken. - Ook werden de vergaderzalen in het gebouw aan de Voorlopige Bewindstraat uitgerust met Microsoft Hubs om de mogelijkheid tot videoconferencing binnen de crisiscellen te maximaliseren. Verder werd de capaciteit van de vergaderzalen herzien in functie van hygiënemaatregelen en afstandsregels. Het NCCN zet zich met de huidige middelen en het huidig personeel uitermate hard in om de nodige opdrachten te kunnen blijven uitvoeren. De voorbereiding hiervoor werden proactief genomen door het voorzien van een wachtsysteem en door het uitvoeren van het transitieproces. Bijkomend personeel is echter meer dan nodig. De traagheid van de aanwervingsprocessen bij Selor maar ook de procedures die moeten gevolgd worden en de testen die worden afgenomen zijn niet aangepast aan de noden van het NCCN én zijn niet aangepast om in een crisissituatie performant en efficiënt nieuwe medewerkers aan te trekken. Naar de toekomst toe moet de organisatievorm van het NCCN evolueren rekening houdende met het interdepartementaal en interregionaal karakter van de organisatie. Het statuut van de medewerkers moet aangepast worden aan de behoeften
--	--

		van de werking van een modern nationaal crisiscentrum. Het NCCN is een kennisorganisatie en moet dus in staat zijn om snel en flexibel de juiste hoogwaardige profielen te kunnen aantrekken. De denkoefeningen en de uitwerking van de plannen hiervoor zijn volop bezig, maar gelet op de bevindingen moet dit onverwijld doorgevoerd worden.
77	Op welke manier verloopt de samenwerking op Europees en internationaal niveau tussen het Crisiscentrum en zijn tegenhangers in andere landen? Werd deze samenwerking geïntensiveerd in het kader van deze crisis?	Binnen de schoot van het NCCN werd in 2019-2020 de International Crisiscel (ICC) opgericht. Deze interdepartementale cel heeft als opdracht om zowel op operationeel als op beleidsmatig vlak de link te maken met internationale partnerorganisaties en andere landen. Het ICC heeft ook in de Covid-crisis een belangrijke bijdrage geleverd in de internationale contacten die nodig waren voor de afstemming met onder andere de buurlanden en de beslissingen op EU niveau. Het ICC heeft regelmatige contacten met internationale instanties zoals de EU en de NAVO, de buurlanden, de Belgische en buitenlandse diplomatieke posten in respectievelijk buiten- en binnenland, de andere federale en regionale overheidsdiensten en crisiscellen betrokken bij internationale dossiers, en levert het de daarvoor benodigde informatie en adviezen aan. Daarnaast draagt het ICC bij aan het toezicht op de toepassing van het EU IPCR-mechanisme door België en dit door actief deel te nemen aan de "information sharing mode" van het mechanisme en door de ISAA-rapporten mee te helpen invullen, uit te baten en bij te dragen aan de informatie gepubliceerd op de Re-open EU-site. Het ICC fungeert ook als een doorgeefluik en coördinerend orgaan tussen enerzijds het politieke niveau en de besluitvorming, en anderzijds, de actoren in het veld, alsook de bevolking. Op dagelijkse basis worden de vragen/klachten/onzekerheden van stakeholders op regionaal, nationaal en internationaal niveau, alsook die van particulieren, geïnformeerd en gecoördineerd van antwoord gediend. Op nationaal vlak leidt het ICC de werkzaamheden van de Covid-19 multidisciplinaire en interdepartementale werkgroep grensovergangen en neemt het deel aan IKW-werkzaamheden en toeverleg, indien noodzakelijk. Aanvullend levert het ICC een bijdrage aan het opstellen en aanpassen van het Covid-19 Ministerieel Besluit, de FAQ in het internationale domein en de website info-coronavirus.be. Bovendien werd ook een wezenlijke bijdrage geleverd aan het operationaliseren van bijvoorbeeld het grensvignet met Nederland, het Passagier Lokalisatie Formulier en de verklaring op eer in het kader van grensovergangen. Daarnaast werkt het ICC gestaag verder aan de uitbouw van de cel. Onderhandelingen werden vorig jaar opgestart met de FOD's die personeel zullen leveren voor het ICC, zoals beslist op de Ministerraad van 17 juli 2020, en zullen selectieprocedures opgestart en ondersteund worden in 2021.

		Dans le cadre de la concertation Benelux, les Directeurs des Centres de crise du Benelux ont mis en place, sur une base hebdomadaire, une rencontre d'échange d'informations. La cellule internationale se charge de la préparation et du suivi de ces réunions pour la Belgique. Ces réunions ont pu également aboutir à l'observation par une délégation belge d'un exercice luxembourgeois en vue de la préparation de la stratégie de vaccination luxembourgeoise (décembre 2020). Lors de ces rencontres, les Directeurs s'échangent les informations concernant la situation épidémiologique liée à la crise sanitaire actuelle et l'état des lieux des mesures, de manière à être en mesure d'identifier les lacunes potentielles dans la coopération. Op initiatief van DG NCCN werd ook het EU netwerk van DG's van crisiscentra opgericht. Via dit netwerk worden onder andere contacten gelegd met andere crisisorganisaties die ervaring hebben met onderwerpen die bij ons nog moeten verbeteren. La Cellule internationale a également organisé une réunion virtuelle (webinaire) du réseau des Directeurs-généraux des Centres de crise européens le 30 septembre 2020. Lors de cette rencontre virtuelle les participants étaient invités à présenter les principales leçons tirées par leur pays concernant la gestion de la première vague de la Covid-19. Par ailleurs, ce réseau européen, initié par le NCCN, contribue au développement d'interconnexions entre les centres de crise de tout le continent et favorise l'échange de bonnes pratiques ainsi qu'une coopération plus efficace entre les acteurs nationaux de la gestion de crise à travers l'Europe. Le secrétariat permanent du réseau, assuré par le NCCN et la plateforme d'échange du réseau disponible sur la plateforme de l'Integrated Political Crisis Response (IPCR – UE) donnent corps au réseau.
78	Voor wat de update van het pandemieplan betreft, heeft het Hoger Instituut voor de Noodplanning in de schoot van het Crisiscentrum daar een rol in gespeeld? Had het Instituut een rol moeten spelen?	Un calendrier des fiches « planification d'urgence » a été élaboré en début d'année 2020 sur base principalement des résultats de l'analyse des risques nationaux (BNRA 2018). Il était ainsi prévu de finaliser une fiche planification d'urgence pour le risque épidémie pour la fin 2020. Néanmoins, au regard de la situation en Chine et des premiers rapatriements de belges (voir supra), ce projet a été accéléré en interne et entamé dès fin janvier 2020. L'accent a essentiellement été mis sur l'identification de l'ensemble des partenaires et organisations devant être impliqués dans la gestion de la situation d'urgence. Het pandemieplan is een sectoraal plan en moet geüpdatet worden door de bevoegde instantie, in dit geval de FOD VG. Dit sectoraal noodplan werd niet gecoördineerd door het NCCN. In het kader van het huidige COVID-beheer is een bijsturing van dit sectoraal plan noodzakelijk. Het NCCN zal hiervoor dan ook zijn ondersteuning en expertise bieden aan Volksgezondheid.

	Werd het Crisiscentrum op een andere manier betrokken bij die actualisering of nam het Crisiscentrum zelf initiatief?	Comme expliqué supra, le NCCN est compétent pour la coordination et l'organisation nationale de la planification d'urgence. A ce titre, il développe et opérationnalise deux types de plans d'urgence : 1. Le plan général d'urgence à l'échelon national qui établit les principes généraux de la coordination et de la gestion d'une situation d'urgence à l'échelon national qui trouvent à s'appliquer dans la plupart des situations d'urgence nationales. 2. Les plans particuliers d'urgence nationaux qui, pour un risque particulier, complètent ou dérogent aux principes prévus par le plan général d'urgence par la création par ex. de cellules de crise spécifiques (au regard par exemple de la technicité du risque ou des acteurs spécifiques associés à sa gestion). Dans le cadre de la gestion du risque épidémique, le plan général d'urgence (puisque les principes généraux et en particulier la structure de crise s'appliquent) trouve à s'appliquer. Il s'agit cependant d'un plan cadre qui est complété en interne par une fiche « planification d'urgence ». Il doit également être traduit, comme pour les autres risques, par les autorités sectorielles compétentes, en un plan d'urgence sectoriel, en l'occurrence le plan pandémie. Il relève en effet de la responsabilité de chaque secteur d'entreprendre les préparations nécessaires pour se préparer à la gestion au sein du secteur des risques. Le NCCN participe volontiers à ces travaux dès qu'il y est invité pour y apporter tout son soutien et son expertise, et veiller à l'harmonisation des approches sectorielles et locales.
79	Art. 39 van het Koninklijk besluit van 22 mei 2019 betreffende de noodplanning en het beheer van noodsituaties op het gemeentelijk en provinciaal niveau en betreffende de rol van de burgemeesters en de provinciegouverneurs in geval van crisisgebeurtenissen en -situaties die een coördinatie of een	Ik verwijs hierbij graag naar het debriefingsverslag dat door het NCCN op eigen initiatief werd opgemaakt naar aanleiding van het beheer van de eerste golf en dat integraal werd overgemaakt aan de commissie. De conclusies zijn als volgt samen te vatten: Er was een gebrek aan eenheid van commando Er was een gebrek aan het gebruik van de bestaande crisisstructuren Er was een gebrek aan het waarborgen van het onderscheid tussen operationele coördinatie en politieke beslissingen. Concreet werden antwoorden ontvangen van volgende partners • Leden COFECO ○ AD Civiele Veiligheid ○ Crisiscel FOD Mobiliteit ○ TF GPI ○ FOD Economie ○ Acos Ops&Training Defensie ○ FOD Volksgezondheid ○ Infocel

beheer op nationaal niveau vereisen luidt als volgt: Art. 39. Elke noodsituatie wordt geëvalueerd door de bevoegde overheid, met het oog op de aanpassing van de noodplanning. Op welke manier vindt deze evaluatie plaats binnen het Crisiscentrum? Op welke manier zullen de geleerde lessen worden gedeeld? Met welke bevoegdheidsniveaus en welke instellingen?	○ CCVO ○ CRC-W • Gouverneurs ○ West-Vlaanderen ○ Oost-Vlaanderen ○ Antwerpen ○ Limburg ○ Vlaams-Brabant ○ Waals-Brabant ○ Brussel ○ Henegouwen ○ Namen ○ Luik ○ Luxembourg • Intern NCCN ○ Communicatie ○ NPU ○ CBRNe ○ PLF ○ Information Manager ○ Beleidscel DG ○ CIPRA ○ Juridische dienst ○ ICC ○ Belpiu ○ Secops/ICT ○ Permanentie Kort samengevat werd in die evaluatie voor de leden COFECO gepolst naar de kennis en ervaring met crisisbeheer op federaal en interfederaal niveau (voorkennis, zicht op het beslissingsproces, de verschillende cellen, hun eigen rol hierin, de samenwerking met de andere diensten,...), vervolgens werd gevraagd hoe ze de samenwerking met het NCCN ervaarden, wat hun mening was over het nut en de kwaliteit van het MB en de FAQ. Tenslotte werd gevraagd naar de kwaliteit, de frequentie, het nut van de vergaderingen COFECO en het bijgaand verslag.
---	---

	Voor wat betreft de gouverneurs kwamen volgende thema's aan bod: het federaal crisisbeleid en –beheer (oordeel over de beleidsbeslissingen, het besluitvormingsproces,...) de communicatie/informatiedeling met het NCCN (videoconferentie, kwaliteit FAQ, ICMS, beantwoorden van vragen) en de communicatie met de lokale overheden (opvolgen richtlijnen, informatiedoorstroming,...). Voor wat de interne bevraging binnen het NCCN betreft, werden de thema's de volgende: het nationaal crisisbeleid en beheer (verloopt, positionering NCCN, communicatie, ...), de werking van het NCCN tijdens de crisis (technisch, praktisch, ondersteunend), de samenwerking met andere diensten binnen het NCCN en de samenwerking met de externe partners. De resultaten van die evaluatie werden gedeeld met de deelnemers aan de enquête. Voor wat betreft de gouverneurs werden de resultaten van de debriefing besproken in de conferentie van de gouverneurs van 7 oktober 2020 in bijzijn van de toen nieuwe Minister van Binnenlandse Zaken. De debriefingsverslagen werden ook integraal overgemaakt aan het kabinet Binnenlandse Zaken op 4 oktober 2020. Het beheer van de tweede golf kent een aantal gelijkaardige aandachtspunten als het beheer van de eerste golf, maar er moet ook aangegeven worden dat er in een positieve richting geëvolueerd wordt en hoewel er nog steeds voor gekozen wordt om eerder via de politieke structuren te werken en de crisis op een hoog politiek niveau te beheren, kan besloten worden dat de openheid er is om meer met de diensten samen te werken en naar hen te luisteren. Zo kan aangegeven worden dat het NCCN van bij aanvang van de tweede golf werd uitgenodigd op de COVID-kernvergaderingen en op die manier elke week meer input kan geven naar het beleid toe. Voor wat betreft de eerste lessen die al getrokken kunnen worden uit het beheer van de tweede golf, die nog steeds bezig is, werd een eerste nota opgemaakt door het NCCN naar het politieke niveau met de identificatie van een aantal knelpunten gepaard gaand met een voorstel van enkele verbeterpunten. Ook hieruit bleek dat de bestaande crisisstructuren niet of slechts beperkt gebruikt worden. Beleidsbeslissingen worden wel degelijk teruggekoppeld naar de gouverneurs of naar de leden COFECO ter uitvoering nadat de beslissing genomen werd, de structuren worden niet ingezet voor het noodzakelijke beleidsvoorbereidend werk, enkel voor informatiedeling. Hierdoor wordt enerzijds belangrijke input van het terrein niet gebruikt (bijvoorbeeld feedback over de implementatie van eerder genomen maatregelen en eventuele moeilijkheden die daarmee gepaard zouden kunnen gaan, verbetervoorstellen, de analyse of een maatregel uitvoerbaar of communiceerbaar zal zijn op het terrein,...).
--	--

		Wetenschappelijke adviezen (GEMS) worden rechtstreeks via het Coronacommissariaat aan het politieke niveau voorgelegd. Die worden niet getoetst aan de toestand op het terrein. Hierdoor worden de adviezen monodisciplinaire, enkel vanuit wetenschappelijk, sanitair oogpunt opgemaakt. Er is geen duidelijke agenda/timing van overleg die gevolgd kan worden om tot een gedragen voorbereiding te komen van politieke beslissingen. Binnen de sanitaire zuil zijn er geen duidelijke contactpunten. Een uniek contactpunt is belangrijk om eenduidige en gevalideerde informatie te krijgen. Er werd voor gekozen om de vaccinatie-uitrol niet te beschouwen als onderdeel van het crisisbeheer. Het NCCN heeft nochtans haar expertise herhaaldelijk aangeboden. Er werd voor gekozen om de vaccinatie-uitrol te laten realiseren door het coronacommissariaat in samenwerking met de deelstaten. De rol van het NCCN beperkt tot de coördinatie van de fysieke en cyberbeveiliging (dat laatste met CCB/CERT) van de strategische stockage- en productieplaatsen, de grote transporten en de vaccinatiecentra. Sindsdien werden bovenstaande knelpunten op politiek niveau besproken en werd de samenwerking met het Commissariaat verbeterd en verduidelijkt: er werd een vergaderagenda opgesteld en goedgekeurd, er werd beslist de multidisciplinaire input te integreren in het beleidsvoorbereidend werk en concreet zullen de wetenschappelijke adviezen als een geconsolideerde en accurate visie van de epidemiologische situatie en de situatie in de ziekenhuizen eerst op COFECO en met de gouverneurs worden besproken. De input van deze discussies zullen geïntegreerd worden in de adviezen die het Coronacommissariaat overmaakt aan het politieke overleg. Dit beleidsvoorbereidend werk werd voor het eerst toegepast in de week van 9 februari 2021 en dit ter voorbereiding van het OCC van 26 februari 2021.
80	Wat zijn de lessen die we naar uw mening uit de afhandeling van deze crisis moeten leren?	Ik verwijs hierbij graag naar het debriefingsverslag dat door het NCCN op eigen initiatief werd opgemaakt naar aanleiding van het beheer van de eerste golf en dat integraal werd overgemaakt aan de commissie. De conclusies zijn als volgt samen te vatten: Er was een gebrek aan eenheid van commando Er was een gebrek aan het gebruik van de bestaande crisisstructuren Er was een gebrek aan het waarborgen van het onderscheid tussen operationele coördinatie en politieke beslissingen.

	Voor wat betreft de eerste lessen die al getrokken kunnen worden uit het beheer van de tweede golf, die nog steeds bezig is, werd eind januari een eerste nota opgemaakt door het NCCN naar het politieke niveau met de identificatie van een aantal knelpunten gepaard gaande met een voorstel van enkele verbeterpunten. Ook hieruit bleek dat de bestaande crisisstructuren niet of slechts beperkt gebruikt worden. Beleidsbeslissingen worden wel degelijk teruggekoppeld naar de gouverneurs of naar de leden COFECO ter uitvoering nadat de beslissing genomen werd, de structuren worden niet ingezet voor het noodzakelijke beleidsvoorbereidend werk, enkel voor informatiedeling. Hierdoor wordt enerzijds belangrijke input van het terrein niet gebruikt (bijvoorbeeld feedback over de implementatie van eerder genomen maatregelen en eventuele moeilijkheden die daarmee gepaard zouden kunnen gaan, verbetervoorstellen, de analyse of een maatregel uitvoerbaar of communiceerbaar zal zijn op het terrein,...). NCCN wordt vanaf de tweede golf wel wekelijks betrokken bij het COVID-overleg bij de Eerste Minister. Deze evolutie is zeer gunstig omdat het de informatiepositie van het NCCN heeft verbeterd en omdat er op die manier een eerste input kan gegeven worden in de beleidsvorming. Dit contact vervangt uiteraard niet het noodzakelijke beleidsvoorbereidend werk dat normaal gezien , op multidisciplinaire wijze, tot een geconsolideerde input van verschillende departementen, operationele diensten en de gouverneurs Wetenschappelijke adviezen (GEMS) worden rechtstreeks via het Coronacommissariaat aan het politieke niveau voorgelegd. Die worden niet getoetst aan de toestand op het terrein. Hierdoor worden de adviezen monodisciplinaire, enkel vanuit wetenschappelijk, sanitair oogpunt opgemaakt. Er is geen duidelijke agenda/timing van overleg die gevolgd kan worden om tot een gedragen voorbereiding te komen van politieke beslissingen. Binnen de sanitaire zuil zijn er geen duidelijke contactpunten. Een uniek contactpunt is belangrijk om eenduidige en gevalideerde informatie te krijgen. Er werd voor gekozen om de vaccinatie-uitrol niet te beschouwen als onderdeel van het crisisbeheer. Het NCCN heeft nochtans haar expertise herhaaldelijk aangeboden. Er werd voor gekozen om de vaccinatie-uitrol te laten realiseren door het coronacommissariaat in samenwerking met de deelstaten. De rol van het NCCN beperkt zich tot de coördinatie van de fysieke en cyberbeveiliging (dat laatste met CCB/CERT) van de strategische stockage- en productieplaatsen, de grote transporten en de vaccinatiecentra.
--	---

	Sindsdien werden bovenstaande knelpunten op politiek niveau besproken en werd de samenwerking met het Commissariaat verbeterd en verduidelijkt: er werd recentelijk een vergaderagenda opgesteld en goedgekeurd, er werd beslist om in de toekomst de multidisciplinaire input te integreren in het beleidsvoorbereidend werk en concreet zullen de wetenschappelijke adviezen als een geconsolideerde en accurate visie van de epidemiologische situatie en de situatie in de ziekenhuizen eerst op COFECO en met de gouverneurs worden besproken. De input van deze discussies zullen geïntegreerd worden in de adviezen die het Coronacommissariaat overmaakt aan het politieke overleg. Sinds 9 februari 2021 werd deze multidisciplinaire manier van werken voor het eerst toegepast. Ter voorbereiding van het OCC van 26 februari 2021 werden beleidsvoorbereidende documenten besproken in COFECO en in de vergadering van de gouverneurs en had elkeen de mogelijkheid om op basis van zijn ervaring en expertise hierover input te geven. Het coronacommissariaat neemt dit geconsolideerd, multidisciplinair advies mee naar het OCC. Op lokaal niveau bevinden de moeilijkheden zich vooral op volgend vlak : - Er is in het kader van lokaal clustermanagement nood aan een duidelijk, accuraat en geconsolideerd beeld van de sanitaire situatie en advies over de te nemen maatregelen. Aangezien dit ontbreekt is het moeilijk voor de lokale overheden om performante en de noodzakelijke maatregelen te nemen. - Er is nood aan een operationele coördinatie voor de sanitaire zuil - In het kader van de mogelijke versoepelingen en de beheersstrategie en mogelijks een groter accent op lokaal beheer in het kader van het clusterbeheer, moet verduidelijkt worden welk niveau in welke omstandigheden welke maatregelen mag nemen. In dat kader zal het ministerieel schrijven van de minister IBZ binnenkort geactualiseerd worden. In dat kader heeft de gouverneur terecht een zekere autonomie in crisisbeheer (en een zeer specifieke, onmiskenbare kennis van zijn terrein), die autonomie dient gewaarborgd te worden, desalniettemin heeft hij een rol van informatie naar de hogere en lagere overheden. Advies aan die overheden kan (maar moet niet) hierbij gevraagd worden. - Om de gouverneur zijn rol te kunnen laten spelen heeft hij het volgende nodig : - Een kwalitatieve en recente evaluatie van de epidemiologische situatie (met alert) - Een duidelijk zicht op de fungerende en mogelijks toekomstige maatregelen om te anticiperen en de juiste beslissingen op het juiste moment te kunnen nemen en dus een grotere betrokkenheid van de burgemeesters, gouverneurs en het NCCN in de beslissingsname (voor en nadien) In dat kader moet er specifiek voor de komende weken en maanden een duidelijke beheersstrategie worden uitgewerkt (samen met – en niet naast- de noodplanningsactoren).
--	---

		- Om de gouverneurs toe te laten desgevallend corrigerend te kunnen tussenkomen tegenoverstaande van burgemeesters die maatregelen zouden nemen die tegen het beleid of de filosofie ervan ingaan, moet de wettelijke basis hiervoor (her)ingevoerd worden. Deze bevoegdheid is noodzakelijk in het kader van crisisbeheer van eenheid van commando moet kunnen gegarandeerd worden. Deze controlebevoegdheid is niet de administratieve controlebevoegdheid in het kader van algemene beleidsvoering maar wel degelijk in het kader van crisisbeheer en het beheer van openbare rust, veiligheid en gezondheid.																																																																																																																																												
81	Pourriez-vous nous éclairer quant à la composition du centre de crise (personnel actuel, évolution du personnel ces dernières années) ?	Momenteel (2021) werken bij NCCN 188 medewerkers van de geplande 311 of een deficit van 39.5% (!). <table><tr><th>SERVICES</th><th>EIND 2016</th><th>IN 2017</th><th>OUT 2017</th><th>EIND 2017</th><th>IN 2018</th><th>OUT 2018</th><th>EIND 2018</th><th>IN 2019</th><th>OUT 2019</th><th>TOTAL 2019</th><th>IN 2020</th><th>OUT 2020</th><th>TOTAL 2020</th></tr><tr><td>APPUI STRATEGIQUE</td><td>3</td><td>0</td><td>0</td><td>3</td><td>0</td><td>0</td><td>3</td><td>0</td><td>0</td><td>3</td><td>2</td><td>0</td><td>5</td></tr><tr><td>CIPRA</td><td>5</td><td>0</td><td>0</td><td>5</td><td>5</td><td>2</td><td>8</td><td>6</td><td>2</td><td>12</td><td>5</td><td>2</td><td>15</td></tr><tr><td>COM</td><td>19</td><td>1</td><td>1</td><td>19</td><td>1</td><td>0</td><td>20</td><td>9</td><td>4</td><td>25</td><td>1</td><td>8</td><td>18</td></tr><tr><td>ICT + SECURITE</td><td>3</td><td>0</td><td>1</td><td>2</td><td>0</td><td>0</td><td>2</td><td>4</td><td>1</td><td>5</td><td>4</td><td>4</td><td>5</td></tr><tr><td>INTERNATIONAL</td><td>1</td><td>0</td><td>0</td><td>1</td><td>0</td><td>0</td><td>1</td><td>2</td><td>1</td><td>2</td><td>6</td><td>1</td><td>7</td></tr><tr><td>ICC</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>2</td><td>0</td><td>2</td></tr><tr><td>JURIDIQUE</td><td>5</td><td>0</td><td>0</td><td>5</td><td>0</td><td>2</td><td>3</td><td>2</td><td>1</td><td>4</td><td>2</td><td>2</td><td>4</td></tr><tr><td>NPU</td><td>20</td><td>2</td><td>5</td><td>17</td><td>3</td><td>6</td><td>14</td><td>12</td><td>4</td><td>22</td><td>4</td><td>2</td><td>24</td></tr><tr><td>PERMANENCE</td><td>52</td><td>0</td><td>6</td><td>46</td><td>6</td><td>6</td><td>46</td><td>7</td><td>7</td><td>46</td><td>8</td><td>7</td><td>47</td></tr></table>	SERVICES	EIND 2016	IN 2017	OUT 2017	EIND 2017	IN 2018	OUT 2018	EIND 2018	IN 2019	OUT 2019	TOTAL 2019	IN 2020	OUT 2020	TOTAL 2020	APPUI STRATEGIQUE	3	0	0	3	0	0	3	0	0	3	2	0	5	CIPRA	5	0	0	5	5	2	8	6	2	12	5	2	15	COM	19	1	1	19	1	0	20	9	4	25	1	8	18	ICT + SECURITE	3	0	1	2	0	0	2	4	1	5	4	4	5	INTERNATIONAL	1	0	0	1	0	0	1	2	1	2	6	1	7	ICC											2	0	2	JURIDIQUE	5	0	0	5	0	2	3	2	1	4	2	2	4	NPU	20	2	5	17	3	6	14	12	4	22	4	2	24	PERMANENCE	52	0	6	46	6	6	46	7	7	46	8	7	47
SERVICES	EIND 2016	IN 2017	OUT 2017	EIND 2017	IN 2018	OUT 2018	EIND 2018	IN 2019	OUT 2019	TOTAL 2019	IN 2020	OUT 2020	TOTAL 2020																																																																																																																																	
APPUI STRATEGIQUE	3	0	0	3	0	0	3	0	0	3	2	0	5																																																																																																																																	
CIPRA	5	0	0	5	5	2	8	6	2	12	5	2	15																																																																																																																																	
COM	19	1	1	19	1	0	20	9	4	25	1	8	18																																																																																																																																	
ICT + SECURITE	3	0	1	2	0	0	2	4	1	5	4	4	5																																																																																																																																	
INTERNATIONAL	1	0	0	1	0	0	1	2	1	2	6	1	7																																																																																																																																	
ICC											2	0	2																																																																																																																																	
JURIDIQUE	5	0	0	5	0	2	3	2	1	4	2	2	4																																																																																																																																	
NPU	20	2	5	17	3	6	14	12	4	22	4	2	24																																																																																																																																	
PERMANENCE	52	0	6	46	6	6	46	7	7	46	8	7	47																																																																																																																																	

		<table><tr><td>PLF</td><td>14</td><td>0</td><td>3</td><td>11</td><td>4</td><td>1</td><td>14</td><td>3</td><td>4</td><td>13</td><td>8</td><td>2</td><td>19</td></tr><tr><td>PNR</td><td>5</td><td>1</td><td>0</td><td>6</td><td>7</td><td>2</td><td>11</td><td>32</td><td>3</td><td>40</td><td>4</td><td>2</td><td>42</td></tr><tr><td>TOTAL</td><td>127</td><td>4</td><td>16</td><td>115</td><td>26</td><td>19</td><td>122</td><td>77</td><td>27</td><td>172</td><td>46</td><td>30</td><td>188</td></tr></table>	PLF	14	0	3	11	4	1	14	3	4	13	8	2	19	PNR	5	1	0	6	7	2	11	32	3	40	4	2	42	TOTAL	127	4	16	115	26	19	122	77	27	172	46	30	188																																																
PLF	14	0	3	11	4	1	14	3	4	13	8	2	19																																																																															
PNR	5	1	0	6	7	2	11	32	3	40	4	2	42																																																																															
TOTAL	127	4	16	115	26	19	122	77	27	172	46	30	188																																																																															
		<table><tr><td></td><td>huidig aantal FTE</td><td>toekomstige aanwervingen</td><td>TOTAAL</td><td></td><td></td></tr><tr><td>BOT</td><td>5</td><td>5</td><td>10</td><td></td><td></td></tr><tr><td>CIPRA</td><td>15</td><td>10</td><td>25</td><td></td><td></td></tr><tr><td>ICM</td><td>47</td><td>27</td><td>74</td><td></td><td></td></tr><tr><td>NPU</td><td>24</td><td>22</td><td>46</td><td></td><td></td></tr><tr><td>Bel PIU</td><td>42</td><td>26</td><td>68</td><td></td><td></td></tr><tr><td>INT</td><td>7</td><td>3</td><td>10</td><td></td><td></td></tr><tr><td>ICC</td><td>2</td><td>7</td><td>9</td><td></td><td></td></tr><tr><td>ICT - SEC OPS</td><td>5</td><td>6</td><td>11</td><td></td><td></td></tr><tr><td>JUR</td><td>4</td><td>4</td><td>8</td><td></td><td></td></tr><tr><td>COM</td><td>18</td><td>11</td><td>29</td><td></td><td></td></tr><tr><td>PLF</td><td>19</td><td>9</td><td>28</td><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td>188</td><td>130</td><td>318</td><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td>dd 1/01/2021</td><td colspan="4">toekomstig = reeds financieel gedekt en incl. vervangingen vertrek</td></tr></table>		huidig aantal FTE	toekomstige aanwervingen	TOTAAL			BOT	5	5	10			CIPRA	15	10	25			ICM	47	27	74			NPU	24	22	46			Bel PIU	42	26	68			INT	7	3	10			ICC	2	7	9			ICT - SEC OPS	5	6	11			JUR	4	4	8			COM	18	11	29			PLF	19	9	28				188	130	318										dd 1/01/2021	toekomstig = reeds financieel gedekt en incl. vervangingen vertrek			
	huidig aantal FTE	toekomstige aanwervingen	TOTAAL																																																																																									
BOT	5	5	10																																																																																									
CIPRA	15	10	25																																																																																									
ICM	47	27	74																																																																																									
NPU	24	22	46																																																																																									
Bel PIU	42	26	68																																																																																									
INT	7	3	10																																																																																									
ICC	2	7	9																																																																																									
ICT - SEC OPS	5	6	11																																																																																									
JUR	4	4	8																																																																																									
COM	18	11	29																																																																																									
PLF	19	9	28																																																																																									
	188	130	318																																																																																									
	dd 1/01/2021	toekomstig = reeds financieel gedekt en incl. vervangingen vertrek																																																																																										
82	Quand avez-vous pour la première fois évoqué le covid19 au	Reeds op vrijdag 17 januari 2020, naar aanleiding van het verschijnen van een persartikel “Nieuw virus kan wereldwijd gevaar worden” wordt de actieve opvolging van het coronavirus door het CBRNe-centrum bevestigd. Op zaterdag 18 januari 2020 verschijnen meerdere persartikels waarin melding wordt gemaakt van minstens 1700 besmettingen in China. Op basis hiervan wordt er beslist om op maandag 20 januari 2020 telefonisch contact op te nemen met FOD VG.																																																																																										

	sein du centre de crise ?	
83	Quel a été le rôle du centre de crise dans la gestion de la crise du covid ?	Het NCCN heeft van bij aanvang getracht de normale structuren van crisisbeheer toe te passen en te verdedigen. Het politieke niveau koos ervoor om op een andere manier, met andere structuren te werken maar desondanks heeft het NCCN zich continu en blijvend zeer constructief en loyaal daar tegenover opgesteld. Dit blijkt ook uit de vele blijken van waardering tegenover het geleverde werk. Concreet waren de taken van het NCCN de volgende: • Het vervullen van een coördinerende rol door het organiseren van COFECO-vergaderingen (2020: 66 vergaderingen) en videoconferenties voor de gouverneurs (2020: 82 videoconferenties). Ook al bleken die structuren die in normale omstandigheden ook beleidsvoorbereidend werk te verrichten hiervoor niet gebruikt te worden, toch werd erover gewaakt om op zijn minst de partners te informeren over de toestand, de problematieken die naar voren kwamen op de politieke tafel te krijgen en de verschillende partners zoveel mogelijk te betrekken bij het crisisbeheer. Het informeren van de partners ook buiten die vergaderingen is een belangrijke opdracht van het NCCN. • Het NCCN probeerde ook telkens anticipatief te reageren, concrete voorbeelden hiervoor zijn de opdrachten aan ECOSOC om een voedselbeveiligingsplan op te maken, de specifieke vergaderingen die georganiseerd werden rond de religieuze feestelijkheden, de vragen naar input die aan de lokale besturen zijn gesteld, onder andere omtrent de heropening van de markten, de horeca en de evenementen, ... Ook illustratief voor de proactieve werking van het NCCN zijn de oprichting binnen Cofeco van de handhavingshub (geleid door D3) en de nationale logistieke hub (NatLogHub geleid door D4). • Het juridisch ondersteunen van de Minister van Binnenlandse zaken bij de opmaak van het ministerieel besluit (2020: 32 publicaties), met daarin specifieke aandacht voor onregelmatigheden, onjuistheden en inconsequenties om de waarde van dat ministerieel besluit te waarborgen. • Het redactioneel ondersteunen van de regering bij de opmaak van de FAQ (2020: 45 publicaties), met daarin specifieke aandacht voor onregelmatigheden, onjuistheden en inconsequenties, ook tegenover het ministerieel besluit en dit om de waarde van die FAQ te waarborgen. • Het communiceren van de maatregelen naar de brede bevolking toe, met aandacht voor specifieke doelgroepen, onder andere door het organiseren van persconferenties (2020: 122 persconferenties), het ondersteunen van FOD VG in de communicatie voor wat betreft de website en het callcenter. • Het antwoorden op vragen van de bevolking en van partners (2020: 5900 behandelde vragen + 32.800 effectief behandelde vragen op sociale media). • Het onderhouden van nauwe contacten met de homologen van het NCCN bij de buurlanden om op die manier op de hoogte te blijven van de maatregelen die daar werden afgekondigd, de gevolgen ervan te kunnen inschatten

		(bijvoorbeeld het sluiten van de horeca heeft gevolgen in het aangrenzend land) voor ons land en daarvoor de nodige maatregelen voorstellen. Het NCCN heeft een belangrijke rol gespeeld en speelt nog steeds een belangrijke rol in het kader van het COVID-beheer. Die rol kan men best omschrijven als informatiekruispunt van alle overheden. Het NCCN heeft er dan ook alles aangedaan om de partners continu en in de mate van het mogelijke op de hoogte te houden van de situatie, de vragen van de partners te beantwoorden en proactief informatie te verspreiden. Het NCCN heeft echter, doordat er gekozen werd om niet via de gebruikelijke noodplanningsstructuren te werken waardoor het coördinatiecomité (COFECO) buiten het werkelijke beslissingsproces kwam te liggen, haar rol in crisisbeheer niet kunnen waarmaken. Het NCCN zou ook op dat vlak de centrale speler moeten zijn en de verschillende overheden hierin moeten kunnen adviseren en ondersteunen.
84	Avez-vous été en contact avec les soignants sur le terrain ? Si oui, quelle était la nature de ces échanges ?	Het NCCN heeft geen direct contact met de zorgverleners op het terrein. Die contacten verlopen enerzijds via de sanitaire pijler in COFECO, anderzijds via de gouverneurs die met de eerstelijnszones in contact staan binnen hun provinciale crisiscentra.
85	Pourriez-vous nous éclairer quant à la coopération entre le centre de crise et les autres organes créés pour gérer cette crise du covid ?	Er zijn drie categorieën van cellen of gecreëerde organen binnen dit crisisbeheer. 1. <u>De cellen die door het NCCN werden opgericht in het kader van de normale noodplanningsstructuren.</u> Concreet gaat het hier om : COFECO (coördinatiecomité) : heeft betrekking op de voorbereiding van beslissingen omtrent beschermingsmaatregelen en de bijhorende communicatiestrategie en omtrent de opvolging van de afgekondigde maatregelen. Federale coördinatie wordt verzekerd door deskundigen van de betrokken diensten en departementen en voorgezeten door de DG NCCN. Het federaal coördinatiecomité is de gecentraliseerde deskundigenomgeving die het crisisbeheer aanstuurt en coördineert met als opdrachten: • het voorstellen van de afkondiging van de federale fase van het crisisbeheer aan de Minister van Binnenlandse Zaken na analyse van de ter beschikking zijnde informatie • Het creëren van een globaal beeld van de noodsituatie en haar evolutie en van het crisisbeheer in al zijn aspecten • Het voorbereiden van beslissingen omtrent beschermingsmaatregelen voor de bevolking, de voedselketen, het leefmilieu,... • De opvolging van de door de beleidscel gevalideerde maatregelen

		• Het voorbereiden van de overgang naar de nazorgfase en de afbouw van de federale fase, anticiperen op een toekomstige situatie, desgevallend aan de hand van de oprichting van een specifieke expertengroep. INFOCEL (informatiecel) : verzorgt de communicatie rond de genomen maatregelen via de pers aan de bevolking en geeft aan COFECO feedback over de reactie van de bevolking (impact/noden en sentiment) daarop zodat dit in het beleid kan worden meegenomen. CELEVAL (evaluatiecel) : is een expertenomgeving die advies geeft aan COFECO omtrent het risico (hier concreet de epidemiologische toestand, de toestand in de ziekenhuizen en de sanitaire maatregelen die ervoor kunnen zorgen om die toestand te verbeteren). Deze cel fungeerde goed tijdens de eerste golf maar werd erna vervangen door een ander expertenteam dat niet met dezelfde opdrachten werd belast. ECOSOC (socio-economische cel), werd door de voorzitter van COFECO geactiveerd om de socio-economische gevolgen beter op te volgen. Concreet werd door de voorzitter COFECO gevraagd preventief een voedselbeveiligingsplan op te maken. Binnen het crisisbeheer werden er ter ondersteuning van de COFECO nog een aantal ad hoc cellen opgericht. Concreet betreft het volgende : Taskforce GPI : voorgezeten door de commissaris-generaal en die als doel had de belangen van zowel de federale als de lokale politie te vertegenwoordigen in COFECO en de maatregelen op een uniforme manier uit te werken in operationele procedures. De volgende cellen werden ondersteund door het NCCN : - Cel FAQ, de cel die werd voorgezeten door het kabinet IBZ en als doel had de politieke besluitvorming om te zetten in een begrijpelijk vraag- en antwoord voor de partners en de bevolking - Cel MB, de cel die voorgezeten werd door het kabinet van de eerste minister en het kabinet IBZ voor wat betreft de opmaak van het MB en de bijlagen - Cel JUR, de cel die juridische analyses en voorbereidend juridisch werk leverde ter ondersteuning van de politieke besluitvorming - Cel vertaling, de cel die ervoor zorgde dat de noodzakelijke vertalingen van de verschillende beleidsondersteunende documenten werden vertaald
--	--	--

		- Operationele Cel, de cel die operationele ondersteuning verzorgde voor de organisatie van de vergaderingen en de informatieuitwisseling naar de partners toe - Cel ICC, de internationale cel die zorgde voor contacten met de buitenlandse homologen en specifieke internationale problematieken zoals die in het kader van de grensovergangen, behandelde. Hub handhaving (enkel in tweede golf): Om een globaal overzicht te hebben van het hele handhavingsgebeuren (breder dan politie) werd op vraag van NCCN binnen COFECO in november 2020 de Hub Handhaving opgericht. Enerzijds resulteerde dit in een regelmatig overzicht van de volledige handhaving van de maatregelen dat ter beschikking gesteld wordt aan de politieke overheden en de overige partners en dat op wekelijkse basis verzameld wordt door het NCCN. De federale politie, de sociale inspectie (SIOD), de economische inspectie, de inspectie consumptieproducten van de FOD Volksgezondheid, de controlediensten van de openbaar vervoersmaatschappijen en agentschap natuur & bos bezorgen aan het NCCN wekelijks de gegevens over hun vaststellingen. Hun gegevens worden gebundeld in een overzicht en ook de evolutie wordt grafisch weergegeven op een interactief dashboard. Elke week (op donderdag) worden deze gegevens overgemaakt aan alle in het Covid-19 crisisbeheer betrokken actoren via het situatierapport van het NCCN. Anderzijds worden er op regelmatige basis overlegvergaderingen met de verschillende bovengenoemde diensten georganiseerd en voorgezeten door de TF GPI om de handhaving van de maatregelen beter op elkaar af te stemmen en gecoördineerde acties voor te bereiden. Hub logistiek (enkel in tweede golf): Tijdens de tweede golf werd het aandeel van de aanvragen voor de ondersteuning van civiele middelen en civiel personeel in ziekenhuizen of woonzorgcentra groter. Op vraag van de DG NCCN werd een nationale logistieke hub (NatLogHub) opgericht. In die hub, waar de algemene directie van de civiele veiligheid de verantwoordelijkheid droeg, werd samengewerkt tussen Defensie, civiele veiligheid en andere partners en dit met ondersteuning van het NCCN. Concreet geven bovenstaande cellen feedback en input aan COFECO om zo de bovenstaande taken van COFECO volledig onderbouwd te kunnen uitvoeren. Er werd echter op politiek niveau beslist om niet volgens de geijkte noodplanningsstructuren te werken en bijkomende cellen op te richten die volledig naast deze werking fungeerden. 1.De cellen binnen de sanitaire zuil die normaal moeten convergeren via CELEVAL Met name de RAG, de RMG, het IMC en de verschillende taskforces zoals bijvoorbeeld de TF Shortages, Woonzorgcentra, logistiek, testing, vaccinatie,.... 2.De cellen buiten deze structuren en die variëren binnen de tijd.
--	--	--

		Concrete voorbeelden hiervan zijn de GEES/ERMG en de GEMS momenteel. Hierbij werd beslist om de ERMG een bredere scope te geven om de herlancering van de economie te starten. Op 1 april werd ook op politiek niveau beslist dat de ERMG de vragen van ECOSOC zou behandelen. Bovenstaande cellen communiceerden enkel en alleen met het hoogste politieke niveau. Zowel tijdens en na het beheer van de eerste golf als bij het beheer van de tweede golf heeft het NCCN gevraagd naar het governance model en wat de taken van eenieder waren.
86	Qui était/étaient votre/vos interlocuteur(s) au niveau politique ? Cette communication était-elle aisée ou compliquée ? Pourquoi ?	De Minister van Binnenlandse zaken en het kabinet is voor het Nationaal Crisiscentrum de bevoegde politieke overheid. Het kabinet van de eerste minister had een directieve rol tijdens de eerste golf en de daaropvolgende zomer door gebruik te maken van de structuren van de NVR. Het kabinet VG was tenslotte co-voorzitter van COFECO in de eerste periode.
87	Quelle est votre implication dans la rédaction d'un nouveau plan pandémie ?	Het pandemieplan is een sectoraal plan en moet geüpdatet worden door de bevoegde instantie, in dit geval FOD Volksgezondheid. Dit sectoraal noodplan werd niet gecoördineerd door het NCCN. In het kader van het huidige COVID-beheer is een bijsturing van dit sectoraal plan noodzakelijk. Het NCCN zal hiervoor dan ook zijn ondersteuning en expertise bieden aan Volksgezondheid. Comme expliqué supra, le NCCN est compétent pour la coordination et l'organisation nationales de la planification d'urgence. A ce titre, il développe et opérationnalise deux types de plans d'urgence : 1. Le plan général d'urgence à l'échelon national qui établit les principes généraux de la coordination et de la gestion d'une situation d'urgence à l'échelon national qui trouvent à s'appliquer dans la plupart des situations d'urgence nationales. 2. Les plans particuliers d'urgence nationaux qui, pour un risque particulier, complètent ou dérogent aux principes prévus par le plan général d'urgence par la création par ex. de cellules de crise spécifiques (au regard par exemple de la technicité du risque ou des acteurs spécifiques associés à sa gestion). Dans le cadre de la gestion du risque épidémique, le plan général d'urgence (puisque les principes généraux et en particulier la structure de crise s'appliquent) trouve à s'appliquer. Il s'agit cependant d'un plan cadre qui est complété en interne par une fiche « planification d'urgence ». Il doit également être traduit, comme pour les autres risques, par les autorités sectorielles compétentes, en un plan d'urgence sectoriel, en l'occurrence le plan pandémie. Il relève en effet de la

		responsabilité de chaque secteur d'entreprendre les préparations nécessaires pour se préparer à la gestion au sein du secteur des risques. Le NCCN participe volontiers à ces travaux dès qu'il y est invité pour y apporter tout son soutien et son expertise, et veiller à l'harmonisation des approches sectorielles et locales. In het kader van de codificatie zal de rol van de verschillende departementen en sectoren beter beschreven worden. Concreet komt het erop neer dat zij verantwoordelijk zullen zijn voor de voorbereiding van hun sector/departement: - voor wat betreft het incidentbeheer van hun sector/departement, de informatieverplichting naar het NCCN toe - voor wat betreft de overgang naar nationaal crisisbeheer, in samenwerking en onder coördinatie van het NCCN - de rol van het departement/sector tijdens het nationaal crisisbeheer, met name de rol in - o het beheren van de bron van de noodsituatie - o de rol binnen de evaluatiecel - o de rol binnen het coördinatiecomité.
88	Quelles recommandations émettez-vous afin d'améliorer à l'avenir la gestion d'une nouvelle crise éventuelle ?	Dit zijn de bevindingen van het NCCN : Het NCCN heeft er van bij aanvang telkens over gewaakt op een authentieke en objectieve manier de situatie te beheren en hierover te communiceren. Ons land beschikt over een zeer performant noodplannings- en crisisbeheersysteem. Dit systeem wordt dagelijks ingezet in situaties op verschillende niveaus. Binnen dit systeem zijn de partners door elkaar gekend en erkend in hun bevoegdheden. NCCN pleit er dan ook voor om in de toekomst dit systeem ten volle te gebruiken en om geen parallelle structuren op te zetten. Het feit dat de noodplanningsstructuren niet gebruikt worden, ligt volgens het NCCN aan het feit dat ze onvoldoende gekend zijn bij de verschillende regionale en federale partners, zowel de diensten, kabinetten als ministers. Het NCCN zal in dit kader, net zoals dat met de lokale overheden en besturen gebeurt, een gestructureerd overleg, samenwerkingsverbanden en een opleidingstraject uitwerken. De vaststelling dat er een onderscheid moet gemaakt worden tussen een orgaan dat verantwoordelijk is voor de operationele coördinatie en een orgaan dat politieke beslissingen neemt, werd ook eerder al gemaakt en opgenomen in de herziening van het Nationaal nucleair noodplan in 2018. Deze les wordt ook meegenomen in de herziening van het algemeen nationaal noodplan (KB 2003) en de codificatie.

Die **codificatie** (opgestart naar aanleiding van de aanbevelingen van de commissie naar aanleiding van de terroristische aanslagen van 22 maart 2016) zal worden verdergezet, het is namelijk belangrijk dat er **één stevige wettelijke basis komt voor noodplanning en crisisbeheer in België**. In het kader van de codificatie zal de rol van de verschillende departementen en sectoren, zowel in het kader van noodplanning als in crisisbeheer beter beschreven worden. **Gemeenschappen en gewesten** moeten geïntegreerd worden in noodplanning en crisisbeheer. Hun rol moet verduidelijkt worden maar in het kader van de hiërarchie der normen is het belangrijk dat de burgemeester/gouverneur en minister van Binnenlandse Zaken een coördinerende rol maar ook een beslissingsrol hebben en blijven behouden in crisisbeheer.

Het NCCN heeft zich desondanks bewust **constructief en positief opgesteld** en de uitvoering van de keuzes van de overheden en partners maximaal ondersteund. Bewijs daarvan zijn de vele blijken van waardering van het werk van het NCCN door zowel partners als overheden. Het is dan ook de strategische doelstelling van het NCCN om als **betrouwbare professionele partner** door iedereen erkend te worden als het uniek, **veilig en neutraal platform voor multidisciplinaire, interdepartementale en interregionale samenwerking met betrekking tot safety en security over de hele risicocyclus**. Het NCCN treedt daarbij nooit in de plaats van de partners maar coördineert, faciliteert de samenwerking en volgt de uitvoering van de gezamenlijk genomen beslissingen op.

Het NCCN zou **in zijn rol van interdepartementaal, interregionaal en multidisciplinair internationaal Crisiscentrum door de voltallige regering(en) erkend moeten worden** en het mandaat moeten krijgen om op eigen initiatief de noodzakelijke partners rond de tafel te zetten om een gemeenschappelijk beeld van de situatie te krijgen en op basis daarvan de nodige voorzorgs- en beschermingsmaatregelen voor te stellen aan het beleidsniveau. Andere departementen zouden bij de minste dreiging van een noodsituatie en in een vroeg stadium van incidentbeheer capabel en bereid moeten zijn en verplicht moeten worden om de nodige, **correcte én volledige informatie hieromtrent te delen met het NCCN**.

Er is een **onderscheid** tussen **noodplanning/crisisbeheer en beleid**. Er moeten belangrijke beleidskeuzes gemaakt worden aangezien de maatschappelijke fundamenteën die de essentie van ons leven vormen, geraakt worden en dat is politiek. Beleid is ideologisch gestuurd en heeft te maken met het aanbrengen van nuance in de maatschappij, noodplanning is gericht op snelheid en effectiviteit en minder nuance. Tijdens een crisis willen de mensen ook duidelijkheid en is vooral de effectiviteit van de maatregelen belangrijk en minder de efficiëntie (met inbegrip van nuance). In een langdurige crisis met een grote impact op de maatschappij zoals deze wordt, naast en in het verlengde van het crisisbeheer, ook beleid verwacht om de impact op de maatschappij op een duurzame manier, met inbegrip van de nodige nuance, te realiseren. Er moet bekeken worden hoe we een plaats geven aan beleid bij omvangrijke crisissen.

Een bijkomend idee om te voorkomen dat diensten zich tijdens een crisis tegelijkertijd moeten voorbereiden op een parlementaire commissie zoals deze, is de **oprichting in geval van de afkondiging** van een federale fase waarbij verregaande maatregelen getroffen moeten worden, van een **expertenteam dat systematisch de werkzaamheden opvolgt** en eigenhandig verslag uitbrengt bij een daartoe in plaats gestelde commissie van het parlement.

Welzijn binnen het NCCN

Het NCCN heeft nood aan een **modern, redundant en performant ICT-systeem**.

Er was tekort aan plaats, zeker rekening houdend met de sociale afstandsregels, binnen de gebouwen van het NCCN. Ook het feit dat de zalen en ruimtes verdeeld zijn in twee aparte gebouwen maakt het werk er niet gemakkelijker op. Om een performant en efficiënt crisisbeheer te kunnen garanderen en om te voldoen aan de reglementaire verplichtingen om een **moderne infrastructuur** voor crisisbeheer te kunnen aanbieden aan de regering, dient er geïnvesteerd te worden in een **state of the art NCCN** dat kan terugvallen op een integratie van **moderne technologieën** in eigen beheer en een **hoge graad van beveiliging** om de betrokken partners te kunnen integreren in noodsituaties.

Het personeel van het NCCN heeft ongezien lange prestaties verricht en doet dat nog steeds. Hoewel via de intern opgezette Business Continuity Planning (BCP) de werklast binnen het NCCN maximaal werd verdeeld, had dit een grote impact op diensten waarbij het beoogde personeelskader nog niet is ingevuld. Zij kwamen hierdoor onder grote druk te staan, met de nodige vermoeidheid (en burn-outs) bij de betrokken personeelsleden tot gevolg.

Het NCCN zet zich met de huidige middelen en het huidig personeel uitermate hard in om de nodige opdrachten te kunnen blijven uitvoeren. De voorbereiding hiervoor werden proactief genomen door het voorzien van een wachtsysteem en door het uitvoeren van het transitieproces. Bijkomend personeel is echter meer dan nodig. De **traagheid van de aanwervingsprocessen** bij Selor maar ook de **procedures** die moeten gevolgd worden en de testen die worden afgenomen zijn **niet aangepast aan de noden van het NCCN én zijn niet aangepast om in een crisissituatie performant en efficiënt nieuwe medewerkers aan te trekken**. Bovendien is NCCN een **kennisorganisatie** en zijn de personeelsstatuten niet aangepast om ervaren en gespecialiseerde medewerkers aan te trekken en te behouden.

		Specifieke procedures binnen de overheid moeten worden aangepast aan crisisbeheer, concrete voorbeelden hiervoor zijn het vlot kunnen voorzien van warme maaltijden, het berekenen, ingeven en uitbetalen van overuren,... Voor wat betreft de bijstand van externe partners en hun diensten aan het NCCN lijkt het aangewezen om te voorzien in aangepaste raamcontracten, die een 24/7 ondersteuning bevatten. Bijvoorbeeld voor wat betreft vertaaldiensten. Het huidige werkingsbudget van het NCCN is hoofdzakelijk gericht op de administratieve werking van de eigen organisatie. De budgetten voorzien echter niet in de noodzakelijke uitgaven voor de operationele werking van het NCCN en in het bijzonder in het beheer van crisissen op federaal niveau zoals bijvoorbeeld het ontwikkelen van operationele tools, de voorbereiding en organisatie van (inter)nationale oefeningen, psychosociale ondersteuning van het personeel in crisissituaties,... Aangezien deze operationele uitgaven de kern van het bestaan van het NCCN vormen en dus van vitaal belang zijn voor noodplanning en crisisbeheer, is een verhoging van het werkingsbudget noodzakelijk. Dit werkingsbudget dient dus enerzijds verhoogd te worden met een enveloppe ‘operationalisering van de noodplanning en het nationaal crisisbeheer’. Anderzijds toont de ervaring van het voorbije decennia aan dat er zich gemiddeld iedere vijf jaar een grootschalige crisis voordoet die een coördinatie op nationaal niveau vereist. Op zo’n momenten dient men snel over de noodzakelijke kredieten te kunnen beschikken om het beheer van die crisis te verzekeren.
89	Estimez-vous que vous devriez jouer un rôle plus important/différent dans la gestion d’une telle crise par rapport au rôle que vous avez rempli dans la gestion de cette crise ? On a constaté qu’il manquait une unité de commandement et une unité de communication. Estimez-vous que	Het NCCN heeft een belangrijke rol gespeeld en speelt nog steeds een belangrijke rol in het kader van het COVID-beheer. Die rol kan men best omschrijven als informatiekruispunt van alle overheden. Het NCCN heeft er dan ook alles aangedaan om de partners continu en in de mate van het mogelijke op de hoogte te houden van de situatie, de vragen van de partners te beantwoorden en proactief informatie te verspreiden. Het NCCN heeft echter, doordat er gekozen werd om niet via de gebruikelijke noodplanningsstructuren te werken waardoor het coördinatiecomité (COFECO) buiten het werkelijke beslissingsproces kwam te liggen, zijn gewoonlijke rol in crisisbeheer niet kunnen uitvoeren. Het NCCN zou ook op dat vlak de centrale speler moeten zijn en de verschillende overheden hierin moeten kunnen adviseren en ondersteunen. De communicaties van Infocel houden rekening met zowel de situatie als met de perceptie van de bevolking, hierdoor is Infocel in staat om de situatie te duiden en rekening te houden met vragen en bezorgdheden die leven bij de bevolking. Infocel analyseert dagelijks de (sociale) media, hierdoor is het mogelijk om een beeld te vormen van de percepties van de bevolking. Door deel te nemen aan de verschillende overlegmomenten in het kader van het crisisbeheer (overleg gouverneurs, COFECO), krijgt Infocel een goed beeld van de situatie. Op deze overlegmomenten kunnen de verschillende betrokken actoren tevens aandachtspunten melden aan Infocel, deze punten worden vervolgens verwerkt in de communicatie. Tijdens het overleg van Infocel en met de D5’s van de federale diensten van de gouverneurs worden eveneens actiepunten voor de communicatie besproken.

	cela relève des missions du centre de crise ? Le rôle de communication à l'égard des professionnels de la santé d'une part et de la population d'autre part ne relève-t-il pas des missions du centre de crise ?	De huidige prestaties van Infocel werden ook internationaal geciteerd als voorbeeld van transparante en objectieve communicatie (NYT). Deze prestatie mag niet vereenzelvigd worden met andere communicaties door experts en politici die niet gecoördineerd waren, soms tegenstrijdig en dikwijls aanleiding geven tot polemiek in de media. De "persconferenties van het nationaal crisiscentrum" daarentegen zijn nog steeds authentiek en objectief. Ze vormen een bron voor betrouwbare informatie voor zowel journalisten als voor de bevolking.
90	Vous présentez le NCCN en tant que lieu de coordination transversale des autorités belges face au covid-19. - Quelles autorités sont concernées? Par exemple, les bourgmestres, qui ont été appelés à jouer un rôle important dans la gestion de la crise, ont-ils été impliqués? L'ont-ils été de manière permanente ou ponctuelle?	De partners waarmee het NCCN nauw samenwerkten in de eerste golf zijn de volgende, voor wat betreft COFECO : • FOD Volksgezondheid • FOD Mobiliteit • FOD Economie • Kabinet Premier • Kabinet veiligheid en Binnenlandse zaken • Kabinet Volksgezondheid • Kabinet Buitenlandse Zaken • Kabinet Defensie • Cabinet Ministre-Président de la Fédération Wallonie-Bruxelles • Cabinet Ministre-Président de la Région wallonne • Cabinet Ministre-Président de la Région Bruxelles-Capitale • Kabinet Minister-President Vlaanderen • Kabinet vice-premier en Financien • Kabinet vice-premier en Justitie • Cabinet vice-premier, budget et Fonction publique • Cabinet Ministre-Président de la Communauté germanophone • DG Civiele Veiligheid (FOD Binnenlandse zaken) • SAT IBZ

- Ministerie van Defensie
- Bruxelles Prévention et sécurité (BPS)
- Coördinatie- en Crisiscentrum van de Vlaamse overheid (CCVO)
- Centre régional de crise de Wallonie (CRC-W)
- Task Force Geïntegreerde politie/police intégrée (TF GPI)
- Cabinet Commissariat général de la Police

Sinds de zomer werd beslist om COFECO vergaderingen te blijven organiseren in de vorm van een COFECO OPS, met minder vertegenwoordigers van de federale kabinetten:

- FOD Buitenlandse Zaken
- FOD Economie
- FOD Volksgezondheid
- FOD mobiliteit
- SPF Affaires étrangères
- DG sécurité civile (SPF Intérieur)
- TF GPI
- Cabinet du Premier Ministre
- Cabinet Ministre de la Santé Publique
- Cabinet Ministre de la Sécurité et de l'Intérieur
- Cabinet Ministre-Président Communauté germanophone
- Cabinet Ministre-Président de la Fédération Wallonie-Bruxelles
- Cabinet Ministre-Président de la Région Bruxelles-Capitale
- Cabinet Ministre-Président de la Région wallonne
- Kabinet Defensie
- Kabinet Minister-President Vlaanderen
- Coronacommissariaat
- Sciensano
- SAT Binnenlandse Zaken
- SAT Defensie
- SAT Justitie
- Agentschap Zorg en Gezondheid
- AVIQ

- COCOM
- Binnenlands bestuur Vlaanderen
- BPS
- CCVO
- CRC-W

Voor wat betreft de samenwerking met de gouverneurs werden er videoconferenties georganiseerd, op die vergaderingen werden volgende partners uitgenodigd :

- FOD VG
- Sciensano
- AD Civiele Veiligheid (FOD Binnenlandse Zaken)
- SAT IBZ
- TF GPI
- Cabinet Ministre de la Sécurité et de l'Intérieur
- Cabinet Ministre-Président Communauté germanophone
- Cabinet Ministre-Président de la Fédération Wallonie-Bruxelles
- Cabinet Ministre-Président de la Région Bruxelles-Capitale
- Cabinet Ministre-Président de la Région wallonne
- Kabinet Minister-President Vlaanderen
- Binnenlands Bestuur Vlaanderen
- CCVO
- CRC-W
- BPS
- Coronacommissariaat
- Gouverneur en FDG West-Vlaanderen
- Gouverneur en FDG Oost-Vlaanderen
- Gouverneur en FDG Antwerpen
- Gouverneur en FDG Limburg
- Gouverneur en FDG Vlaams-Brabant
- Gouverneur en FDG Waals-Brabant
- Hoge Ambtenaar Brussel
- Gouverneur en FDG Luxembourg

- Gouverneur en FDG Henegouwen
- Gouverneur en FDG Namen
- Gouverneur en FDG Luik

Voor wat onze internationale partners betreft, kunnen volgende partners opgesomd worden :

- Les Centres de Crise des pays du Benelux (y compris NRW)
- Le Secrétariat Général Benelux
- Ambassade France
- Ambassade Allemagne
- FedPol/CGI
- Binnen het Netwerk van DG's van Europese Crisiscentra was er contact met:
 - Autriche
 - République Tchèque
 - France
 - Finlande
 - Hongrie
 - Irlande
 - Italie
 - Lettonie
 - Lituanie
 - Norvège
 - Portugal
 - Roumanie
 - Slovénie
 - Espagne
 - Suède
 - Royaume-Uni

linken ICC:

- EU
- NAVO
- BENELUX
- Grensregionale samenwerking

		• Buitenlandse ambassades in België • Belgische diplomatieke posten en ambassades in het buitenland • COFECO • COFECO OPS • ECOSOC • Team FAQ • Team JUR • Team OPS • TF GPI, FedPol, DAO, FCCU, CG, LPA, WPR, ... • Coronacommissariaat • Sciensano • IFC Testing en Tracing • Saniport • Buitenlandse crisiscentra Voor wat betreft de burgemeesters, zijn zij in de normale noodplanningstructuren in nauw contact met de gouverneurs maar aangezien COFECO niet beschikte over alle informatie konden zij ook niet altijd adequaat of tijdig geïnformeerd worden.
91	Sous quelle forme cette coordination a-t-elle été organisée?	<u>1.Overlegfora</u> Er werden verschillende overlegfora georganiseerd door het NCCN. Enerzijds betreft het de vergaderingen COFECO met volgende leden: Partners COFECO eerste golf • FOD Volksgezondheid • FOD Mobiliteit • FOD Economie • Kabinet Premier • Kabinet veiligheid en Binnenlandse zaken • Kabinet Volksgezondheid • Kabinet Buitenlandse Zaken • Kabinet Defensie

		• Cabinet Ministre-Président de la Fédération Wallonie-Bruxelles • Cabinet Ministre-Président de la Région wallonne • Cabinet Ministre-Président de la Région Bruxelles-Capitale • Kabinet Minister-President Vlaanderen • Kabinet vice-premier en Financiën • Kabinet vice-premier en Justitie • Cabinet vice-premier, budget et Fonction publique • Cabinet Ministre-Président de la Communauté germanophone • DG Civiele Veiligheid (FOD Binnenlandse zaken) • SAT IBZ • Ministerie van Defensie • Bruxelles Prévention et sécurité (BPS) • Coördinatie- en Crisiscentrum van de Vlaamse overheid (CCVO) • Centre régional de crise de Wallonie (CRC-W) • Task Force Geïntegreerde politie/police intégrée (TF GPI) • Cabinet Commissariat général de la Police Sinds de zomer werd beslist om COFECO vergaderingen te blijven organiseren in de vorm van een COFECO OPS, met minder vertegenwoordigers van de federale kabinetten: • FOD Buitenlandse Zaken • FOD Economie • FOD Volksgezondheid • FOD Mobiliteit • SPF Affaires étrangères • DG sécurité civile (SPF Intérieur) • TF GPI • Cabinet du Premier Ministre • Cabinet Ministre de la Santé Publique • Cabinet Ministre de la Sécurité et de l'Intérieur • Cabinet Ministre-Président Communauté germanophone • Cabinet Ministre-Président de la Fédération Wallonie-Bruxelles • Cabinet Ministre-Président de la Région Bruxelles-Capitale
--	--	--

		• Cabinet Ministre-Président de la Région wallonne • Kabinet Defensie • Kabinet Minister-President Vlaanderen • Coronacommissariaat • Sciensano • SAT Binnenlandse Zaken • SAT Defensie • SAT Justitie • Agentschap Zorg en Gezondheid • AVIQ • COCOM • Binnenlands bestuur Vlaanderen • BPS • CCVO • CRC-W anderzijds betreft het regelmatige vergaderingen met de gouverneurs waarin ook andere partners werden uitgenodigd om een goede informatieuitwisseling te organiseren. De vergaderingen met de gouverneurs gebeurden via videoconferentie/teams. • FOD Volksgezondheid • Sciensano • AD Civiele Veiligheid (FOD Binnenlandse Zaken) • SAT IBZ • TF GPI • Cabinet Ministre de la Sécurité et de l'Intérieur • Cabinet Ministre-Président Communauté germanophone • Cabinet Ministre-Président de la Fédération Wallonie-Bruxelles • Cabinet Ministre-Président de la Région Bruxelles-Capitale • Cabinet Ministre-Président de la Région wallonne • Kabinet Minister-President Vlaanderen • Binnenlands Bestuur Vlaanderen • CCVO
--	--	--

- CRC-W
- BPS
- Coronacommissariaat
- Gouverneur en FDG West-Vlaanderen
- Gouverneur en FDG Oost-Vlaanderen
- Gouverneur en FDG Antwerpen
- Gouverneur en FDG Limburg
- Gouverneur en FDG Vlaams-Brabant
- Gouverneur en FDG Waals-Brabant
- Hoge Ambtenaar Brussel
- Gouverneur en FDG Luxembourg
- Gouverneur en FDG Henegouwen
- Gouverneur en FDG Namen
- Gouverneur en FDG Luik

Bij noodzaak werden ad hoc partners uitgenodigd op beide vergaderingen, zoals bijvoorbeeld de departement onderwijs van de verschillende gemeenschappen, de TF vaccinatie,...

2.Subwerkgroepen of hubs

Concrete voorbeelden hiervoor zijn de Hub Handhaving en de Nationale Logistieke Hub :

Om de handhaving operationeel beter te coördineren en te stroomlijnen werd binnen COFECO in november 2020 de Hub Handhaving opgericht. Dit resulteerde onder andere in een regelmatig overzicht van de volledige handhaving van de maatregelen dat ter beschikking gesteld wordt aan de politieke overheden en de overige partners en dat op wekelijkse basis verzameld wordt door het NCCN. De federale politie, de sociale inspectie (SIOD), de economische inspectie, de inspectie consumptieproducten van de FOD VG, de controlediensten van de openbaar vervoersmaatschappijen en agentschap natuur & bos bezorgen aan het NCCN wekelijks de gegevens over hun vaststellingen. Hun gegevens worden gebundeld in een overzicht en ook de evolutie wordt grafisch weergegeven op een interactief dashboard. Elke week (op donderdag) worden deze gegevens overgemaakt aan alle in het Covid-19 crisisbeheer betrokken actoren via het situatierapport van het NCCN.

	Op vraag van de DG NCCN werd tijdens de tweede golf een nationale logistieke hub (NatLogHub) opgericht aangezien het aandeel van de aanvragen naar logistieke hulp, vooral voor de ondersteuning van woonzorgcentra, groter. In die hub, waar de algemene directie van de civiele veiligheid de verantwoordelijkheid droeg, werd samengewerkt tussen Defensie, civiele veiligheid en andere partners en dit met ondersteuning van het NCCN. 1. <u>Het verspreiden van push informatie via de sitrep en het antwoorden op vragen :</u> Het NCCN verzamelt en verspreidt de vragen en antwoorden die het ontvangt van de verschillende partners. Zo voorziet het NCCN sinds eind juli 2020 (29 juli 2020) in een situatierapport – SITREP - van de huidige toestand met betrekking tot de coronapandemie in België. Tot en met midden november 2020 werden 3 SITREP's per week verstuurd, waarna werd overgeschakeld op 2 situatierapporten per week (op dinsdag en donderdag). Het doel is om onze partners, waaronder de leden van COFECO, de federale diensten van de gouverneurs en de andere betrokken partners, een globaal en gemeenschappelijk beeld te geven over de situatie. Om dit mogelijk te maken, wordt input gevraagd met betrekking tot diverse aspecten zoals de sanitaire toestand, een omgevingsanalyse, de geldende maatregelen, een overzicht van de evolutie binnen het onderwijs en de genomen acties voor wat betreft de HUB handhaving en de HUB logistiek. Verder wordt ook voorzien in een monitoring van cyber- en telecom gerelateerde issues, desinformatie en kritieke infrastructuur, alsook een overzicht van de internationale situatie waarbij de focus voornamelijk ligt op onze buurlanden. Als laatste wordt een overzicht gegeven van het lokaal crisisbeheer op niveau van de provincies. Om dit te kunnen aanleveren, wordt daags voor het verspreiden van de SITREP contact opgenomen met alle federale diensten van de gouverneurs om de meest recente informatie op te vragen (algemene situatie en situatie in ziekenhuizen, woonzorgcentra en scholen) en te polsen naar de vragen en bezorgdheden die op dit niveau bestaan. Er wordt getracht om op alle vragen en bezorgdheden een antwoord te formuleren, en dit in samenwerking met de diverse partners naar wie de vragen consequent worden overgemaakt om input te ontvangen. De ontvangen antwoorden worden verzameld, vertaald en steeds aan alle gouverneurs overgemaakt. 2. <u>Het vragen van punctuele input van gouverneurs en via hen van de burgemeesters, dit gebeurde met betrekking tot volgende thema's :</u> ○ Organisatie markten (11 mei 2020) + evaluatie markten (12 juni 2020) ○ Heropening horeca (27 mei 2020) (1FR + 1NL + Brussel bevestigd) ○ Heropening winkels (30 april 2020) ○ Onderwijs (21 september 2020) (gouverneurs hebben hier hun vragen doorgestuurd) ○ Tweede verblijven (20 mei 2020)
--	--

		○ ERM (26 mei 2020) ○ Evenementen (16 april 2020) (dit is een oplistng van evenementen die zullen plaatsvinden) 3. <u>Het organiseren en deelnemen aan verschillende ad hoc vergaderingen tijdens de federale fase, zoals onder andere :</u> • Op 13 augustus 2020 omtrent seizoensarbeid en cruiseschepen. Op deze vergadering hebben de betrokken provincies hun vragen kunnen voorleggen aan de experten van de ERMG, CELEVAL, RAG, AVIQ en COCOM. • Op 18 en 24 augustus 2020 en op 1 september 2020 met de kustburgemeesters in het kader van de openbare orde en het massatoerisme aan de kust in de zomermaanden. De vergadering wordt voorgezeten door de gouverneur van West-Vlaanderen. De situatie wordt wekelijks gemonitord en op basis daarvan worden een aantal maatregelen bekeken (oa communicatie, openbaar vervoer en wegverkeer). • Op 9 en 12 oktober 2020 omtrent de impact van de sluiting van de horeca in Brussel op Vlaams- en Waals-Brabant. De situatie wordt gemonitord waarna blijkt dat er geen impact is van de sluiting. • Op 14 en 19 oktober 2020 naar aanleiding van de strengere maatregelen in Nederland. • Op 15 en 19 oktober 2020 naar aanleiding van de strengere maatregelen in Frankrijk. • Op 20 december 2020 in het kader van de VK-variant van het virus.
92	Comment situez-vous ce rôle de coordination par rapport aux autres outils existants ou spécifiquement mis en place par le gouvernement? Je pense particulièrement: - à Sciensano qui, dans le cadre de ses missions, doit être à même de faire face à toutes sortes de situations d'urgence,	In het kader van de normale noodplanningsstructuren is het federaal coördinatieteam (COFECO) de gecentraliseerde deskundigenomgeving die het crisisbeheer aanstuurt en coördineert met als opdrachten: • het voorstellen van de afkondiging van de federale fase van het crisisbeheer aan de minister van Binnenlandse Zaken na analyse van de ter beschikking zijnde informatie • Het creëren van een globaal beeld van de noodsituatie en haar evolutie en van het crisisbeheer in al zijn aspecten • Het voorbereiden van beslissingen omtrent beschermingsmaatregelen voor de bevolking, de voedselketen, het leefmilieu,... • De opvolging van de door de beleidscel gevalideerde maatregelen • Het voorbereiden van de overgang naar de nazorgfase en de afbouw van de federale fase, anticiperen op een toekomstige situatie, desgevallend aan de hand van de oprichting van een specifieke expertengroep. Het coördinatieteam wordt in normale omstandigheden, om bovenstaande opdrachten te kunnen volbrengen, geadviseerd door verschillende experten die zich verzamelen in de evaluatiecel (CELEVAL). Het is aan CELEVAL om COFECO de volgende informatie mee te geven :

	potentiellement néfastes pour la santé publique. - au Risk Assessment Group (RAG ou Groupe d'Évaluation du Risque) qui analyse tout signal susceptible d'avoir un impact sur la santé et propose des mesures de prévention et de contrôle. - au Risk Management Group (RMG ou Groupe de Gestion du Risque). - au National Focal Point (NFP ou Point Focal National) qui s'assure de la mise en place des mesures en concertation avec les différentes entités	- Een accuraat en geactualiseerd beeld van de epidemiologische situatie - Een accuraat en geactualiseerd beeld van de toestand in de ziekenhuizen - Een voorstel van sanitaire maatregelen om de toestand onder controle te krijgen/houden/af te bouwen naargelang de situatie. Deze informatie is afkomstig van de RAG, de RMG en het National FOCAL Point. Zij moeten alleen vertegenwoordigd zitten of hun input geven aan CELEVAL die op zich een geconsolideerd sanitair beeld opmaakt voor COFECO. In het kader van het beheer van deze crisis werd echter gekozen om niet te werken met de normale noodplanningsstructuren. Het advies over de medische en sanitaire maatregelen werden rechtstreeks aan het politieke niveau gecommuniceerd. Sinds de nieuwe regering zien we hier wel een duidelijke verbetering en een evolutie in de goede richting. Structuren en een geïnstalleerde situatie kunnen echter niet zomaar en cours de route veranderd worden.
93	Avez-vous disposé des moyens nécessaires pour assumer votre mission?	Het COVID-beheer toonde aan dat het NCCN nood had aan een structurele versterking van zijn diensten om zijn taken (ook in reguliere werking) te kunnen blijven verzekeren. Een van de kernbegrippen voor de werking van het NCCN is weerbaarheid: de organisatie robuust genoeg maken zodat zij kan blijven draaien, ongeacht het type, de duurtijd, de impact van de crisis en ongeacht de uitval van medewerkers. Er is in bepaalde diensten/cellen een tekort aan profielen om bepaalde sleutelposities in te vullen. De medewerkers in die diensten draaien sinds de start van de crisis quasi non-stop mee en kunnen haast nooit volledig 'ontkoppelen' van hun

	werk. Denken we hierbij aan de medewerkers van de juridische cel, INFOCEL, noodplanning maar ook op directieniveau. Dit zorgt voor fysieke en mentale stress en uitval. Via een intern solidariteitsprincipe werd versterking aangeboden door de andere directies om de hoogste noden te ledigen: personeelsleden werden een aantal dagen per week of voor bepaalde opdrachten afgedeeld. Ook werd voor de juridische dienst eind oktober 2020 een oproep intern IBZ gelanceerd, waardoor tijdelijk de nodige versterking kon worden bekomen. Voor de werking van juridische cel werd in de begindagen eveneens beroep gedaan op ondersteuning van juristen van de federale politie, de andere directies van de FOD Binnenlandse Zaken en de centrale juridische dienst. Deze diensten kampen echter allemaal met hetzelfde personeelstekort waardoor langdurige, continue versterking van de juridische cel van het NCCN niet houdbaar was. In de verdere fases werd punctueel beroep gedaan en advies gevraagd. Voor wat betreft de verdeling van de werklust met betrekking tot de juridische vragen over het MB en verzoekschriften voor de Raad van State werd een werkverdeling afgesproken tussen de juridische dienst van het NCCN en de centrale juridische dienst van IBZ. Aangezien ook de andere strategische engagementen (BNRA, NIS, 5G, analyse passagiersgegevens...), evenals de andere dreigingen (droogte, cyber, terro, Brexit, ...) de aandacht blijven opeisen, werd in augustus 2020 een gedetailleerd en beargumenteerd motivatiedossier ingediend voor een personeelsversterking. De bevestiging van deze bijkomende personeelsversterking van in totaal 65FTE werd verkregen op 9 september 2020. De aanwervingen en invulling van al deze plaatsen heeft op dit moment nog steeds niet geleid tot een versterking van onze capaciteit. Integendeel, de vorming van de nieuwe regering leidde tot een bijkomende afname van enkele ervaren personeelsleden om in kabinetten te gaan werken en anderen verlieten de dienst omwille van de aanhoudende zware druk op hun privéleven. Het is dan ook zeer duidelijk dat het huidige statuut niet compatibel is met de noodzakelijke werking binnen het NCCN en de rekruteringsmechanismen niet afgestemd zijn op de behoefte van het NCCN dat, als kennisorganisatie, op een snelle manier en flexibele manier gespecialiseerde profielen moet kunnen aantrekken. De denkoefeningen en de uitwerking van de plannen hiervoor zijn volop bezig, maar gelet op de bevindingen moet dit onverwijld doorgevoerd worden. Het NCCN zet zich met de huidige middelen en het huidig personeel uitermate hard in om de nodige opdrachten te kunnen blijven uitvoeren. De voorbereiding hiervoor werden proactief genomen door het voorzien van een wachtsysteem en door het uitvoeren van het transitieproces. Bijkomend personeel is echter meer dan nodig. De traagheid van de aanwervingsprocessen bij Selor maar ook de procedures die moeten gevolgd worden en de testen die worden afgenomen
--	--

	zijn niet aangepast aan de noden van het NCCN én zijn niet aangepast om in een crisissituatie performant en efficiënt nieuwe medewerkers aan te trekken. Momenteel (2021) werken bij NCCN 188 medewerkers van de geplande 311 of een deficit van 39.5% (!). Ook de inbreng van gedetacheerden van verschillende departementen is een traag proces. Er is bij wet geen juridische vervanger voorzien voor de DG NCCN, wat bepaalde risico's met zich meebrengt indien de DG NCCN zou uitvallen. Om te verhelpen aan deze lacune werd bij de beleidsmakers het voorstel geformuleerd om te werken met een Kerncomité van 3 adjuncten die samen alle bevoegdheden van de DG NCCN kunnen opvangen. De bevorderingsprocedures werden in januari 2021 opgestart. Het NCCN doet er alles aan om, te midden van een zeer zware, ongezien lange en complexe crisis, toch nog de nodige marge te kunnen creëren om bij de beleidsmakers de nodige dringende en lijvige dossiers op tafel te brengen om deze capaciteitsproblematiek aan te kaarten, om zijn organisatie te herzien, verschillende selectiecommissies te organiseren, mensen 'on the job' te trainen zodat ze onmiddellijk een meerwaarde kunnen bieden voor de collega's die dringend aan rust toe zijn door het vele weekend-, avond- en nachtwerk. Reeds in 2017 heeft NCCN gewezen op de noodzaak tot een nieuwe, performante infrastructuur voor zowel het crisisgedeelte als de dagelijkse werking. Momenteel is er nog geen politieke beslissing genomen over de locatie van het nieuwe gebouw. In afwachting heeft NCCN reeds een nieuwe behoefteanalyse gemaakt. Die nieuwe analyse houdt rekening met de <i>lessons learned</i> van het COVID19-crisisbeheer, de social distancing-maatregelen, Het dossier ligt, na advies van de Inspecteur van Financiën, ter tafel van de Regie der Gebouwen en de bevoegde kabinetten. In tussentijd diende het NCCN wel de nodige infrastructurele aanpassingen te doen in het kader van het crisisbeheer. Hoewel de crisiszalen in de Hertogsstraat niet aan de beoogde standaarden voor een optimaal federaal crisisbeheer beantwoorden, werden toch de nodige stappen ondernomen om dergelijk beheer in de praktijk alsnog mogelijk te maken: - Er werd uitgeweken naar het Egmontpaleis voor de crisisvergaderingen met een ruim publiek (social distancing). - De grote vergaderzalen in het administratief gebouw van de Voorlopige Bewindstraat werden omgevormd tot operationele vergaderzalen (installatie hubs, social distancing,...). - Er werden uit de covid-provisie extra kredieten bekomen om de bestaande infrastructuur in beide gebouwen van het NCCN te renoveren, in afwachting van een nieuwe locatie.
--	---

		Het NCCN kampt echter met een beperkte vergadercapaciteit, gezien de omvang van de operationele crisiscellen en vergaderingen in het kader van deze omvangrijke crisis. Bovendien laat de huidige infrastructuur onvoldoende <i>social distancing</i> toe. Daarom werd gezocht naar snelle en efficiënte oplossingen: • Voor de vergaderingen van COFECO en FAQ werd uitgeweken naar het Egmontpaleis. Het NCCN verzorgt een logistieke en technische ondersteuning ter plaatse om de vergaderingen zo vlot mogelijk te laten verlopen • Het perspunt gaat door in het Résidence Palace, zonder aanwezigheid van journalisten met live streaming en gebarentolken. • Ook werden de vergaderzalen in het gebouw aan de Voorlopige Bewindstraat uitgerust met Microsoft Hubs om de mogelijkheid tot videoconferencing binnen de crisiscellen te maximaliseren. Verder werd de capaciteit van de vergaderzalen herzien i.f.v. hygiënemaatregelen en afstandsregels. Het NCCN zet zich met de huidige middelen en het huidig personeel uitermate hard in om de nodige opdrachten te kunnen blijven uitvoeren. De voorbereiding hiervoor werden proactief genomen door het voorzien van een wachtsysteem en door het uitvoeren van het transitieproces. Bijkomend personeel is echter meer dan nodig. De traagheid van de aanwervingsprocessen bij Selor maar ook de procedures die moeten gevolgd worden en de testen die worden afgenomen zijn niet aangepast aan de noden van het NCCN én zijn niet aangepast om in een crisissituatie performant en efficiënt nieuwe medewerkers aan te trekken. Het dient expliciet vermeld te worden dat wij de volle steun genieten van onze minister die in samenwerking met andere bevoegde ministers en de Eerste Minister reeds een aantal initiatieven in gang heeft gezet. Naar de toekomst toe moet de organisatievorm van het NCCN evolueren rekening houdende met het interdepartementaal en interregionaal karakter van de organisatie. Het statuut van de medewerkers moet aangepast worden aan de behoeften van de werking van een modern nationaal crisiscentrum. Het NCCN is een kennisorganisatie en moet dus in staat zijn om snel en flexibel de juiste hoogwaardige profielen te kunnen aantrekken. De denkoefeningen en de uitwerking van de plannen hiervoor zijn volop bezig, maar gelet op de bevindingen moet dit onverwijld doorgevoerd worden. Het huidige werkingsbudget van het NCCN is hoofdzakelijk gericht op de administratieve werking van de eigen organisatie. De budgetten voorzien echter niet in de noodzakelijke uitgaven voor de operationele werking van het NCCN en in het bijzonder in het beheer van crisissen op federaal niveau zoals bijvoorbeeld het ontwikkelen van operationele tools, de voorbereiding en organisatie van (inter)nationale oefeningen, psychosociale ondersteuning van het personeel in
--	--	--

		crisissituaties,... Aangezien deze operationele uitgaven de kern van het bestaan van het NCCN vormen en dus van vitaal belang zijn voor noodplanning en crisisbeheer, is een verhoging van het werkingsbudget noodzakelijk. Dit werkingsbudget dient dus enerzijds verhoogd te worden met een enveloppe (operationalisering van de noodplanning en het nationaal crisisbeheer'. Anderzijds toont de ervaring van het voorbije decennia aan dat er zich gemiddeld iedere vijf jaar een grootschalige crisis voordoet die een coördinatie op nationaal niveau vereist. Op zo'n momenten dient men snel over de noodzakelijke kredieten te kunnen beschikken om het beheer van die crisis te verzekeren.
94	Quelle plus-value estimez-vous avoir concrètement apporté dans la gestion de la crise?	Het NCCN heeft van bij aanvang getracht de normale structuren van crisisbeheer toe te passen en te verdedigen. Het politieke niveau koos ervoor om op een andere manier, met andere structuren te werken maar desondanks heeft het NCCN zich continu en blijvend zeer constructief en loyaal daar tegenover opgesteld. Dit blijkt ook uit de vele blijken van waardering tegenover het geleverde werk en heeft het NCCN op die manier zijn meerwaarde aangetoond. Concreet waren de taken van het NCCN de volgende: • Het vervullen van een coördinerende rol door het organiseren van COFECO-vergaderingen (2020: 66 vergaderingen) en videoconferenties voor de gouverneurs (2020: 82 videoconferenties). Ook al bleken die structuren die in normale omstandigheden ook beleidsvoorbereidend werk te verrichten hiervoor niet gebruikt te worden, toch werd erover gewaakt om op zijn minst de partners te informeren over de toestand, de problematieken die naar voren kwamen op de politieke tafel te krijgen en de verschillende partners zoveel mogelijk te betrekken bij het crisisbeheer. Het informeren van de partners ook buiten die vergaderingen is een belangrijke opdracht van het NCCN. • Het NCCN probeerde ook telkens anticipatief te reageren, concrete voorbeelden hiervoor zijn de opdrachten aan ECOSOC om een voedselbeveiligingsplan op te maken, de specifieke vergaderingen die georganiseerd werden rond de religieuze feestelijkheden, de vragen naar input die aan de lokale besturen zijn gesteld, onder andere omtrent de heropening van de markten, de horeca en de evenementen, ... Ook illustratief voor de proactieve werking van het NCCN zijn de oprichting binnen cofeco van de handhavingshub (geleid door D3) en de nationale logistieke hub (NatLogHub geleid door D4). • Het juridisch ondersteunen van de minister van Binnenlandse zaken bij de opmaak van het ministerieel besluit (2020: 32 publicaties). Met daarin specifieke aandacht voor onregelmatigheden, onjuistheden en inconsequenties om de waarde van dat ministerieel besluit te waarborgen. • Het redactioneel ondersteunen van de regering bij de opmaak van de FAQ (2020: 45 publicaties). Met daarin specifieke aandacht voor onregelmatigheden, onjuistheden en inconsequenties, ook tegenover het ministerieel besluit en dit om de waarde van die FAQ te waarborgen.

		• Het communiceren van de maatregelen naar de brede bevolking toe, met aandacht voor specifieke doelgroepen, onder andere door het organiseren van persconferenties (2020: 122 persconferenties), het ondersteunen van volksgezondheid in communicatie voor wat betreft de website en het callcenter • Het antwoorden op vragen van de bevolking en van partners (2020: 5900 behandelde vragen + 32.800 effectief behandelde vragen op sociale media). • Het onderhouden van nauwe contacten met de homologen van het NCCN bij de buurlanden om op die manier op de hoogte te blijven van de maatregelen die daar werden afgekondigd, de gevolgen ervan te kunnen inschatten (bijvoorbeeld het sluiten van de horeca heeft gevolgen in het aangrenzend land) voor ons land en daarvoor de nodige maatregelen voorstellen. Het NCCN heeft een belangrijke rol gespeeld en speelt nog steeds een belangrijke rol in het kader van het COVID-beheer. Die rol kan men best omschrijven als informatiekruispunt van alle overheden. Het NCCN heeft er dan ook alles aangedaan om de partners continu en in de mate van het mogelijke op de hoogte te houden van de situatie, de vragen van de partners te beantwoorden en proactief informatie te verspreiden. Het NCCN heeft echter, doordat er gekozen werd om niet via de gebruikelijke noodplanningsstructuren te werken waardoor het coördinatiecomité (COFECO) buiten het werkelijke beslissingsproces kwam te liggen, haar rol in crisisbeheer niet kunnen waarmaken. Het NCCN zou ook op dat vlak de centrale speler moeten zijn en de verschillende overheden hierin moeten kunnen adviseren en ondersteunen.
95	Quelles leçons avez-vous pu tirer de la 1ère vague? Etes-vous en mesure d'en tenir compte pour la gestion de cette 2è vague et pour l'avenir de la gestion des pandémies en général?	Ik verwijs hierbij graag naar het debriefingsverslag dat door het NCCN op eigen initiatief werd opgemaakt naar aanleiding van het beheer van de eerste golf en dat integraal werd overgemaakt aan de commissie. De conclusies zijn als volgt samen te vatten: Er was een gebrek aan eenheid van commando Er was een gebrek aan het gebruik van de bestaande crisisstructuren Er was een gebrek aan het waarborgen van het onderscheid tussen operationele coördinatie en politieke beslissingen. Voor wat betreft de eerste lessen die al getrokken kunnen worden uit het beheer van de tweede golf, die nog steeds bezig is, werd eind januari een eerste nota opgemaakt door het NCCN naar het politieke niveau met de identificatie van een aantal knelpunten gepaard gaande met een voorstel van enkele verbeterpunten. Ook hieruit bleek dat de bestaande crisisstructuren niet of slechts beperkt gebruikt worden. Beleidsbeslissingen worden wel degelijk teruggekoppeld naar de gouverneurs of naar de leden COFECO ter uitvoering nadat de beslissing genomen werd, de structuren worden niet ingezet voor het noodzakelijke beleidsvoorbereidend werk, enkel voor informatiedeling. Hierdoor

	wordt enerzijds belangrijke input van het terrein niet gebruikt (bijvoorbeeld feedback over de implementatie van eerder genomen maatregelen en eventuele moeilijkheden die daarmee gepaard zouden kunnen gaan, verbetervoorstellen, de analyse of een maatregel uitvoerbaar of communiceerbaar zal zijn op het terrein,...). NCCN wordt vanaf de tweede golf wel wekelijks betrokken bij het COVID-overleg bij de Eerste Minister. Deze evolutie is zeer gunstig omdat het de informatiepositie van het NCCN heeft verbeterd en omdat er op die manier een eerste input kan gegeven worden in de beleidsvorming. Dit contact vervangt uiteraard niet het noodzakelijke beleidsvoorbereidend werk dat normaal gezien , op multidisciplinaire wijze, tot een geconsolideerde input van verschillende departementen, operationele diensten en de gouverneurs Wetenschappelijke adviezen (GEMS) worden rechtstreeks via het Coronacommissariaat aan het politieke niveau voorgelegd. Die worden niet getoetst aan de toestand op het terrein. Hierdoor worden de adviezen monodisciplinaire, enkel vanuit wetenschappelijk, sanitair oogpunt opgemaakt. Er is geen duidelijke agenda/timing van overleg die gevolgd kan worden om tot een gedragen voorbereiding te komen van politieke beslissingen. Binnen de sanitaire zuil zijn er geen duidelijke contactpunten. Een uniek contactpunt is belangrijk om eenduidige en gevalideerde informatie te krijgen. Er werd voor gekozen om de vaccinatie-uitrol niet te beschouwen als onderdeel van het crisisbeheer. Het NCCN heeft nochtans haar expertise herhaaldelijk aangeboden. Er werd voor gekozen om de vaccinatie-uitrol te laten realiseren door het coronacommissariaat in samenwerking met de deelstaten. De rol van het NCCN beperkt zich tot de coördinatie van de fysieke en cyberbeveiliging (dat laatste met CCB/CERT) van de strategische stockage- en productieplaatsen, de grote transporten en de vaccinatiecentra. Sindsdien werden bovenstaande knelpunten op politiek niveau besproken en werd de samenwerking met het Commissariaat verbeterd en verduidelijkt: er werd recentelijk een vergaderagenda opgesteld en goedgekeurd, er werd beslist om in de toekomst de multidisciplinaire input te integreren in het beleidsvoorbereidend werk en concreet zullen de wetenschappelijke adviezen als een geconsolideerde en accurate visie van de epidemiologische situatie en de situatie in de ziekenhuizen eerst op COFECO en met de gouverneurs worden besproken. De input van deze discussies zullen geïntegreerd worden in de adviezen die het Coronacommissariaat overmaakt aan het politieke overleg.
--	---

		Sinds 9 februari 2021 werd deze multidisciplinaire manier van werken voor het eerst toegepast. Ter voorbereiding van het OCC van 26 februari 2021 werden beleidsvoorbereidende documenten besproken in COFECO en in de vergadering van de gouverneurs en had elkeen de mogelijkheid om op basis van zijn ervaring en expertise hierover input te geven. Het coronacommissariaat neemt dit geconsolideerd, multidisciplinair advies mee naar het OCC. Op lokaal niveau bevinden de moeilijkheden zich vooral op volgend vlak : - Er is in het kader van lokaal clustermanagement nood aan een duidelijk, accuraat en geconsolideerd beeld van de sanitaire situatie en advies over de te nemen maatregelen. Aangezien dit ontbreekt is het moeilijk voor de lokale overheden om performante en de noodzakelijke maatregelen te nemen. - Er is nood aan een operationele coördinatie voor de sanitaire zuil - In het kader van de mogelijke versoepelingen en de beheersstrategie en mogelijks een groter accent op lokaal beheer in het kader van het clusterbeheer, moet verduidelijkt worden welk niveau in welke omstandigheden welke maatregelen mag nemen. In dat kader zal het ministerieel schrijven van de minister IBZ binnenkort geactualiseerd worden. In dat kader heeft de gouverneur terecht een zekere autonomie in crisisbeheer (en een zeer specifieke, onmiskenbare kennis van zijn terrein), die autonomie dient gewaarborgd te worden, desalniettemin heeft hij een rol van informatie naar de hogere en lagere overheden. Advies aan die overheden kan (maar moet niet) hierbij gevraagd worden. - Om de gouverneur zijn rol te kunnen laten spelen heeft hij het volgende nodig : - Een kwalitatieve en recente evaluatie van de epidemiologische situatie (met alert) - Een duidelijk zicht op de fungerende en mogelijks toekomstige maatregelen om te anticiperen en de juiste beslissingen op het juiste moment te kunnen nemen en dus een grotere betrokkenheid van de burgemeesters, gouverneurs en het NCCN in de beslissingsname (voor en nadien) In dat kader moet er specifiek voor de komende weken en maanden een duidelijke beheersstrategie worden uitgewerkt (samen met – en niet naast- de noodplanningsactoren). - Om de gouverneurs toe te laten desgevallend corrigerend te kunnen tussenkomen tegenoverstaande van burgemeesters die maatregelen zouden nemen die tegen het beleid of de filosofie ervan ingaan, moet de wettelijke basis hiervoor (her)ingevoerd worden. Deze bevoegdheid is noodzakelijk in het kader van crisisbeheer van eenheid van commando moet kunnen gegarandeerd worden. Deze controlebevoegdheid is niet de administratieve controlebevoegdheid in het kader van algemene beleidsvoering maar wel degelijk in het kader van crisisbeheer en het beheer van openbare rust, veiligheid en gezondheid.
--	--	---

96	Onze huidige wetgeving voorziet geen maandenlange coördinatie of beheer van een crisis, in hoeverre heeft dit jullie taak bemoeilijkt? Hadden jullie jullie rol beter kunnen spelen moest er een pandemiewet voorhanden zijn geweest? ○ In de brief van het NCCN aan minister Verlinden kunnen we lezen dat het NCCN momenteel werkt aan een herziening van de wetgeving inzake noodplanning en crisisbeheer: hoever staan jullie hiermee? Welke aanpassingen worden voorgesteld? Op welke termijn zien jullie deze herziening?	Avant le début de la crise covid-19, le NCCN avait entamé le projet de codification visant à revoir le cadre juridique de la planification d'urgence et la gestion de crise. Naar aanleiding van de aanslagen van 22 maart 2016, was de conclusie dat de wetgeving met betrekking tot noodplanning en crisisbeheer grondig herzien moest worden, met speciale aandacht voor het feit dat noodplanning en crisisbeheer momenteel beschreven is in verschillende regelgevingen die beter op elkaar afgestemd moeten worden en idealiter moeten worden samengenomen in een geharmoniseerd geheel. L'objectif était et est toujours de créer une loi sur la planification d'urgence intégrant les principales obligations et principes en la matière. Cette loi sera complétée par : - un AR sur la planification d'urgence locale (AR 22 mai 2019) - un AR établissant le plan général d'urgence au niveau national (AR du 31 janvier 2003 révisé) et des AR établissant des plans d'urgence nationaux particuliers (tels que le plan d'urgence national nucléaire ou le plan d'urgence terrorisme). Le projet a été entamé par la révision de l'AR sur la planification d'urgence locale (anciennement AR du 16 février 2006 devenu l'AR du 22 mai 2019). Cette révision avait en effet déjà été lancée avant les attentats et les besoins de clarté sur le terrain étaient importants. Une fois cet AR revu (devenu l'AR du 22 mai 2019), le projet s'est poursuivi par la rédaction d'un avant-projet de loi sur la planification d'urgence et la gestion de crise. Ce projet a été temporairement mis à l'arrêt avec le début de la crise covid-19 afin de pouvoir se consacrer pleinement à la gestion de cette crise mais aussi pouvoir intégrer l'ensemble des enseignements à tirer de cette crise dans la future loi. Il sera une priorité dès la fin de la situation d'urgence et dès que les conclusions de cette commission d'enquête parlementaire seront connues et dont nous tiendrons bien entendu compte. Au-delà du besoin de créer un cadre juridique uniforme et harmonisé pour la matière, ce projet vise à encrever juridiquement les derniers enseignements tirés des exercices et situations d'urgence réelles. Parmi les principaux enseignements figure : 1. celui de faire la distinction entre le comité fédéral de coordination et la cellule de gestion De beheerscel die in het KB van 2003 wordt vermeld, moet gesplitst worden in een coördinatiecomité-beleidscel. De vaststelling dat er een onderscheid moet gemaakt worden tussen een orgaan dat verantwoordelijk is voor de operationele coördinatie en een orgaan dat politieke beslissingen neemt, werd ook eerder al gemaakt en opgenomen in de herziening van het Nationaal nucleair noodplan in 2018. Daarom werd er vanuit het NCCN aangeraden om de structuren van het Nucleair en radiologisch noodplan voor het Belgische grondgebied van 1 maart 2018 te gebruiken voor deze crisis en niet strikt de structuren van het KB van 31 januari van 2003 te volgen.
----	---	--

		Federale coördinatie (coördinatiecomité/COFECO) heeft betrekking op de voorbereiding van beslissingen omtrent beschermingsmaatregelen en de bijhorende communicatiestrategie en omtrent de opvolging van de afgekondigde maatregelen. Federale coördinatie wordt verzekerd door deskundigen van de betrokken diensten en departementen en voorgezeten door de directeur-generaal van het NCCN. Het federaal coördinatiecomité is de gecentraliseerde deskundigenomgeving die het crisisbeheer aanstuurt en coördineert met als opdrachten: • het voorstellen van de afkondiging van de federale fase van het crisisbeheer aan de minister van Binnenlandse Zaken na analyse van de ter beschikking zijnde informatie • Het creëren van een globaal beeld van de noodsituatie en haar evolutie en van het crisisbeheer in al zijn aspecten • Het voorbereiden van beslissingen omtrent beschermingsmaatregelen voor de bevolking, de voedselketen, het leefmilieu,... • De opvolging van de door de beleidscel gevalideerde maatregelen • Het voorbereiden van de overgang naar de nazorgfase en de afbouw van de federale fase, anticiperen op een toekomstige situatie, desgevallend aan de hand van de oprichting van een specifieke expertengroep. Federaal beleid (beleidscel, in deze crisis NVR en nadien OCC) impliceert het afkondigen van maatregelen met het oog op de bescherming van de bevolking, de voedselketen, het leefmilieu,.... Federaal beleid wordt verzekerd door de ministers van de betrokken departementen. In het kader van de federale fase van het crisisbeheer, neemt de beleidscel de beslissingen over de directe en indirecte beschermingsmaatregelen voor de bevolking op basis van de voorbereiding van het federaal coördinatiecomité en draagt ze er de politieke verantwoordelijkheid voor. Verder kan ze elke maatregel nemen die ze nodig acht vanuit het algemeen belang. De introductie van het concept van federaal coördinatiecomité (COFECO) als multidisciplinaire deskundigenomgeving om de beleidscel (de betrokken ministers) te adviseren en de opvolging van de genomen beslissingen te verzekeren is een logische harmonisering van de structuren op nationaal niveau met die op lokaal niveau : de burgemeester of de gouverneur worden bij een noodsituatie ondersteund door een gemeentelijk of provinciaal coördinatiecomité. 2. Celui de disposer d'un plan général d'urgence au niveau national avec un scope plus large et complété par des fiches thématiques et des toolbox : Dans le passé, la tendance existait au sein du NCCN de multiplier le nombre de plans particuliers d'urgence. Dès qu'un nouveau risque était identifié ou faisait l'actualité, il faisait l'objet d'un plan particulier au niveau national. L'expérience acquise par le NCCN ces dernières années a montré à quel point il est crucial en situation d'urgence pour tout un chacun de connaître son rôle. C'est pourquoi, il est important de développer des principes généraux qui
--	--	---

		trouweront à s'appliquer dans la plupart des crises nationales et qu'il ne faut s'écarter de ces principes généraux que lorsque la gestion d'un risque spécifique le nécessite (au regard par exemple de la technicité du risque ou des acteurs spécifiques associés à sa gestion). Par ailleurs, la multiplication des plans particuliers sans justification apparente ne permet pas de disposer en tout temps de plans d'urgence finalisés et à jour. Par ailleurs, les conclusions de la commission d'enquête parlementaire sur les attentats terroristes du 22 mars 2016 ont souligné également l'importance de disposer d'un cadre juridique cohérent et global en matière de planification d'urgence et de gestion ainsi que de plans d'urgence à tous les niveaux (communal, provincial et national) qui soient suffisamment généraux mais complétés par des fiches pratiques selon les risques avec des mesures spécifiques de protection. Le NCCN a donc souhaité investir davantage dans le volet générique de la planification d'urgence. Cette approche nouvelle se traduit en plusieurs projets : - Révision de l'AR du 31 janvier 2003 pour mettre à jour le plan d'urgence général et en élargir le scope de sorte que la plupart des situations d'urgence nationales puissent être gérées selon les principes et structures qu'il décrit ; - Développement de fiches annexes au plan général d'urgence visant à opérationnaliser le plan général d'urgence : fiches contenant : - o des informations sur des risques spécifiques (fiches planification d'urgence), - o des mesures génériques de gestion, - o des procédures spécifiques de gestion, ... 3. de rol van de verschillende departementen en sectoren zal beter beschreven worden. Concreet komt het erop neer dat zij verantwoordelijk zullen zijn voor de voorbereiding van hun sector/departement: - voor wat betreft het incidentbeheer van hun sector/departement, de informatieverplichting naar het NCCN toe - voor wat betreft de overgang naar nationaal crisisbeheer, in samenwerking en onder coördinatie van het NCCN - de rol van het departement/sector tijdens het nationaal crisisbeheer, met name de rol in - o het beheren van de bron van de noodsituatie - o de rol binnen de evaluatiecel - o de rol binnen het coördinatiecomité. Dit geldt ook voor de regionale overheden : gemeenschappen en gewesten moeten geïntegreerd worden in noodplanning en crisisbeheer. Hun rol moet verduidelijkt worden maar in het kader van de hiërarchie der normen is het belangrijk dat de burgemeester/gouverneur en minister van Binnenlandse Zaken een coördinerende rol maar ook een beslissingsrol hebben en blijven behouden in crisisbeheer.
--	--	---

		Il est évident que disposer d'un cadre juridique actualisé aurait facilité le déroulement des événements. Néanmoins, ce n'est pas cet élément qui a empêché le NCCN de jouer pleinement son rôle de coordination. En effet, alvorens de federale fase werd afgekondigd werd er vanuit het NCCN aangeraden om de structuren van het Nucleair en radiologisch noodplan voor het Belgische grondgebied van 1 maart 2018 te gebruiken voor deze crisis en niet strikt de structuren van het KB van 31 januari van 2003 te volgen. De limieten van de structuur van het KB van 2003 waren gekend. Het probleem was dat er politiek niet gekozen werd om te werken met de normale noodplanningsstructuren. Het beleidsvoorbereidend werk, dat normaal één van de taken is van COFECO (coördinatiecomité) werd niet gebruikt in het kader van de politieke besluitvorming. Daarenboven had de aanwezigheid van de verschillende kabinetten (vakkabinetten, kabinet 1e minister en vicepremiers) een negatieve impact op de operationele diensten.
97	Uit de evaluatie van het NCCN na ondervraging van de gouverneurs blijkt dat men globaal gezien tevreden was van de ondersteuning die het NCCN bood. Zij merkten evenwel op dat het NCCN niet haar gebruikelijke rol kon spelen in het crisisbeheer waardoor niet alle aspecten van de ondersteuning als volledig en kwalitatief konden worden beschouwd. Op welke punten verschilden de ondersteuning van het NCCN in deze	Wat de werking van het NCCN heeft gestoord, was het feit dat het onmogelijk was een volledig beeld te krijgen van de situatie door gebrek aan informatie vanuit Volksgezondheid, het feit dat het NCCN niet het mandaat kreeg om de noodsituatie voor te bereiden met zijn partners terwijl daar wel de tijd toe was en het feit dat er op politiek niveau beslist werd dat de lead tot vlak voor de federale fase bij Volksgezondheid bleef en het NCCN hier enkel in mocht ondersteunen (maar daartoe ook niet alle juiste tools in handen voor kreeg, lees te weinig informatie kreeg om voldoende te kunnen ondersteunen), ten slotte ook het feit dat er op politiek niveau beslist werd om uiteindelijk niet met de normale noodplanningsstructuren te werken en de crisis met de politieke structuren in de hand te nemen.

	crisis met hoe zij normaliter haar ondersteuning biedt op andere momenten/tijdens andere crisissituaties?	
98	Heeft de Dienst Noodplanning nood aan versterking?	Bij aanvang van de crisis bestond de dienst Noodplanning van het NCCN uit 24 FTE: -Directie en secretariaat : 3 -Noodplanning algemeen : 14 -CBRNe centrum : 3 - Europese projecten Bullseye en Shotpross : 3 + 1 In september 2020 werden extra kredieten via de IDP-provisie verkregen om 23 FTE voor onze dienst Noodplanning aan te werven. Deze kredieten zullen vanaf 2021 structureel in de budgetten van NCCN moeten worden ingeschreven. Van die 23 FTE zijn er 2 FTE in dienst getreden eind 2020 en 4 FTE half februari 2021. In april/mei starten nog eens 7 FTE. Voor de overige 10 FTE moet een nieuwe procedure gestart worden. De voorbereidingen voor de extra aanwervingen waren al opgestart in augustus 2020. Het zware en stugge selectieproces via Selor en rekening houdend met eventuele opzegtermijnen, maakt dat dat de instroom van het grootste deel van de nieuwe personeelsleden zich pas tussen februari en mei 2021 zal voltrekken. Onnodig te zeggen dat zij op dat moment niet volledig operationeel zullen zijn, aangezien ze ingewerkt en (minimaal) opgeleid moeten worden. Bovendien kan nu al vastgesteld worden dat niet alle vacatures (10 FTE) via deze eerste aanwervingsgolf zal kunnen ingevuld worden, waardoor de nieuwe selecties nu al worden voorbereid. Het is dan ook zeer duidelijk dat het huidige statuut niet compatibel is met de noodzakelijke werking binnen het NCCN en de rekruteringsmechanismen niet afgestemd zijn op de behoefte van het NCCN dat, als kennisorganisatie, op een snelle manier en flexibele manier gespecialiseerde profielen moet kunnen aantrekken. De denkoefeningen en de uitwerking van de plannen hiervoor zijn volop bezig, maar gelet op de bevindingen moet dit onverwijld doorgevoerd worden.

		Het NCCN zet zich met de huidige middelen en het huidig personeel uitermate hard in om de nodige opdrachten te kunnen blijven uitvoeren. De voorbereiding hiervoor werden proactief genomen door het voorzien van een wachtsysteem en door het uitvoeren van het transitieproces. Bijkomend personeel is echter meer dan nodig. De traagheid van de aanwervingsprocessen bij Selor maar ook de procedures die moeten gevolgd worden en de testen die worden afgenomen zijn niet aangepast aan de noden van het NCCN én zijn niet aangepast om in een crisissituatie performant en efficiënt nieuwe medewerkers aan te trekken. Momenteel (2021) werken bij NCCN 188 medewerkers van de geplande 311 of een deficit van 39.5% (!).
99	Hoe ondervonden de medewerkers van het NCCN het gebruik van het MB waarbij verduidelijkingen moesten worden gegeven via de FAQ's? Wat waren de grootste knelpunten daar?	De opeenvolgende ministeriële besluiten houdende dringende maatregelen om de verspreiding van het coronavirus COVID-19 te beperken maken deel uit van het crisisbeheer op federaal niveau. De wettelijke basis voor de ministeriële besluiten is artikel 4 van de wet van 31 december 1963 betreffende de civiele bescherming, de artikelen 11 en 42 van de wet van 5 augustus 1992 op het politieambt en de artikelen 181, 182 en 187 van de wet van 15 mei 2007 betreffende de civiele veiligheid. Elk van deze bepalingen verleent de minister van Binnenlandse Zaken de bevoegdheid om maatregelen te nemen die deze noodzakelijk acht voor de bescherming van de bevolking, met name in geval van verstoring van de openbare orde, met inbegrip van de volksgezondheid, in dit geval het gevaar dat voortvloeit uit de verspreiding van het coronavirus. De genomen maatregelen moeten worden beschouwd als politiemaatregelen in de zin van de wet van 5 augustus 1992 op het politieambt en als maatregelen in de zin van de artikelen 181 en 182 van de wet van 15 mei 2007 betreffende de civiele veiligheid. Aangezien de bovengenoemde politionele bevoegdheden uitdrukkelijk worden toegewezen aan de Minister van Binnenlandse Zaken worden de maatregelen, die op basis van de bovenstaande artikels worden genomen, opgenomen in een ministerieel besluit. Het is uiteraard in een noodsituatie die zoveel impact heeft op het normale leven primordiaal om de bevolking te informeren over de genomen maatregelen en de gevolgen daarvan. Een van die middelen is effectief een FAQ (frequently asked questions), die zodra de maatregelen zijn afgekondigd, meteen wordt aangepast. Bij de FAQ zoals gebruikt tijdens de COVID-crisis, zien we meerdere problematieken: • de FAQ was aanvankelijk bedoeld als middel om de lokale overheden te informeren over de maatregelen die werden afgekondigd. Op de website stond een FAQ waarin die maatregelen vertaald werden naar de bevolking toe. • Op politiek niveau werd echter beslist om de FAQ ook uit te breiden om uitleg te geven naar de bevolking toe en dus de FAQ op de website hieraan aan te passen. De vragen die in de FAQ behandeld waren, werden tot in het detail voorbereid en afgeklopt op politiek niveau (IKW). Maar ook vele vragen zelf werden gedicteerd door het politieke niveau waardoor de informatiebehoefte van de bevolking of onze partners hier niet mee werd ingevuld.

		• Er werd niet met de gebruikelijke crisisstructuren gewerkt. Daardoor bleef het multidisciplinair beleidsvoorbereidend werk heel beperkt. Dit had tot gevolg dat er maar vragen gesteld werden/nagedacht werd over de maatregelen nadat die maatregelen werden afgekondigd en gecommuniceerd. Hierdoor zijn meermaals maatregelen die op de persconferentie werden gecommuniceerd maar daarna besproken werden in het MB en in de FAQ aangepast omdat ze ofwel niet uitvoerbaar waren op het terrein ofwel niet handhaafbaar of communicatief begrijpelijk voor de bevolking. Concreet werden de beslissingen op de NVR genomen, diende dit daarna in een MB worden opgenomen en werd daarna verder nagedacht over mogelijke vragen of mogelijke gevolgen op het terrein. Dit alles gebeurde op politiek niveau. • Het NCCN heeft hierbij meermaals input proberen geven, onder andere over de inconsequenties die op die manier tussen het MB en de FAQ ontstonden. Daarenboven mocht het NCCN enkel op de IKW's aanwezig zijn om het secretariaat of de redactie te verzekeren. De DG NCCN mocht zelf niet op de IKW's aanwezig zijn. • Deze manier van werken verklaart ook waarom er vaak zo veel tijd verstreek tussen het moment van de afkondiging van de maatregelen en het publiceren van het MB en de FAQ. Of de FAQ een goede tool is om de partners op de hoogte te brengen van de maatregelen die opgenomen zijn in het MB is het NCCN ook niet overtuigd. Het NCCN heeft meermaals aangegeven dat er beter gewerkt zou worden met een ministeriële omzendbrief. Een FAQ heeft namelijk geen enkele juridische waarde. De elementen die hierin zijn opgenomen en die vaak verder gingen dan het MB kunnen niet worden gecontroleerd en gehandhaafd.
100	Heeft het NCCN reeds een eigen SWOT-analyse opgesteld en indien ja, welke bevindingen zijn hier gemaakt?	Dit zijn de bevindingen van het NCCN : Het NCCN heeft er van bij aanvang telkens over gewaakt op een authentieke en objectieve manier de situatie te beheren en hierover te communiceren. Ons land beschikt over een zeer performant noodplannings- en crisisbeheersysteem. Dit systeem wordt dagelijks ingezet in situaties op verschillende niveaus. Binnen dit systeem zijn de partners door elkaar gekend en erkend in hun bevoegdheden. NCCN pleit er dan ook voor om in de toekomst dit systeem ten volle te gebruiken en om geen parallelle structuren op te zetten. Het feit dat de noodplanningsstructuren niet gebruikt worden, ligt volgens het NCCN aan het feit dat ze onvoldoende gekend zijn bij de verschillende regionale en federale partners, zowel de diensten, kabinetten als ministers. Het NCCN zal in dit kader,

	net zoals dat met de lokale overheden en besturen gebeurt, een gestructureerd overleg, samenwerkingsverbanden en een opleidingstraject uitwerken. De vaststelling dat er een onderscheid moet gemaakt worden tussen een orgaan dat verantwoordelijk is voor de operationele coördinatie en een orgaan dat politieke beslissingen neemt, werd ook eerder al gemaakt en opgenomen in de herziening van het Nationaal nucleair noodplan in 2018. Deze les wordt ook meegenomen in de herziening van het algemeen nationaal noodplan (KB 2003) en de codificatie. Die codificatie (opgestart naar aanleiding van de aanbevelingen van de commissie naar aanleiding van de terroristische aanslagen van 22 maart 2016) zal worden verdergezet, het is namelijk belangrijk dat er één stevige wettelijke basis komt voor noodplanning en crisisbeheer in België. In het kader van de codificatie zal de rol van de verschillende departementen en sectoren, zowel in het kader van noodplanning als in crisisbeheer beter beschreven worden. Gemeenschappen en gewesten moeten geïntegreerd worden in noodplanning en crisisbeheer. Hun rol moet verduidelijkt worden maar in het kader van de hiërarchie der normen is het belangrijk dat de burgemeester/gouverneur en minister van Binnenlandse Zaken een coördinerende rol maar ook een beslissingsrol hebben en blijven behouden in crisisbeheer. Het NCCN heeft zich desondanks bewust constructief en positief opgesteld en de uitvoering van de keuzes van de overheden en partners maximaal ondersteund. Bewijs daarvan zijn de vele blijken van waardering van het werk van het NCCN door zowel partners als overheden. Het is dan ook de strategische doelstelling van het NCCN om als betrouwbare professionele partner door iedereen erkend te worden als het uniek, veilig en neutraal platform voor multidisciplinaire, interdepartementale en interregionale samenwerking met betrekking tot safety en security over de hele risicocyclus. Het NCCN treedt daarbij nooit in de plaats van de partners maar coördineert, faciliteert de samenwerking en volgt de uitvoering van de gezamenlijk genomen beslissingen op. Het NCCN zou in zijn rol van interdepartementaal, interregionaal en multidisciplinair internationaal Crisiscentrum door de voltallige regering(en) erkend moeten worden en het mandaat moeten krijgen om op eigen initiatief de noodzakelijke partners rond de tafel te zetten om een gemeenschappelijk beeld van de situatie te krijgen en op basis daarvan de nodige voorzorgs- en beschermingsmaatregelen voor te stellen aan het beleidsniveau. Andere departementen zouden bij de minste dreiging van een noodsituatie en in een vroeg stadium van incidentbeheer capabel en bereid moeten zijn en verplicht moeten worden om de nodige, correcte én volledige informatie hieromtrent te delen met het NCCN.
--	--

	Er is een onderscheid tussen noodplanning/crisisbeheer en beleid. Er moeten belangrijke beleidskeuzes gemaakt worden aangezien de maatschappelijke fundamenteën die de essentie van ons leven vormen, geraakt worden en dat is politiek. Beleid is ideologisch gestuurd en heeft te maken met het aanbrengen van nuance in de maatschappij, noodplanning is gericht op snelheid en effectiviteit en minder nuance. Tijdens een crisis willen de mensen ook duidelijkheid en is vooral de effectiviteit van de maatregelen belangrijk en minder de efficiëntie (met inbegrip van nuance). In een langdurige crisis met een grote impact op de maatschappij zoals deze wordt, naast en in het verlengde van het crisisbeheer, ook beleid verwacht om de impact op de maatschappij op een duurzame manier, met inbegrip van de nodige nuance, te realiseren. Er moet bekeken worden hoe we een plaats geven aan beleid bij omvangrijke crisissen. Een bijkomend idee om te voorkomen dat diensten zich tijdens een crisis tegelijkertijd moeten voorbereiden op een parlementaire commissie zoals deze, is de oprichting in geval van de afkondiging van een federale fase waarbij verregaande maatregelen getroffen moeten worden, van een expertenteam dat systematisch de werkzaamheden opvolgt en eigenhandig verslag uitbrengt bij een daartoe in plaats gestelde commissie van het parlement. <u>Welzijn binnen het NCCN</u> Het NCCN heeft nood aan een modern, redundant en performant ICT-systeem. Er was tekort aan plaats, zeker rekening houdend met de sociale afstandsregels, binnen de gebouwen van het NCCN. Ook het feit dat de zalen en ruimtes verdeeld zijn in twee aparte gebouwen maakt het werk er niet gemakkelijker op. Om een performant en efficiënt crisisbeheer te kunnen garanderen en om te voldoen aan de reglementaire verplichtingen om een moderne infrastructuur voor crisisbeheer te kunnen aanbieden aan de regering, dient er geïnvesteerd te worden in een state of the art NCCN dat kan terugvallen op een integratie van moderne technologieën in eigen beheer en een hoge graad van beveiliging om de betrokken partners te kunnen integreren in noodsituaties. Het personeel van het NCCN heeft ongezien lange prestaties verricht en doet dat nog steeds. Hoewel via de intern opgezette Business Continuity Planning (BCP) de werklast binnen het NCCN maximaal werd verdeeld, had dit een grote impact op diensten waarbij het beoogde personeelskader nog niet is ingevuld. Zij kwamen hierdoor onder grote druk te staan, met de nodige vermoeidheid (en burn-outs) bij de betrokken personeelsleden tot gevolg.
--	---

		Het NCCN zet zich met de huidige middelen en het huidig personeel uitermate hard in om de nodige opdrachten te kunnen blijven uitvoeren. De voorbereiding hiervoor werden proactief genomen door het voorzien van een wachtsysteem en door het uitvoeren van het transitieproces. Bijkomend personeel is echter meer dan nodig. De traagheid van de aanwervingsprocessen bij Selor maar ook de procedures die moeten gevolgd worden en de testen die worden afgenomen zijn niet aangepast aan de noden van het NCCN én zijn niet aangepast om in een crisissituatie performant en efficiënt nieuwe medewerkers aan te trekken. Bovendien is NCCN een kennisorganisatie en zijn de personeelsstatuten niet aangepast om ervaren en gespecialiseerde medewerkers aan te trekken en te behouden. Specifieke procedures binnen de overheid moeten worden aangepast aan crisisbeheer, concrete voorbeelden hiervoor zijn het vlot kunnen voorzien van warme maaltijden, het berekenen, ingeven en uitbetalen van overuren,... Voor wat betreft de bijstand van externe partners en hun diensten aan het NCCN lijkt het aangewezen om te voorzien in aangepaste raamcontracten, die een 24/7 ondersteuning bevatten. Bijvoorbeeld voor wat betreft vertaaldiensten. Het huidige werkingsbudget van het NCCN is hoofdzakelijk gericht op de administratieve werking van de eigen organisatie. De budgetten voorzien echter niet in de noodzakelijke uitgaven voor de operationele werking van het NCCN en in het bijzonder in het beheer van crisissen op federaal niveau zoals bijvoorbeeld het ontwikkelen van operationele tools, de voorbereiding en organisatie van (inter)nationale oefeningen, psychosociale ondersteuning van het personeel in crisissituaties,.. Aangezien deze operationele uitgaven de kern van het bestaan van het NCCN vormen en dus van vitaal belang zijn voor noodplanning en crisisbeheer, is een verhoging van het werkingsbudget noodzakelijk. Dit werkingsbudget dient dus enerzijds verhoogd te worden met een enveloppe 'operationalisering van de noodplanning en het nationaal crisisbeheer'. Anderzijds toont de ervaring van het voorbije decennia aan dat er zich gemiddeld iedere vijf jaar een grootschalige crisis voordoet die een coördinatie op nationaal niveau vereist. Op zo'n momenten dient men snel over de noodzakelijke kredieten te kunnen beschikken om het beheer van die crisis te verzekeren.
101	Op welke momenten voelde het NCCN zich speelbal van de politiek en werd het politiek teveel aangestuurd? Hoe	Het is een feit dat er politiek niet gekozen werd om te werken met de normale noodplanningsstructuren. Het beleidsvoorbereidend werk, dat normaal één van de taken is van COFECO (coördinatiecomité) werd niet gebruikt. Daarenboven had de aanwezigheid van de verschillende kabinetten (vakkabinetten, kabinet 1e minister en vicepremiers) een negatieve impact op de operationele diensten. Sinds de nieuwe regering is er een wil om, samen met het Coronacommissariaat, te werken aan een betere werking. De gesprekken hieromtrent die eind oktober plaatsvonden, hebben omwille van de nieuwe lockdown niet meteen geleid tot

	heeft dit de werking beïnvloed?	een verandering maar die is nu wel ingezet. Ook werd het NCCN betrokken bij de wekelijkse gesprekken van de Covid Kern waardoor toch al een zekere input gegeven kon worden voor het beleid. Desondanks heeft het NCCN zich bewust constructief en positief opgesteld en hebben we getracht maximaal de keuzes van de overheden te ondersteunen. NCCN heeft vele blijken van waardering gekregen voor het geleverde werk van de verschillende overheden en partners.
	13° BELGISCHE RAPPORTAGE GEZONDHEIDSGEGEVENS ECDC / 13° RAPPORTAGE BELGE DONNÉES SANITAIRES ECDC	

BART RAEYMAEKERS

Directeur-generaal van het

Nationaal Crisiscentrum